

Česká školní
inspekce

JIHOMORAVSKÝ KRAJ

VÝSLEDKY ŽÁKŮ

NEROVNOSTI

STRUKTURA
A CHARAKTERISTIKA
SOUSTAVY

FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ
VZDĚLÁVACÍ VÝSLEDKY

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

ZPRÁVA

JIHOMORAVSKÝ KRAJ

VÝSLEDKY ŽÁKŮ
NEROVNOSTI
STRUKTURA A CHARAKTERISTIKA SOUSTAVY
FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ VÝSLEDKY

Zpráva
Jihomoravský kraj

Výsledky žáků
Nerovnosti
Struktura a charakteristika soustavy
Faktory ovlivňující vzdělávací výsledky

Autoři:

doc. PhDr. Tomáš Lebeda, Ph.D., Mgr. et Mgr. Jakub Lysek, Ph.D., doc. Mgr. Daniel Marek, M.A., Ph.D.,
Mgr. Roman Folwarczný, Mgr. Alena Navrátilová, Mgr. Michal Soukop, Mgr. Kateřina Zymová,
Mgr. Tomáš Zatloukal, MBA, LL.M., PhDr. Ondřej Andrys, MAE, MBA, MPA, Mgr. Jaromír Beran,
Mgr. Iveta Valachová, PhDr. Václav Korbel, Ph.D., Ing. Dana Pražáková, Ph.D.

Jazyková redakce: Mgr. Hana Máčalová

Obálka: Oldřich Pink

Grafická úprava a zlom: David Cícha

ISBN 978-80-88087-37-3

V roce 2020 vydala Česká školní inspekce, Fráni Šrámka 37, 150 21 Praha 5.
Elektronická verze publikace je dostupná na www.csicr.cz.

ÚVODNÍ SLOVO ÚSTŘEDNÍHO ŠKOLNÍHO INSPEKTORA

V rámci hodnocení kvality a efektivity vzdělávání poskytuje Česká školní inspekce školám a školským zařízením všech zřizovatelů využitelné informace o podmínkách, průběhu i výsledcích vzdělávání. Kvalitativní zjištění jsou poskytována v podobě vzdělávacího auditu s popisem silných stránek, slabých stránek či příležitostí ke zlepšení a s uvedením konkrétních doporučení směřujících ke zvyšování kvality poskytovaného vzdělávání.

Na úrovni vzdělávacího systému, ale i pro řízení vzdělávání ze strany krajů nebo třeba intervence ze strany obcí s rozšířenou působností či přímo zřizovatelů, nabízí Česká školní inspekce souhrnné výstupy v podobě různě zaměřených tematických zpráv nebo zpráv výročních. Všechny tyto dokumenty jsou k dispozici na webových stránkách úřadu.

I když má většina kvalitativních zjištění České školní inspekce plošný, a tedy systémový charakter, pohled z úrovně jednotlivých krajů nebo i nižších územních celků a jejich specifik může řadu informací ukázat v ještě trochu jiném světle. Právě sledování a vyhodnocování krajských odlišností, resp. faktorů, které výrazně determinují kvalitu a efektivitu vzdělávání a zejména výsledky, kterých ve vzdělávání žáci v jednotlivých regionech dosahují, považuje Česká školní inspekce za nezbytný příspěvek ke komplexnosti svých výpovědí.

Česká školní inspekce tak ve spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy připravila samostatné analýzy vybraných faktorů ovlivňujících vzdělávání v jednotlivých krajích České republiky, které se mohou stát velmi důležitým podkladem pro další diskuze o zvyšování kvality vzdělávání v České republice.

Mgr. Tomáš Zatloukal, MBA, LL.M.

OBSAH

1	VÝSLEDKY ŽÁKŮ	6
1.1	Výsledky vzdělávání na 1. stupni ZŠ	6
1.1.1	Výsledky testování TIMSS 2015, PIRLS 2016 a testování 5. ročníků	6
1.2	Výsledky vzdělávání na 2. stupni ZŠ a ve víceletých gymnáziích	9
1.2.1	Výsledky testování PISA 2015 a podíl žáků v jednotlivých gramotnostních úrovních	9
1.2.2	Výsledky testování žáků v 9. ročnících	10
1.2.3	Podíl škol, kde ani jeden žák nedosáhl očekávané úrovně v testování 9. ročníků	13
1.2.4	Podíly žáků s výbornými výsledky	15
1.2.5	Výsledky přijímacích zkoušek na střední školy	16
1.3	Výsledky vzdělávání ve SŠ	18
1.3.1	Výsledky maturitních zkoušek	18
1.3.2	Podíly žáků s výbornými výsledky v národním testování gramotností	19
1.3.3	Počty přijatých do SŠ vs. počty absolventů v časové řadě	20
1.3.4	Přechod do terciárního vzdělávání	21
2	NEROVNOSTI	22
2.1.1	Index socioekonomického statusu v krajích	22
2.1.2	Sociální kapitál	22
2.1.3	Rozdíly v zastoupení společenských tříd v krajích	23
2.1.4	Grafy výsledků PIRLS, TIMSS a PISA v krajích vzhledem k SES	24
2.1.5	Velikost rozdílů ve výsledcích žáků mezi školami v krajích	26
2.1.6	Předčasné odchody ze vzdělávání	27
3	STRUKTURA A CHARAKTERISTIKA SOUSTAVY	30
3.1.1	Struktura škol v kraji z hlediska zřizovatele, počtu žáků, kapacity a naplněnosti	30
3.1.2	Podíly nově přijatých žáků do středního vzdělávání v Jihomoravském kraji	39
3.1.3	Oborová struktura v kraji podle kategorií oborů	39
3.1.4	Přehled projektů a dalších rozvojových a dotačních aktivit, které Jihomoravský kraj realizuje v oblasti vzdělávání	41
3.1.5	Přehled využití čerpání šablon OP VVV ve veřejných středních školách dle zaměření	49
3.1.6	Optimalizační kroky, které v posledních letech zrealizoval Jihomoravský kraj	49
4	FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ VÝSLEDKY	51
4.1	Pedagogické vedení školy a personální podmínky	52
4.1.1	Ředitelé	52
4.1.2	Učitelé	55
4.2	Kvalita a pracovní podmínky učitelů	64
4.2.1	Vybavenost škol z hlediska možnosti naplňovat ŠVP – v porovnání s průměrem ČR	64
4.2.2	Důvody ukončení pracovního poměru – rozdíly oproti průměru ČR	64
4.2.3	Podpora začínajících učitelů	65
4.2.4	Sebedůvěra učitelů, šetření TALIS 2018	66
4.3	Profesní rozvoj ředitelů a učitelů	67
4.3.1	Další vzdělávání ředitelů a učitelů	67
4.3.2	Poskytování zpětné vazby učitelům	69
4.3.3	Spolupráce učitelů mezi sebou	70

4.3.4	Účelnost využití didaktické techniky	71
4.4	Bezpečné a spolupracující prostředí.	73
4.4.1	Příležitosti pro vzájemnou spolupráci rodičů a učitelů	73
4.4.2	Absence žáků a neomluvené hodiny.	74
4.4.3	Domácí příprava a spolupráce se zákonnými zástupci.	76
4.4.4	Rizikové chování	78
4.5	Důraz na vzdělávací výsledky a podpora žáků	80
4.5.1	Systém poradenských služeb	80
4.5.2	Ostatní pedagogické pozice a počty pracovníků	84
4.5.3	Neobsazené ostatní pedagogické pozice.	85
4.5.4	Poskytování podpůrných opatření 1. stupně bez vypracování plánu pedagogické podpory ..	86
4.5.5	Promyšlený systém podpůrných opatření na základě složení žáků školy a jejich potřeb	87
4.5.6	Využití podpůrných opatření	88
4.5.7	Podpora nadání	89
4.5.8	Důvody pro asistenta pedagoga	90
4.5.9	Průběh výuky	90
4.5.10	Jevy v hospitacích.	91
4.5.11	Budování kultury hodnocení	92
4.5.12	Užívané formy hodnocení	93
5	SOUHRN ZJIŠTĚNÍ	94

1 VÝSLEDKY ŽÁKŮ

1.1 Výsledky vzdělávání na 1. stupni ZŠ

1.1.1 Výsledky testování TIMSS 2015, PIRLS 2016 a testování 5. ročníků

Jihomoravský kraj dosahuje nadprůměrných výsledků žáků na 1. stupni ZŠ napříč testováním v různých mezinárodních i domácích šetřeních. V některých šetřeních a jednotlivých druzích testovaných gramotností se umísťuje mezi tři nejlepší kraje.

Následující tabulky a mapy ukazují podíl žáků pod danou gramotnostní úrovní nebo v dané gramotnostní úrovni dle metodiky IEA organizující šetření TIMSS (matematická gramotnost) a PIRLS (čtenářská gramotnost). Výsledky žáků jsou hodnoceny v pěti gramotnostních kategoriích. První kategorií je podíl žáků, kteří nedosáhnou ani nízké úrovně gramotnosti v šetření TIMSS a PIRLS. Druhá kategorie je podíl žáků v nízké kategorii, analogicky postupujeme až po pátou kategorii s velmi vysokou dosaženou gramotností. Tabulka ukazuje podíly žáků v dané gramotnostní kategorii, prezentovány jsou i hranice bodové úspěšnosti. Jihomoravský kraj je vždy srovnán s průměrnou hodnotou za ČR. **Kraj má obecně nadprůměrné zastoupení žáků s nejlepšími výsledky, naopak má menší podíl žáků nedosahujících ani nízké úrovně.** Výjimkou je šetření PIRLS 2011, kdy je zastoupení vyšší. Nicméně to může být dáno náhodností výběru testovaného vzorku v daném roce nebo se jednalo o náhodný výkyv, který se již v další vlně testování neprojevil.

Podíl žáků v dané gramotnostní úrovni v šetřeních PIRLS a TIMSS v čase

testování	kraj	pod nízkou	nízká	střední	vysoká	velmi vysoká
		1. pod 400	2. od 400 až po 475	3. od 475 až po 550	4. od 550 až po 625	5. nad 625
PIRLS 2011 – ČTE	ČR	1,75	10,98	37,49	41,55	8,23
	Jihomoravský kraj	4,67	10,02	34,00	42,00	9,32
PIRLS 2016 – ČTE	ČR	2,96	11,80	36,43	38,82	10,00
	Jihomoravský kraj	1,76	9,49	36,52	38,61	13,63
TIMSS 2011 – MAT	ČR	6,81	21,39	42,02	25,53	4,24
	Jihomoravský kraj	10,19	16,63	40,43	28,69	4,06
TIMSS 2011 – PŘ	ČR	3,50	15,50	36,72	34,25	10,04
	Jihomoravský kraj	6,49	12,02	30,74	38,22	12,54
TIMSS 2015 – MAT	ČR	3,93	17,65	40,12	30,54	7,76
	Jihomoravský kraj	2,72	17,53	37,85	32,34	9,56
TIMSS 2015 – PŘ	ČR	3,52	15,62	37,90	34,22	8,74
	Jihomoravský kraj	2,81	13,63	38,08	35,76	9,72

Pozn.: Vypočteno v programu IDB Analyzer. Interval spolehlivosti není ukázán z důvodu přehlednosti.

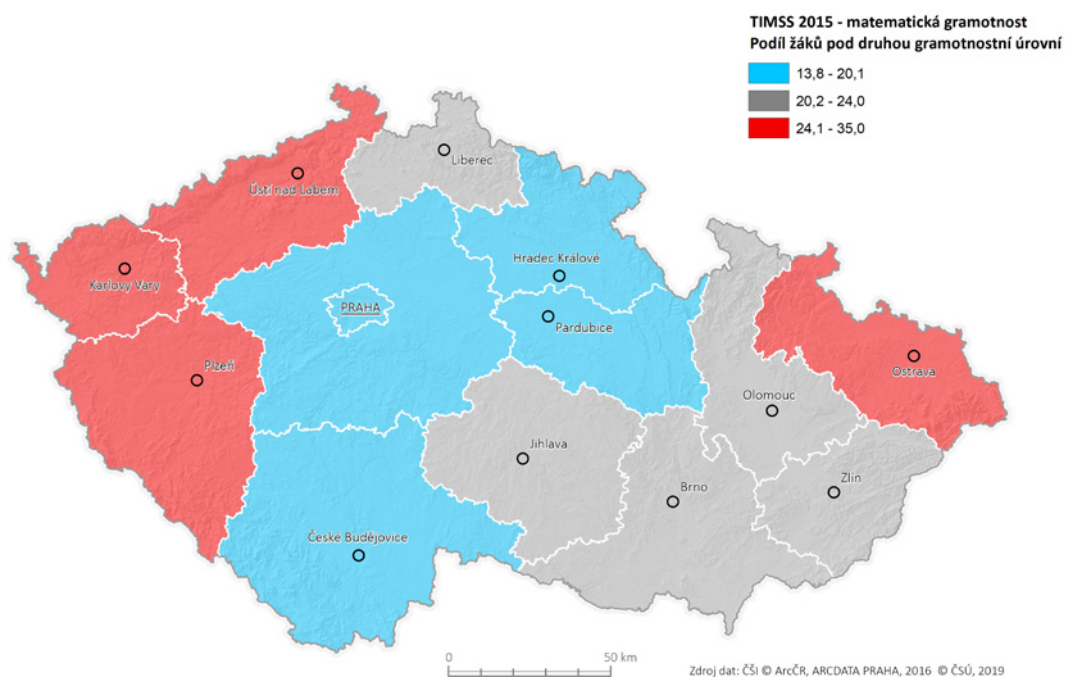
Zdroj: ČŠI, mezinárodní šetření

Pro větší názornost se tradičně ukazuje podíl žáků, kteří spadají pod druhou gramotnostní úroveň, jež je považována **za hraniční pro úspěch v dalším vzdělávání**. Žáci, kteří nedosáhnou této hraniční úrovně, jsou ve velkém ohrožení, že budou ve vzdělávání neúspěšní, a je potřeba věnovat jim zvýšenou pozornost. Zejména na prvním stupni potřebují maximální podporu ze strany školy ti žáci, jejichž rodiče je často mohou podpořit jen v omezeném rozsahu – ať už proto, že se například jedná o cizince, nebo proto, že rodiče sami dosáhli jen nízké úrovně vzdělání.

Následující mapy ukazují, kolik procent žáků za každý kraj nepřekročilo druhou úroveň.

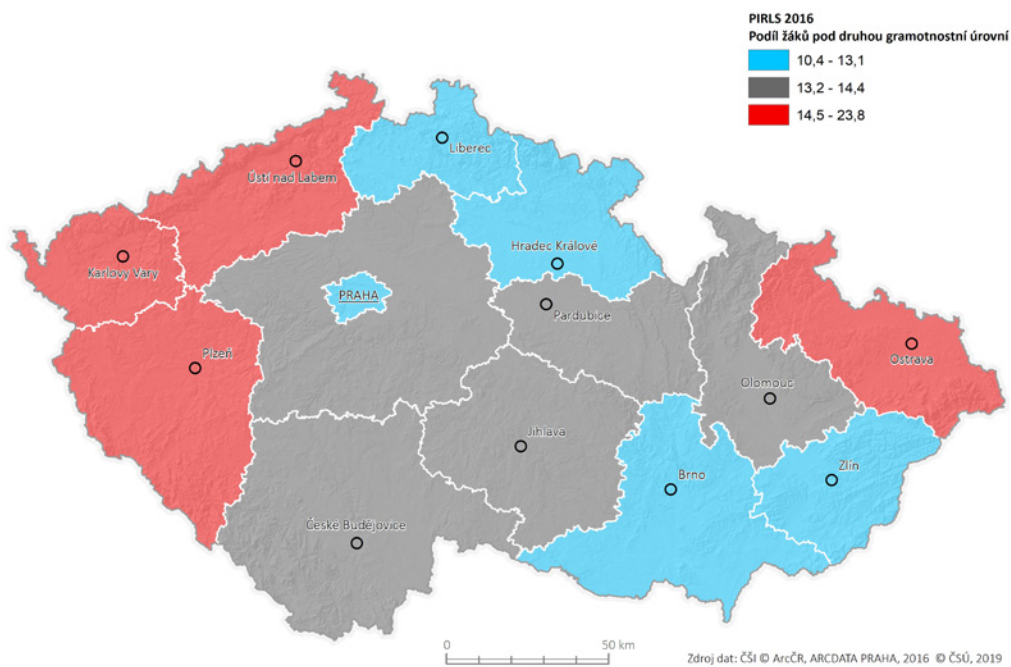
Mapy jsou vizualizovány dle rozložení podílů přibližně pomocí kvantilů na tři obdobně početné skupiny krajů.

Podíl žáků pod druhou gramotnostní úrovní v krajích – TIMSS 2015

Zdroj: ČŠI, mezinárodní šetření

Podíl žáků pod druhou gramotnostní úrovní v krajích – PIRLS 2016

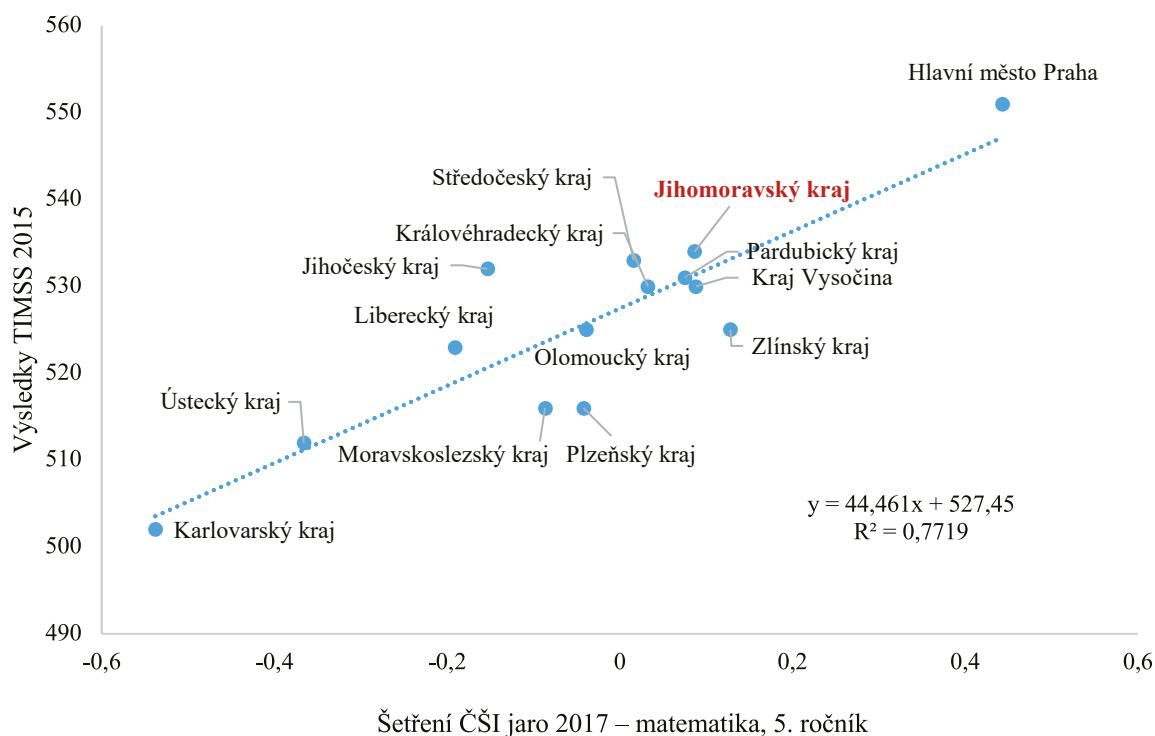

Zdroj: ČŠI, mezinárodní šetření

Výsledky mezinárodních šetření jsou výběrem z populace všech žáků daného ročníku či věku. Je však nutno počítat s tím, že z důvodu charakteru výběrového šetření jsou výsledky na úrovni České republiky zatíženy výběrovou chybou, na úrovni krajů je pak s klesajícím vzorkem výběrová chyba větší. **Pořadí krajů tak s ohledem na náhodnou výběrovou chybu nelze zcela přesně určit.** Nicméně z výsledků lze dovodit, že existují kraje, které se pravidelně umísťují na předních pozicích, a naopak kraje, které se pohybují spíše na konci. Další analýzy ukazují, že se výsledky z mezinárodních šetření odrážejí i ve výsledcích domácích šetření, kde je vzorek několikanásobně větší, popřípadě se jedná o celou populaci žáků. **Z tohoto důvodu jsou výsledky z mezinárodních šetření porovnány s výběrovým šetřením žáků 5. a 9. tříd provedeným ČŠI.**

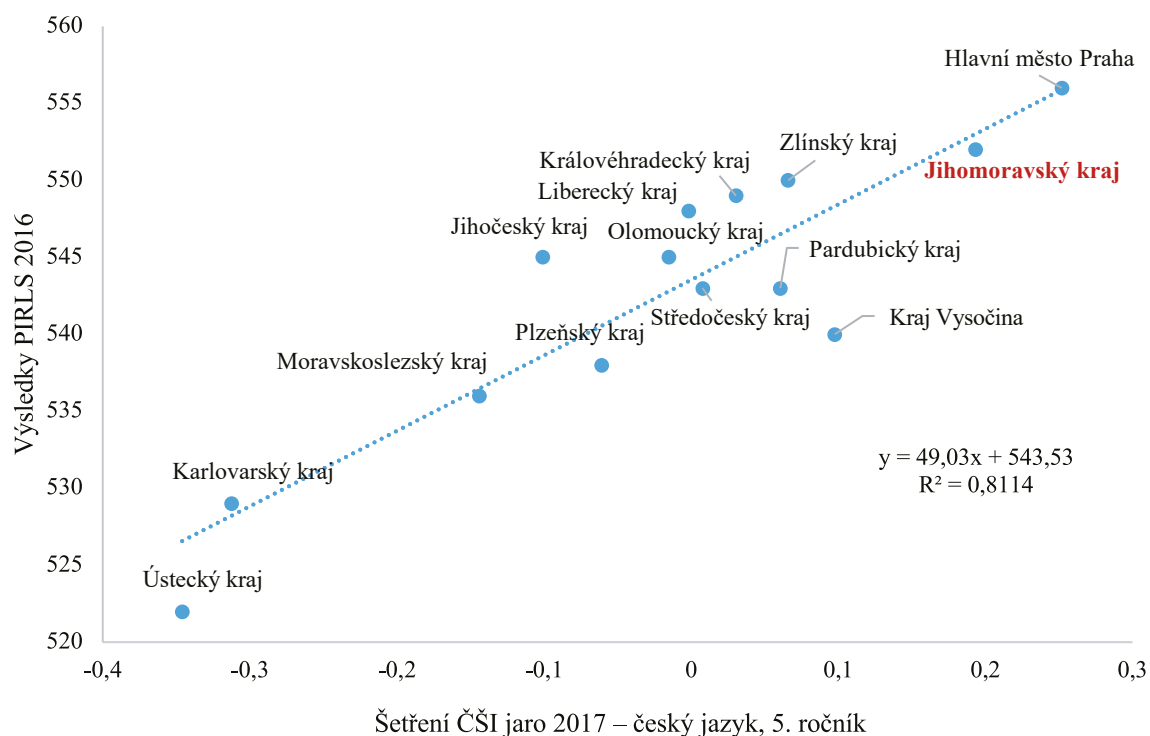
Grafy ukazují, že výsledky mezinárodních šetření velmi silně korelují s výsledky příslušných domácích šetření. Na posledních příčkách se umísťuje spolu s Ústeckým krajem i kraj Karlovarský. Na lepších pozicích je hlavní město Praha, ale i Jihomoravský kraj. **Jedná se tedy o systémový a pravidelný jev, který není dán náhodností výběru žáků pro mezinárodní šetření.** Toto zjištění se týká jak čtenářské, tak matematické gramotnosti. Grafy tak potvrzují závěry z mezinárodních šetření, že rozdíly mezi kraji jsou dlouhodobého charakteru. **Podprůměrné výsledky žáků jsou ovlivněny zejména strukturálními faktory, jako je průměrný socioekonomický status žáků (SES), nedostatek kvalifikovaných učitelů v krajích, ale i horší kvalitou škol (viz dále).**

Vztah mezi výsledky mezinárodního šetření TIMSS 2015 (matematická gramotnost) a Výběrového zjišťování výsledků žáků 5. a 9. tříd ZŠ (matematika)

Zdroj: ČŠI, mezinárodní šetření, národní šetření

Vztah mezi výsledky mezinárodního šetření PIRLS 2016 (čtenářská gramotnost) a Výběrového zjišťování výsledků žáků 5. a 9. tříd ZŠ (český jazyk)

Zdroj: ČŠI, mezinárodní šetření, národní šetření

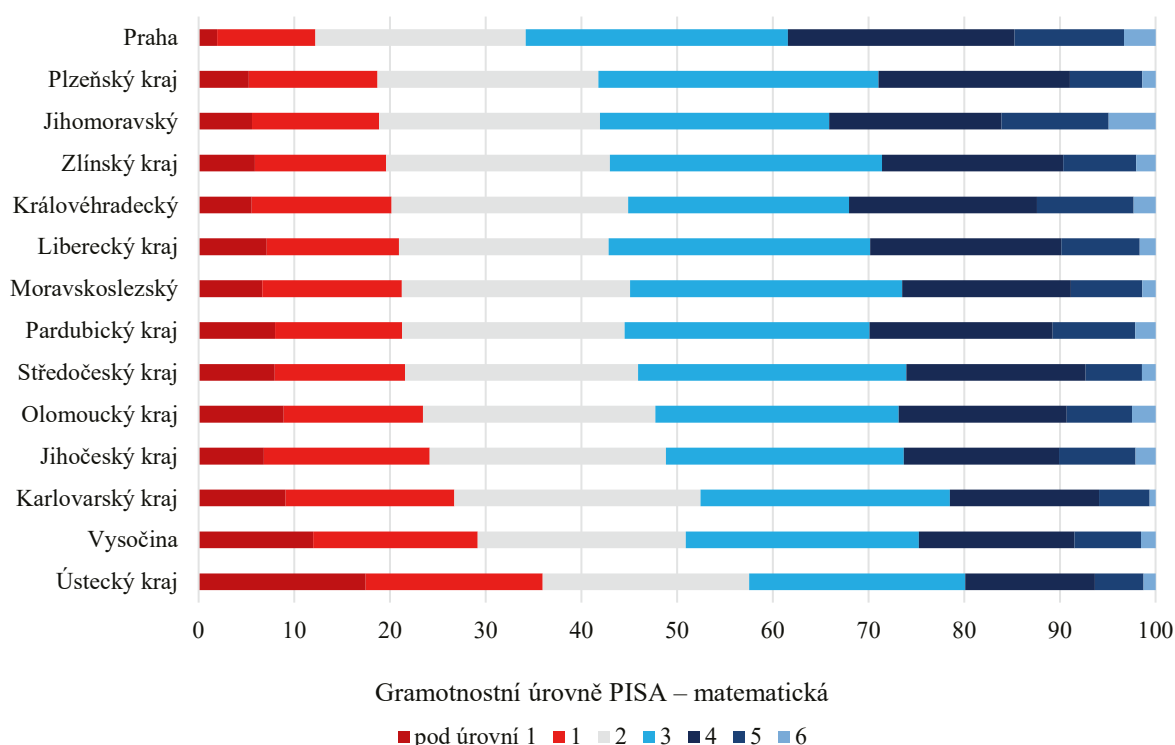
1.2 Výsledky vzdělávání na 2. stupni ZŠ a ve víceletých gymnáziích

Výsledky šetření pro druhý stupeň ZŠ a pro víceletá gymnázia vykazují stejný trend. Rozdíly ve výsledcích žáků mezi regiony a mezi školami v rámci regionů jsou ale větší (blíže sekundární analýza PISA 2015).

1.2.1 Výsledky testování PISA 2015 a podíl žáků v jednotlivých gramotnostních úrovních

Šetření PISA, realizované v rámci OECD, testuje populaci patnáctiletých žáků. V roce 2015 byla testována matematická, čtenářská a přírodovědná gramotnost. Následující graf ukazuje gramotnostní úrovně dle metodiky OECD pro šetření PISA (matematická gramotnost). Z grafu níže vyplývá, že Jihomoravský kraj má třetí nejmenší podíl žáků, kteří nedosahují druhé gramotnostní úrovně. Zároveň podíl nejúspěšnějších žáků nad šestou gramotnostní úrovní je ze všech krajů nejvyšší.

Podíl žáků v dané gramotnostní úrovni PISA – matematická gramotnost

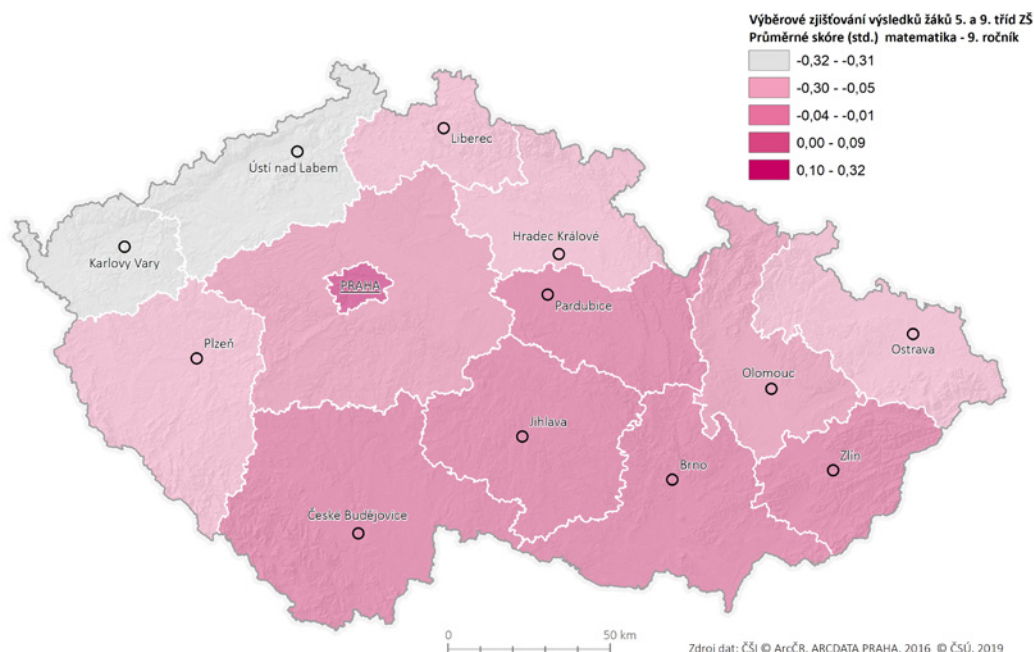
Zdroj: ČŠI, mezinárodní šetření

Velký podíl žáků pod druhou gramotnostní úrovní je obrovskou zátěží pro daný kraj. Žáci nezvládají základní dovednosti v matematice a čtení. To má následně obrovský vliv na výskyt negativních jevů, jako je například **vyšší podíl exekucí pramenící i z nízké finanční gramotnosti**, která je s tou matematickou úzce provázána. Nízká čtenářská gramotnost má pak důsledek takový, že **absolventi nejsou schopni vyhledávat a analyzovat informace** nejen z knih, ale ani z médií, málo se orientují v současném dění a nejsou schopni získané informace vyhodnotit a využít v osobním životě. **Přestože obecně kraj nemá v průměru vysoký podíl těchto žáků, existují školy například v Brně nebo v okrese Znojmo, kde se koncentruje vyšší podíl žáků nezvládajících nižší gramotnostní úrovně. Těmto školám by proto měla být věnována patřičná pozornost a asistence.** Jedná se ale o specifický problém vybraných škol, nejedná se tedy o systémový problém jako v případě Karlovarského či Ústeckého kraje.

1.2.2 Výsledky testování žáků v 9. ročnících

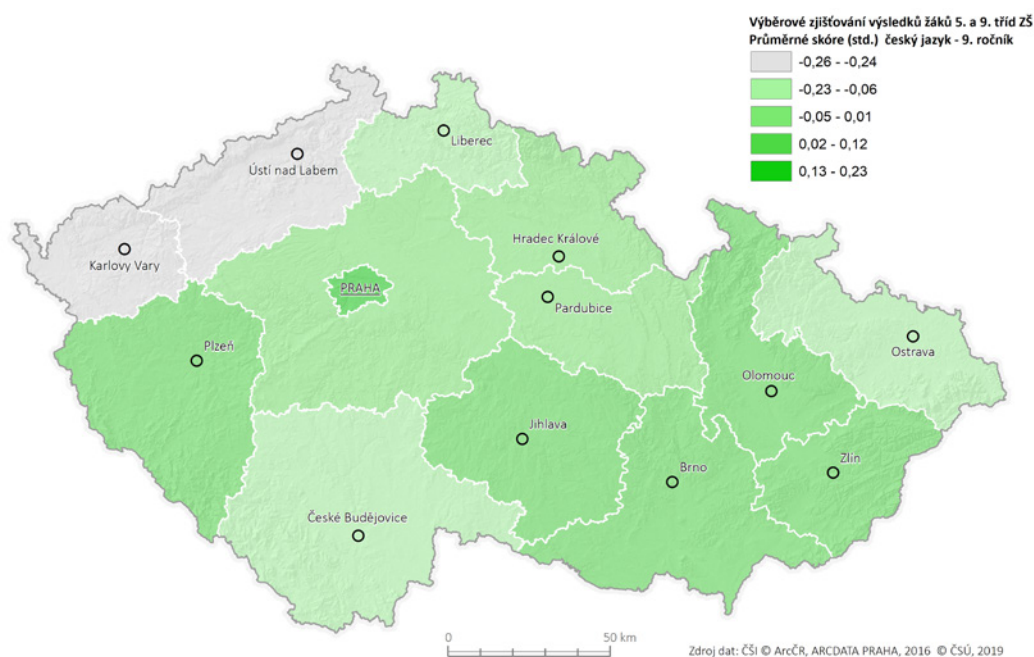
Nadprůměrné výsledky v mezinárodním testování se odráží i v domácím testování žáků 9. tříd. Jihomoravský kraj dosahuje jednoho z nejlepších výsledků v testech z matematiky, českého a anglického jazyka. Výsledky testování ukazují následující mapy a grafy, kde jsou kraje seřazeny od nejúspěšnějších po ty nejméně úspěšné.

Průměrné skóre z matematiky – Výběrové zjišťování výsledků žáků 9. ročníku

Zdroj: ČŠI, národní šetření

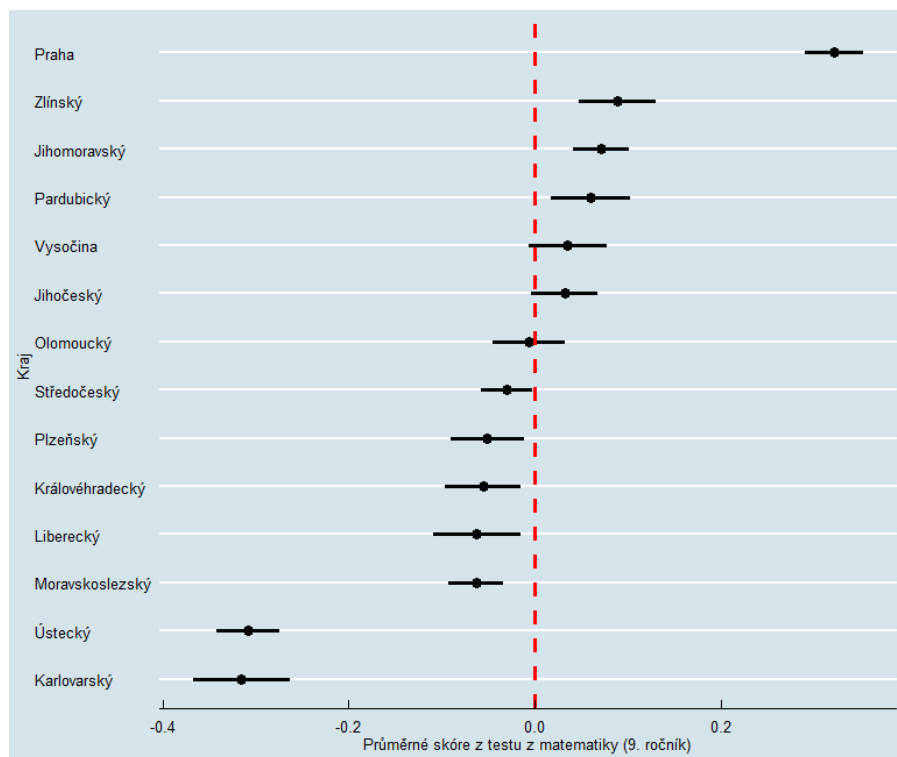
Průměrné skóre z českého jazyka – Výběrové zjišťování výsledků žáků 9. ročníku

Zdroj: ČŠI, národní šetření

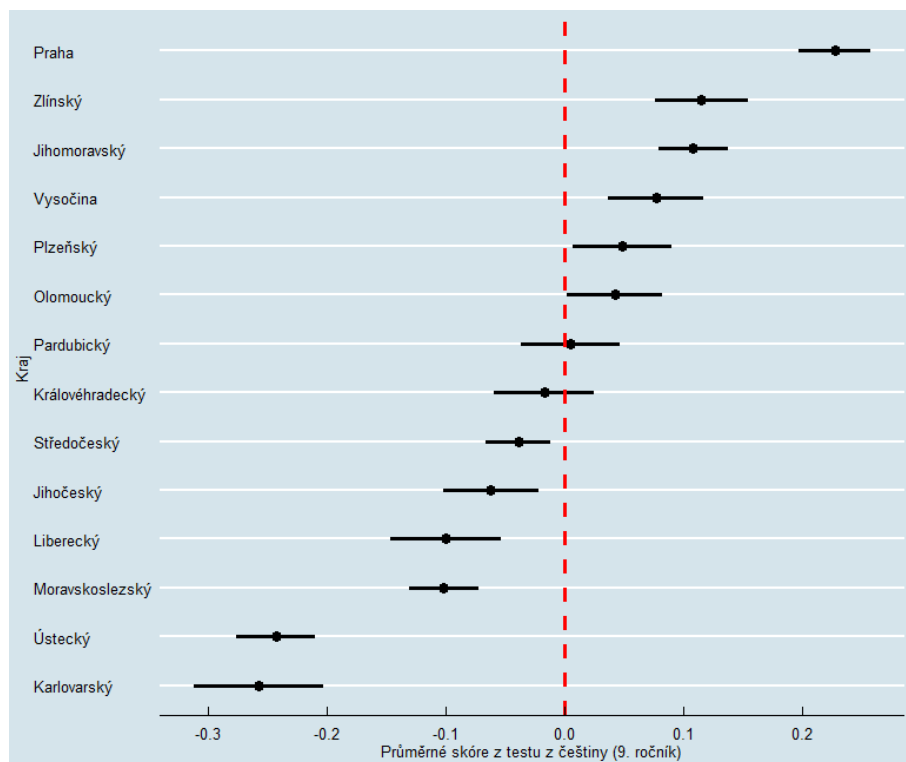
Následující grafy ukazují vždy průměrný výsledek všech žáků v daném kraji (bodový odhad) spolu s intervalem spolehlivosti (černá úsečka). Pokud se úsečky překrývají mezi dvěma kraji, nelze s určitou mírou spolehlivosti (95 %) říci, že se kraje od sebe liší. Jejich výsledek je tedy stejný, co se týče pořadí. Výsledky žáků byly pro účely analýzy standardizovány. **Ve všech oblastech testování má Jihomoravský kraj statisticky významně nadprůměrné výsledky v rámci České republiky.**

Průměrné skóre z matematiky – Výběrové zjišťování výsledků žáků 9. ročníku

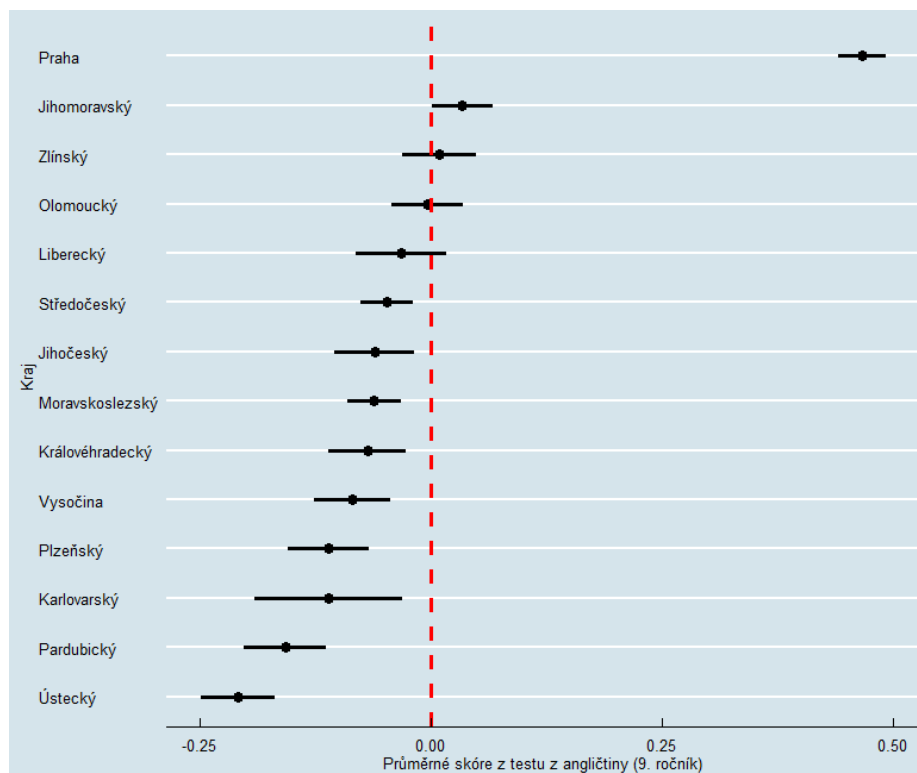
Zdroj: ČŠI, národní šetření

Průměrné skóre z českého jazyka – Výběrové zjišťování výsledků žáků 9. ročníku

Zdroj: ČŠI, národní šetření

Průměrné skóre z anglického jazyka – Výběrové zjišťování výsledků žáků 9. ročníku

Zdroj: ČŠI, národní šetření

1.2.3 Podíl škol, kde ani jeden žák nedosáhl očekávané úrovně v testování 9. ročníků

Tabulky níže zobrazují výsledky z testování žáků 9. tříd základních škol a odpovídajících ročníků víceletých gymnázií. Pro demonstraci byly zvoleny testové výsledky žáků z dvou hlavních testovaných předmětů, kterými jsou matematika a český jazyk. Prezentované hodnoty představují procentuální podíly škol v daném kraji, v nichž ani jeden z testovaných žáků nedosáhl hranice očekávané úrovně, která byla pro potřeby tohoto testování stanovena na 60 % testového skóre.

V Jihomoravském kraji se nachází čtyři školy (2,5 % ze všech testovaných škol), v nichž ani jeden testovaný žák nedosáhl očekávané hranice úspěšnosti 60 % v předmětu matematika. Pohledem mezikrajského srovnání se jedná o relativně dobrý výsledek, což však neznamená, že by se všichni relevantní aktéři neměli snažit o zlepšení tohoto stavu. V testovaném předmětu český jazyk nebyla v Jihomoravském kraji ani jedna škola, ve které by alespoň jeden žák nedosáhl výsledné úrovně 60 %.

Podíl škol v daném kraji, v nichž ani jeden žák nedosáhl očekávané úrovně v předmětu matematika

kraj	všechny školy			školy s minimálním počtem 16 testovaných žáků		
	počet škol	počet škol, v nichž ani jeden žák nedosáhl 60 %	podíl škol, v nichž ani jeden žák nedosáhl 60 %	počet škol	počet škol, v nichž ani jeden žák nedosáhl 60 %	podíl škol, v nichž ani jeden žák nedosáhl 60 %
Jihočeský kraj	95	4	4,2 %	71	1	1,4 %
Jihomoravský kraj	160	4	2,5 %	131	2	1,5 %
Karlovarský kraj	45	9	20,0 %	38	6	15,8 %
Královéhradecký kraj	83	2	2,4 %	69	0	0,0 %
Liberecký kraj	65	2	3,1 %	49	1	2,0 %
Moravskoslezský kraj	160	15	9,4 %	133	4	3,0 %
Olomoucký kraj	95	5	5,3 %	70	3	4,3 %
Pardubický kraj	80	3	3,8 %	56	0	0,0 %
Plzeňský kraj	78	7	9,0 %	65	4	6,2 %
hlavní město Praha	132	2	1,5 %	114	0	0,0 %
Středočeský kraj	172	17	9,9 %	127	2	1,6 %
Ústecký kraj	118	18	15,3 %	90	8	8,9 %
Kraj Vysočina	80	4	5,0 %	60	2	3,3 %
Zlínský kraj	82	1	1,2 %	63	1	1,6 %
celkem	1 445	93	6,4 %	1 136	34	3,0 %

Zdroj: ČŠI, národní šetření

Podíl škol v daném kraji, v nichž ani jeden žák nedosáhl očekávané úrovně v předmětu český jazyk

kraj	všechny školy			školy s minimálním počtem 16 testovaných žáků		
	počet škol	počet škol, v nichž ani jeden žák nedosáhl 60 %	podíl škol, v nichž ani jeden žák nedosáhl 60 %	počet škol	počet škol, v nichž ani jeden žák nedosáhl 60 %	podíl škol, v nichž ani jeden žák nedosáhl 60 %
Jihočeský kraj	96	0	0,0 %	72	0	0,0 %
Jihomoravský kraj	158	0	0,0 %	133	0	0,0 %
Karlovarský kraj	44	0	0,0 %	33	0	0,0 %
Královéhradecký kraj	85	1	1,2 %	61	0	0,0 %
Liberecký kraj	66	0	0,0 %	50	0	0,0 %
Moravskoslezský kraj	159	3	1,9 %	133	1	0,8 %
Olomoucký kraj	94	2	2,1 %	68	0	0,0 %
Pardubický kraj	80	0	0,0 %	56	0	0,0 %
Plzeňský kraj	78	1	1,3 %	56	0	0,0 %
hlavní město Praha	133	0	0,0 %	119	0	0,0 %
Středočeský kraj	172	1	0,6 %	131	0	0,0 %
Ústecký kraj	115	4	3,5 %	92	0	0,0 %
Kraj Vysočina	81	0	0,0 %	58	0	0,0 %
Zlínský kraj	82	0	0,0 %	60	0	0,0 %
celkem	1 443	12	0,8 %	1 122	1	0,1 %

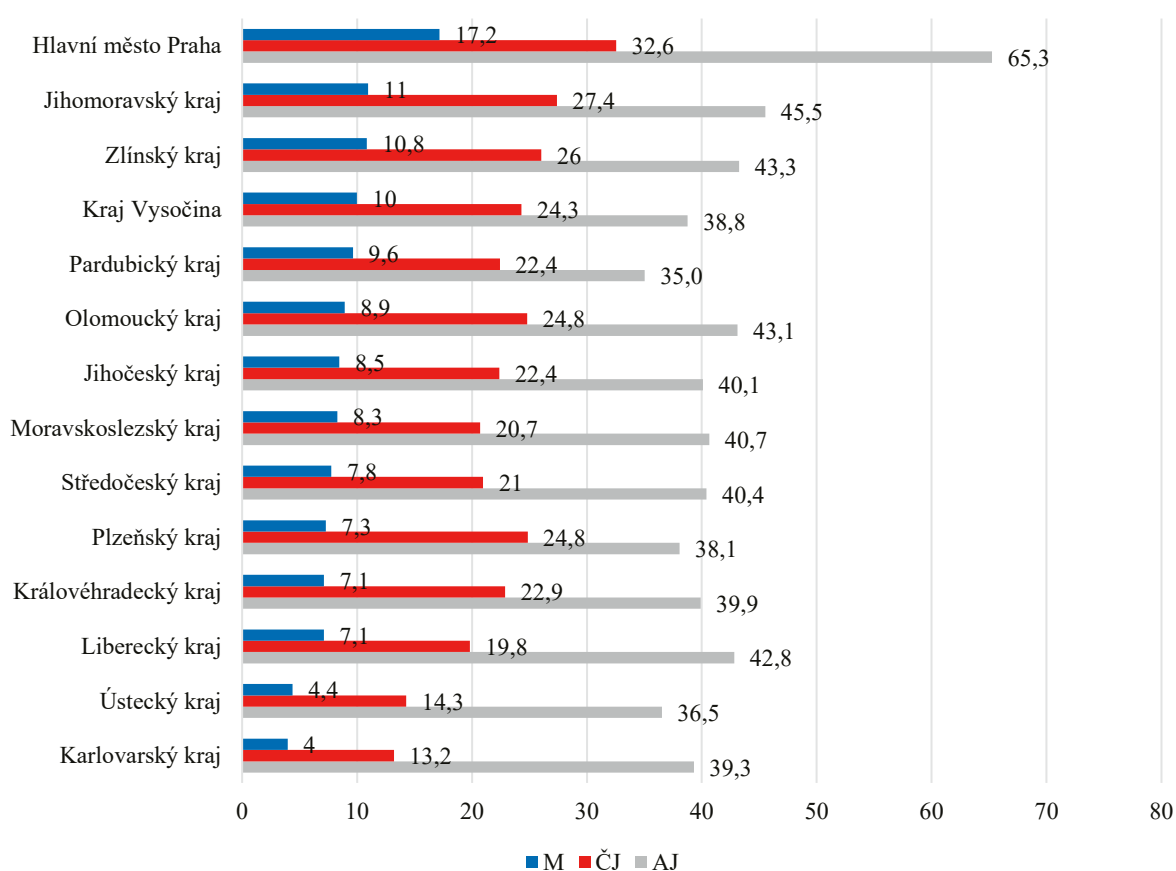
Zdroj: ČŠI, národní šetření

1.2.4 Podíly žáků s výbornými výsledky

Podobně jako v případě mezinárodních šetření je vhodné se podívat na určité gramotnostní kategorie i v rámci výběrového zjišťování výsledků žáků. V případě národního šetření byli žáci rozděleni do tří skupin podle toho, jestli jejich úspěšnost v testu náležela do intervalu do 20 % (slabý výsledek), 20–80 %, či nad 80 % (výborný výsledek). Podíly žáků 9. ročníku s výborným výsledkem v matematice, českém i anglickém jazyce v krajích zobrazuje následující graf.

Výsledky žáků Jihomoravského kraje se pohledem krajského porovnání jeví jako nadprůměrné. V rámci testovaných předmětů dosáhlo 11 % žáků výborného výsledku v testovaném předmětu matematika, v českém jazyce to bylo 27 % žáků a v předmětu anglický jazyk 46 % žáků. V každém ze tří srovnávaných předmětů se jedná o druhý nejlepší výsledek (měřený podílem testovaných žáků, kteří dosáhli výborné úrovně) hned po Praze.

Podíly žáků s výborným výsledkem – Výběrové zjišťování výsledků žáků 9. ročníku

Zdroj: ČŠI, národní šetření

Následující tabulka zobrazuje podíly žáků, kteří v inspekčním testování dosáhli výborného výsledku (80 % a víc) ve veřejných a neveřejných školách v rámci jednotlivých krajů.

Podíly žáků veřejných a neveřejných škol s výborným výsledkem – Výběrové zjišťování výsledků žáků 9. ročníku

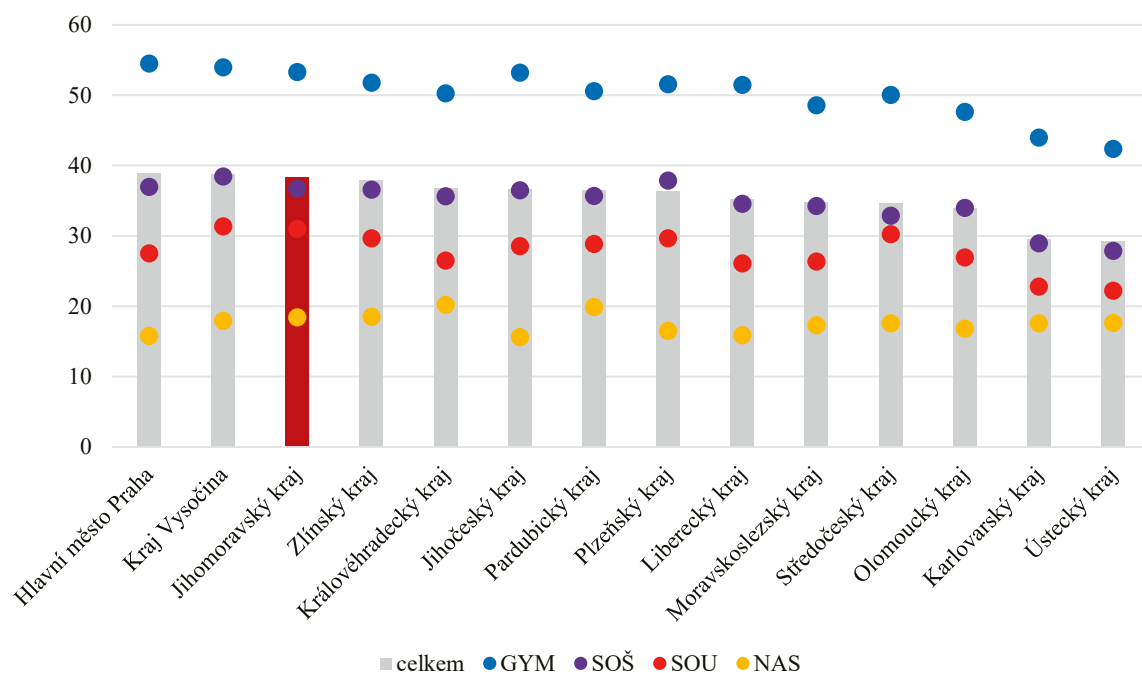
kraj	matematika		český jazyk		anglický jazyk	
	neveřejné	veřejné	neveřejné	veřejné	neveřejné	veřejné
hlavní město Praha	26,1	16,2	46,2	31,1	91,9	61,8
Jihomoravský kraj	14,6	10,8	54,4	26,2	65,6	44,6
Zlínský kraj	9,8	10,9	44,2	25,3	60,0	42,7
Kraj Vysočina	6,3	10,1	44,4	23,9	71,4	37,8
Pardubický kraj	25,8	9,4	37,5	22,4	91,3	34,4
Olomoucký kraj	40,6	8,0	49,2	24,2	31,0	43,4
Jihočeský kraj	8,9	8,4	32,2	22,0	78,6	39,3
Moravskoslezský kraj	18,3	8,0	39,2	20,4	42,4	40,6
Středočeský kraj	7,3	7,8	38,6	20,5	78,4	40,0
Plzeňský kraj	40,9	6,3	41,7	24,5	90,4	35,3
Královéhradecký kraj	15,0	6,9	46,2	21,3	67,0	38,3
Liberecký kraj	29,2	6,8	28,6	19,6	71,4	41,9
Ústecký kraj	0,9	4,5	16,0	14,2	43,0	36,3
Karlovarský kraj	-	4,0	34,5	12,7	55,2	38,6
celá ČR	19,0	8,8	43,2	22,5	73,9	42,2

Zdroj: ČŠI, národní šetření

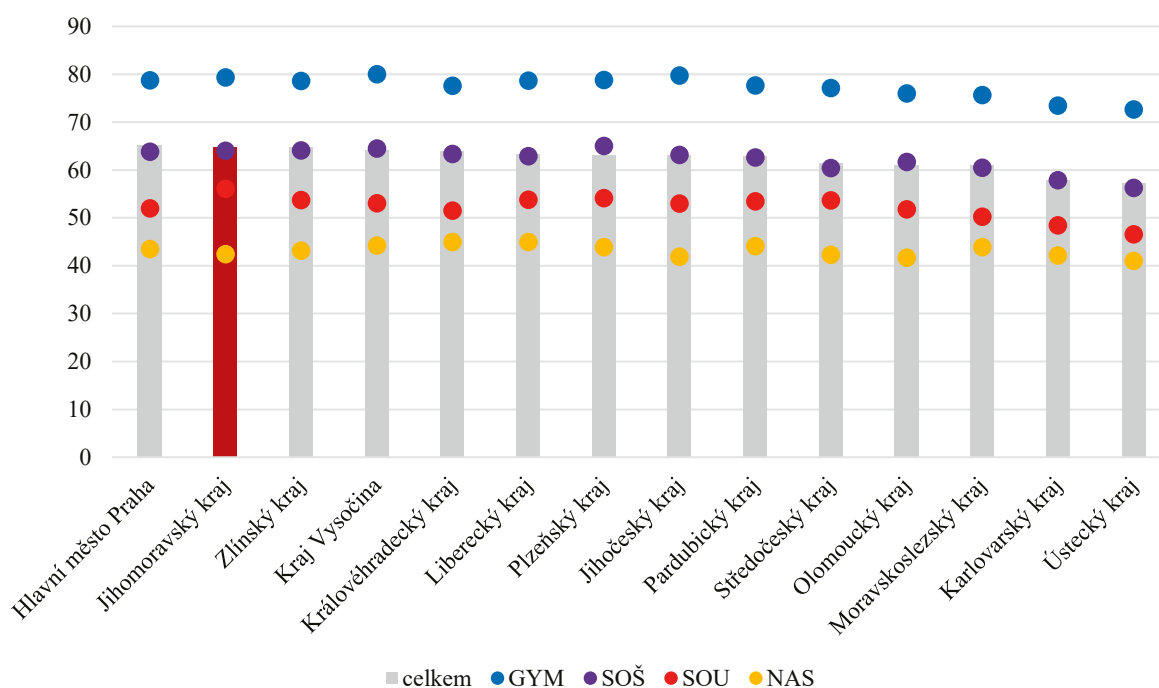
1.2.5 Výsledky přijímacích zkoušek na střední školy

Jedním z dalších možných ukazatelů výsledků vzdělávání, mimo mezinárodní či národní testování, jsou výsledky žáků v přijímacím řízení na střední školy. Krajské výsledky jednotných přijímacích zkoušek z roku 2018 ve čtyřletých oborech celkem a v jednotlivých typech škol zobrazují následující dva grafy (matematika a český jazyk). Rovněž v tomto případě se projevují obdobné trendy. Jihomoravský kraj se z hlediska průměrných dosahovaných výsledků uchazečů o čtyřleté obory řadí do skupiny úspěšnějších krajů. Na tomto místě je nicméně nezbytné poznamenat, že rozdíly v průměrných výsledcích mezi kraji nejsou příliš vysoké. S výjimkou Karlovarského a Ústeckého kraje dosahují žáci účastníci se jednotné přijímací zkoušky všech ostatních krajů v průměru podobných výsledků.

Průměrný % skór uchazečů o čtyřleté obory v matematice – jednotné přijímací zkoušky 2018

Průměrný % skór uchazečů o čtyřleté obory v českém jazyce – jednotné přijímací zkoušky 2018

Další tabulka ukazuje podíly uchazečů o čtyřleté obory středních škol v jednotlivých krajích, kteří přijímací zkoušku nekonali. Prezentovány jsou jak celkové podíly, tak podíly v jednotlivých typech středních škol.

Podíly uchazečů o čtyřleté obory, kteří nekonali přijímací zkoušku 2018

kraj	český jazyk					matematika				
	celkem	GV	SOŠ	SOU	NÁS	celkem	GV	SOŠ	SOU	NÁS
hlavní město Praha	1,7	0,6	1,2	2,7	10,1	1,8	0,6	1,3	2,9	10,3
Jihočeský kraj	1,4	0,6	0,7	1,3	7,8	1,5	0,7	0,8	1,5	7,8
Jihomoravský kraj	2,0	0,5	1,3	1,9	8,9	2,0	0,5	1,3	1,9	8,7
Karlovarský kraj	1,4	0,4	0,9	1,1	6,9	1,3	0,3	0,8	1,1	6,9
Královéhradecký kraj	1,4	0,0	0,5	1,0	17,1	1,4	0,0	0,5	1,0	17,1
Liberecký kraj	1,5	0,3	0,9	1,5	6,6	1,6	0,3	0,9	1,5	6,6
Moravskoslezský kraj	1,1	0,2	0,6	0,6	6,2	1,1	0,2	0,7	0,6	6,2
Olomoucký kraj	1,4	0,6	0,8	0,8	6,3	1,4	0,5	0,8	1,0	6,1
Pardubický kraj	1,4	0,4	0,9	1,1	6,5	1,4	0,4	0,9	1,3	6,5
Plzeňský kraj	1,1	0,2	0,7	1,2	3,6	1,1	0,2	0,7	1,2	3,6
Středočeský kraj	1,7	0,3	0,9	1,9	8,9	1,8	0,3	0,9	2,0	9,5
Ústecký kraj	1,8	0,4	0,8	2,2	16,7	1,7	0,3	0,7	2,2	16,3
Kraj Vysočina	2,0	0,4	1,1	1,3	10,2	2,0	0,4	1,1	1,3	10,2
Zlínský kraj	1,4	0,1	0,9	2,7	6,4	1,3	0,1	0,8	2,5	6,4
celá ČR	1,7	0,4	1,0	1,6	8,5	1,7	0,4	1,0	1,7	8,5

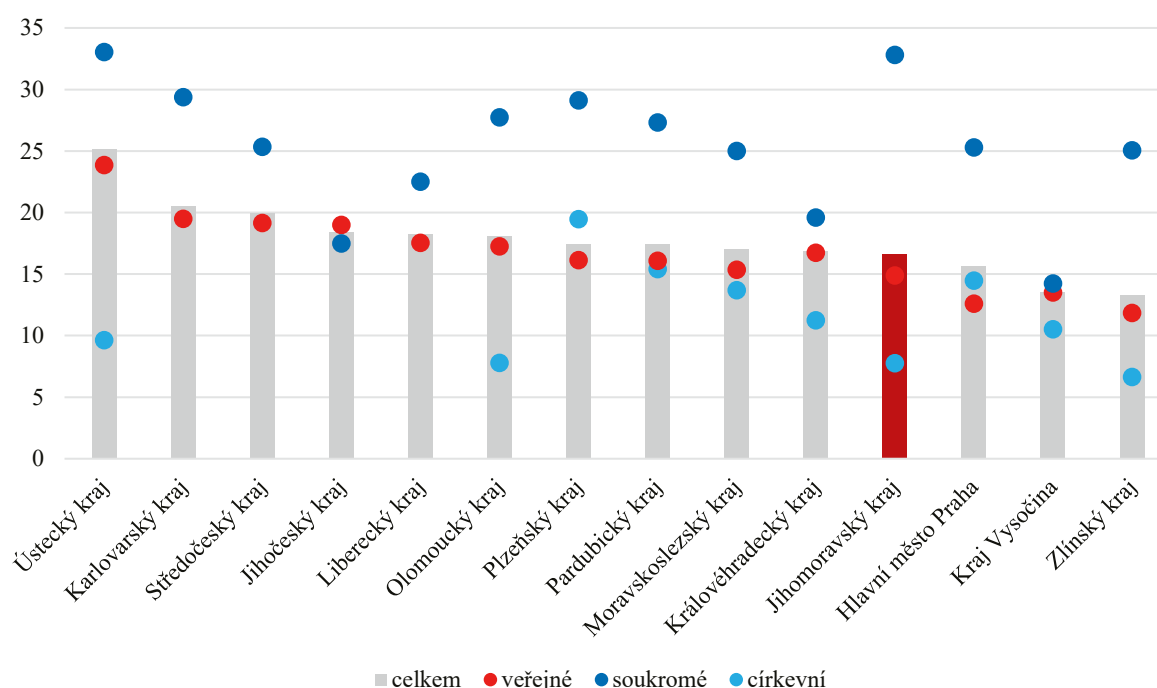
1.3 Výsledky vzdělávání ve SŠ

1.3.1 Výsledky maturitních zkoušek

V tomto případě je konkrétně porovnávána hrubá neúspěšnost žáků u maturit v roce 2018. Hrubá neúspěšnost je ukazatel vypovídající o tom, jaký podíl žáků z celkem přihlášených u zkoušky neuspěl anebo zkoušku vůbec nekonal. Uvedený graf ukazuje jak celkovou hrubou neúspěšnost žáků v krajském srovnání, tak hrubou neúspěšnost žáků v členění podle zřizovatelů škol. Průměr za kraj je značen ve sloupci, průměry dle zřizovatelů škol pak barevnými body.

V krajském porovnání se Jihomoravský kraj řadí do skupiny úspěšnějších krajů, respektive mezi ty kraje, pro které je patrná v průměru nižší hrubá neúspěšnost u maturitní zkoušky. Zajímavostí může být srovnání průměrné hrubé neúspěšnosti žáků ze škol různých zřizovatelů uvnitř kraje. Můžeme vidět, že zatímco se církevní školy obecně vyznačují nižší průměrnou hrubou neúspěšností a veřejné školy jsou velmi blízko celkovému průměru kraje, školy soukromých zřizovatelů jsou z pohledu hrubé neúspěšnosti v Jihomoravském kraji velmi silně vychýleny směrem k vysoké hrubé neúspěšnosti.

Hrubá neúspěšnost žáků u maturitní zkoušky 2018 (po podzimním zkušebním období; v %)

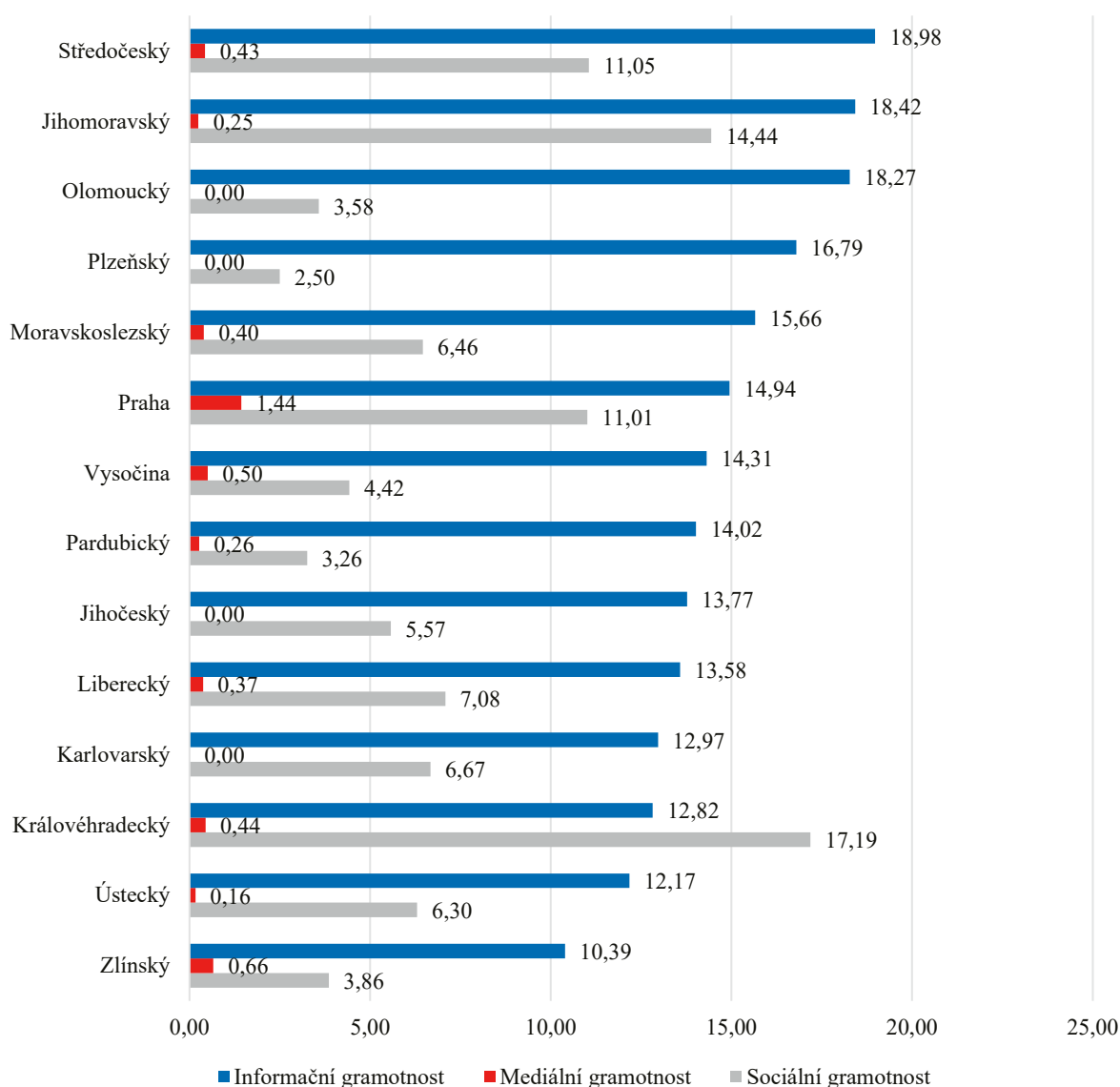

1.3.2 Podíly žáků s výbornými výsledky v národním testování gramotností

Výsledky žáků středních škol v národním testování byly sledovány třemi typy testovaných gramotností, pro které bylo vytvořeno krajské srovnání. Jednalo se o výsledky testů z mediální gramotnosti (2017) pro 2. ročník SŠ, sociální gramotnosti (2017) pro 2. ročník SŠ a informační gramotnosti (2018) pro 3. ročník SŠ. Graf zobrazuje podíly žáků, kteří dosáhli výborného výsledku (nad 80 %).

Rovněž v tomto případě se Jihomoravský kraj vyznačuje relativně velkými podíly žáků s výbornými výsledky ve sledovaných oblastech. Výjimku představuje zastoupení žáků kraje s výborným výsledkem v testu mediální gramotnosti (pouze 0,25 % žáků dosáhlo v tomto testu výborného výsledku). Na druhou stranu v tomto testování žáci dosahovali obecně nižší úspěšnosti.

Podíly žáků s výborným výsledkem – Výběrové zjišťování výsledků žáků SŠ

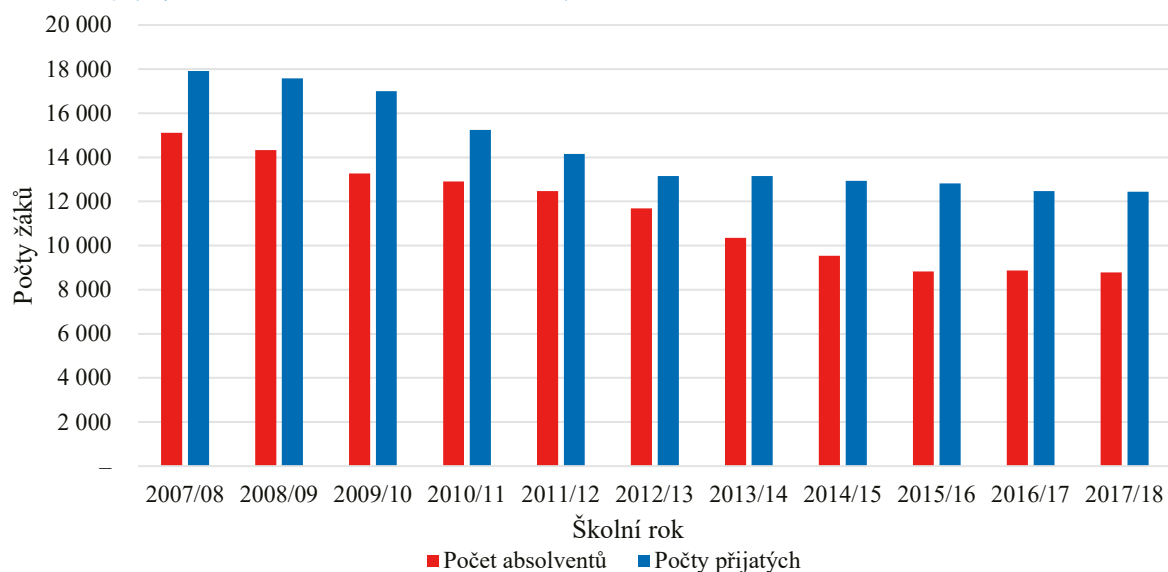

Zdroj: ČŠI, národní šetření

1.3.3 Počty přijatých do SŠ vs. počty absolventů v časové řadě

Počty absolventů a nově přijatých žáků SŠ zhruba odpovídají demografickému vývoji v ČR. V čase pozorujeme postupný pokles jak absolventů, tak počet přijatých žáků do 1. ročníku SŠ. Rozdíl mezi počtem absolventů a počtem nastupujících žáků však nelze spojovat s nedokončením studia, jelikož je dán rozdílným počtem nastupujících žáků v odpovídajícím roce nástupu do 1. ročníku absolventských ročníků v daném školním roce. **V následujících letech se očekává postupný nárůst počtu nastupujících žáků do prvních ročníků SŠ (zhruba do roku 2025), kdy se bude jednat o generaci potomků silnějších populačních ročníků narozených kolem roku 2010.**

Počet žáků přijatých do 1. ročníku SŠ v Jihomoravském kraji celkem v časové řadě

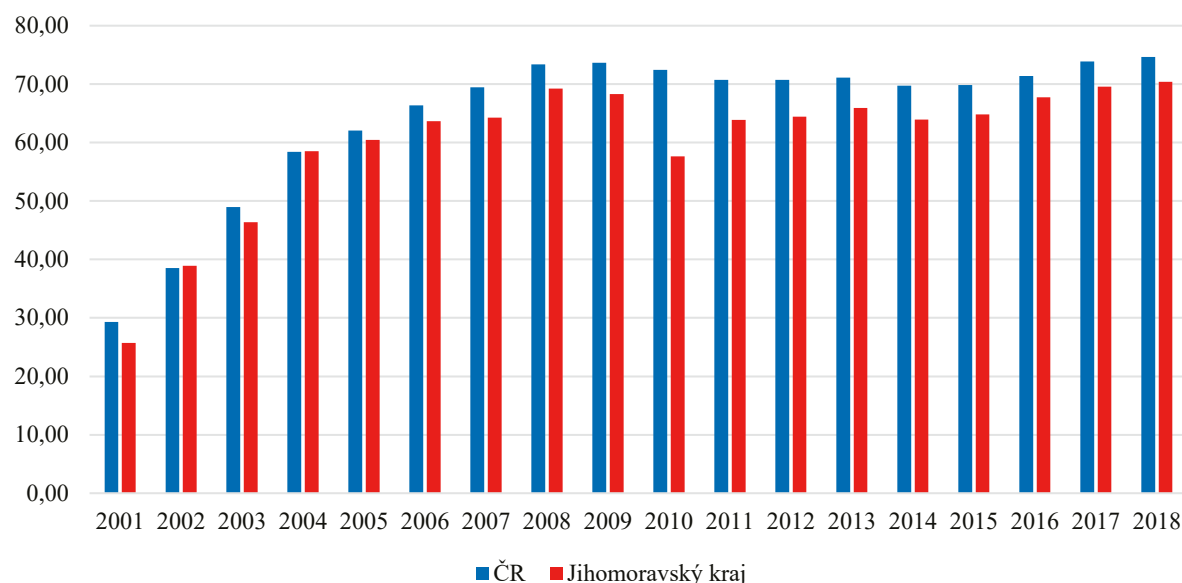

Zdroj: MŠMT

1.3.4 Přejchod do terciárního vzdělávání

Velkou překážkou ve správném vyhodnocování přechodu ze střední školy do studia na vysoké škole jsou termíny konání maturitních zkoušek, podávání přihlášek ke studiu na vysoké škole a konání případných přijímacích zkoušek ke studiu na vysoké škole. Hrubou statistikou porovnávající kraje, co se týká přechodu žáků středních škol do terciárního vzdělávání, je podíl zapsaných ke studiu na vysokou školu na celkovém počtu přihlášených (ne přijatých). Následující graf porovnává Jihomoravský kraj s Českou republikou. Hodnoty pro Jihomoravský kraj se neliší a do studia na vysokou školu nastupuje stejný podíl přihlášených, jako je tomu za celou Českou republiku (kromě výkyvu v roce 2010). Podobný trend je i u ostatních krajů.

Podíl zapsaných studentů VŠ na celkovém počtu přihlášených do terciárního vzdělávání

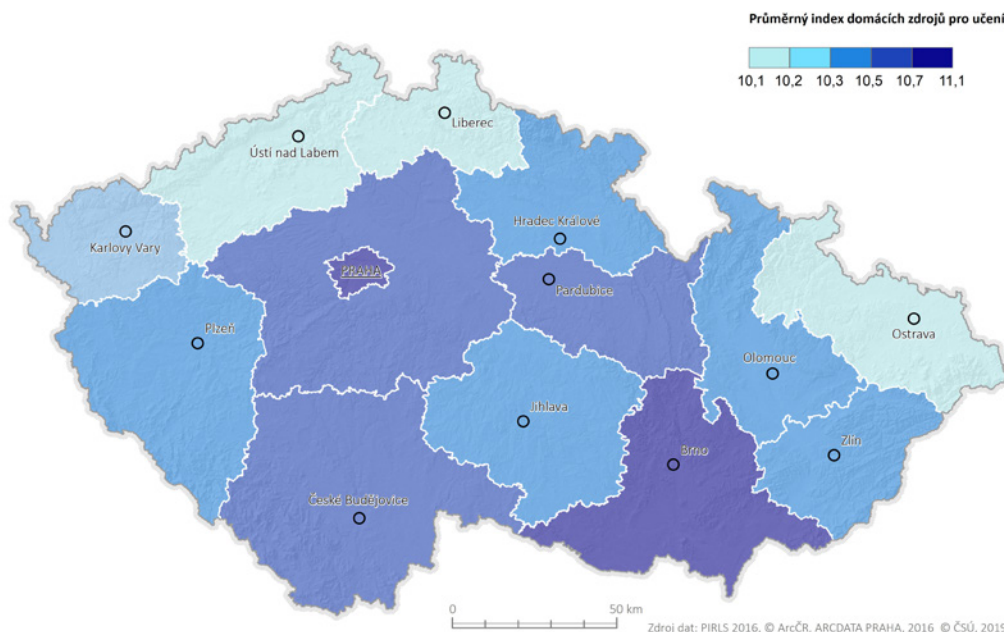
Zdroj: <http://109.238.209.120/uchazecVS.aspx>

2 NEROVNOSTI

2.1.1 Index socioekonomického statusu v krajích

Socioekonomické charakteristiky českých krajů jsou výrazným faktorem ovlivňujícím výsledky českých žáků a stojí za podstatnými rozdíly mezi školami (zhruba z poloviny). **Předchozí zjištění ukázala, že existují regionální rozdíly v průměrném socioekonomickém statusu žáků (SES), které dominantně souvisí s rozdílným výsledným skórem z různých oblastí testování v mezinárodních šetřeních** (čtenářská, přírodovědná a matematická gramotnost). Index SES je tvořen na úrovni žáka takovými ukazateli, jako je dosažené vzdělání rodičů, počet knih v domácnosti, dostupnost vlastního počítače atd. Jednotlivé indexy SES (PISA ESCS; v TIMSS a PIRLS pak index domácích zdrojů pro učení) se v konstrukci či konceptualizaci drobně liší, nicméně po agregaci na úrovni krajů jejich hodnoty spolu silně korelují. To znamená, že napříč mezinárodními šetřeními a napříč časem jsou hodnoty průměrného SES daného kraje konzistentní. Lze konstatovat, že máme pravidelnou skupinu krajů s vysokým průměrným SES žáků, ale i s nízkým průměrným SES. U krajů s průměrnou hodnotou SES se pořadí napříč šetřeními může lišit. **Přestože je index tvořen na základě měkkých dat z dotazníkového šetření, na úrovni krajů velmi dobře koreluje se socioekonomickým rozvojem kraje, jako je nezaměstnanost, podíl osob v exekuci, podíl vysokoškoláků, rozvodovost, výše hrubé mzdy atd.** Průměrný SES v České republice na úrovni krajů ukazují následující mapy. **Jihomoravský kraj má jednu z nejvyšších hodnot SES při srovnání s ostatními kraji. To je dáno hlavně samotným městem Brnem, které je ekonomickým centrem regionu.**

Průměrný socioekonomický status – index domácích zdrojů pro učení PIRLS 2016

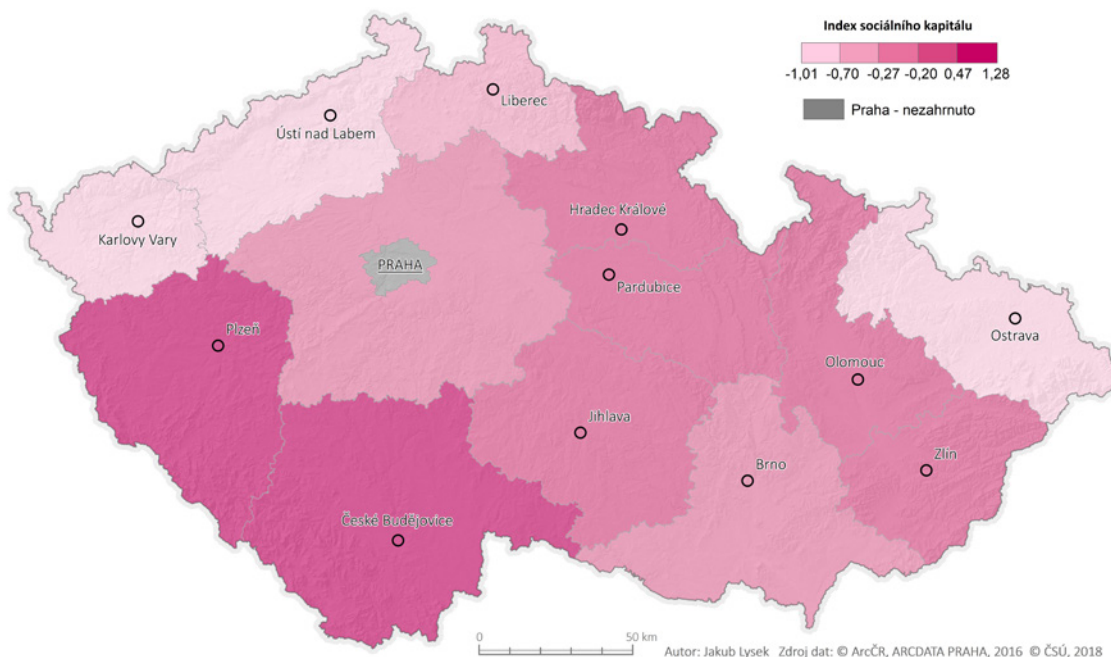
Zdroj: ČŠI, mezinárodní šetření

2.1.2 Sociální kapitál

Socioekonomické rozdíly krajů dále ukazuje tzv. sociální kapitál, který dle mnoha vědeckých studií ovlivňuje nejen ekonomický rozvoj regionů, ale i výsledky žáků v testování v daném regionu. Vysoký sociální kapitál dané společnosti se vyznačuje například vyšší mírou občanského zapojování do veřejných záležitostí, častějším členstvím ve spolkových organizacích nebo jiných sdruženích či větší mezilidskou

důvěrou. Na mapě lze pozorovat obdobné výsledky jako výše na mapě průměrného SES žáků v krajích. Plzeňský i Jihočeský kraj nabývají i v případě indexu sociálního kapitálu nejvyšších hodnot. Stejně tak se objevuje trojice krajů s nejnižší hodnotou indexu, kterými jsou Moravskoslezský, Ústecký a Karlovarský kraj. **Nízký sociální kapitál obyvatel je tak dalším strukturálním faktorem, který negativně ovlivňuje nejen socioekonomický rozvoj regionu¹, ale i výsledky žáků v Jihomoravském kraji.** Zde se jedná konkrétně o region Znojemska, který v sociálně kapitálových ukazatelích dosahuje nízkých hodnot (např. aktivita ve spolcích, nízká volební účast).

Index sociálního kapitálu v krajích

Pozn.: Index sociálního kapitálu zkonstruovaný pro tuto analýzu je tvořen proměnnými: podíl neziskových organizací na 1 000 obyvatel, podíl členů Českého svazu tělesné výchovy (ČSTV) / České unie sportu (ČUS), podíl členů dobrovolných hasičů, volební účast, důvěra v ústavní instituce (na základě šetření prováděných Centrem pro výzkum veřejného mínění, CVVM), členost seriózního tisku, podíl dárců krve v krajích. Všechny proměnné byly standardizovány do hodnot směrodatných odchylek (z-skóre) (viz Lysek 2014 a Lysek 2019). Index byl pak následně vytvořen zprůměrováním hodnot takto získaných odchylek za jednotlivé kraje. Další vizualizace na <http://cf.datawrapper.de/0ydnb/2/>

2.1.3 Rozdíly v zastoupení společenských tříd v krajích

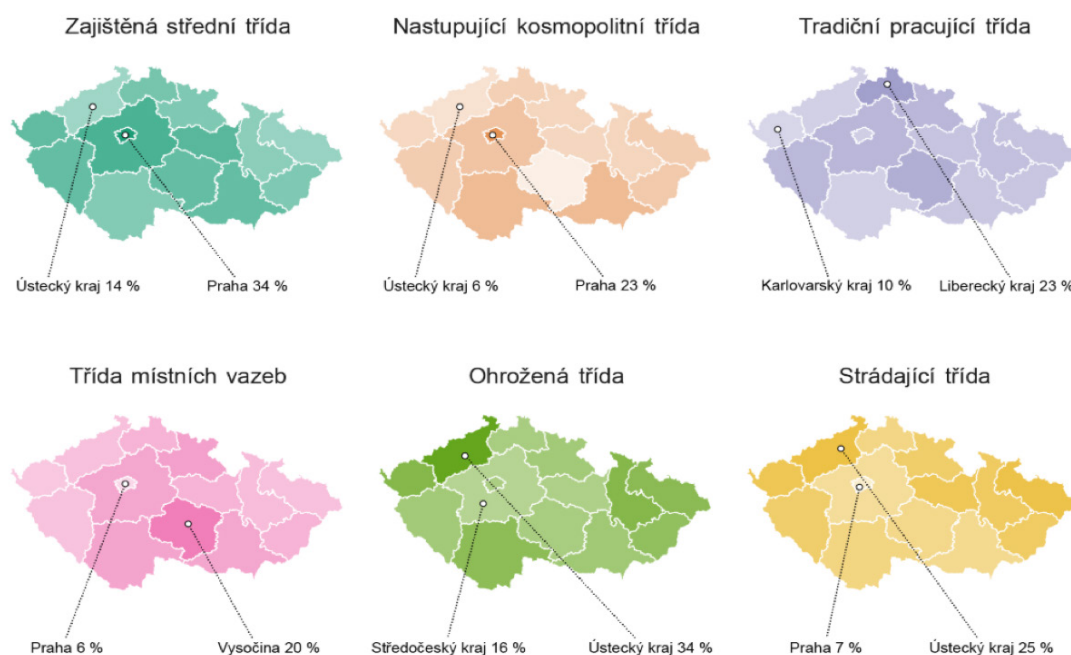
Rozsáhlý sociologický výzkum pro Český rozhlas identifikoval celkem šest společenských tříd. Zastoupení jednotlivých společenských tříd se mezi kraji liší. Rozsáhlé šetření tak na jiných datech potvrzuje průměrný index SES z mezinárodních šetření PISA, PIRLS, TIMSS. **Jihomoravský kraj patří k těm krajům, které mají průměrné zastoupení u většiny tříd s výjimkou nadprůměrného zastoupení zajištěné střední třídy a kosmopolitní třídy, což je dáno městem Brno.** Jedná se o třídu, která je velmi vzdělaná a disponuje kulturním a sociálním kapitálem. Výsledky žáků v samotném Brně, kde tato kosmopolitní třída převážně bydlí, táhnou průměry za celý kraj nahoru. Obecně můžeme říci, že Jihomoravský kraj má příznivé socioekonomické podmínky, které se odrážejí ve velmi dobrých průměrných výsledcích žáků.

¹ Kostecký, Tomáš; Patočková, Věra; Vobecká, Jana. 2007. Kraje v České republice – existují souvislosti mezi ekonomickým rozvojem, sociálním kapitálem a výkonem krajských vlád? Sociologický časopis / Czech Sociological Review 43 (5): 911–943. ISSN 0038-0288.

Zastoupení společenských tříd v krajích

Zastoupení tříd mezi obyvateli krajů

sytější barva = vyšší zastoupení

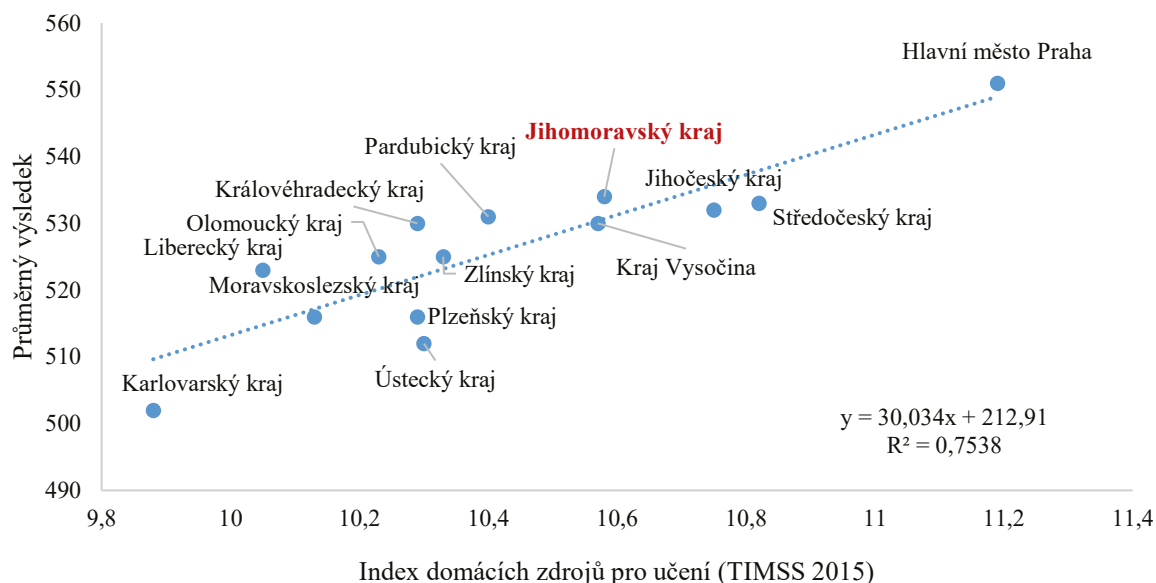

Zdroj: Český rozhlas, dostupné na https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/ceska-spolecnost-vyzkum-tridy-kalkulacka_1909171000_zlo

2.1.4 Grafy výsledků PIRLS, TIMSS a PISA v krajích vzhledem k SES

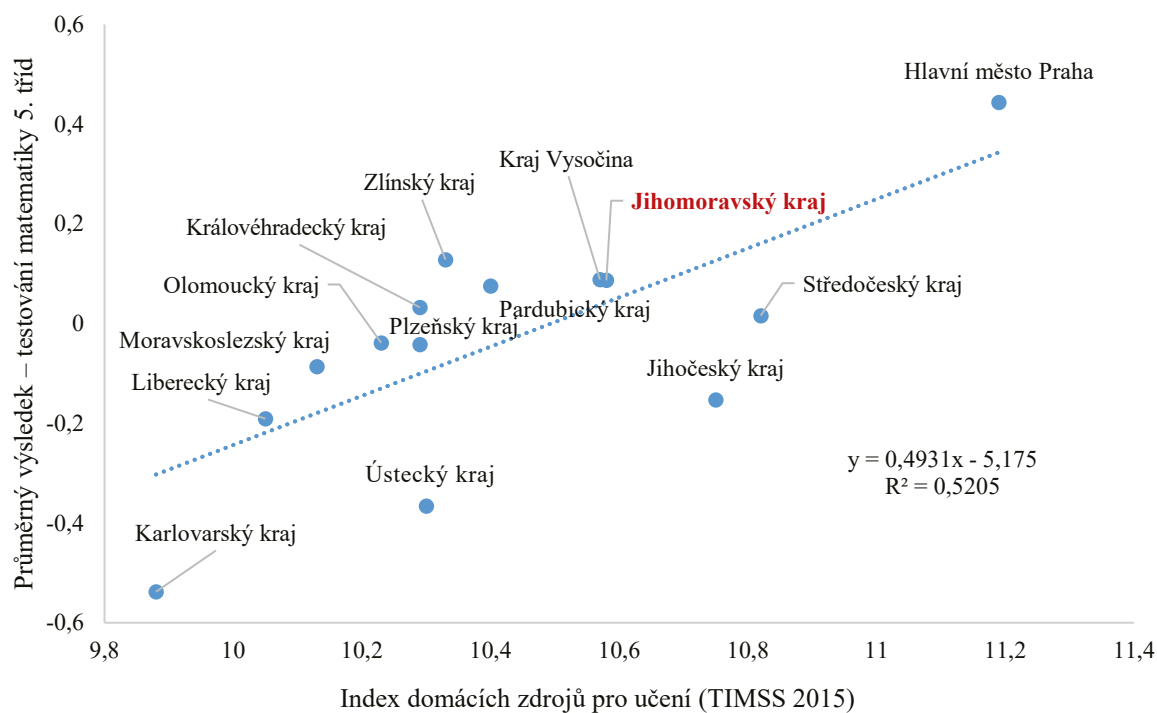
Následující grafy, které zobrazují očekávanou úroveň výsledku TIMSS či PIRLS vzhledem k SES kraje (modrá tečkovaná přímkou) a reálně dosažený výsledek. Některé kraje dokážou lépe překonávat omezení daná SES (kraje nad přímkou), jiné naopak nevyužijí ani ten potenciál, který mají z hlediska domácích zdrojů pro učení dostupný (kraje pod přímkou). Jihomoravský kraj, přestože disponuje nadprůměrným SES, má lepší výsledky, než by se na základě jeho hodnot dalo předpokládat.

Průměrný výsledek (matematická gramotnost) a průměrný index domácích zdrojů pro učení v krajích – TIMSS 2015

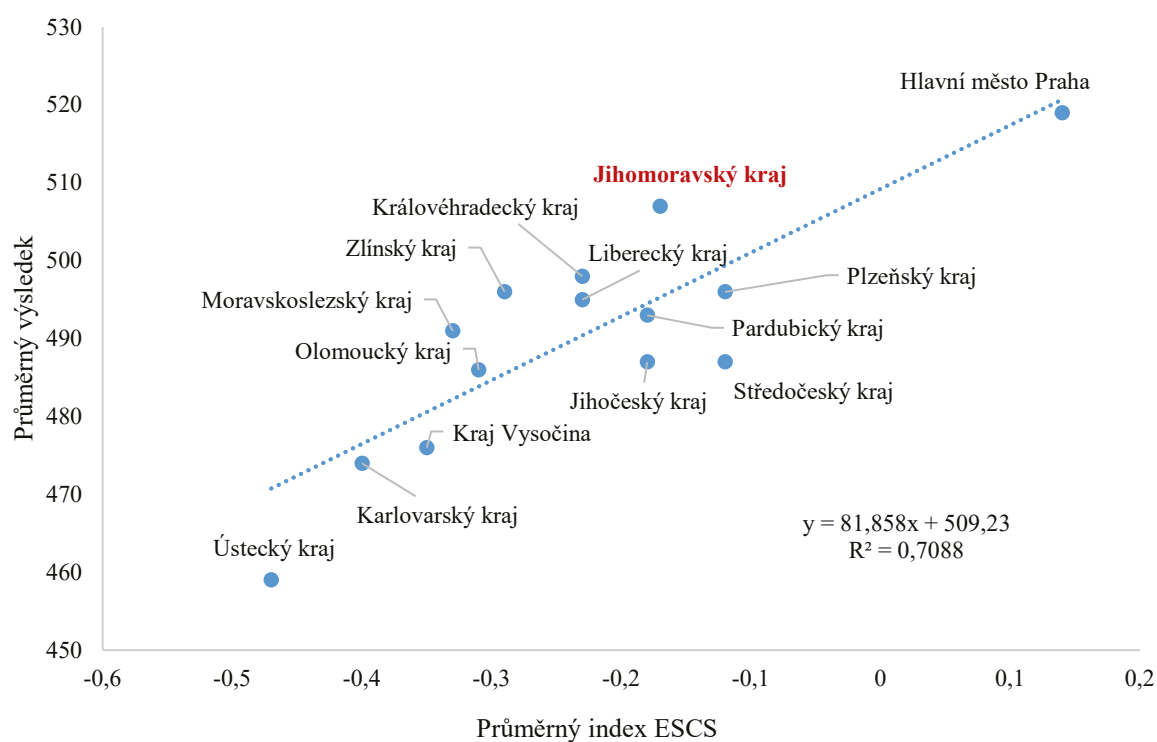
Zdroj: ČŠI, mezinárodní šetření

Průměrný výsledek (národní testování matematiky 5. tříd) a průměrný index domácích zdrojů pro učení v krajích – TIMSS 2015

Zdroj: ČŠI, mezinárodní šetření

Průměrný výsledek (matematická gramotnost) a průměrný index ESCS v krajích – PISA 2015

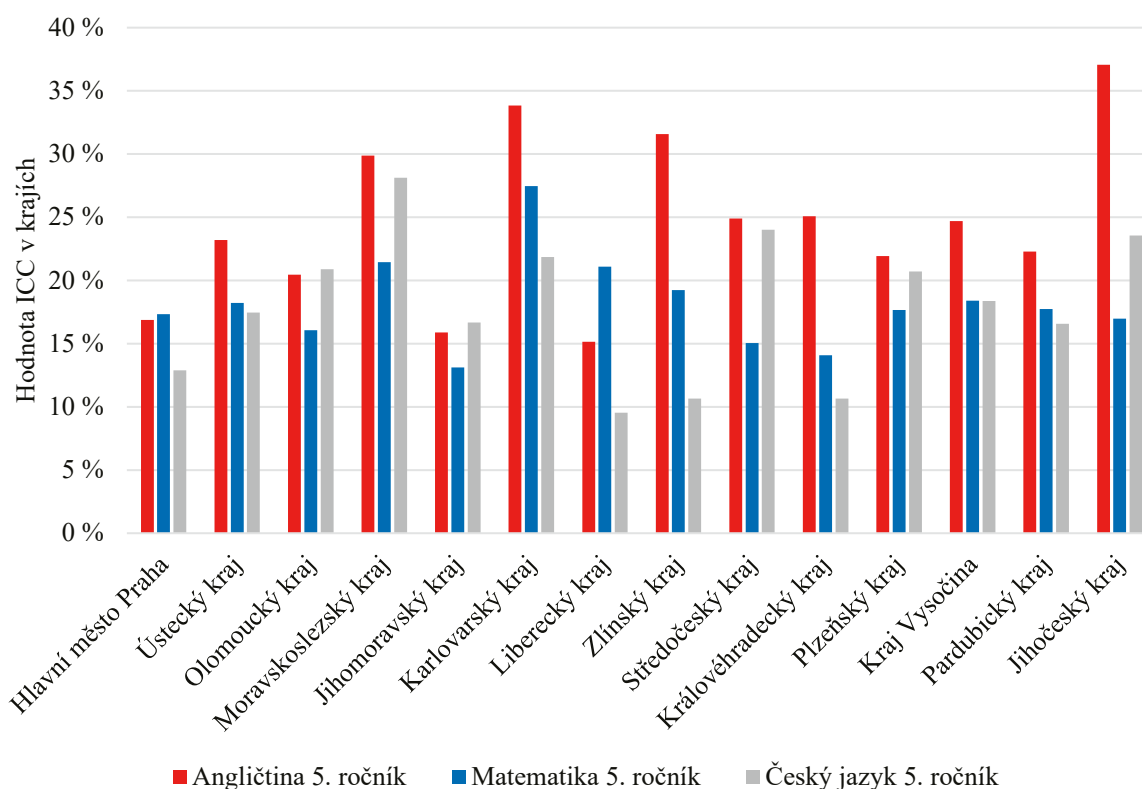
Zdroj: ČŠI, mezinárodní šetření

2.1.5 Velikost rozdílů ve výsledcích žáků mezi školami v krajích

V edukačních vědách se pro určení toho, kolik procent rozdílů ve výsledcích žáků lze přičíst individuálním charakteristikám samotného žáka a kolik procent kontextuálním faktorům (např. vliv školy), používá tzv. vnitroskupinový koeficient korelace (ICC; intraclass correlation coefficient). Říká nám, kolik procent rozdílů v individuálních výsledcích žáků je dáno rozdíly mezi druhou (kontextuální) úrovní, kterou je zpravidla třída nebo škola. Pro účely analýzy zobrazujeme výsledné hodnoty ICC po krajích na úrovni škol. **Hodnota tak udává, kolik procent rozdílů ve výsledku žáků je přičitatelných právě rozdílům mezi školami.** Vysoké hodnoty značí, že se školy v kraji liší co do kompozice žáků (velký vliv SES, motivace, třídního klimatu atd.) či do kvalifikace a kompetence učitelů nebo co do vlivu různých výukových metod či používání ICT (viz sekundární analýzy ČŠI k mezinárodním šetřením). Vysoké hodnoty značí, že školy jsou velmi heterogenní jak ve výsledcích žáků, tak z hlediska faktorů, které výsledky žáků ovlivňují. **Ideálně by měly být hodnoty ICC nízké. Nízké ICC poukazuje na to, že mezi školami v daném kraji nejsou výrazné rozdíly.** Například hodnota ICC pro Finsko je jedna z nejnižších na světě, což značí nízkou míru nerovnosti v dosahovaných testových výsledcích mezi školami.

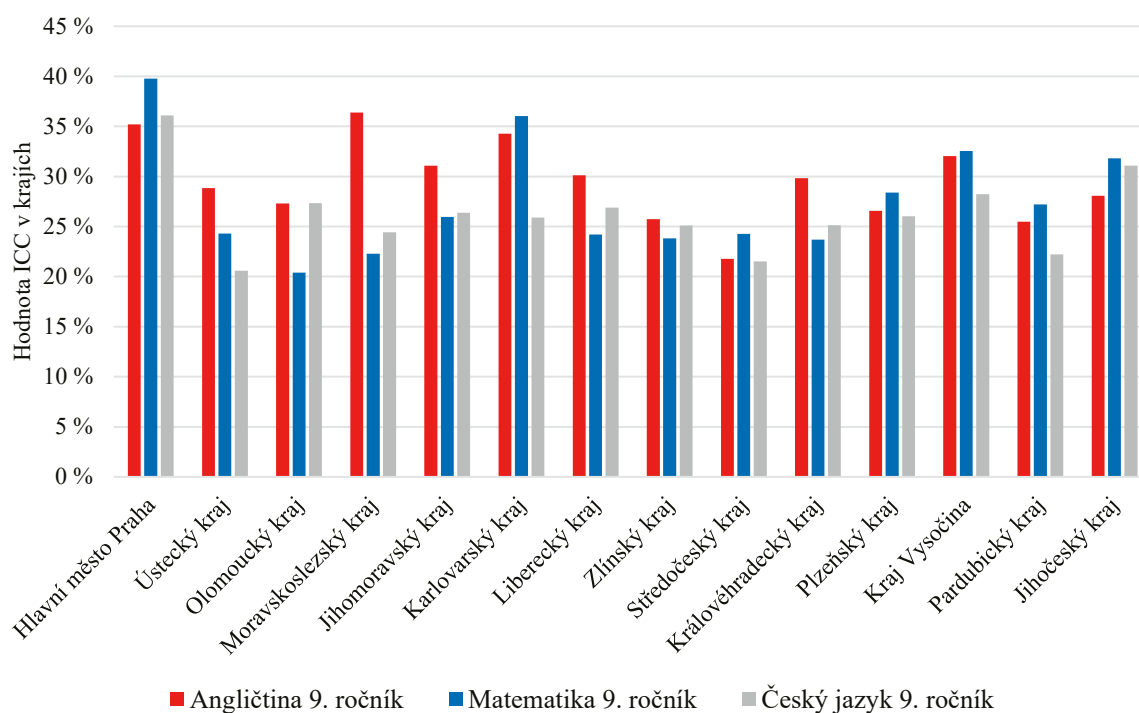
Protože data z mezinárodních šetření nemají dostatečně velký vzorek za jednotlivé české kraje, výsledné hodnoty ICC jsou spočítány ze šetření žáků 5. a 9. tříd. **Z nich vyplývá, že Jihomoravský kraj má spíše menší rozdíly ve výsledcích žáků mezi školami oproti jiným krajům.**

Hodnota koeficientu – ICC v krajích – Výběrové zjišťování výsledků žáků 5. a 9. tříd ZŠ – 5. ročník

Zdroj: ČŠI, národní šetření

Hodnota koeficientu – ICC v krajích – Výběrové zjišťování výsledků žáků 5. a 9. tříd ZŠ – 9. ročník

Zdroj: ČŠI, národní šetření

2.1.6 Předčasné odchody ze vzdělávání

Jak ukazují statistiky na úrovni jednotlivých krajů, **Jihomoravský kraj má jeden z nejmenších podílů předčasných odchodů ze základního vzdělávání.** První tabulka ukazuje absolutní počty, druhá pak podíly žáků celkem.

Předčasné odchody ze základního školství v České republice podle NUTS 3 – počty

kraj	ročník ukončení						celkem
	6	7	8	9	10	N	
hlavní město Praha		10	23	214	12	3	262
Středočeský kraj	1	21	50	129	35	5	241
Jihočeský kraj		15	31	69	19		134
Plzeňský kraj	2	18	23	56	18		117
Karlovarský kraj		15	41	62	14	2	134
Ústecký kraj	3	62	121	200	33	19	438
Liberecký kraj	1	8	38	63	17	8	135
Královéhradecký kraj		12	25	53	17	2	109
Pardubický kraj		10	19	40	29	2	100
Kraj Vysočina			7	24	15	1	47
Jihomoravský kraj		7	26	105	45	2	185
Olomoucký kraj	1	8	28	54	20	3	114
Zlínský kraj		7	11	39	27	1	85
Moravskoslezský kraj	1	54	93	179	30	20	377
Česká republika	9	247	536	1 287	331	68	2 478

Pozn.: Předčasné odchody ze vzdělávání – žáci s ukončenou povinnou školní docházkou, kteří nepokračují ve středoškolském vzdělávání. Počty osob v odpovídající populaci 15letých v roce 2015/2016.

Předčasné odchody ze základního školství v České republice podle NUTS 3 – podíly

kraj	ročník ukončení						celkem
	6	7	8	9	10	N	
hlavní město Praha		0,10 %	0,24 %	2,24 %	0,13 %	0,03 %	2,74 %
Středočeský kraj	0,01 %	0,21 %	0,50 %	1,29 %	0,35 %	0,05 %	2,41 %
Jihočeský kraj		0,27 %	0,55 %	1,23 %	0,34 %		2,39 %
Plzeňský kraj	0,04 %	0,37 %	0,48 %	1,16 %	0,37 %		2,42 %
Karlovarský kraj		0,52 %	1,41 %	2,13 %	0,48 %	0,07 %	4,60 %
Ústecký kraj	0,04 %	0,78 %	1,52 %	2,51 %	0,41 %	0,24 %	5,51 %
Liberecký kraj	0,02 %	0,20 %	0,94 %	1,55 %	0,42 %	0,20 %	3,33 %
Královéhradecký kraj		0,24 %	0,50 %	1,07 %	0,34 %	0,04 %	2,20 %
Pardubický kraj		0,22 %	0,42 %	0,88 %	0,64 %	0,04 %	2,20 %
Kraj Vysočina			0,15 %	0,52 %	0,33 %	0,02 %	1,02 %
Jihomoravský kraj		0,07 %	0,27 %	1,09 %	0,47 %	0,02 %	1,92 %
Olomoucký kraj	0,02 %	0,14 %	0,50 %	0,96 %	0,35 %	0,05 %	2,02 %
Zlínský kraj		0,13 %	0,21 %	0,75 %	0,52 %	0,02 %	1,63 %
Moravskoslezský kraj	0,01 %	0,48 %	0,83 %	1,59 %	0,27 %	0,18 %	3,35 %
Česká republika	0,01 %	0,27 %	0,59 %	1,42 %	0,36 %	0,07 %	2,73 %

Pozn.: Předčasné odchody ze vzdělávání – žáci s ukončenou povinnou školní docházkou, kteří nepokračují ve středoškolském vzdělávání. Počty osob v odpovídající populaci 15letých v roce 2015/2016.

Obdobná je situace ve středním vzdělávání. Tabulka pak ukazuje podíly předčasných odchodů dle kategorie vzdělávání, protože v rámci těchto kategorií pozorujeme velké rozdíly. Největší podíl odchodů je v kategorii střední vzdělání s výučním listem E a H. **Jihomoravský kraj dosahuje podprůměrných hodnot u všech kategorií vzdělávání.**

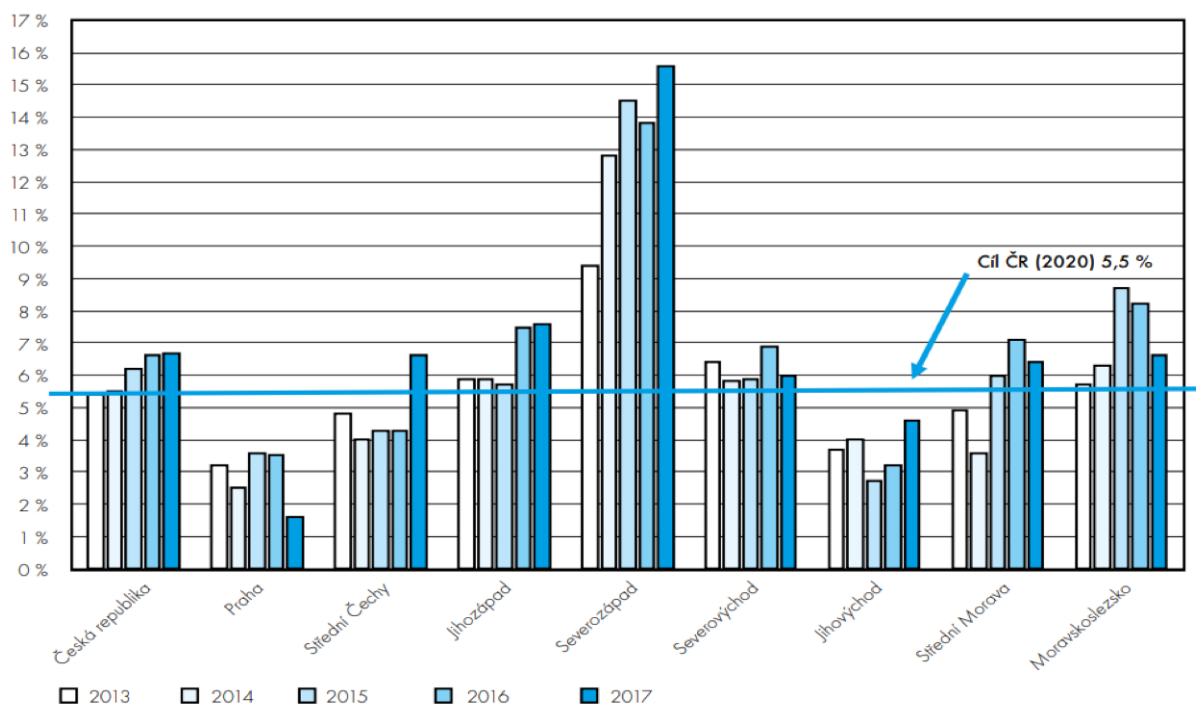
Předčasné odchody ze středního školství v České republice podle NUTS 3 – podíly

	podíly žáků, kteří předčasné ukončili vzdělávání				
školní rok 2015/2016	kategorie vzdělání				
kraj	E	H	L0	M	L5
hlavní město Praha	15,13 %	8,85 %	4,00 %	1,98 %	15,25 %
Středočeský kraj	14,94 %	9,71 %	3,76 %	2,07 %	27,35 %
Jihočeský kraj	17,32 %	9,22 %	2,44 %	1,54 %	20,75 %
Plzeňský kraj	18,39 %	9,82 %	1,78 %	1,44 %	21,14 %
Karlovarský kraj	20,55 %	10,17 %	3,56 %	2,80 %	18,81 %
Ústecký kraj	25,76 %	15,39 %	7,99 %	3,78 %	31,35 %
Liberecký kraj	19,60 %	9,87 %	5,81 %	2,35 %	21,26 %
Královéhradecký kraj	17,16 %	11,20 %	5,42 %	1,97 %	19,88 %
Pardubický kraj	13,46 %	8,35 %	5,36 %	1,67 %	30,77 %
Kraj Vysočina	16,74 %	8,44 %	3,30 %	1,25 %	21,88 %
Jihomoravský kraj	10,12 %	9,98 %	2,83 %	1,72 %	23,91 %
Olomoucký kraj	16,76 %	8,61 %	4,79 %	1,27 %	19,90 %
Zlínský kraj	15,59 %	7,97 %	1,54 %	0,98 %	18,85 %
Moravskoslezský kraj	18,59 %	12,43 %	4,42 %	1,76 %	24,33 %
Česká republika	17,39 %	10,29 %	3,92 %	1,91 %	22,73 %

Pozn.: Kategorie vzdělávání: Střední vzdělání s výučním listem – H, E. Střední odborné vzdělání s MZ a odborným výcvikem – L/0. Střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou – M. Nástavbové studium – L5.

V rámci regionálního členění České republiky je extrémně nepříznivá situace v porovnání se všemi ostatními kraji v Karlovarském a Ústeckém kraji (NUTS 2 Severozápad), kde procento předčasných odchodů dosáhlo v roce 2013 9,4 %, v roce 2017 vystoupalo dokonce na 15,6 %.

Předčasné odchody ze středního vzdělávání v České republice podle NUTS 2 (NÚV)

3 STRUKTURA A CHARAKTERISTIKA SOUSTAVY

3.1.1 Struktura škol v kraji z hlediska zřizovatele, počtu žáků, kapacity a naplněnosti

Počet školských zařízení, kapacita a cílová kapacita podle zřizovatele

zřizovatel	počet škol	počet žáků	kapacita	naplněnost
církev				
mateřské školy	3	130	130	100,00 %
střední školy	4	1 787	1 975	90,48 %
vyšší odborné školy	1	47	90	52,22 %
základní školy	3	970	1 485	65,32 %
kraj				
konzervatoře	2	479	555	86,31 %
mateřské školy	16	382	769	49,67 %
střední školy	86	36 085	57 459	62,80 %
vyšší odborné školy	7	1 424	3 147	45,25 %
základní školy	28	1 712	3 931	43,55 %
MŠMT				
mateřské školy	2	50	53	94,34 %
střední školy	4	241	513	46,98 %
základní školy	4	324	406	79,80 %
obec				
mateřské školy	622	39 981	43 828	91,22 %
střední školy	3	591	960	61,56 %
základní školy	432	99 105	144 532	68,57 %
privátní sektor				
mateřské školy	33	993	1 600	62,06 %
střední školy	26	5 597	13 447	41,62 %
vyšší odborné školy	2	123	990	12,42 %
základní školy	23	1 297	2 658	48,80 %
celkový součet	1 301	191 318	278 528	68,69 %

Zdroj: MŠMT, školský rejstřík

V kraji je celkově přes 190 tisíc žáků v mateřských, základních, středních, vyšších odborných školách a konzervatořích. Podíváme-li se na strukturu, 622 mateřských škol je zřizováno obcemi, 33 privátními subjekty, 16 krajem, 3 církví a 2 MŠMT. Jejich průměrná naplněnost se blíží, nebo je dokonce vyšší než 90 %. V tom jedinou výjimkou jsou privátní mateřské školy, kde je naplněnost pouze 62 %. Obce zřizují 432 základních škol, dalšími minoritními zřizovateli jsou privátní sektor (23), kraj (28), církve (3) a MŠMT (4). Jejich průměrná naplněnost se liší dle zřizovatele. U základních škol zřizovaných obcí a církvemi se naplněnost pohybuje okolo 65 %, u krajských základních škol a soukromých základních škol je naplněnost pod 50 %. Střední školy zřizované krajem, jejichž počet je 86, jsou naplněny z 63 %. To je naplněnost podobná jiným krajům. Privátní střední školy jsou naplněny pouze z 41 %, zatímco církevní z 90 %. V kraji je pak sedm vyšších odborných škol, které jsou naplněny z 45 %. Celkově vzato, naplněnost mateřských, základních a středních škol je obdobná, jako je republikový průměr.

Jihomoravský kraj vykazuje příznivý poměr žáků na jednoho učitele v rámci krajské vzdělávací soustavy. Následující tabulky pak ukazují deskriptivní statistiku pro jednotlivé úrovně regionálního školství a pro střední školství i dle oborové struktury.

Základní školy v krajském srovnání – školy, třídy, žáci a učitelé ve školním roce 2017/2018

kraj	školy	třídy		žáci						učitelé ¹			počet žáků na jednoho učitele		
		celkem	v tom		celkem	v tom		celkem	v tom		počet žáků na jednu třídu				
			na 1. stupni	na 2. stupni		na 1. stupni	na 2. stupni		na 1. stupni	na 2. stupni					
Česká republika	4 155	46 023	28 624	17 399	926 108	575 699	113 042	350 409	78 889	63 004,8	32 452,3	30 552,5	20,1	14,7	
hlavní město Praha	271	4 812	3 123	1 689	102 077	66 972	13 582	35 105	7 457	6 655,4	3 560,5	3 094,9	21,2	15,3	
Středočeský kraj	553	6 050	3 882	2 168	125 416	80 607	16 491	44 809	9 919	8 102,4	4 398,4	3 704,0	20,7	15,5	
Jihočeský kraj	260	2 818	1 733	1 085	56 337	34 685	6 663	21 652	4 848	3 852,9	1 929,4	1 923,5	20,0	14,6	
Plzeňský kraj	222	2 493	1 553	940	50 550	31 467	6 046	19 083	4 242	3 400,5	1 765,5	1 635,0	20,3	14,9	
Karlovarský kraj	106	1 263	774	489	25 002	15 551	2 966	9 451	2 103	1 691,5	862,0	829,5	19,8	14,8	
Ústecký kraj	278	3 753	2 242	1 511	76 079	45 968	8 924	30 111	6 639	5 130,4	2 517,8	2 612,6	20,3	14,8	
Liberecký kraj	202	2 068	1 266	802	40 722	25 171	4 860	15 551	3 641	2 797,9	1 425,7	1 372,2	19,7	14,6	
Královéhradecký kraj	269	2 507	1 537	970	48 917	29 945	5 581	18 972	4 222	3 461,2	1 764,4	1 696,8	19,5	14,1	
Pardubický kraj	252	2 284	1 407	877	45 746	28 114	5 429	17 632	4 060	3 125,2	1 600,9	1 524,3	20,0	14,6	
Kraj Vysočina	265	2 248	1 356	892	44 319	26 843	5 174	17 476	4 201	3 159,2	1 569,3	1 589,9	19,7	14,0	
Jihomoravský kraj	482	5 096	3 228	1 868	101 540	63 480	12 661	38 060	8 561	6 983,9	3 640,7	3 343,2	19,9	14,5	
Olomoucký kraj	297	2 781	1 721	1 060	55 049	33 904	6 566	21 145	4 805	3 870,0	1 962,1	1 907,9	19,8	14,2	
Zlínský kraj	257	2 616	1 605	1 011	50 107	30 103	5 877	20 004	4 723	3 546,8	1 814,4	1 732,4	19,2	14,1	
Moravskoslezský kraj	441	5 234	3 197	2 037	104 247	62 889	12 222	41 358	9 468	7 227,5	3 641,2	3 586,3	19,9	14,4	

1. Přepočtení na plně zaměstnané.

2. 9. a 10. ročník celkem.

Zdroj: MŠMT, dostupné i na ČSÚ, <https://www.czso.cz/csu/skoly-a-skolska-zarizeni-skolni-rok-201718>

Střední školy v krajském srovnání – školy, třídy, žáci a učitelé ve školním roce 2017/2018

kraj	školy ¹		třídy		žáci		nově přijatí do 1. ročníku		absolventi za školní rok 2016/2017		učitelé ²		počet žáků na jednu třídu	počet žáků na jednoho učitele
	celkem	z toho poskytující denní formu vzdělávání	celkem	z toho poskytující denní formu vzdělávání	celkem	z toho v denní formě vzdělávání	celkem	z toho do denní formy vzdělávání	celkem	z toho denní formy vzdělávání	celkem	z toho bez kvalifikace ³		
Česká republika	1 308	1 297	19 266	18 088	421 535	403 018	114 041	107 316	78 602	74 363	38 114,9	1 369,8	22,3	11,1
hlavní město Praha	183	180	2 902	2 628	64 060	59 460	17 006	15 313	10 481	9 457	5 719,5	273,5	22,6	11,2
Středočeský kraj	153	151	1 879	1 752	39 468	37 350	10 986	10 080	7 675	6 969	3 581,2	207,7	21,3	11,0
Jihočeský kraj	89	89	1 200	1 135	26 583	25 822	7 060	6 761	5 077	4 915	2 466,4	67,2	22,8	10,8
Plzeňský kraj	55	54	967	909	22 059	21 160	6 008	5 582	3 844	3 677	1 918,0	59,2	23,3	11,5
Karlovarský kraj	37	37	527	501	10 743	10 460	2 922	2 875	1 801	1 771	988,2	51,6	20,9	10,9
Ústecký kraj	95	94	1 584	1 486	32 388	30 978	9 174	8 696	5 381	5 173	2 872,5	192,4	20,8	11,3
Liberecký kraj	49	49	677	649	15 462	15 042	4 281	4 114	2 727	2 671	1 422,2	55,3	23,2	10,9
Královéhradecký kraj	84	84	1 082	1 051	23 184	22 696	5 974	5 878	4 536	4 405	2 153,5	77,7	21,6	10,8
Pardubický kraj	75	74	994	936	21 796	20 802	5 882	5 576	4 132	3 965	2 005,8	59,1	22,2	10,9
Kraj Vysočina	63	62	945	867	21 274	19 673	5 628	5 054	4 675	4 112	1 896,0	60,8	22,7	11,2
Jihomoravský kraj	125	125	2 069	1 976	45 920	44 616	12 437	12 031	8 865	8 590	4 181,1	97,7	22,6	11,0
Olomoucký kraj	96	96	1 265	1 208	26 880	25 940	7 167	6 860	5 255	5 097	2 520,3	62,2	21,5	10,7
Zlínský kraj	68	66	1 064	1 011	24 056	23 307	6 398	6 061	4 935	4 709	2 223,7	43,4	23,1	10,8
Moravskoslezský kraj	136	136	2 111	1 979	47 662	45 712	13 118	12 435	9 218	8 852	4 166,5	62,0	23,1	11,4

1 Jedna škola může nabízet více forem vzdělávání. Součet škol poskytujících denní a jinou formu vzdělávání tedy nemusí odpovídat celkovému počtu škol v daném školním roce.

2 Přepočtení na plně zaměstnané.

3 Nesplňují požadavky stanovené zákonem č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů, a příslušných výjimek.

Zdroj: MŠMT, dostupné i na ČSÚ, <https://www.czso.cz/csu/czso/skoly-a-skolska-zarizeni-skolni-rok-201718>

Střední školy v krajském srovnání (obory J a C) – školy, třídy, žáci ve školním roce 2017/2018

kraj	školy ¹		třídy v denní formě vzdělávání ²	žáci		nově přijatí do 1. ročníku		absolventi za školní rok 2016/2017		počet žáků na třídu (v denní formě vzdělávání)
	celkem	z toho poskytující denní formu vzdělávání		celkem	z toho v denní formě vzdělávání	celkem	z toho do denní formy vzdělávání	celkem	z toho denní formy vzdělávání	
Česká republika	146	145	361,23	2 612	2 579	1 098	1 082	614	604	7,14
hlavní město Praha	13	13	45,00	330	330	164	164	79	79	7,33
Středočeský kraj	19	19	42,01	336	336	159	159	78	78	8,00
Jihočeský kraj	9	9	14,24	114	114	38	38	36	36	8,01
Plzeňský kraj	4	4	10,00	72	72	13	13	1	1	7,20
Karlovarský kraj	3	3	14,00	104	104	31	31	5	5	7,43
Ústecký kraj	16	16	33,20	260	260	119	119	36	36	7,83
Liberecký kraj	3	3	9,00	57	57	23	23	27	27	6,33
Královéhradecký kraj	13	13	28,08	185	185	75	75	45	45	6,59
Pardubický kraj	8	8	19,00	110	110	29	29	25	25	5,79
Kraj Vysočina	9	8	17,70	175	142	66	50	54	44	8,02
Jihomoravský kraj	16	16	33,00	246	246	103	103	65	65	7,45
Olomoucký kraj	15	15	47,00	263	263	113	113	44	44	5,60
Zlínský kraj	7	7	9,00	63	63	27	27	20	20	7,00
Moravskoslezský kraj	11	11	40,00	297	297	138	138	99	99	7,43

- Počet škol celkem není součtem počtů škol podle jednotlivých druhů třídění, protože školy mohou realizovat svou činnost souběžně v různých družích, formách a oborech vzdělávání.
- Počet tříd podle oborů je sledován pouze za denní formu vzdělávání. Počty tříd jsou uvedeny v přepočtu s přesností na dvě desetinná místa.

Střední školy v krajském srovnání (obory H a E) – školy, třídy, žáci ve školním roce 2017/2018

kraj	školy ¹		třídy v denní formě vzdělávání ²	žáci		nově přijatí do 1. ročníku		absolventi za školní rok 2016/2017		počet žáků na třídu (v denní formě vzdělávání)
	celkem	z toho poskytující denní formu vzdělávání		celkem	z toho v denní formě vzdělávání	celkem	z toho do denní formy vzdělávání	celkem	z toho denní formy vzdělávání	
Česká republika	517	511	4 502,98	87 437	84 864	31 376	30 328	22 244	21 304	18,85
hlavní město Praha	40	39	408,20	8 449	7 387	3 273	2 887	1 977	1 615	18,10
Středočeský kraj	64	63	488,03	8 932	8 751	3 248	3 183	2 319	2 259	17,93
Jihočeský kraj	35	35	273,87	5 822	5 735	2 034	1 995	1 509	1 478	20,94
Plzeňský kraj	27	27	239,98	4 792	4 675	1 706	1 589	1 234	1 144	19,48
Karlovarský kraj	19	19	158,02	2 635	2 635	1 021	1 021	583	583	16,68
Ústecký kraj	43	43	449,76	8 245	8 161	3 119	3 049	1 824	1 786	18,15
Liberecký kraj	16	16	183,98	3 765	3 715	1 354	1 332	833	816	20,19
Královéhradecký kraj	35	35	256,71	4 933	4 846	1 664	1 664	1 307	1 267	18,88
Pardubický kraj	35	34	256,04	5 095	4 827	1 732	1 623	1 306	1 231	18,85
Kraj Vysočina	30	29	230,30	4 723	4 612	1 446	1 420	1 281	1 247	20,03
Jihomoravský kraj	50	49	473,03	9 428	9 208	3 558	3 448	2 601	2 531	19,47
Olomoucký kraj	41	41	339,98	5 804	5 804	2 006	2 006	1 604	1 595	17,07
Zlínský kraj	33	32	237,07	4 560	4 434	1 489	1 455	1 338	1 270	18,70
Moravskoslezský kraj	49	49	508,01	10 254	10 074	3 726	3 656	2 528	2 482	19,83

- Počet škol celkem není součtem počtů škol podle jednotlivých druhů třídění, protože školy mohou realizovat svou činnost souběžně v různých družích, formách a oborech vzdělávání.
- Počet tříd podle oborů je sledován pouze za denní formu vzdělávání. Počty tříd jsou uvedeny v přepočtu s přesností na dvě desetinná místa.

Střední školy v krajském srovnání (obory M) – školy, třídy, žáci ve školním roce 2017/2018

kraj	školy ¹		třídy v denní formě vzdělávání ²	žáci		nově přijatí do 1. ročníku		absolventi za školní rok 2016/2017		počet žáků na třídu (v denní formě vzdělávání)
	celkem	z toho poskytující denní formu vzdělávání		celkem	z toho v denní formě vzdělávání	celkem	z toho do denní formy vzdělávání	celkem	z toho denní formy vzdělávání	
Česká republika	737	728	6 719,07	162 335	154 294	43 640	41 033	29 302	27 183	22,96
Hlavní město Praha	93	91	1 025,23	25 651	23 810	7 173	6 614	4 190	3 786	23,22
Středočeský kraj	81	79	622,08	14 310	13 225	3 991	3 522	2 795	2 310	21,26
Jihočeský kraj	50	50	436,47	10 248	9 988	2 637	2 540	1 913	1 864	22,88
Plzeňský kraj	33	32	349,76	8 757	8 396	2 408	2 251	1 440	1 413	24,01
Karlovarský kraj	22	22	168,25	3 970	3 818	1 080	1 071	635	611	22,69
Ústecký kraj	56	55	575,60	13 187	12 507	3 491	3 311	1 975	1 891	21,73
Liberecký kraj	35	35	253,70	6 367	6 272	1 674	1 654	1 102	1 087	24,72
Královéhradecký kraj	50	50	426,77	9 551	9 422	2 430	2 416	1 799	1 772	22,08
Pardubický kraj	41	41	335,93	8 496	7 980	2 317	2 205	1 415	1 354	23,75
Kraj Vysočina	36	35	302,83	8 073	6 953	2 252	1 856	1 978	1 506	22,96
Jihomoravský kraj	70	70	701,46	16 309	15 836	4 268	4 139	3 006	2 892	22,58
Olomoucký kraj	47	47	400,64	9 650	9 218	2 559	2 422	1 834	1 735	23,01
Zlínský kraj	42	41	366,69	9 134	8 840	2 462	2 284	1 766	1 672	24,11
Moravskoslezský kraj	81	80	753,66	18 632	18 029	4 898	4 748	3 454	3 290	23,92

- Počet škol celkem není součtem počtů škol podle jednotlivých druhů třídění, protože školy mohou realizovat svou činnost souběžně v různých družích, formách a oborech vzdělávání.
- Počet tříd podle oborů je sledován pouze za denní formu vzdělávání. Počty tříd jsou uvedeny v přepočtu s přesností na dvě desetinná místa.

Střední školy v krajském srovnání (obory K) – školy, třídy, žáci ve školním roce 2017/2018

kraj	školy ¹		třídy v denní formě vzdělávání ²	žáci		nově přijatí do 1. ročníku		absolventi za školní rok 2016/2017		počet žáků na třídu (v denní formě vzdělávání)
	celkem	z toho poskytující denní formu vzdělávání		celkem	z toho v denní formě vzdělávání	celkem	z toho do denní formy vzdělávání	celkem	z toho denní formy vzdělávání	
Česká republika	358	358	4 849,22	129 554	129 207	23 683	23 641	20 466	20 403	26,64
hlavní město Praha	66	66	947,00	24 611	24 361	4 424	4 393	3 514	3 468	25,72
Středočeský kraj	35	35	460,00	12 484	12 484	2 243	2 243	1 927	1 927	27,14
Jihočeský kraj	23	23	304,01	7 784	7 778	1 389	1 388	1 222	1 222	25,58
Plzeňský kraj	15	15	216,00	6 205	6 168	1 077	1 077	860	851	28,56
Karlovarský kraj	10	10	125,62	3 300	3 300	525	525	473	473	26,27
Ústecký kraj	22	22	310,00	8 167	8 150	1 516	1 513	1 249	1 244	26,29
Liberecký kraj	13	13	151,03	3 984	3 984	738	738	645	645	26,38
Královéhradecký kraj	21	21	255,63	6 683	6 683	1 182	1 182	1 104	1 104	26,14
Pardubický kraj	20	20	224,00	5 944	5 944	1 044	1 044	1 035	1 035	26,54
Kraj Vysočina	18	18	227,00	6 191	6 191	1 138	1 138	1 004	1 004	27,27
Jihomoravský kraj	40	40	578,00	15 471	15 460	2 963	2 963	2 442	2 441	26,75
Olomoucký kraj	19	19	299,00	8 117	8 117	1 460	1 460	1 308	1 308	27,15
Zlínský kraj	16	16	259,00	7 192	7 192	1 427	1 427	1 311	1 311	27,77
Moravskoslezský kraj	40	40	492,93	13 421	13 395	2 557	2 550	2 372	2 370	27,17

1 Počet škol celkem není součtem počtů škol podle jednotlivých druhů třídění, protože školy mohou realizovat svou činnost souběžně v různých družích, formách a oborech vzdělávání.

2 Počet tříd podle oborů je sledován pouze za denní formu vzdělávání. Počty tříd jsou uvedeny v přepočtu s přesností na dvě desetinná místa.

Střední školy v krajském srovnání (obory L0) – školy, třídy, žáci ve školním roce 2017/2018

kraj	školy ¹		třídy v denní formě vzdělávání ²	žáci		nově přijatí do 1. ročníku		absolventi za školní rok 2016/2017		počet žáků na třídu (v denní formě vzdělávání)
	celkem	z toho poskytující denní formu vzdělávání		celkem	z toho v denní formě vzdělávání	celkem	z toho do denní formy vzdělávání	celkem	z toho denní formy vzdělávání	
Česká republika	251	251	1 143,12	23 111	22 990	6 184	6 122	3 241	3 224	20,11
hlavní město Praha	24	24	141,77	2 762	2 699	829	773	348	345	19,04
Středočeský kraj	23	23	85,95	1 559	1 559	406	406	228	228	18,14
Jihočeský kraj	15	15	66,49	1 472	1 472	390	390	209	206	22,14
Plzeňský kraj	13	13	65,23	1 323	1 323	337	337	184	184	20,28
Karlovarský kraj	8	8	25,13	440	440	133	133	73	73	17,51
Ústecký kraj	23	23	81,40	1 359	1 359	385	385	154	154	16,70
Liberecký kraj	9	9	33,59	685	685	182	182	57	57	20,39
Královéhradecký kraj	13	13	55,62	1 114	1 114	264	264	139	139	20,03
Pardubický kraj	19	19	72,09	1 429	1 423	377	377	229	227	19,74
Kraj Vysočina	12	12	63,23	1 312	1 304	358	356	212	210	20,62
Jihomoravský kraj	25	25	133,56	2 799	2 799	778	778	454	454	20,96
Olomoucký kraj	19	19	81,38	1 732	1 732	434	434	250	250	21,28
Zlínský kraj	19	19	102,27	2 242	2 198	547	543	302	295	21,49
Moravskoslezský kraj	29	29	135,41	2 883	2 883	764	764	402	402	21,29

- Počet škol celkem není součtem počtů škol podle jednotlivých druhů třídění, protože školy mohou realizovat svou činnost souběžně v různých družích, formách a oborech vzdělávání.
- Počet tříd podle oborů je sledován pouze za denní formu vzdělávání. Počty tříd jsou uvedeny v přepočtu s přesností na dvě desetinná místa.

Střední školy v krajském srovnání (obory L5) – školy, třídy, žáci ve školním roce 2017/2018

kraj	školy ¹		třídy v denní formě vzdělávání ²	žáci		nově přijatí do 1. ročníku		absolventi za školní rok 2016/2017		počet žáků na třídu (v denní formě vzdělávání)
	celkem	z toho poskytující denní formu vzdělávání		celkem	z toho v denní formě vzdělávání	celkem	z toho do denní formy vzdělávání	celkem	z toho denní formy vzdělávání	
Česká republika	337	257	512,75	16 486	9 084	8 060	5 110	2 735	1 645	17,72
hlavní město Praha	35	24	60,86	2 257	873	1 143	482	373	164	14,34
Středočeský kraj	38	30	54,00	1 847	995	939	567	328	167	18,43
Jihočeský kraj	22	18	40,00	1 143	735	572	410	188	109	18,38
Plzeňský kraj	19	14	28,00	910	526	467	315	125	84	18,79
Karlovarský kraj	9	6	10,00	294	163	132	94	32	26	16,30
Ústecký kraj	27	19	36,00	1 170	541	544	319	143	62	15,03
Liberecký kraj	12	9	17,69	604	329	310	185	63	39	18,60
Královéhradecký kraj	22	19	28,18	718	446	359	277	142	78	15,83
Pardubický kraj	16	14	29,00	722	518	383	298	122	93	17,86
Kraj Vysočina	21	16	26,00	800	471	368	234	146	101	18,12
Jihomoravský kraj	34	26	57,01	1 667	1 067	767	600	297	207	18,72
Olomoucký kraj	25	19	40,00	1 314	806	595	425	215	165	20,15
Zlínský kraj	20	18	37,01	865	580	446	325	198	141	15,67
Moravskoslezský kraj	37	25	49,00	2 175	1 034	1 035	579	363	209	21,10

1 Počet škol celkem není součtem počtů škol podle jednotlivých druhů třídění, protože školy mohou realizovat svou činnost souběžně v různých družích, formách a oborech vzdělávání.

2 Počet tříd podle oborů je sledován pouze za denní formu vzdělávání. Počty tříd jsou uvedeny v přepočtu s přesností na dvě desetinná místa.

3.1.2 Podíly nově přijatých žáků do středního vzdělávání v Jihomoravském kraji

Jihomoravský kraj má v celorepublikovém srovnání největší zastoupení nově přijatých žáků SŠ v gymnaziálním vzdělávání (K). Strukturu zastoupení žáků v jednotlivých oborových kategoriích lze hodnotit jako pozitivní. Strukturu není třeba měnit ve prospěch oborů s nižší úrovní dosaženého vzdělání (H, E, J, C). Obecně by se Jihomoravský kraj měl zaměřit na zvýšení kvality učňovského školství a upřednostnit kvalitu před početními kritérii. Nabízí se podpora technického vzdělávání na středních školách v těch konkrétních oborech, které produkují budoucí zaměstnance pro profese s vyšší přidanou hodnotou.

Podíl nově přijatých žáků středních škol 2018/2019 podle kategorie vzdělávání

kraj	kategorie vzdělání				
	SV J, C	SV s VL H + E	SV s MZ a OV L0	SOV M	K (gymn.)
Hlavní město Praha	1,15	18,70	5,37	46,28	28,50
Středočeský kraj	1,72	33,50	4,38	37,62	22,78
Jihočeský kraj	0,61	31,30	6,28	40,90	20,90
Plzeňský kraj	0,25	30,25	6,47	43,15	19,88
Karlovarský kraj	1,12	37,03	4,82	38,85	18,17
Ústecký kraj	1,45	36,25	4,68	40,29	17,33
Liberecký kraj	0,59	34,18	4,67	42,44	18,12
Královéhradecký kraj	1,36	29,66	4,78	43,09	21,11
Pardubický kraj	0,55	30,88	7,19	42,03	19,35
Kraj Vysočina	1,05	29,62	7,46	38,88	23,00
Jihomoravský kraj	0,96	27,97	7,12	38,56	25,38
Olomoucký kraj	1,78	30,84	6,85	38,24	22,28
Zlínský kraj	0,47	25,34	9,49	39,94	24,76
Moravskoslezský kraj	1,19	30,69	6,57	40,80	20,75
Česká republika	1,08	29,33	6,11	41,03	22,43

Pozn.: Střední nebo střední odborné vzdělání bez maturity i výučního listu – J. Vzdělávání v praktických školách – C. Střední vzdělání s výučním listem – H, E. Střední odborné vzdělání s MZ a odborným výcvikem – L/0. SŠ s maturitní zkouškou – M (bez gymnázií). Gymnázia – K. Blíže zde: <http://www.nuv.cz/t/stredni-vzdelavani>

3.1.3 Oborová struktura v kraji podle kategorií oborů

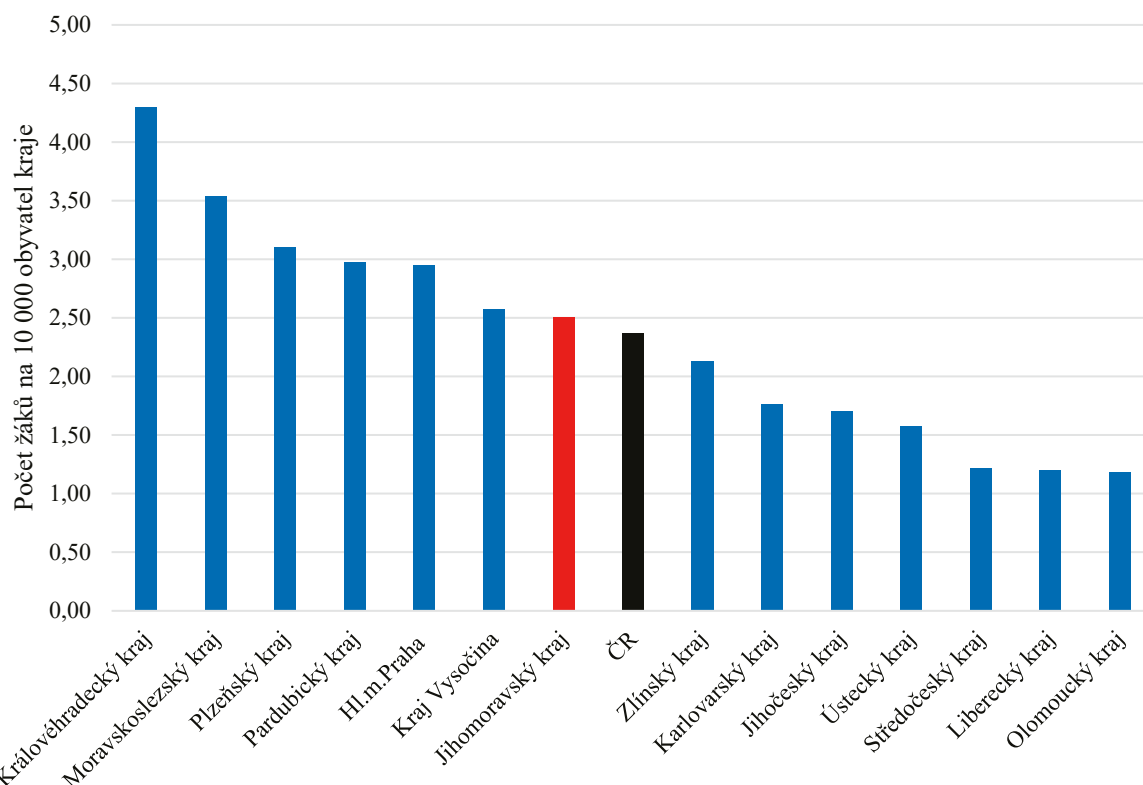
Následující tabulka ukazuje podíly nastupujících žáků do 1. ročníku SŠ dle klíčových oborů v kraji, důležitých pro rozvoj ekonomiky, která nebude založena na profesích s nízkou přidanou hodnotou. Tabulka tak sleduje počet přijatých žáků v oborech informačních technologií, telekomunikací a výpočetní techniky, zdravotnictví a v oblasti učitelství a sociální práce. Důležitá je poslední část tabulky, kdy jsou kraje srovnány dle poměru těchto žáků na 10 000 obyvatel kraje. Jihomoravský kraj má sice průměrné zastoupení žáků u těchto oborů středních škol, nicméně specifikum Jihomoravského kraje je postavení silných technických vysokých škol a dobrá pověst absolventů informačních technologií na brněnských univerzitách a vysokých školách. Řada absolventů těchto oborů z jiných krajů zůstává po absolvování VŠ v Brně a je zaměstnaná místními technologickými firmami.

Počet nově přijatých žáků středních škol 2018/2019 do klíčových oborů a srovnání na počet obyvatel kraje

kraj	počet				podíl žáků na 10 000 obyvatel kraje			
	18 Informatické obory	26 Elektr., telekom. a výpočetní technika	53 Zdravotnictví	75 Pedag., učitel. a soc. p.	18 Informatické obory	26 Elektr., telekom. a výpočetní technika	53 Zdravotnictví	75 Pedag., učitel. a soc. p.
hlavní město Praha	382	299	142	163	2,95	2,31	1,10	1,26
Středočeský kraj	165	401	164	218	1,22	2,96	1,21	1,61
Jihočeský kraj	109	243	173	76	1,70	3,80	2,70	1,19
Plzeňský kraj	180	262	127	82	3,10	4,51	2,19	1,41
Karlovarský kraj	52	72	50	46	1,76	2,44	1,69	1,56
Ústecký kraj	129	298	129	219	1,57	3,63	1,57	2,67
Liberecký kraj	53	153	61	70	1,20	3,47	1,38	1,59
Královéhradecký kraj	237	268	99	165	4,30	4,86	1,80	2,99
Pardubický kraj	154	222	100	65	2,97	4,28	1,93	1,25
Kraj Vysočina	131	265	139	86	2,57	5,21	2,73	1,69
Jihomoravský kraj	296	443	307	271	2,50	3,74	2,59	2,29
Olomoucký kraj	75	300	237	102	1,18	4,74	3,74	1,61
Zlínský kraj	124	278	159	143	2,13	4,77	2,73	2,45
Moravskoslezský kraj	426	516	280	196	3,53	4,28	2,32	1,63
ČR	2 513	4 020	2 167	1 902	2,37	3,79	2,04	1,79

Zdroj: NÚV

Počet nově přijatých žáků středních škol v oboru informačních technologií na počet obyvatel kraje

Zdroj: NÚV

3.1.4 Přehled projektů a dalších rozvojových a dotačních aktivit, které Jihomoravský kraj realizuje v oblasti vzdělávání

Jihomoravský kraj každoročně vynakládá ze svého rozpočtu několik desítek milionů korun, kterými dotuje různé aktivity související se vzděláváním (včetně neformálního a zájmového), s podporou programů primární prevence sociálně nežádoucích jevů, zdravého životního stylu dětí a mládeže, rozvoje nadání, zlepšení výuky cizích jazyků nebo s aktivitami v oblasti tělovýchovy a sportu.

Tato podpora se uskutečňovala:

1. prostřednictvím řádných dotačních programů
 - Do světa! – podpora kontaktů škol z JMK se školami v partnerských regionech JMK v zahraničí nebo aktivity žáků středních škol v zahraničí. Každoroční objem finančních prostředků rozdělených mezi střední školy JMK cca 4 000 000 Kč a 25–30 podpořených projektů škol
 - Podpora programů primární prevence ve školách – každoroční alokace 1 500 000 Kč, 20–35 podpořených projektů ZŠ a SŠ
 - Rozvoj materiálně-technické základny mimoškolních zájmových aktivit dětí a mládeže – primárně určeno pro NNO pracujících s dětmi a mládeží, každoroční alokace 6 000 000 Kč, 75–85 podpořených žádostí o dotace
 - Naplňování Koncepce podpory mládeže ČR v JMK – v letech 2016–2019, spolufinancováno z rozpočtu MŠMT, celkem alokace cca 1 100 000 Kč, ročně podpořeno 22–25 žádostí o dotace
 - Podpora zařazení škol zřizovaných JMK do programu „Škola podporující zdraví“ – v letech 2015–2016, roční alokace 800 000 Kč, 20–22 podpořených projektů škol
 - Dotační programy v oblasti tělovýchovy a sportu (dotace na podporu pořádání sportovních akcí, rekonstrukce a údržba sportovní infrastruktury, dotace na provozní náklady sportovních organizací) – ročně 30–50 000 000 Kč, 200–300 podpořených žádostí
2. prostřednictvím přidělení účelových finančních prostředků mimo dotační programy na podporu aktivit nebo akcí
 - Program podpory nadaných studentů – řada aktivit pro nadané žáky a studenty i finanční prostředky na odměny učitelům za mimořádné výsledky dosažené žáky jejich školy ve vybraných školních soutěžích na celostátní nebo mezinárodní úrovni, podpora prací středoškolské odborné činnosti apod. – roční alokace 6 250 000 Kč
 - Dofinancování nákladů školních soutěží a jejich administrace na okresní a krajské úrovni – roční náklady cca 2 500 000 Kč
 - Přehlídka České ručičky – podpora propagace řemesel a učňovského školství, 650–700 000 Kč ročně

Krajský akční plán vzdělávání v Jihomoravském kraji – KAP

Příjemce: Jihomoravský kraj

Doba realizace: 1. 12. 2015–30. 11. 2021

Finanční alokace: 24.275.401,92 Kč

Webové stránky projektu: <https://kap.kr-jihomoravsky.cz/>

Cíl projektu: Krajský akční plán rozvoje vzdělávání řeší systémové zlepšení řízení škol a zvýšení kvality vzdělávání s orientací zejména na kvalitu vzdělávání s výsledkem dostupnosti kvalitního vzdělávání pro každého žáka. Dále pomáhá nastavovat funkční partnerství a vzájemnou spolupráci škol a jejich zřizovatelů a zaměstnavatelů, které pomohou zlepšit kvalitu řízení ve školách na území Jihomoravského kraje. V projektu je plánováno vyhodnotit potřeby všech aktérů vzdělávání a sjednotit je v souladu se skutečnými prioritami Jihomoravského kraje a současně připravit a nastavit podmínky pro čerpání finančních

prostředků v oblasti školství. Obsahem je nastavení a pilotní odzkoušení modelu strategického plánování v oblasti vzdělávání na úrovni kraje se zaměřením zejména na střední a vyšší odborné školy.

Na začátku projektu byly vytvořeny tematické skupiny pro každé z osmi klíčových témat stanovených v KAP. Jedná se o následující klíčová témata:

- Podpora odborného vzdělávání včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů
- Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě (vč. environmentálního vzdělávání)
- Podpora polytechnického vzdělávání (přírodovědné a technické vzdělávání)
- Škola jako centrum celoživotního vzdělávání
- Rozvoj kariérového poradenství (včetně ZŠ)
- Podpora inkluze
- ICT kompetence
- Rozvoj výuky cizích jazyků

Současně se projekt věnuje průřezově i matematické a čtenářské gramotnosti a digitálnímu vzdělávání.

Jedná se o základní vzdělávací projekt, na který potom navazují další projekty pomáhající naplňovat definované cíle v KAP JMK.

Přehled podpory polytechnického vzdělávání včetně digitalizace

V rámci projektu KAP byly mimo jiné vytvořeny tematické skupiny s následujícími tématy:

- Podpora polytechnického vzdělávání (přírodovědné a technické vzdělávání)
- ICT kompetence

V rámci těchto tematických skupin probíhají pravidelná setkání, ve kterých jsou tvořeny konkrétní aktivity pro dokument KAP 1 a KAP 2. Dále probíhá pravidelná kontrola naplňování aktivit a jejich evaluace. Z aktivit KAP vyplývají i aktivity v rámci Implementace KAP. Mimo jiné se jedná i o podporu polytechnického vzdělávání v rámci projektu PolyGram. Digitalizace probíhá jednak v rámci skupiny ICT kompetence, jednak jako průřezové téma v dalších oblastech.

PolyGram – Podpora polytechnického vzdělávání, matematické a čtenářské gramotnosti v Jihomoravském kraji

Příjemce: Jihomoravský kraj

Doba realizace: 01. 12. 2017–31. 11. 2020

Finanční alokace: 137.823.757,74 Kč

Webové stránky projektu: <https://kap.kr-jihomoravsky.cz/>

Anotace projektu:

Projekt byl vytvořen v rámci implementace KAP a jako takový naplňuje potřeby 1. Krajského akčního plánu v oblastech matematické a čtenářské gramotnosti a polytechniky. Jednotlivé oblasti jsou rozděleny na aktivity, kterými jsou podpořeni zejména pracovníci v oblasti vzdělávání s návazností na děti a žáky, rodiče, veřejnost atd. Projekt je tvořen jako průřezový mezi různými stupni primárního a sekundárního vzdělávání (ZŠ, SŠ a VOŠ) a zároveň síťující s dalšími spolupracujícími subjekty.

Projekt je realizován přes tyto klíčové aktivity:

1. Řízení projektu

Projekt je řízen projektovým týmem sídlícím v Jihomoravském kraji. Do projektu je zapojeno 28 partnerů.

PARTNER Č.	ORGANIZACE
P1	JCMM, z. s. p. o.
P2	EKO GYMNÁZIUM BRNO o. p. s.
P3	Gymnázium Boskovice, příspěvková organizace
P4	Gymnázium J. G. Mendela a ZUŠ, š.p.o.
P5	I. Německé zemské gymnasium, š.p.o.
P6	Integrovaná střední škola automobilní Brno, příspěvková organizace
P7	Integrovaná střední škola Hodonín, příspěvková organizace
P8	Odborné učiliště a Praktická škola, Brno, Lomená 44, příspěvková organizace
P9	Odborné učiliště Cvrčovice, příspěvková organizace
P10	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Hustopeče, příspěvková organizace
P11	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Vyškov, příspěvková organizace
P12	Střední odborná škola Znojmo, Dvořákova, příspěvková organizace
P13	Střední odborné učiliště Kyjov, příspěvková organizace
P14	Střední průmyslová škola Brno, Purkyňova, příspěvková organizace
P15	Střední průmyslová škola Edvarda Beneše a Obchodní akademie Břeclav, příspěvková organizace
P16	Střední průmyslová škola chemická Brno, Vranovská, příspěvková organizace
P17	Střední průmyslová škola Jedovnice, příspěvková organizace
P18	Střední škola André Citroëna Boskovice, příspěvková organizace
P19	Střední škola dopravy, obchodu a služeb Moravský Krumlov, příspěvková organizace
P20	Střední škola elektrotechnická a energetická Sokolnice, příspěvková organizace
P21	Střední škola grafická Brno, příspěvková organizace
P22	Střední škola polytechnická Brno, Jílová, příspěvková organizace
P23	Střední škola průmyslová a umělecká Hodonín, příspěvková organizace
P24	Střední škola stavebních řemesel Brno-Bosonohy, příspěvková organizace
P25	Střední škola strojírenská a elektrotechnická Brno, příspěvková organizace
P26	Střední škola technická a ekonomická Brno, Olomoucká, příspěvková organizace
P27	Střední škola technická a gastronomická Blansko, příspěvková organizace
P28	Střední zahradnická škola Rajhrad, příspěvková organizace

2. Podpora čtenářské a matematické gramotnosti

Cílem klíčové aktivity je zvýšení všeobecné složky vzdělání (čtenářské a matematické gramotnosti) promyšlenými formami profesního rozvoje pedagogů prostřednictvím seminářů, workshopů, dílen a prověřených metodik, síťování škol a vytvoření zázemí pro výměnu zkušeností ve výuce, spolupráci pedagogů napříč předměty. V rámci aktivity je také po celou dobu realizace projektu téma podpory matematické a čtenářské gramotnosti propagováno a komunikováno směrem k odborné i laické veřejnosti.

Tato klíčová aktivita je realizována těmito dílčími podaktivitami:

- M – kabinety
- Podpora čtenářské gramotnosti
- M – portál
- Matematické dílny pro učitele matematiky
- M – kroužky
- M – exkurze
- M – tábory a soustředění
- M – konference

3. Podpora polytechnického vzdělávání

Cílem této klíčové aktivity je podpora polytechnického vzdělávání prostřednictvím zvýšení kompetencí pedagogických pracovníků, podpory síťování škol, vytvořením zázemí pro výměnu zkušeností ve výuce a spolupráci pedagogů napříč předměty.

Hlavní cílovou skupinou aktivity jsou pedagogičtí pracovníci škol a školských zařízení včetně vedoucích pedagogických pracovníků v JMK, kteří pomocí jednotlivých dílčích aktivit zvýší svoje odborné klíčové kompetence v oblasti polytechnického vzdělávání.

Dalšími cílovými skupinami jsou nepřímí rodiče dětí a žáků a veřejnost, a to zejména informacemi od výše uvedených cílových skupin nebo také informacemi na vytvořeném webovém portálu I-KAP.

Každá z partnerských škol realizuje dle svých schopností, možností a potřeb rozdílné dílčí aktivity.

Realizované podaktivity:

1. Organizace kroužků

Partneři projektu zajišťují přípravu, organizaci a realizaci kroužků pro vlastní žáky i pro žáky spolupracujících škol.

2. Tvorba učebních materiálů (pouze materiály pro ZŠ)

Pro potřeby organizace kroužků, případně pro potřeby sdílení odborných učeben, laboratoří a dílen partneři z řad SŠ vytvářejí učební a metodické materiály pro žáky ZŠ. Tyto učební materiály následně využívají v ostatních relevantních klíčových aktivitách.

3. Sdílení pedagogů, odborných učeben, laboratoří a příkladů dobré praxe

V rámci aktivity střední školy sdílí svoje vybavené odborné učebny, dílny a laboratoře jak se svými partnerskými SŠ, tak především se spolupracujícími ZŠ, které jsou do projektu zapojeny. Žáci ZŠ v doprovodu svých pedagogů navštěvují SŠ a využívají jejich prostory za účelem seznámení s technickými obory a polytechnikou, s důrazem na praktickou stránku – vyzkoušet, osahat, samostatně vyrobit...

4. Organizace přednášek odborníků z praxe

Klíčová aktivita slouží k propojení praxe a spolupráce škol se zaměstnavateli, podpory co nejlepší informovanosti o požadavcích praxe, možnostech teoretické i praktické připravenosti a kompetenční vybavenosti absolventů jednotlivých stupňů škol.

5. Nákup vybavení laboratoří a odborných učeben

Ve vazbě na výše popsané klíčové aktivity dojde k pořízení potřebného vybavení odborných učeben, laboratoří a dílen.

6. Kabinet odborného výcviku stavebních oborů

Pilotní projekt metodického kabinetu specificky zaměřeného na odborný výcvik u stavebních oborů. Zřízení metodického kabinetu pomůže se sdílením dobré praxe ve školách, zavede pravidelná setkání pedagogů odborného výcviku a následně také jednání ředitelů škol, které učí stavební obory. Výsledkem bude navržený systém sdílení kvalitně vybavených prostor, kvalitních pedagogů a metodika přenosu příkladů dobré praxe.

7. Technické mateřské školy

Náplň dílčí aktivity navazuje na projekt tzv. technických mateřských škol, který byl realizován na území ORP Kuřim v rámci OP VK.

KaPoDaV – Podpora kariérového poradenství, podnikavosti pro udržitelný rozvoj a dalšího vzdělávání v Jihomoravském kraji

Příjemce: Jihomoravský kraj

Doba realizace: 1. 11. 2017–31. 10. 2020

Finanční alokace: 54.430.905,17 Kč

Webové stránky projektu: <https://kap.kr-jihomoravsky.cz/>

Cíle projektu: Podpora pedagogických pracovníků škol, vytváření sítí spolupracujících škol různých typů včetně neškolských organizací, zavedení krajského systému metodické podpory kariérového poradenství.

PolyGram – Podpora polytechnického vzdělávání, matematické a čtenářské gramotnosti v Jihomoravském kraji

Příjemce: Jihomoravský kraj

Doba realizace: 1. 12. 2017–30. 11. 2020

Finanční alokace: 137.823.757,74 Kč

Webové stránky projektu: <https://kap.kr-jihomoravsky.cz/>

Cíle projektu: Podpora pedagogických pracovníků škol, vytváření sítí spolupracujících škol SŠ – ZŠ, vytvoření krajského metodického kabinetu matematiky, podpora programu „Technické MŠ“, čtenářská gramotnost. Příjemcem je Jihomoravský kraj a má 28 partnerů s finanční účastí.

E-COOL Entrepreneurial and Intrapreneurial Mindset in Young People through the Dynamisation of Competences, Teaching Methodologies and Entrepreneurial Ecosystem

Partner: Jihomoravský kraj

Doba realizace: 1. 6. 2018–31. 5. 2023

Finanční alokace: 2.044.484 eur

Webové stránky projektu: <https://kap.kr-jihomoravsky.cz/>

Cíle projektu: Celkovým cílem projektu je zlepšit efektivitu regionální politiky při podpoře podnikatelského ducha u mladých lidí, přispět k budoucímu hospodářskému rozvoji a zvýšit konkurenceschopnost EU. Do projektu je zapojeno 10 partnerů z různých evropských regionů.

Realizační tým KAP JMK mimo jiné sleduje všechny ostatní projektové aktivity středních a vyšších odborných škol a rovněž svých příspěvkových organizací – zejména v těchto oblastech: OP VVV, IROP, Interreg, Erasmus, MAS a další. Výsledkem jsou sledované údaje za období 2016–2019:

OP VVV	min. 245 mil. Kč. (bez šablon)
IROP	min. 644 mil. Kč (všechny SŠ a PO JMK)
Interreg	min. 45 mil. Kč (PO JMK)
Erasmus	min. 15 mil. Kč (PO JMK)
Ostatní	min. 4 mil. Kč (OPZ)
Celkem	min. 953 mil. Kč

Jedná se o minimální částky, protože KAP JMK neumí zachytit úplně všechny organizace a jejich zapojení do projektů. Informace jsou přesné pouze v rámci IROP, protože u investic je potřeba, aby byly součástí schváleného KAP, jinak nemohou být realizovány. U ostatních programů čerpáme pouze z dostupných informací z tabulek řídicích orgánů, oznámení škol a samozřejmě ze souhlasů zřizovatele se zapojením do projektů. Každopádně v rámci KAP se JMK snaží pracovat s ostatními organizacemi a propojovat jednotlivé výsledky.

Stipendia pro žáky vybraných oborů vzdělání s výučním listem

Systém prospěchových stipendií byl spuštěn ve druhém pololetí školního roku 2009/2010, mohou je získat žáci 15 odborných středních škol zřizovaných Jihomoravským krajem, které vyučují 14 oborů vzdělání ukončených výučním listem (nástrojař, klempíř, elektrikář – silnoproud, pekař, řezník-uzenář, výrobce textilií, čalouník, mechanik plynových zařízení, kominík, malíř a lakýrník, podlahář, tesař, zedník, pokrývač). Poskytovaná stipendia nejsou příliš vysoká (žáci mohou získat za pololetí období školního vyučování v 1. ročníku 1 500 Kč, ve 2. ročníku 2 000 Kč a ve 3. ročníku 2 500 Kč), přesto Jihomoravský

kraj na tyto účely vyplatil od roku 2010 do roku 2018 již cca 20 milionů Kč. Pro školní rok 2018/2019 bylo nově schváleno navýšení stipendia uvedeného výše o 3 000 Kč, pokud žák v daném pololetí na vysvědčení dosáhne celkového hodnocení prospěl s vyznamenáním.

Lze konstatovat, že pravděpodobně i díky vyplácení stipendií není pokles počtu žáků v podporovaných oborech vzdělání tak výrazný, jako byl v letech 2010–2018 pokles počtu žáků končících povinnou školní docházku. Na druhou stranu i přes vyplácená stipendia se v některých oborech vzdělání nedaří žáky přijímat. Například obor sklenář, který rovněž patřil mezi obory podporované stipendii, se řadu let nepodařilo otevřít, není vyučován na žádné střední škole v Jihomoravském kraji a byl ze stipendijního programu vyřazen. K velkému snížení došlo v posledních letech i v počtu žáků přijímaných do oboru vzdělání čalouník, velmi nízké jsou počty přijímaných do oborů klempíř a pokrývač nebo řezník.

Centra odborného vzdělávání

Jihomoravský kraj zavádí na podporu odborného vzdělávání systém center odborného vzdělávání (dále jen centra). Centra pro strojírenství, stavebnictví, zemědělství a vinařství a vinohradnictví pracují již od roku 2014, centra pro informační technologie a chemii svoji činnost zahajují v letošním roce.

Nadále tedy budou v oblasti odborného vzdělávání v Jihomoravském kraji pracovat tato centra:

- **pro odborné vzdělávání ve strojírenství** – sdružuje školy, které vyučují obory vzdělání skupiny 23 Strojírenství a strojírenská výroba, koordinací aktivit je pověřena Střední průmyslová škola a Vyšší odborná škola Brno, Sokolská, příspěvková organizace;
- **pro odborné vzdělávání ve stavebnictví** – sdružuje školy, které vyučují obory vzdělání skupiny 36 Stavebnictví, geodézie a kartografie, koordinací aktivit je pověřena Střední škola stavebních řemesel Brno-Bosonohy, příspěvková organizace;
- **pro odborné vzdělávání v zemědělství** – sdružuje školy, které vyučují obory vzdělání skupiny 41 Zemědělství a lesnictví s výjimkou oboru vzdělání 41-42-M/01 Vinohradnictví, koordinací aktivit je pověřena Střední odborná škola Znojmo, Dvořákova, příspěvková organizace;
- **pro odborné vzdělávání v informačních technologiích** – sdružuje školy, které vyučují obory vzdělání skupiny 18 Informatické obory, případně školy, které se na informatiku a výpočetní techniku zaměřují v rámci skupiny oborů 26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika, koordinací aktivit je pověřena Střední průmyslová škola Brno, Purkyňova, příspěvková organizace;
- **pro odborné vzdělávání ve vinařství a vinohradnictví** – v této oblasti, která je pro Jihomoravský kraj specifická, působí pouze jedna škola, která vyučuje obor vzdělání 41-42-M/01 Vinohradnictví – Střední vinařská škola Valtice, příspěvková organizace, a zabývá se rozvojem tohoto oboru vzdělání a spoluprací s externími partnery v oblasti vinařství a vinohradnictví;
- **pro odborné vzdělávání v chemii** – v této oblasti se činnost centra týká nejen oborů vzdělání skupiny 28 Technická chemie a chemie silikátů, ale také rozvoje chemie a chemického vzdělání s přesahem do všech odborných škol i do škol s obory všeobecně vzdělávacími, koordinací aktivit je pověřena Střední průmyslová škola chemická Brno, Vranovská, příspěvková organizace.

Základní cíle pro činnost center v následujícím období jsou tyto:

1. Sdílení a efektivní využívání ekonomicky náročných strojů, zařízení, technologií.
2. Sdílení lidských zdrojů pro zvýšení kvality vzdělávání v jednotlivých oborech vzdělání.
3. Zlepšování spolupráce se zaměstnavateli, cechy, profesními sdruženími a dalšími sociálními partnery.
4. Spolupráce škol v oblasti obsahu vzdělávání u jednotlivých oborů vzdělání (standard a nadstandard).
5. Spolupráce při dalším vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti jejich odbornosti.
6. Spolupráce při zajišťování profesního vzdělávání pro veřejnost v rámci celoživotního vzdělávání.

7. Sdílení příkladů dobré praxe.
8. Spolupráce při organizaci a realizaci soutěží odborných dovedností.
9. Spolupráce při propagaci odborného vzdělávání.

Do budoucna se předpokládá vznik dalších tří až čtyř center tak, aby byly pokryty základní skupiny oborů vzdělání odborného školství v Jihomoravském kraji, popř. obory ojedinělé a pro tento kraj specifické.

Podpora celostátních odborných soutěží – přehlídka České ručičky

Za účelem podpory aktivit směřujících ke zvýšení významu učňovského školství a prohloubení propagace jednotlivých řemesel ve společnosti realizuje Jihomoravský kraj již od roku 2008 svůj významný projekt „přehlídka České ručičky“.

Přehlídku trvale vyhlašuje Jihomoravský kraj a organizuje ji spolu s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvem zemědělství, Ministerstvem průmyslu a obchodu, Ministerstvem práce a sociálních věcí, Hospodářskou komorou České republiky a Agenturou pro podporu podnikání a investic CzechInvest.

Ve školním roce 2018/2019 proběhl již 11. ročník, v němž získalo ocenění 22 žáků ze škol z celé České republiky, kteří své schopnosti prokázali v národních soutěžích odborných dovedností vybraných oborů vzdělání. Vyvrcholením bývá každoročně slavnostní galavečer, na kterém jsou vítězům soutěží odborných dovedností předány plakety.

Festival vzdělávání – XXIV. ročník veletrhu středních škol

Proběhl ve dnech 22.–24. 11. 2018 v areálu brněnského výstaviště.

V pavilonu G 1 – veletrh SŠ

Akce probíhala v obvyklém formátu, školy se prezentovaly na svých stáncích. Zúčastnilo se 102 vystavovatelů, z toho 94 škol, převážně z Jihomoravského kraje (79, z toho 58 škol zřizovaných Jihomoravským krajem), Zlínský kraj 5 škol, Vysočina 4 školy, Olomoucký kraj 1 škola, Královéhradecký 1 škola, 1 škola z Rakouska a 1 z Velké Británie.

V pavilonu G1 probíhal i doprovodný program pro ředitele SŠ, ZŠ, výchovné poradce, kariérové poradenství pro rodiče s dětmi.

V pavilonu G 2 – Festival vzdělávání – ve školním roce 2018/2019 probíhal poprvé.

V jednotlivých „sekcích“ se prezentovala různá odvětví, řemesla. Prezentovalo se 10 sekcí:

Strojírenství, Dřevoobory a veterinářství, Stavebnictví, Elektrotechnika a informační technologie, Automobilní obory, Zdravotnictví, Grafické, chemické a bankovní obory, Zahradnictví, zemědělství, vinohradnictví, Obchod a služby, Gastronomie, hotelnictví a turismus.

V rámci sekcí probíhala interaktivní prezentace povolání a řemesel, byly připraveny soutěže pro žáky ZŠ. Nejednalo se o prezentace konkrétních škol, ale o obory vzdělání obecně. U každé sekce byl k dispozici informační panel, na němž byly uvedeny všechny školy, které v Jihomoravském kraji obory prezentované v jednotlivých sekcích vyučují. Zapojeni byli i zaměstnavatelé.

Kromě výše uvedených prezentací byla jedna sekce vyčleněna i středisku volného času v Lužánkách a jedna Policii ČR. I tyto prezentace budily velký zájem návštěvníků – ať již to byla lezecká dráha, nebo nabídka aktivit v „cirkusovém stanu“ SVC Lužánky, či technika, kterou prezentovala Policie ČR.

V pavilonu G2 probíhal na pódiu i pod pódiem doprovodný program z převážné většiny zajišťovaný vystavujícími školami. Probíhaly zde také ukázky práce kadeřnic a kosmetiček, soutěž o nejlepší cupcake, který měl ztvárnit některé z řemesel.

Návštěvníci akce

Po všechny tři dny byla akce otevřena veřejnosti, ve čtvrtek byly pozvány základní školy se žáky 5.–7. tříd, v pátek potom se žáky 8. a 9. tříd – tito žáci měli zajištěn bezplatný vstup. Celkem akci navštívilo cca 12 500 návštěvníků.

Kromě Festivalu vzdělávání v Brně podporuje Jihomoravský kraj přehlídky středních škol i v Boskovicích, Znojmě, Břeclavi, Hodoníně a Vyškově, kde se rovněž zapojuje řada zaměstnavatelů.

Aktivity v rámci projektu Smart Akcelerator

Pilotní projekt s názvem *Schéma podporující „duální“ vzdělávání na SŠ v JMK v klíčových oborech RIS JMK* byl navržen za účelem zvýšení kvality absolventů učňovských a maturitních oborů, které jsou relevantní pro firmy v klíčových produktových skupinách RIS JMK (elektrotechnika, strojírenství, informatika a komunikační technologie, live science, aerospace). Probíhal v období od září 2016 do července 2019 jako dílčí část aktivity *Pilotní ověření projektu Smart Akcelerator v Jihomoravském kraji*.

V rámci pilotního projektu byla testována proveditelnost nástroje na zlepšení provázanosti vzdělávací soustavy s praxí, přičemž byla sledována užší spolupráce mezi třemi hlavními aktéry praktického vyučování: žák – instruktor odborné praxe – koordinátor spolupráce.

Pro každého zapojeného žáka byl zpracován *Plán odborného výcviku žáka* jako nástroj ke zkvalitnění a prohloubení spolupráce mezi školou a firmou. Byl vypracován ze strany instruktora odborného výcviku vybrané firmy na míru žáka daného oboru v souladu s kurikulárními dokumenty školy a reálnými možnostmi firmy.

Zavedení *Plánu odborného výcviku* a jeho ověření v praxi proběhlo u oborů vzdělání s výučním listem i s maturitní zkouškou (L/H obory), u nichž je předem prokázána vazba na preferovaná klíčová hospodářská odvětví RIS JMK a v jejichž učebním plánu je uvedena dlouhodobá souvislá praxe (odborný výcvik). Pokusně byl zařazen i jeden všeobecný obor s odbornou praxí (M obor).

Do pilotního programu bylo od 2. pololetí školního roku 2017/2018 a v průběhu školního roku 2018/2019 zapojeno celkem 29 firem se 40 instruktory a 42 žáky z 5 středních odborných škol z Jihomoravského kraje. Prostřednictvím nového nástroje *Plánu odborného výcviku* se na vybraném vzorku 12 oborů podařilo zajistit přenesení zkušeností a informací z firemního prostředí do škol a naopak. Zástupci škol měli možnost získat garantované informace o vhodnosti firem pro odborný výcvik/praxi a o kvalitě firemního pracoviště včetně odpovídajícího vybavení.

Zlepšování vybavení odborných škol stroji, technologiemi a odbornými učebnami pro výuku – investiční akce

V letech 2016–2018 byla věnována velká pozornost zlepšování materiálního vybavení odborných škol, a to jak na standardní, tak i nadstandardní úrovni.

Investiční akci směřující ke zlepšení vybavení školy stroji, technologiemi a odbornými učebnami potřebnými pro výuku na standardní úrovni realizovalo v tomto období 31 škol, což je 36,90 % škol.

ZDROJ FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ	POČET ŠKOL, INVESTOVANÁ ČÁSTKA
IROP	Investiční akce realizovalo 11 škol v celkové hodnotě 297 226 000 Kč.
Finanční prostředky zřizovatele	Investiční akce realizovalo 29 škol v celkové hodnotě 44 884 000 Kč (z toho 28 283 000 Kč z prostředků PO).
Jiné zdroje	Investiční akce z prostředků OP VVV realizovalo 8 škol v celkové hodnotě 11 189 000 Kč.

Investiční akce směřující ke zlepšení nadstandardního vybavení realizovalo ve sledovaném období šest škol spadajících pod čtyři centra odborného vzdělávání.

ZDROJ FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ	POČET ŠKOL, INVESTOVANÁ ČÁSTKA
IROP	Investiční akce realizovaly 2 školy v celkové hodnotě 44 819 000 Kč.
Realizace investiční akce z prostředků zřizovatele	Investiční akce realizovala 1 škola v celkové hodnotě 8 500 000 Kč.
Jiné zdroje	Investiční akce realizovaly 3 školy z programu Centra odborné přípravy vyhlášeného Ministerstvem zemědělství v celkové hodnotě 12 164 000 Kč.

Celkově bylo v letech 2016–2018 na zlepšení materiálního vybavení odborných škol v Jihomoravském kraji proinvestováno 418 782 000 Kč. Investiční činnost na odborných školách pokračuje i v roce

2019. Např. na třech odborných školách probíhají v současné době investiční akce v celkové hodnotě cca 123 000 000 Kč, které jsou financovány zejména z ITI Brno.

Spolupráce škol a zaměstnavatelů

Se zaměstnavateli spolupracují prakticky všechny odborné školy v Jihomoravském kraji. Některé z nich mají i desítky spolupracujících zaměstnavatelských organizací. Podle šetření realizovaného NUV střední školy v Jihomoravském kraji rozvíjejí aktivity, které lze zařadit do pokročilé úrovně spolupráce (tj. systematická spolupráce se zaměstnavateli – smlouva o spolupráci, účast zaměstnavatelů u zkoušek, odborný výcvik v modelovém pracovním prostředí). Takovouto spoluprací vykazovalo 31 % škol. Vysoký je rovněž podíl škol vykazujících nejvyšší úroveň spolupráce – jde o 27 % škol (zde je systematická spolupráce se zaměstnavateli doplněna o další aktivity – škola vyjednává se zaměstnavateli obsah odborného výcviku a praxe, zaměstnavatelé se aktivně podílejí na náborových aktivitách školy a finančně školu / vybrané žáky podporují).

Některá konkrétní čísla týkající se spolupráce škol a zaměstnavatelů:

Z výročních zpráv škol:

Nábor žáků ve spolupráci se zaměstnavateli realizovalo do konce roku 2018 34 % škol.

Odborný výcvik nebo odbornou praxi na pracovištích zaměstnavatelů realizuje 64 škol, tj. 76,2 %.

Alespoň 30 % z celkového počtu hodin odborného výcviku nebo odborné praxe ve firmách absolvovalo 22,98 % žáků.

Odborníci z praxe byli zapojeni do výuky v 38 školách, tzn. ve 45 % škol.

3.1.5 Přehled využití čerpání šablon OP VVV ve veřejných středních školách dle zaměření

Ke dni 17. 9. 2019 je dle Rejstříku škol a školských zařízení v Jihomoravském kraji celkem 126 SŠ, z toho je 88 zřizováno krajem, 4 církví, 27 privátním sektorem, 3 obcí a 4 státní správou ve školství.

V první vlně šablon (Šablony I – Výzva č. 02_16_035) realizovalo/realizuje projekt 84 SŠ, z toho bylo 64 zřizováno krajem, 4 církví, 13 privátním sektorem, 1 obcí a 2 státní správou ve školství.

Celková výše projektů SŠ v první vlně šablon v Jihomoravském kraji činí více než 70 mil. Kč, z toho 65 616 286,- čerpaly školy zřizované krajem, 3 621 757,- čerpaly školy zřizované církví, 7 463 042,- čerpaly školy zřizované privátním sektorem, 710 613,- čerpala škola zřizovaná obcí a 682 322,- čerpaly školy zřizované státní správou ve školství.

Projekty v rámci Šablon I byly realizované ve 64 případech SŠ odborně zaměřenými (49 z nich je zřizováno krajem, 10 privátním sektorem, 3 církví a 2 státní správou ve školství).

V druhé vlně šablon (Šablony II – Výzva č. 02_18_065) je aktuálně realizováno na SŠ 13 projektů, z toho 10 zřizovaných krajem a 3 zřizované privátním sektorem. Zároveň probíhá kontrola projektových žádostí podaných 33 SŠ, z toho bylo 26 zřizováno krajem, 3 církví, 2 privátním sektorem, 1 obcí a 1 státní správou ve školství. Tato výzva byla pro příjem žádostí otevřená do 29. 11. 2019.

Na stáž k zaměstnavateli vyslalo učitele odborných předmětů a odborného výcviku 36 škol, tj. 42,85 %. Tandemovou výuku s odborníkem z praxe realizovalo 27 škol, což je 32,14 %. Nemáme však k dispozici informaci o tom, zda se jednalo o výuku v rozsahu alespoň 15 vyučovacích hodin. Tandemovou výuku s odborníkem pedagogem z jiné SŠ, VOŠ nebo VŠ realizovalo 29 škol, což je 32,14 %.

3.1.6 Optimalizační kroky, které v posledních letech zrealizoval Jihomoravský kraj

Jihomoravský kraj od roku 2001 postupně snížil počet ředitelství škol a školských zařízení, které zřizuje, z 278 organizací na stávajících 182 organizací, tzn., že počet ředitelství se snížil o více než 1/3 – viz níže uvedená tabulka.

DRUH PO ^x			ÚBYTEK	
	2001/2002	2018/2019	ROZDÍL	PODÍL
střední školy	121	76	-45	-37,2 %
VOŠ samostatná	1	1	0	0,0 %
jazykové školy	2	1	-1	-50,0 %
domovy mládeže	3	2	-1	-33,3 %
spec. školy a sam. DD	55	38	-17	-30,9 %
ped. psych. poradny	8	5	-3	-37,5 %
ZUŠ	42	40	-2	-4,8 %
střed. volného času	30	18	-12	-40,0 %
SSŠ a zař. pro DVPP	7	1	-6	-85,7 %
školní statky	4	0	-4	-100,0 %
střediska praktického vyučování	2	0	-2	-100,0 %
škola v přírodě	1	0	-1	-100,0 %
plavecké školy	2	0	-2	-100,0 %
celkem	278	182	-96	-34,5 %

^x Organizace, které vykonávají činnost více škol a školských zařízení, jsou vždy uvedeny podle převládající činnosti pouze jednou, aby celkový počet ředitelství odpovídal skutečnému počtu.

Hlavní optimalizační kroky byly realizovány již ve školním roce 2003/2004 a ve školním roce 2011/2012, kdy byla slučována řada středních škol. V posledních pěti letech, tzn. od školního roku 2014/2015 do školního roku 2018/2019, již došlo k úbytku pouhých šesti ředitelství. Byly realizovány následující optimalizační kroky:

2014/2015	1. 1. 2015	Sloučení DDM Veselí nad Moravou s DDM Kyjov, činnost v Kyjově utlumena, vzniklo nové DDM Kyjov zřizované obcí
	1. 7. 2015	Sloučení ZUŠ Moravský Krumlov a DDM Moravský Krumlov
	1. 7. 2015	Sloučení DDM, Brno, Helceletova 4 s Juniorem – DDM, Brno, Dornych 2
2017/2018	1. 1. 2018	Činnost ZŠ, SŠ a ŠD byla ze ZŠ Prš a DD Brno, Vídeňská, p. o., převedena na MŠ a ZŠ Brno, Lidická 6a, p. o., zůstal samostatný DD
	1. 1. 2018	Sloučení SŠ Gellnerka Brno, p. o., a MŠ a ZŠ pro sluchově postižené Brno, p. o.
	1. 7. 2018	Sloučení MŠ při FN Brno, p. o., a ZŠ při FN Brno, p. o.
2018/2019	1. 1. 2019	Sloučení MŠ a ZŠ Brno, Barvičova, p. o., a MŠ speciální, ZŠ speciální a Prš Ibsenka Brno, p. o.

V posledních pěti letech byly optimalizační kroky realizovány zejména v oblasti škol zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona a středisek volného času.

Ani v následujících pěti letech Jihomoravský kraj nepředpokládá žádné masivní optimalizační kroky v oblasti institucionální struktury škol a školských zařízení. Půjde spíše o jednotlivé případy. Dále lze předpokládat úpravy v kapacitách škol a oborů vzdělání, výmazy oborů vzdělání a zápisy nových oborů vzdělání, změny v místech výkonu činnosti škol a školských zařízení.

4 FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ VÝSLEDKY

Výsledky žáků v Jihomoravském kraji zhruba z poloviny ovlivňuje socioekonomický status žáka. Jedná se o strukturální faktor, který nelze přímo krajskou politikou ovlivnit. Přestože má kraj obecně vysoký SES, existují školy například v Brně (vyloučené lokality), ale také současně v periferních oblastech kraje, které jsou složeny z žáků pocházejících z chudších rodin nižších společenských tříd. Při tvorbě vzdělávací politiky na úrovni kraje je nutné tyto nepříznivé strukturální podmínky v některých lokalitách kraje přímo zohlednit. Je nutné podpořit osobní a profesní rozvoj učitelů a ředitelů, kteří budou dobře připraveni na negativní faktory ovlivňující výsledky konkrétních škol v kraji. Nabízí se přizpůsobení metody výuky pro třídy složené z žáků s nízkým socioekonomickým statusem. Dále je důležitá podpora profesí typu školní psycholog a asistent pedagoga, které jsou velice potřebné ve specifických lokalitách s vysokým podílem ohrožené společenské třídy čelící exekucím a s vysokou mírou rozvodovosti. Proto je důležité se věnovat i práci s rodiči a podporovat předškolní vzdělávání.

4.1 Pedagogické vedení školy a personální podmínky

4.1.1 Ředitelé

V kategorii základního a středního odborného vzdělávání se průměrný věk ředitelů škol v Jihomoravském kraji výrazně neodlišuje od celorepublikového průměru a dosahuje v základních školách 54 let (celorepublikově 53 let) a ve středních odborných školách 54,4 let (celorepublikově 54,5). V případě gymnaziálního vzdělávání dosahuje průměrný věk ředitelů o několik let nižší hodnoty, než je celorepublikový průměr, a to 50,8 let (oproti celorepublikové hodnotě 56,8). Řadí se tak jako třetí v pořadí hned za kraj Zlínský a Moravskoslezský (přičemž data za tři kraje nejsou z daného období dostupná a v případě Zlínského kraje je výsledná hodnota ovlivněna pouze jedním případem v kategorii gymnázií).

Průměrný věk ředitelů v základních školách, gymnáziích a středních odborných školách

kraj	ZV	GV	SOV
Jihočeský kraj	52,0	-	54,5
Jihomoravský kraj	54,0	50,8	54,4
Karlovarský kraj	58,0	62,0	47,5
Královéhradecký kraj	53,0	-	61,2
Liberecký kraj	55,0	-	53,0
Moravskoslezský kraj	52,0	-	53,5
Olomoucký kraj	52,0	-	52,4
Pardubický kraj	54,5	-	53,5
Plzeňský kraj	54,0	-	55,1
hlavní město Praha	55,0	59,7	56,0
Středočeský kraj	53,0	60,0	55,4
Ústecký kraj	55,5	-	56,4
Kraj Vysočina	52,0	-	53,6
Zlínský kraj	51,0	-	50,8
celkem v ČR	53,0	56,8	54,5

Počet pozorování pro Jihomoravský kraj: ZV = 66, GV = 4, SOV = 20

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

Následující tabulky ukazují důvody pro vyhlášení konkurzu na ředitele základních a středních škol. Informace vycházejí z 1 465 konkurzních řízení realizovaných v období od 1. března 2018 do 31. července 2018, resp. z 1 325 konkurzních řízení, kterých se ČŠI v souladu s vyhláškou č. 54/2005 Sb., o náležitostech konkurzního řízení a konkurzních komisích, v tomto období účastnila. Mezi nejčastější příčiny se v obou stupních vzdělávání řadí v Jihomoravském kraji konec řádného funkčního období ředitelů škol anebo ukončení pracovního poměru ze strany ředitelů, což se shoduje také s celorepublikovým stavem a současně se situací v ostatních krajích.

V převážné většině případů byla znovu obsazována místa, na nichž působili ředitelé s několikaletou praxí (často dlouholetou praxí) ve vedení dané školy. Průměrný počet let, po něž byl dosavadní ředitel ve funkci, dosahuje v Jihomoravském kraji v případě základních škol 16,41 let (nejméně 2 roky a nejvíce 28 let), v případě středních škol dokonce 18,93 let (nejméně 6 a nejvíce 26 let). V obou případech přesahuje průměrný počet dosavadních ředitelů ve funkcích celorepublikový průměr a v mezikrajském srovnání patří k vyšším hodnotám. V Jihomoravském kraji se do jednoho konkurzu přihlásilo více účastníků, než tomu bylo ve většině ostatních krajů. Bližší informace ke konkurzním řízením jsou k dispozici v příloze nebo ve zprávě ČŠI **Konkurzy na ředitele škol a školských zařízení v období od 1. 3. 2018 do 31. 7. 2018**.

Důvod vyhlášení konkurzu na ředitele – ZŠ

kraj	konec řádného funkčního období ředitele školy	návrh na vyhlášení konkurzu podaný českou školní inspekci	odvolání ředitele školy na návrh školské rady	odvolání ředitele školy z funkce z jiného důvodu	opakovaný konkurz (v předešlém konkurzu na ředitele téže školy nebyl nikdo vybrán)	opakovaný konkurz (žádného z vybraných uchazečů zřizovatel nejmenoval ředitelem školy)	ukončení pracovního poměru na straně ředitele školy, rezignace	jiný	celkový součet
Jihočeský kraj	33	0	0	0	0	0	7	0	40
Jihomoravský kraj	45	0	1	0	1	1	13	2	63
Karlovarský kraj	17	2	0	1	2	0	2	0	24
Královéhradecký kraj	41	0	0	0	0	0	12	1	54
Liberecký kraj	52	0	0	1	0	0	11	2	66
Moravskoslezský kraj	45	0	0	1	2	0	20	0	68
Olomoucký kraj	20	3	0	0	0	1	18	0	42
Pardubický kraj	32	1	0	2	2	0	15	0	52
Plzeňský kraj	11	0	0	0	0	0	12	0	23
hlavní město Praha	13	0	1	1	0	0	3	1	19
Středočeský kraj	42	0	0	1	1	0	36	4	84
Ústecký kraj	25	1	0	1	0	0	10	0	37
Kraj Vysočina	34	0	0	0	0	0	9	3	46
Zlínský kraj	39	0	0	0	2	0	8	1	50
celkový součet	449	7	2	8	10	2	176	14	668

Zdroj: ČŠI, konkurzní řízení

Důvod vyhlášení konkurzu na ředitele – SŠ

kraj	konec řádného funkčního období ředitele školy	návrh na vyhlášení konkurzu podaný českou školní inspekci	odvolání ředitele školy na návrh školské rady	odvolání ředitele školy z funkce z jiného důvodu	odvolání ředitele školy z funkce z jiného důvodu	opakovaný konkurz (v předešlém konkurzu nebyl nikdo vybrán)	opakovaný konkurz (žádného z vybraných uchazečů zřizovatel nejmenoval ředitelem školy)	ukončení pracovního poměru na straně ředitele školy, rezignace	jiné	celkový počet konkurzů v kraji
Jihočeský kraj	38	0	0	0	0	0	0	3	0	41
Jihomoravský kraj	10	0	1	1	0	0	0	2	0	14
Karlovarský kraj	6	0	0	0	0	0	0	0	0	6
Královéhradecký kraj	30	0	0	0	0	1	0	1	5	37
Liberecký kraj	15	0	0	0	0	0	0	3	1	19
Moravskoslezský kraj	2	0	0	0	0	0	0	3	0	5
Olomoucký kraj	2	0	0	0	0	0	0	1	0	3
Pardubický kraj	30	0	0	0	0	2	0	2	0	34
Plzeňský kraj	2	0	0	0	0	0	0	3	0	5
hlavní město Praha	4	0	1	1	0	0	0	0	0	6
Středočeský kraj	8	0	0	0	0	0	0	1	0	9
Ústecký kraj	3	0	0	0	0	0	0	1	1	5
Kraj Vysočina	4	0	0	0	1	0	0	3	0	8
Zlínský kraj	17	2	0	0	1	3	2	3	0	28

Zdroj: ČŠI, konkurzní řízení

Česká školní inspekce provádí hodnocení škol na základě stanovených kritérií vycházejících z modelu tzv. kvalitní školy. Kvalitu řízení školy sledují kritéria oblastí 1 a 2. V rámci oblasti 1 (Koncepce a rámec školy) je důraz kladen na pravidla a mechanismy, které vedení školy využívá pro její řízení, efektivní organizaci a rozvoj a k zajištění bezpečného a vstřícného prostředí pro vzdělávání žáků. Ve školním roce 2017/2018 bylo hodnoceno celkem 707 základních škol, 34 gymnázií a 192 středních odborných škol. Z toho 63 základních škol, 4 gymnázia a 16 středních odborných škol jsou v Jihomoravském kraji. Jejich hodnocení podle kritérií v oblasti 1 jak v rámci kraje, tak pro srovnání v celé republice, zobrazuje následující tabulka.

Oblast 1 a podíly škol s hodnocením vyžadujícím zlepšení vs. školy výborné

		Jihomoravský kraj (v %)			celá ČR (v %)		
		ZV	GV	SOV	ZV	GV	SOV
1.1 Škola má jasně formulovanou vizi a realistickou strategii rozvoje, které pedagogové sdílejí a naplňují	nevyhovující a vyžadující zlepšení	4,8	25,0	31,3	10,5	5,9	16,7
	výborná	6,3	0,0	0,0	16,1	14,7	15,1
1.2 Škola má vzdělávací program (ŠVP), který vychází z vize a strategie rozvoje školy a je v souladu s kurikulárními dokumenty (RVP); jeho cíle jsou srozumitelné pro pedagogy i rodiče	nevyhovující a vyžadující zlepšení	17,5	25,0	25,0	13,2	17,6	26,6
	výborná	0,0	0,0	0,0	2,8	2,9	5,2
1.3 Škola funguje podle jasných pravidel umožňujících konstruktivní komunikaci všech aktérů (vedení, pedagogové, rodiče) a jejich participaci na chodu školy	nevyhovující a vyžadující zlepšení	7,9	50,0	31,3	8,8	20,6	17,2
	výborná	11,1	25,0	0,0	12,6	20,6	3,1
1.4 Škola je vstřícná a bezpečné místo pro žáky, jejich rodiče i pedagogy	nevyhovující a vyžadující zlepšení	3,2	50,0	12,5	6,6	5,9	6,8
	výborná	11,1	0,0	6,3	13,3	5,9	7,8
1.5 Škola spolupracuje s vnějšími partnery	nevyhovující a vyžadující zlepšení	0,0	0,0	0,0	1,4	2,9	1,0
	výborná	17,5	0,0	31,3	28,7	52,9	45,3

Počet pozorování pro Jihomoravský kraj: ZV = 63, GV = 4, SOV = 16

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

Kritéria v oblasti 2 (Pedagogické vedení školy) se soustředí na aktivitu vedení školy při řízení pedagogických procesů. Níže uvedené kritérium 2.5 se zaměřuje na zjišťování, zda „vedení školy klade důraz na vlastní profesní rozvoj“. V případě Jihomoravského kraje je z hlediska tohoto kritéria situace nevyhovující nebo vyžadující zlepšení pozorována v případě 6,3 % sledovaných základních škol a naopak 12,7 % škol bylo hodnoceno v tomto kritériu jako výborné. V rámci gymnaziálního ani středního odborného vzdělávání nebyla tato hodnocení využita.

Kritérium 2.5 – Vedení školy klade důraz na vlastní profesní rozvoj

	Jihomoravský kraj (v %)			celá ČR (v %)		
	ZV	GV	SOV	ZV	GV	SOV
nevyhovující a vyžadující zlepšení	6,3	0,0	0,0	5,7	2,9	3,6
výborná	12,7	0,0	0,0	9,1	11,8	6,8

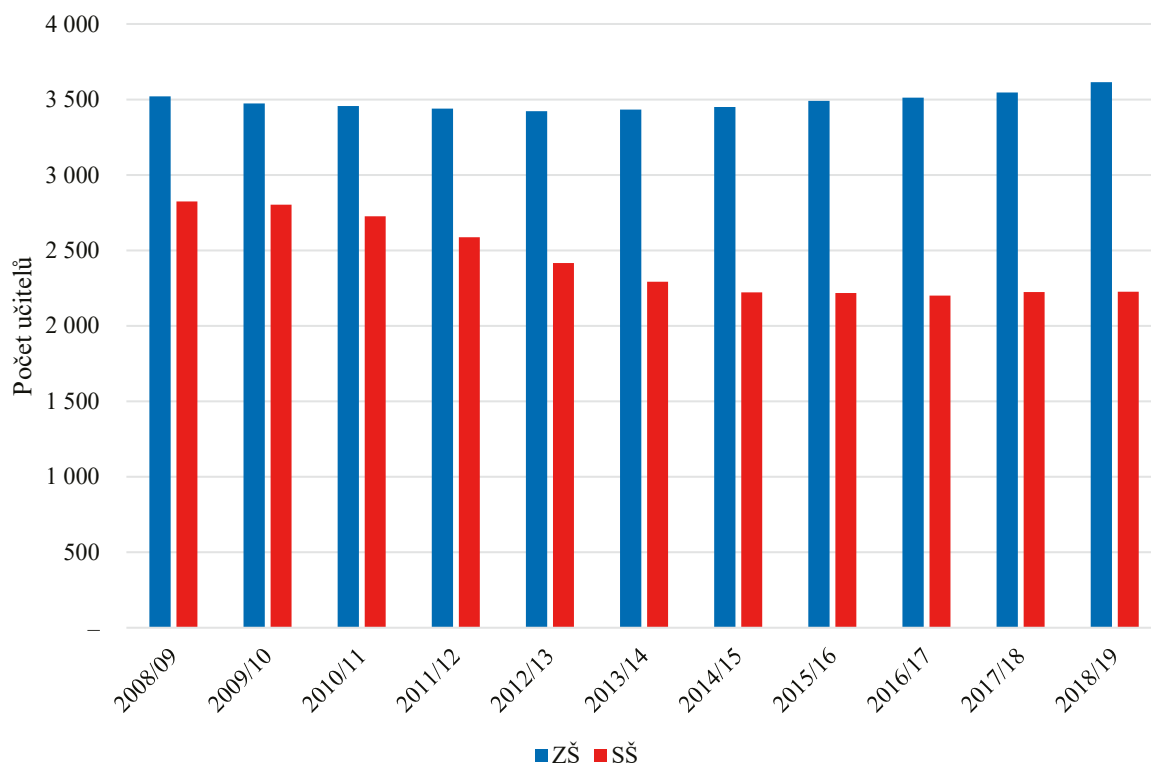
Počet pozorování pro Jihomoravský kraj: ZV = 63, GV = 4, SOV = 16

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

4.1.2 Učitelé

Graf níže ukazuje celkový průměrný počet pedagogických pracovníků v regionálním školství v Jihomoravském kraji, a to pro základní a střední školy. Časový trend ukazuje mírně klesající tendence v počtu pedagogických pracovníků v minulých letech v případě středních škol. U základních škol lze od roku 2015 pozorovat opět mírný nárůst, ovšem v případě středních škol průměrný počet pedagogických pracovníků stagnuje.

Průměrný přepočtený počet pedagogických pracovníků v regionálním školství celkem – Jihomoravský kraj

Zdroj: MŠMT

Tabulka na následující straně ukazuje celkové počty učitelů a z toho počty učitelů bez potřebné kvalifikace v časové řadě od roku 2010. Z tabulky vyplývá, že v čase rostl počet učitelů a současně klesal počet nekvalifikovaných učitelů. Avšak od roku 2015 počet nekvalifikovaných učitelů obecně roste.

Počty učitelů a počty kvalifikovaných učitelů v časové řadě – celkem

kraj	2010		2011		2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018	
	celkem	z toho bez kvalifikace	celkem	z toho bez kvalifikace	celkem	z toho bez kvalifikace	celkem	z toho bez kvalifikace	celkem	z toho bez kvalifikace	celkem	z toho bez kvalifikace	celkem	z toho bez kvalifikace	celkem	z toho bez kvalifikace	celkem	z toho bez kvalifikace
Česká republika	132 298,1	16 227,3	131 777,1	18 104,4	130 522,7	14 998,0	130 321,1	13 449,9	130 623,5	11 006,0	131 238,3	6 737,7	132 294,5	6 362,0	134 232,6	6 605,4	135 855,3	7 209,4
Hlavní město Praha	15 079,7	1 926,8	15 378,2	2 251,9	15 451,0	1 985,6	15 658,5	1 878,1	15 929,0	1 608,4	16 350,1	1 154,5	16 607,0	1 106,6	17 019,1	1 240,0	17 577,6	1 392,7
Středočeský kraj	14 195,3	2 611,1	14 368,6	2 966,1	14 495,3	2 567,7	14 692,5	2 441,6	14 895,5	2 087,7	15 198,1	1 397,8	15 612,3	1 376,7	16 060,9	1 545,3	16 412,6	1 631,3
Jihočeský kraj	8 267,8	643,5	8 192,5	704,6	8 150,7	585,2	8 094,1	526,0	8 107,3	376,0	8 132,7	225,3	8 184,0	192,5	8 274,2	213,2	8 356,9	224,7
Plzeňský kraj	6 866,6	759,5	6 845,0	834,5	6 798,7	679,8	6 817,3	582,5	6 848,8	543,6	6 863,1	304,4	6 914,6	273,9	7 052,6	328,1	7 122,1	345,6
Karlovarský kraj	3 680,7	1 000,0	3 617,8	974,0	3 535,6	822,3	3 472,7	712,0	3 445,4	509,3	3 431,2	317,0	3 460,3	327,0	3 478,1	345,3	3 471,2	387,2
Ústecký kraj	10 715,2	2 032,4	10 610,5	2 134,6	10 522,9	1 866,6	10 440,2	1 607,3	10 376,7	1 360,5	10 299,3	889,7	10 322,9	833,4	10 409,4	833,7	10 475,2	869,4
Liberecký kraj	5 550,1	697,3	5 514,2	798,6	5 420,4	692,2	5 442,1	620,7	5 446,0	480,7	5 442,3	279,8	5 482,1	320,5	5 521,1	288,9	5 560,4	337,4
Královéhradecký kraj	7 435,8	936,0	7 371,8	1 074,1	7 300,2	831,4	7 243,8	710,1	7 245,5	550,1	7 248,6	301,2	7 232,8	259,2	7 288,9	280,3	7 277,5	335,2
Pardubický kraj	6 773,0	788,4	6 734,2	817,1	6 666,8	655,8	6 659,0	603,1	6 674,1	480,2	6 660,3	247,7	6 661,1	215,3	6 739,0	237,3	6 808,0	244,7
Kraj Vysočina	6 859,2	636,3	6 756,1	740,7	6 649,3	609,0	6 543,3	507,3	6 541,7	410,0	6 527,6	213,7	6 527,3	323,0	6 618,4	191,3	6 683,1	187,3
Jihomoravský kraj	14 684,1	1 318,4	14 562,1	1 638,7	14 357,3	1 174,4	14 336,5	1 047,4	14 318,0	829,6	14 413,3	448,0	14 594,3	381,9	14 859,2	406,5	15 057,8	480,0
Olomoucký kraj	8 410,1	717,5	8 372,3	819,9	8 283,6	679,5	8 251,9	610,9	8 238,8	525,6	8 244,9	249,1	8 282,9	211,8	8 353,9	206,8	8 435,1	221,3
Zlínský kraj	7 792,7	638,7	7 675,1	636,4	7 527,1	544,4	7 463,5	461,9	7 434,3	339,3	7 482,6	191,7	7 483,0	141,5	7 548,0	156,0	7 609,3	164,8
Moravskoslezský kraj	15 987,8	1 521,4	15 778,7	1 713,2	15 363,8	1 304,1	15 205,7	1 141,0	15 122,4	905,0	14 944,2	517,8	14 929,9	398,7	15 009,8	332,7	15 008,5	387,8

Zdroj: MŠMT, tabulka A1.2.1a Kapitoly A

Pro srovnání krajů slouží tabulka, která ukazuje podíly nekvalifikovaných učitelů. **V rámci Jihomoravského kraje můžeme pozorovat pozitivní trend spočívající v postupném snižování podílu nekvalifikovaných učitelů v čase.** Ač podíl nekvalifikovaných učitelů v roce 2018 mírně vzrostl, ve srovnání s předchozími lety, zejména pak s rokem 2013, se však jedná o velmi pozitivní zlepšení. **Jihomoravský kraj má jeden z nejnižších podílů nekvalifikovaných učitelů.**

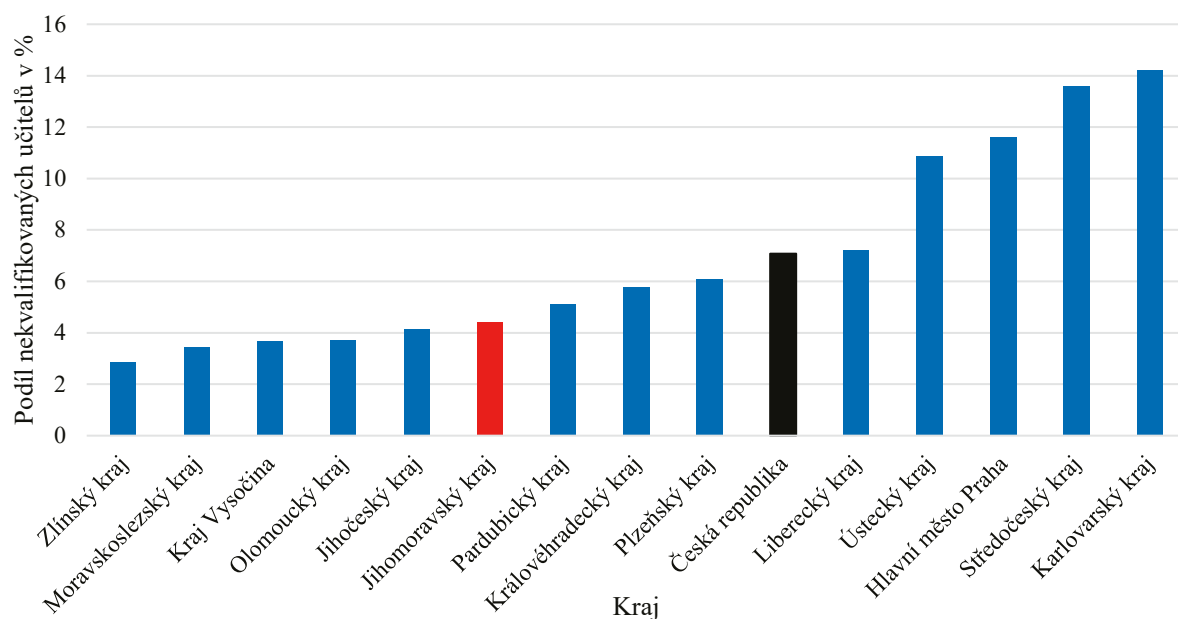
Podíl nekvalifikovaných učitelů v časové řadě – celkem

kraj	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Česká republika	12,27	13,74	11,49	10,32	8,43	5,13	4,81	4,92	5,31
hlavní město Praha	12,78	14,64	12,85	11,99	10,10	7,06	6,66	7,29	7,92
Středočeský kraj	18,39	20,64	17,71	16,62	14,02	9,20	8,82	9,62	9,94
Jihočeský kraj	7,78	8,60	7,18	6,50	4,64	2,77	2,35	2,58	2,69
Plzeňský kraj	11,06	12,19	10,00	8,54	7,94	4,44	3,96	4,65	4,85
Karlovarský kraj	27,17	26,92	23,26	20,50	14,78	9,24	9,45	9,93	11,15
Ústecký kraj	18,97	20,12	17,74	15,40	13,11	8,64	8,07	8,01	8,30
Liberecký kraj	12,56	14,48	12,77	11,41	8,83	5,14	5,85	5,23	6,07
Královéhradecký kraj	12,59	14,57	11,39	9,80	7,59	4,16	3,58	3,85	4,61
Pardubický kraj	11,64	12,13	9,84	9,06	7,19	3,72	3,23	3,52	3,59
Kraj Vysočina	9,28	10,96	9,16	7,75	6,27	3,27	4,95	2,89	2,80
Jihomoravský kraj	8,98	11,25	8,18	7,31	5,79	3,11	2,62	2,74	3,19
Olomoucký kraj	8,53	9,79	8,20	7,40	6,38	3,02	2,56	2,48	2,62
Zlínský kraj	8,20	8,29	7,23	6,19	4,56	2,56	1,89	2,07	2,17
Moravskoslezský kraj	9,52	10,86	8,49	7,50	5,98	3,46	2,67	2,22	2,58

Zdroj: MŠMT, tabulka A1.2.1a Kapitoly A

Následující graf ukazuje podíl nekvalifikovaných učitelů v regionálním školství napříč kraji pro rok 2019. Jedná se o aktuální data z mimořádného šetření MŠMT 2019. **Jihomoravský kraj zaujímá na základě mimořádného šetření provedeného MŠMT lepší pozici (4,42 % nekvalifikovaných učitelů) a celkově se podíl učitelů napříč soustavou pohybuje v kraji pod celorepublikovým průměrem.**

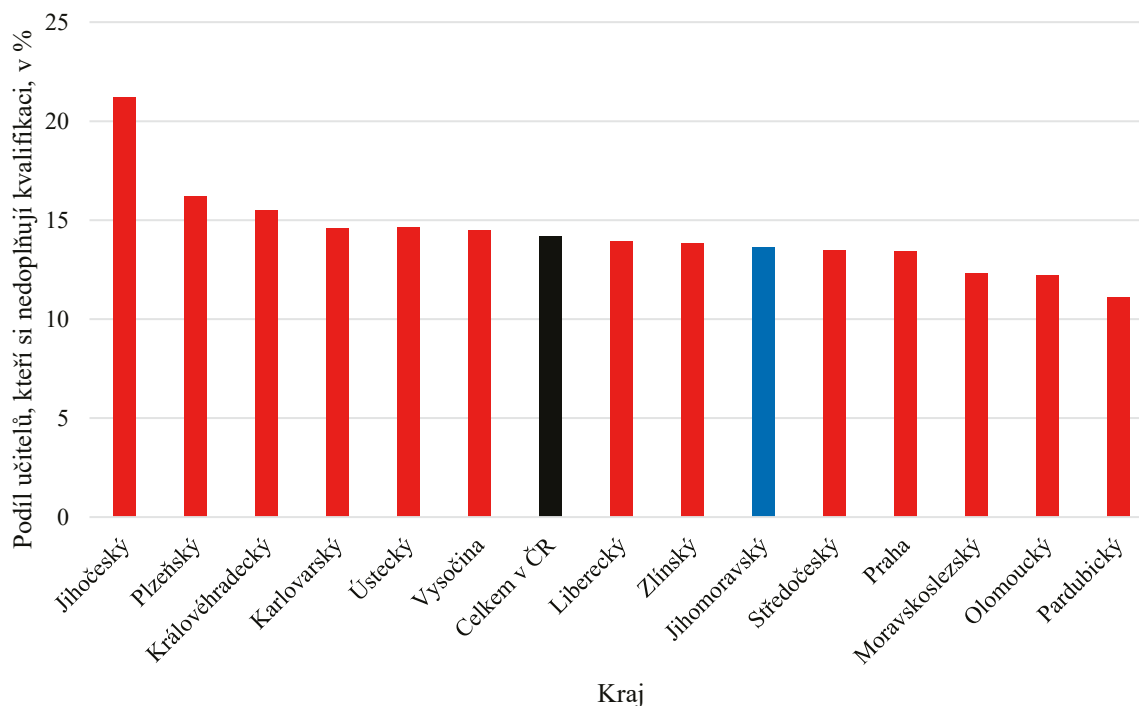
Podíl nekvalifikovaných učitelů ve středním školství podle krajů – mimořádné šetření MŠMT 2019

Zdroj: MŠMT, mimořádné šetření 2019

Následující tabulky ukazují další vzdělávání pedagogických pracovníků. Níže uvedený graf ukazuje procentuální podíl nekvalifikovaných učitelů, kteří uvedli, že si žádným způsobem nedoplňují kvalifikaci. Celorepublikový průměr se v tomto případě rovná hodnotě 14,2 % dotázaných učitelů, přičemž výsledné hodnoty napříč kraji se v této oblasti výrazně neliší (s výjimkou Jihočeského kraje, kde je podíl těchto učitelů 21,2 %). **Jihomoravský kraj se pohybuje mírně pod celorepublikovým průměrem – 13,6 % dotázaných nekvalifikovaných učitelů uvedlo, že si nedoplňuje kvalifikaci.**

Podíl nekvalifikovaných učitelů v %, kteří si dále nedoplňují kvalifikaci

Zdroj: MŠMT

Model kvalitní školy stanovuje taktéž kritéria pro hodnocení kvality pedagogického sboru. Kvalitě pedagogického sboru se věnuje oblast 3, která je dále rozdělena do pěti dílčích hodnotících kritérií (3.1 až 3.5) vztahujících se k profesnímu rozvoji a dalším aspektům učitelské profese. V rámci kritéria 3.1 *Pedagogové jsou pro svou práci náležitě kvalifikovaní a odborně zdatní a ke své práci přistupují profesionálně* nebyla situace v Jihomoravském kraji hodnocena jako „nevyhovující a vyžadující zlepšení“ u žádného gymnázia, naopak oproti celorepublikovému průměru byla hodnocena ve větší míře jako „výborná“ (výsledky však mohou být ovlivněny malým počtem případů v této kategorii). Ve větší míře však byla situace hodnocena v tomto ohledu jako „nevyhovující a vyžadující zlepšení“ u středních odborných škol (50 % oproti celorepublikovému 24,5 %), u středních odborných škol navíc v žádné z inspektovaných institucí nebyla situace ohodnocena jako „výborná“.

Kritérium 3.1 – Pedagogové jsou pro svou práci kvalifikovaní a odborně zdatní a ke své práci přistupují profesionálně

	Jihomoravský kraj (v %)			celá ČR (v %)		
	ZV	GV	SOV	ZV	GV	SOV
nevyhovující a vyžadující zlepšení	20,6	-	50	24,9	5,9	24,5
výborná	1,6	25	-	7,2	17,6	9,9

Počet pozorování pro Jihomoravský kraj: ZV = 63, GV = 4, SOV = 16

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

Dalším hodnoceným bylo kritérium vztahující se k vzájemné komunikaci, a to kritérium 3.2 *Pedagogové důsledně uplatňují při komunikaci s žáky a rodiči a kolegy vstřícný, respektující přístup*. Oproti

průměru za všechny inspektované školy v ČR byla situace hodnocena jako „nevyhovující a vyžadující zlepšení“ ve větší míře u středních odborných škol (6,3 %). V menší míře, než je celorepublikový průměr, pak byla situace v Jihomoravském kraji hodnocena jako „výborná“ u základních a středních odborných škol, naopak nebyla hodnocena jako „výborná“ u žádného z gymnázií.

Kritérium 3.2 – Pedagogové důsledně uplatňují při komunikaci s žáky a rodiči a kolegy vstřícný, respektující přístup

	Jihomoravský kraj (v %)			celá ČR (v %)		
	ZV	GV	SOV	ZV	GV	SOV
nevyhovující a vyžadující zlepšení	-	-	6,3	1,6	-	-
výborná	9,5	-	6,3	16,3	17,6	9,9

Počet pozorování pro Jihomoravský kraj: ZV = 63, GV = 4, SOV = 16

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

Úvazky učitelů, u nichž byl avizován odchod od školního roku 2019/2020

kraj	úvazky učitelů, u nichž byl avizován odchod od školního roku 2019/2020											
	celkem		MŠ		1. stupeň ZŠ		2. stupeň ZŠ		SŠ		VOŠ	
	úv.	proc.	úv.	proc.	úv.	proc.	úv.	proc.	úv.	proc.	úv.	proc.
Česká republika	8 652,30	6,40 %	2 095,50	6,80 %	2 260,50	6,60 %	2 003,70	6,50 %	2 224,30	5,80 %	68,3	5,50 %
hlavní město Praha	1 110,80	6,50 %	275,1	7,30 %	269,6	7,10 %	216,6	6,70 %	326,1	5,50 %	23,4	5,90 %
Středočeský kraj	1 189,00	7,20 %	323,8	7,50 %	342,7	7,40 %	287	7,40 %	230,3	6,50 %	5,2	5,70 %
Jihočeský kraj	498,9	6,00 %	127,5	6,90 %	93,4	4,70 %	110,1	5,80 %	164,9	6,50 %	3	3,90 %
Plzeňský kraj	437,8	6,20 %	110	6,80 %	90,6	5,00 %	101,1	6,10 %	134,8	7,00 %	1,3	1,70 %
Karlovarský kraj	257,2	7,40 %	58,2	7,80 %	74,6	7,90 %	83,7	10,20 %	39,7	4,10 %	1,1	4,50 %
Ústecký kraj	659,6	6,30 %	136,2	6,10 %	148,6	5,50 %	190,1	7,20 %	178	6,20 %	6,7	11,40 %
Liberecký kraj	346,9	6,20 %	71,9	5,70 %	107,1	7,20 %	97,1	7,10 %	69,3	4,80 %	1,6	6,20 %
Královéhradecký kraj	478,4	6,50 %	97,4	6,10 %	129,5	7,00 %	109,9	6,40 %	138,8	6,50 %	2,8	5,10 %
Pardubický kraj	415	6,20 %	103,6	6,70 %	118,5	7,00 %	82,2	5,40 %	107,3	5,50 %	3,3	8,00 %
Kraj Vysočina	411,8	6,10 %	96	6,40 %	114,7	7,00 %	86,9	5,40 %	113	5,90 %	1,3	2,70 %
Jihomoravský kraj	908	6,00 %	217,2	6,30 %	240,9	6,20 %	215,3	6,30 %	227,2	5,50 %	7,3	5,70 %
Olomoucký kraj	518,6	6,20 %	134,7	7,10 %	138	6,70 %	115,5	6,10 %	125,1	5,10 %	5,4	7,70 %
Zlínský kraj	474	6,30 %	119,4	7,30 %	136,1	7,20 %	92,9	5,30 %	124,1	5,50 %	1,6	3,40 %
Moravskoslezský kraj	946,2	6,30 %	224,5	6,80 %	256,3	6,80 %	215,3	6,00 %	245,7	5,90 %	4,4	4,20 %

Zdroj: Zpráva z mimořádného šetření MŠMT

Mimořádné šetření MŠMT zjišťovalo průměrný věk učitelů v jednotlivých druzích škol od základní až po vyšší odborné dle krajského členění, ve srovnání s celorepublikovými průměry. Tabulka níže ukazuje, že Jihomoravský kraj se vyznačuje u základních i středních škol nižším celkovým průměrným věkem učitelů, než je celorepublikový průměr, v případě vyšších odborných škol dosahuje celkový průměrný věk stejné hodnoty, jako je průměr za celou ČR. V rámci kraje pak na základních školách ženy v učitelské profesi dosahují mírně vyššího průměrného věku než muži, naopak na středních a vyšších odborných školách dosahují mírně vyššího průměrného věku muži. Celkové rozdíly mezi kraji však nejsou z hlediska průměrného věku učitelů natolik markantní, a ukazují tak na komplexnost problému stárnutí pedagogických sborů v ČR a neatraktivitu pedagogické profese pro mladé lidi.

Průměrný věk učitelů v regionálním školství podle jednotlivých druhů škol (krajské členění)

kraj	1. stupeň ZŠ			2. stupeň ZŠ			SŠ			VOŠ		
	ženy	muži	celkem	ženy	muži	celkem	ženy	muži	celkem	ženy	muži	celkem
celkem za ČR	47,3	46,0	47,2	46,7	45,3	46,3	49,1	49,8	49,4	50,4	49,8	50,2
hlavní město Praha	46,8	42,3	46,4	47,7	43,2	46,5	49,3	47,7	48,6	51,7	48,8	50,5
Středočeský kraj	47,4	44,7	47,2	46,9	45,2	46,5	50,2	51,3	50,6	50,9	52,4	51,3
Jihočeský kraj	47,4	48,4	47,5	46,4	46,1	46,3	49,1	50,6	49,7	50,1	53,8	51,7
Plzeňský kraj	47,8	46,2	47,7	47,0	44,8	46,4	49,3	51,5	50,1	50,1	47,4	49,1
Karlovarský kraj	48,8	47,3	48,7	48,0	47,7	47,9	49,8	51,8	50,6	53,7	47,0	51,7
Ústecký kraj	47,3	43,9	47,2	46,6	44,7	46,1	49,2	50,7	49,8	50,2	53,2	51,0
Liberecký kraj	47,7	46,7	47,6	47,4	45,5	46,9	49,2	49,8	49,4	48,6	48,9	48,8
Královéhradecký kraj	47,7	48,0	47,7	46,3	45,9	46,2	49,0	50,2	49,6	49,6	49,0	49,4
Pardubický kraj	47,1	49,8	47,3	45,8	47,0	46,1	48,3	48,8	48,5	48,9	54,1	50,2
Kraj Vysočina	47,5	48,8	47,6	46,6	46,2	46,5	48,6	50,5	49,4	49,4	50,4	49,7
Jihomoravský kraj	46,5	45,5	46,4	45,8	45,4	45,7	48,3	49,3	48,7	49,9	51,2	50,2
Olomoucký kraj	47,3	47,7	47,3	46,6	45,6	46,3	48,6	49,4	48,9	47,9	46,9	47,6
Zlínský kraj	46,9	48,6	47,0	46,5	45,9	46,4	48,9	50,0	49,3	50,4	51,4	50,8
Moravskoslezský kraj	47,6	45,3	47,4	46,9	45,0	46,4	49,2	49,7	49,4	49,4	48,9	49,3

Zdroj: Zpráva z mimořádného šetření MŠMT

Z hlediska rozsahu neaprobované výuky je situace nejhorší na 2. stupni základních škol, kde dosahuje v celorepublikovém průměru podílu 27,4 %. Kritická je situace Karlovarského kraje, kde tento podíl činí 48,2 %, což představuje bezmála každou druhou odučenou hodinu. Vysoký podíl neaprobované výuky je spojen i s Ústeckým krajem (39,2 %) nebo Středočeským krajem (34,5 %), nad hodnotou 30 % je ještě Liberecký kraj (30,1 %). U žádného z krajů hodnota neklesá pod 20 %, nejnižší je právě v případě Jihomoravského kraje (20,5 %).

Počty neaprobovaně odučených hodin

neaprobovaná výuka – hodiny PPČ										
kraj			v tom							
			1. st. ZŠ		2. st. ZŠ		SŠ		VOŠ	
	celkem	jako proc. z PH	celkem	jako proc.	celkem	jako proc.	celkem	jako proc.	celkem	jako proc.
Česká republika	379 226,67	17,8 %	118 318,92	17,7 %	169 513,57	27,4 %	88 295,53	10,8 %	3 098,66	12,8 %
hlavní město Praha	54 615,32	19,9 %	19 547,50	25,4 %	18 172,60	27,7 %	16 355,39	13,2 %	539,83	7,3 %
Středočeský kraj	61 938,25	25,6 %	24 328,64	27,5 %	26 867,50	34,5 %	10 528,56	14,2 %	213,56	12,1 %
Jihočeský kraj	19 331,62	14,7 %	4 885,00	12,6 %	9 085,20	24,1 %	5 040,32	9,4 %	321,10	20,1 %
Plzeňský kraj	19 693,31	17,6 %	5 893,00	16,7 %	8 730,50	26,3 %	4 578,25	11,0 %	491,57	29,4 %
Karlovarský kraj	15 589,64	27,9 %	4 966,79	27,8 %	7 944,50	48,2 %	2 622,35	12,5 %	56,00	11,5 %
Ústecký kraj	41 401,69	24,1 %	9 287,96	17,1 %	20 515,53	39,2 %	11 436,70	17,9 %	161,50	14,1 %
Liberecký kraj	16 510,03	19,0 %	4 833,20	17,4 %	8 233,50	30,1 %	3 416,33	10,9 %	27,00	5,8 %
Královéhradecký	19 642,99	16,9 %	5 308,00	15,2 %	9 471,00	27,4 %	4 774,89	10,4 %	89,10	8,4 %
Pardubický kraj	16 615,77	15,8 %	4 684,91	14,3 %	7 920,91	26,2 %	4 000,63	9,6 %	9,33	1,2 %
Kraj Vysočina	16 165,11	15,3 %	3 876,35	12,0 %	7 367,03	23,7 %	4 834,65	11,6 %	87,08	10,0 %
Jihomoravský kraj	32 009,60	13,6 %	9 797,40	13,0 %	13 847,50	20,5 %	7 732,84	8,6 %	631,86	24,0 %
Olomoucký kraj	17 485,25	13,3 %	5 253,72	13,1 %	8 273,50	22,1 %	3 834,53	7,2 %	123,50	9,4 %
Zlínský kraj	15 352,20	12,8 %	5 098,00	14,0 %	7 410,00	21,4 %	2 813,20	5,8 %	31,00	3,6 %
Moravskoslezský kraj	32 875,90	13,8 %	10 558,45	13,9 %	15 674,30	21,9 %	6 326,90	7,1 %	316,25	14,5 %

Zdroj: Zpráva z mimořádného šetření MŠMT

Při pohledu na podíly neaprobovaně odučených přespočetných hodin je zřejmé, byť s jistými odchylkami, že víceméně kopírují situaci identifikovanou u rozsahu hodin přímé pedagogické činnosti (dále „PPČ“) obecně (podrobněji viz souhrnná příloha). V případě vyšších odborných škol je zde sice situace relativně lepší, u 2. stupně základních škol ale naopak horší, kdy celorepublikový průměr odpovídá 34,0 % (více než 3 tis. hodin). Tyto údaje napovídají, že přepočtené hodiny v řadě krajů víceméně nesouvisí se snahou škol zajistit kvalitní výuku, jako spíše se snahou zajistit výuku vůbec. V případě Jihomoravského kraje činí podíl přepočtených hodin vyučovaných neaprobovaným učitelem 10,5 %, což je v mezikrajském srovnání třetí nejnižší hodnota.

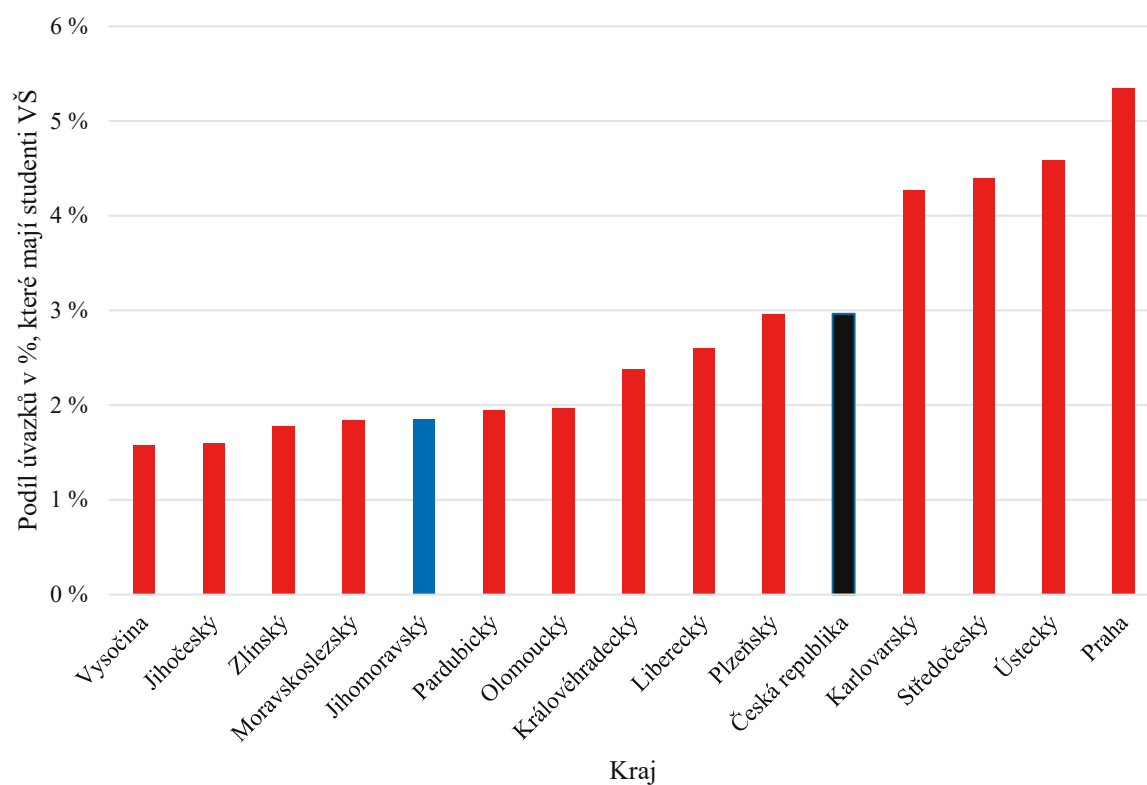
Počty přespočetných hodin, které jsou vyučovány neaprobovaným učitelem

neaprobovaná výuka – hodiny PH										
kraj			v tom							
			1. st. ZŠ		2. st. ZŠ		SŠ		VOŠ	
	celkem	jako proc. z PH	celkem	jako proc.	celkem	jako proc.	celkem	jako proc.	celkem	jako proc.
Česká republika	6 302,10	15,60 %	1 076,50	16,10 %	3 012,10	34,00 %	2 148,50	9,00 %	65	6,00 %
hlavní město Praha	1 116,96	17,70 %	176	25,60 %	492	35,30 %	439,63	10,90 %	9,33	4,20 %
Středočeský kraj	1 242,49	21,50 %	282	23,40 %	735,5	37,60 %	223,99	8,90 %	1	0,80 %
Jihočeský kraj	298,95	11,80 %	41	10,30 %	180,5	37,00 %	72,45	4,80 %	5	3,20 %
Plzeňský kraj	254,75	16,50 %	33	10,90 %	126	32,60 %	91,75	11,40 %	4	8,40 %
Karlovarský kraj	348	24,00 %	66	34,60 %	143,5	49,20 %	132,5	14,10 %	6	22,20 %
Ústecký kraj	783,5	21,30 %	50	11,90 %	311,5	42,10 %	413	17,00 %	9	10,70 %
Liberecký kraj	260,6	16,60 %	38	19,00 %	89,6	34,50 %	131	12,20 %	2	6,30 %
Královéhradecký	313,83	14,50 %	57	12,70 %	147	36,60 %	103,53	8,10 %	6,3	13,60 %
Pardubický kraj	296,5	14,80 %	63	14,30 %	137,5	33,00 %	96	8,50 %	0	0,00 %
Kraj Vysočina	300,25	12,50 %	54	10,20 %	106,5	27,70 %	133,75	9,50 %	6	7,40 %
Jihomoravský kraj	425,27	10,50 %	77	9,70 %	227	26,00 %	108,9	4,70 %	12,37	19,40 %
Olomoucký kraj	129,3	8,50 %	32	9,20 %	56	22,40 %	39,3	4,60 %	2	2,90 %
Zlínský kraj	205,5	8,70 %	55	16,80 %	100,5	27,60 %	48	2,90 %	2	3,70 %
Moravskoslezský kraj	326,2	10,50 %	52,5	12,80 %	159	24,70 %	114,7	5,70 %	0	0,00 %

Zdroj: Zpráva z mimořádného šetření MŠMT

Problematiku aprobovanosti učitelů dokresluje následující graf, jenž zobrazuje podíly pracovních úvazků, které mají studenti VŠ. Jihomoravský kraj se v mezikrajském srovnání vyznačuje čtvrtým nejnižším podílem těchto úvazků (1,85 %), a nachází se tak pod celorepublikovým průměrem. Uvedená zjištění doplňují společně s výše uvedenými fakty o podílu nekvalifikovaných pedagogických pracovníků a podílu neaprobované výuky celkový obraz o kvalifikovanosti pedagogických sborů, kdy Jihomoravský kraj se ve srovnání s ostatními kraji řadí v tomto ohledu k těm méně problémovým.

Podíl úvazků, které mají studenti VŠ

Zdroj: Zpráva z mimořádného šetření MŠMT

4.2 Kvalita a pracovní podmínky učitelů

4.2.1 Vybavenost škol z hlediska možnosti naplňovat ŠVP – v porovnání s průměrem ČR

Stav aktuálních prostorových a materiálních podmínek vybraných škol byl zjišťován také z hlediska naplňování školního vzdělávacího plánu (ŠVP). Obecná rovina zjišťování se zaměřovala na to, zda prostorové a materiální podmínky konkrétní školy umožňují, aby bylo vzdělávání organizováno právě v souladu s ŠVP. V Jihomoravském kraji je na základě zkoumaných dat stav prostorových a materiálních podmínek ve vztahu k ŠVP na velmi dobré úrovni (všechny hodnocené školy spadají v tomto ohledu do kategorie odpovědi „rozhodně ano“ a „spíše ano“), a to ve všech stupních vzdělávání – tedy základním, gymnaziálním i středním odborném. Ve všech stupních vzdělávání navíc oproti celorepublikovému průměru procentuálně více škol spadá do kategorie odpovědi „rozhodně ano“.

Prostorové a materiální podmínky umožňují vzdělávání podle všech oblastí ŠVP

	Jihomoravský kraj (v %)			celá ČR (v %)		
	ZV	GV	SOV	ZV	GV	SOV
rozhodně ano	84,6	75	76,5	67	68	68
spíše ano	15,4	25	23,5	23	24	22
spíše ne	-	-	-	1,5	-	1
rozhodně ne	-	-	-	-	-	-

Počet pozorování pro Jihomoravský kraj: ZV = 65, GV = 4, SOV = 17

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

4.2.2 Důvody ukončení pracovního poměru – rozdíly oproti průměru ČR

Tabulka ukazuje v procentuálním vyjádření podíl učitelů, kteří ve zjišťování uváděli různé důvody vedoucí k ukončení pracovního poměru. V případě Jihomoravského kraje můžeme vidět, že mezi nejčastěji uváděné příčiny patří nedostatečné finanční ohodnocení (uvedlo 33 % dotázaných učitelů) a lepší pracovní uplatnění mimo učitelskou profesi (uvedlo 26 % učitelů). Situace v kraji se tak shoduje s celorepublikovým průměrem i situací v ostatních krajích, kde jsou dva uvedené faktory taktéž nejčastější příčinou pro ukončení pracovního poměru (mezikrajské srovnání viz příloha). V menší míře pak učitelé uváděli jako důvody lepší pracovní uplatnění v oboru vzdělávání, nízkou prestiž učitelské profese nebo vysokou míru administrativní zátěže.

Důvody ukončení pracovního poměru

	nedostatečné finanční ohodnocení	nízká prestiž učitelské profese	lepší pracovní uplatnění v oboru vzdělávání (neziskový sektor, soukromý vzdělávací sektor, státní správa)	lepší pracovní uplatnění mimo učitelskou profesi	špatné kolegiální vztahy a absence spolupráce, odlišná hodnotová orientace	vysoká míra administrativní zátěže, která ztěžuje výkon i přípravu na ni	vysoké nároky kladené na učitele a nízká podpora, ať již ze strany vedení školy, nebo personálního nedostatku	nedostatek spolupráce ze strany rodičů, jejich nepřátelský postoj, nerealistická / příliš vysoká očekávání rodičů
ČR	37 %	9 %	10 %	26 %	4 %	7 %	2 %	5 %
Jihomoravský kraj	33 %	9 %	11 %	26 %	2 %	9 %	3 %	6 %

Zdroj: Zpráva z mimořádného šetření MŠMT

4.2.3 Podpora začínajících učitelů

V souvislosti se vzdělávacím systémem České republiky se delší dobu hovoří o potřebě sledovat problematiku začínajících učitelů. Dle řady průzkumů velká část studentů pedagogických fakult neplánuje v profesním životě pracovat na pozici pedagoga, což se v dlouhodobém horizontu projevuje jako nedostatek pedagogické síly na všech typech škol. Průzkumy uvádí, že v některých regionech je situace s nábořem nových pedagogů na kritické hranici a je potřeba přijímat adekvátní opatření, např. navýšení mezd (nejen) pro začínající pedagogy či poskytnutí jiných benefitů a dodatečné péče.

Tabulka níže ukazuje formy podpory pro začínající učitele na základních školách (v případě gymnázií a středních škol bylo v daném období posuzováno velmi málo případů, proto nejsou v tabulce uvedeny). V nejčastější míře se v Jihomoravském kraji uvádí podpora ve formě konzultací s vedením školy a konzultací s dalšími vyučujícími stejného předmětu, dále přidělení mentora a vzájemné hospitace učitelů. Z toho je patrné, že začínajícím učitelům je poskytována vysoká míra podpory, která vychází zejména ze vzájemné spolupráce a podpory v rámci pedagogického sboru ve škole.

Podpora učitelů

	formální zaškolovací program (nový PP je seznámen s fungováním konkrétní školy a povoláním PP)		přidělení mentora (uvádějícího učitele)		vzájemné hospitace učitelů, náslechy		konzultace s ředitelem / vedením školy		konzultace s vyučujícími stejných předmětů		kurzy, semináře (DVPP)		jiné formy podpory – jaké	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Jihomoravský kraj	9	40,9	18	81,8	18	81,8	22	100,0	21	95,5	16	72,7	0	0,0
celkem v ČR	164	47,4	303	87,6	249	72,0	319	92,2	297	85,8	225	65,0	4	1,2

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

4.2.4 Sebedůvěra učitelů, šetření TALIS 2018

Šetření TALIS 2018 se týká přímo učitelů. Empirické studie dokládají, že sebedůvěra učitelů ve vlastní schopnosti úzce souvisí s jejich výukovými postupy, s tím, nakolik aktivně ke své výuce přistupují a nakolik se celkově ve své práci dobře cítí. V šetření TALIS 2018 byla zjišťována subjektivně vnímaná zdatnost učitelů spadající do oblasti vedení a řízení třídy, samotné výuky a motivace a angažování žáků. **Učitelé v Jihomoravském kraji odpovídali tak, že ve většině sledovaných oblastí aplikují nebo zvládají jednotlivé didaktické postupy v oblasti motivace a zapojení žáků do výuky a zvládání řízení třídy v daleko větší míře než učitelé v jiných krajích.**

Podíl učitelů, kteří „docela ano či do velké míry“ zvládají při výuce uvedené skutečnosti

kraj	motivace a aktivní zapojování žáků do výuky				řízení třídy žáků				výučovací postupy				
	Přesvědčit žáky, že mohou mít dobré výsledky	Pomáhat žákům myslet kriticky	Pomoci žákům uvědomit si, jakou má učení hodnotu	Motivovat žáky, kteří nemají zájem o školní práci	Dosáhnout toho, aby žáci dodržovali pravidla ve třídě	Mít pod kontrolou vyrušování ve třídě	Uklidnit žáka, který vyrušuje nebo je hluchý	Vyjasnit svá očekávání ohledně chování žáků	Poskytovat alternativní vysvětlení, např. jsou-li žáci zmateni	Využívat ve třídě různé vyučovací metody	Připravovat žákům podnětné otázky	Využívat různé postupy hodnocení výsledků	Podporit vzdělávání žáků pomocí digitálních technologií
hlavní město Praha	73,2 %	71,0 %	63,9 %	43,8 %	84,7 %	81,7 %	81,8 %	77,8 %	90,8 %	84,1 %	80,3 %	74,9 %	58,7 %
Středočeský kraj	66,5 %	64,5 %	53,6 %	38,2 %	83,4 %	79,8 %	81,5 %	77,7 %	92,5 %	86,4 %	79,1 %	75,9 %	60,0 %
Jihočeský kraj	67,3 %	64,7 %	57,0 %	37,7 %	82,8 %	87,5 %	80,8 %	76,7 %	92,6 %	86,6 %	79,6 %	78,9 %	68,0 %
Plzeňský kraj	66,8 %	63,0 %	59,7 %	39,0 %	75,5 %	81,6 %	82,3 %	79,5 %	90,6 %	83,6 %	75,3 %	82,1 %	63,8 %
Karlovarský kraj	71,7 %	80,2 %	67,0 %	44,7 %	93,4 %	86,3 %	90,2 %	81,3 %	91,4 %	81,1 %	83,4 %	71,2 %	59,3 %
Ústecký kraj	68,3 %	64,7 %	59,8 %	44,7 %	86,2 %	85,8 %	87,0 %	79,8 %	89,8 %	82,0 %	78,6 %	79,6 %	58,6 %
Liberecký kraj	62,2 %	66,1 %	53,0 %	39,0 %	83,6 %	83,7 %	79,0 %	75,4 %	86,0 %	77,9 %	79,7 %	73,1 %	62,3 %
Královéhradecký kraj	64,0 %	55,6 %	44,7 %	34,8 %	81,9 %	80,9 %	81,3 %	78,0 %	89,2 %	79,4 %	70,5 %	74,9 %	64,9 %
Pardubický kraj	67,3 %	66,6 %	47,6 %	38,1 %	79,4 %	80,9 %	81,8 %	77,1 %	90,5 %	83,4 %	75,9 %	66,3 %	60,8 %
Kraj Vysočina	70,2 %	65,7 %	50,6 %	36,5 %	89,8 %	86,6 %	86,0 %	86,3 %	90,2 %	84,7 %	79,8 %	77,5 %	71,8 %
Jihomoravský kraj	69,0 %	64,1 %	52,9 %	39,8 %	82,9 %	81,2 %	84,7 %	77,2 %	90,1 %	86,4 %	76,2 %	74,0 %	59,7 %
Olomoucký kraj	69,2 %	64,8 %	57,7 %	33,5 %	76,8 %	81,1 %	78,6 %	75,5 %	91,6 %	89,3 %	83,6 %	71,9 %	64,0 %
Zlínský kraj	70,5 %	69,3 %	65,3 %	47,3 %	92,0 %	86,7 %	90,8 %	87,1 %	92,8 %	87,2 %	84,6 %	81,4 %	69,9 %
Moravskoslezský kraj	65,5 %	60,6 %	54,7 %	43,4 %	86,4 %	88,1 %	84,3 %	80,1 %	91,1 %	86,2 %	81,1 %	76,3 %	68,0 %
celá ČR	68,0 %	65,8 %	56,3 %	40,0 %	84,2 %	83,7 %	83,6 %	79,2 %	90,7 %	84,2 %	79,1 %	75,6 %	63,6 %

Zdroj: ČŠI, mezinárodní šetření

4.3 Profesní rozvoj ředitelů a učitelů

4.3.1 Další vzdělávání ředitelů a učitelů

V rámci dotazníkového šetření mezi řediteli v jednotlivých krajích bylo zjišťováno, zda se vedení školy účastní nějaké formy dalšího vzdělávání jako výrazu zkvalitňování práce vedení škol a nabývání nových znalostí a dovedností. V Jihomoravském kraji se vedení školy, obdobně jako v ostatních krajích, nejčastěji účastní studia k prohlubování odborné kvalifikace z kategorie kurzů a seminářů DVPP (92,4 %). Vyšší procentuální podíl dosahuje Jihomoravský kraj také v případě účasti vedení škol na studiích ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů (19,7 %). Tři procenta vedení škol v kraji se žádného DVPP nezúčastnilo, což je hodnota téměř totožná s celorepublikovým průměrem v tomto ohledu.

Tabulka níže ukazuje na příkladu základních škol procentuální podíly oblastí DVPP, kterých se ředitelé škol napříč kraji účastnili. Podrobné údaje pro gymnázia a střední odborné školy lze nalézt v příloze. Vedení základních škol v Jihomoravském kraji se nejčastěji účastnilo kurzů zaměřených na legislativní oblast (právní předpisy) a organizační řízení školy (83 % a 65 %). Polovina dotázaných ředitelů se dále účastnila kurzů zaměřených na manažerské dovednosti, výuku (vědomosti a znalosti o vyučovaných předmětech, metody a formy výuky a vedení třídy) nebo na společné vzdělávání (právní aspekty, úprava ŠVP apod.). Z uvedeného je patrné, že vedení škol v kraji usiluje o navyšování odborných a organizačních zkušeností vedení základních škol. Naopak ve velmi malé míře se vedení škol v Jihomoravském kraji účastnilo kurzů zaměřených na výuku v multikulturním nebo vícejazyčném prostředí, což je obdobně jako u většiny ostatních krajů.

Oblasti vzdělávání ředitelů základních škol v % (základní školy)

kraj	vedení pedagogického procesu (pedagogické vedení školy)	organizační řízení školy	ekonomická a finanční oblast	legislativní oblast (právní předpisy)	manažerské dovednosti	výuka (vědomosti a znalosti o vyučovaných předmětech, metody a formy výuky a vedení třídy)	vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (metody, formy, podpora)	společné vzdělávání (právní aspekty, úprava ŠVP apod.)	prevence a projevy rizikového chování dětí a žáků	bezpečnost a ochrana zdraví	dovednosti v oblasti ICT	dovednosti v oblasti cizích jazyků	výuka v multikulturním nebo vícejazyčném prostředí	zájmové a neformální vzdělávání	jiné
Jihočeský kraj	46	44	50	82	35	46	63	56	28	50	15	11	3,7	7,4	11
Jihomoravský kraj	48	65	35	83	50	50	46	50	28	46	22	17	3,7	11	9,3
Karlovarský kraj	47	67	27	87	33	27	80	60	33	27	20	13	6,7	6,7	6,7
Královéhradecký kraj	54	56	26	74	33	41	44	39	39	44	23	23	0	5,1	5,1
Liberecký kraj	59	55	45	90	45	45	45	55	31	48	21	21	6,9	3,4	14
Moravskoslezský kraj	61	70	46	92	41	43	62	43	37	38	32	22	5,4	8,1	14
Olomoucký kraj	41	44	28	84	47	52	64	55	19	42	20	22	3,1	20	9,4
Pardubický kraj	44	50	30	72	37	59	59	44	30	35	28	24	0	13	6,5
Plzeňský kraj	43	54	46	71	21	50	57	50	36	36	29	14	7,1	0	3,6
hlavní město Praha	38	59	47	94	56	47	59	56	50	59	29	27	27	18	18
Středočeský kraj	52	59	38	80	34	55	52	48	31	51	19	26	1,2	7	9,3
Ústecký kraj	53	51	47	80	38	42	60	67	29	36	13	20	2,2	4,4	8,9
Kraj Vysočina	40	49	40	69	40	40	53	53	20	44	31	29	1,8	16	16
Zlínský kraj	65	55	42	84	58	42	58	48	32	48	13	23	0	13	9,7
celkem v ČR	49	56	39	82	41	47	57	51	31	44	23	21	4,1	10	10

Pozn.: Procenta udávají, kolik ředitelů danou odpověď zmínilo. Součty v kategoriích tak nedávají 100 %.

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

Model kvalitní školy sleduje v oblasti 3 také profesní rozvoj pedagogických pracovníků. Kritérium 3.3 *Pedagogové aktivně spolupracují a poskytují si vzájemně podporu a zpětnou vazbu* se zaměřuje na vzájemnou spolupráci mezi učiteli za účelem zlepšení kvality výuky. V případě základních a středních odborných škol se hodnocení jako „nevyhovující a vyžadující zlepšení“ v kraji téměř shoduje s celorepublikovým průměrem, u gymnázií je podíl škol v této kategorii procentuálně vyšší. Oproti celé ČR pak situace v žádném gymnáziu nebyla hodnocena jako „výborná“ a u základních a středních odborných škol se jednalo o procentuálně nižší podíl škol v této kategorii.

Kritérium 3.3 – Pedagogové aktivně spolupracují a poskytují si vzájemně podporu a zpětnou vazbu (ZV)

	Jihomoravský kraj (v %)			celá ČR (v %)		
	ZV	GV	SOV	ZV	GV	SOV
nevyhovující a vyžadující zlepšení	9,5	25	18,8	8,4	14,7	17,7
výborná	14,3	-	6,3	17,5	14,7	8,3

Počet pozorování pro Jihomoravský kraj: ZV = 63, GV = 4, SOV = 16

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

Dalším hodnoceným je kritérium 3.5 *Pedagogové aktivně spolupracují na svém profesním rozvoji*. Oproti průměru za celou ČR byla v Jihomoravském kraji situace v tomto ohledu hodnocena jako „nevyhovující a vyžadující zlepšení“ v procentuálně vyšší míře u základních a středních odborných škol, ale nebyla takto hodnocena u žádného z inspektovaných gymnázií. Situace dále nebyla hodnocena jako „výborná“ u žádného gymnázia ani střední odborné školy a v případě základního vzdělávání spadá do této kategorie procentuálně méně škol, než je celorepublikový průměr.

Kritérium 3.5 – Pedagogové aktivně spolupracují na svém profesním rozvoji

	Jihomoravský kraj (v %)			celá ČR (v %)		
	ZV	GV	SOV	ZV	GV	SOV
nevyhovující a vyžadující zlepšení	15,9	-	25	9,1	8,8	19,3
výborná	4,8	-	-	6,2	2,9	5,7

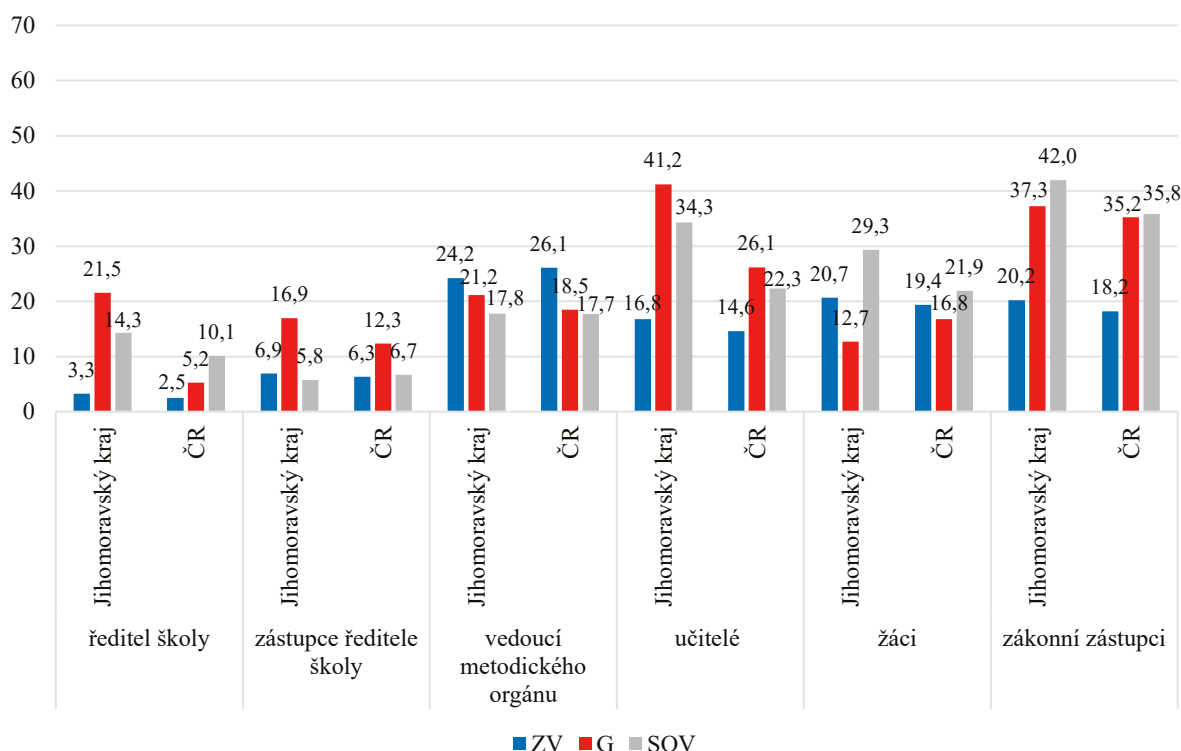
Počet pozorování pro Jihomoravský kraj: ZV = 63, GV = 4, SOV = 16

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

4.3.2 Poskytování zpětné vazby učitelům

V dotazníkovém šetření učitelé navštívených škol uváděli, kdo a jak často jim poskytuje zpětnou vazbu. Četnost poskytování zpětné vazby od daných aktérů či skupin určovali na čtyřbodové škále: *vícekrát za rok, jednou ročně, méně než jednou za rok a nikdy*. Podíly učitelů základních škol, gymnázií a středních odborných škol, kteří u jednotlivých aktérů uvedli, že jim zpětnou vazbu neposkytují nikdy, a to jak v Jihomoravském kraji, tak pro srovnání v celé republice, zobrazuje následující graf.

Poskytování zpětné vazby učitelům – odpověď nikdy (podíl učitelů)

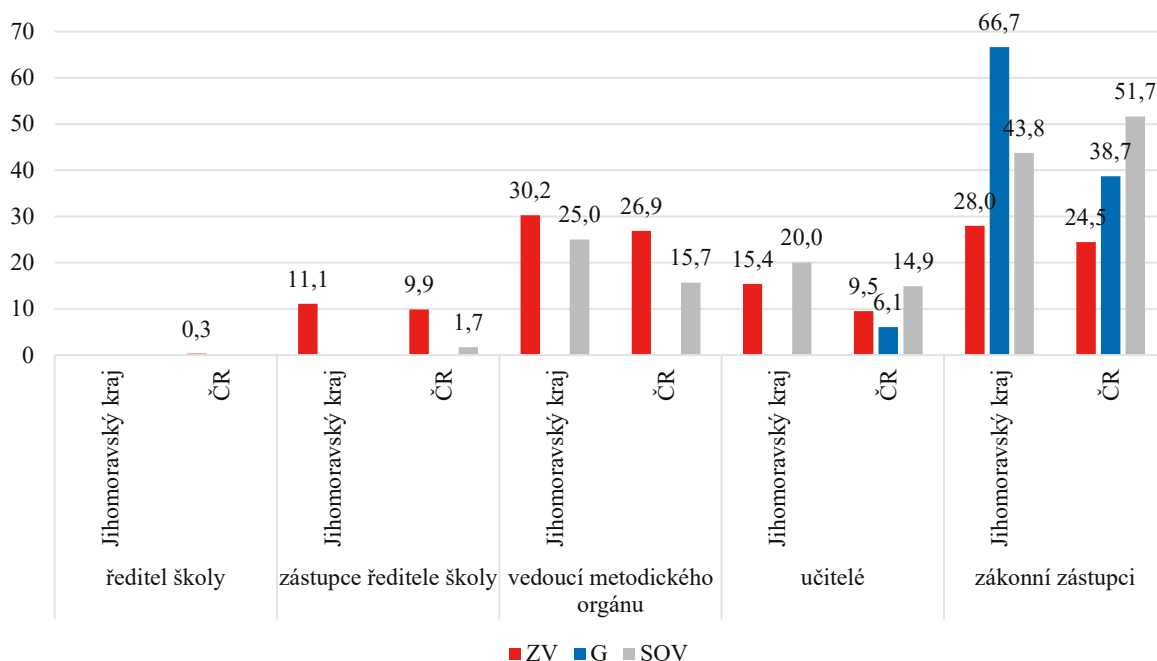

Počet pozorování pro Jihomoravský kraj: ZV = 683, GV = 76, SOV = 323 (počet pozorování se může pro jednotlivé položky lišit)

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

Na to, kdo a jak často hodnotí výuku učitelů nebo jim poskytuje zpětnou vazbu, byli dotazováni také ředitelé vybraných škol. Četnost poskytování zpětné vazby aktérů nebo skupin aktérů byla rovněž určována na čtyřbodové škále: *vícekrát za rok, jednou ročně, méně než jednou za rok a nikdy*. Podíly ředitelů základních škol, gymnázií a středních odborných škol, kteří u jednotlivých aktérů nebo skupin uvedli, že nikdy nehodnotí výuku učitelů nebo jim neposkytují zpětnou vazbu, a to jak za Jihomoravský kraj, tak v celé republice, ukazuje následující graf.

Poskytování zpětné vazby učitelům – odpověď nikdy (podíl ředitelů)

Počet pozorování pro Jihomoravský kraj: ZV = 66, GV = 4, SOV = 20 (počet pozorování se může pro jednotlivé položky lišit)

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

4.3.3 Spolupráce učitelů mezi sebou

V dotazníkovém šetření učitelé uváděli, v jakých oblastech spolupracují s dalšími učiteli. Většina učitelů základních škol, gymnázií a středních odborných škol v Jihomoravském kraji uvedla, že s dalšími učiteli spolupracuje v oblasti výměny informací o žácích, výměny informací o metodách a formách výuky a při výměně materiálů. Jedná se o celkově nejvíce uplatňované formy spolupráce mezi učiteli. Avšak nižší podíl učitelů základních škol, gymnázií i středních odborných škol v Jihomoravském kraji potvrdil spolupráci v rámci předmětových komisí, spolupráci na projektech a provádění vzájemných hospitací. Vůbec nejméně spolupracují učitelé napříč školami. Toto zjištění se však týká i dalších krajů v České republice.

Spolupráce učitelů mezi sebou (podíl učitelů)

	Jihomoravský kraj			celá ČR		
	ZV	GV	SOV	ZV	GV	SOV
výměna informací o žácích	99,0	98,6	97,5	98,1	97,0	97,5
výměna informací o metodách a formách výuky	91,6	89,2	77,7	90,8	86,4	78,3
výměna materiálů	89,0	81,1	72,3	89,7	85,6	78,7
spolupráce v rámci předmětových komisí / metodických orgánů	66,2	82,4	75,2	63,9	80,3	75,5
spolupráce na projektech	66,6	50,0	52,5	71,8	58,9	51,8
vzájemné hospitace	42,1	12,2	23,0	43,1	28,4	34,3
mimoškolní aktivity	67,8	60,8	41,8	67,5	64,9	50,5
spolupráce s učiteli dalších škol	30,3	31,1	26,7	30,5	33,0	29,7
v jiných	0,1	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1
v žádné z uvedených	0,3	0	0	0,1	0,1	0,1

Počet pozorování pro Jihomoravský kraj: ZV = 680, GV = 74, SOV = 318

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

Spolupráce a zpětná vazba mezi učiteli byla hodnocena rovněž Českou školní inspekcí. Následující tabulka zobrazuje hodnocení škol s ohledem na aktivní spolupráci učitelů v nich.

Učitelé aktivně spolupracují a poskytují si zpětnou vazbu (podíl škol)

kraj	ZV				GV				SOV			
	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne
Jihočeský kraj	52,5	42,4	5,1	0	-	-	-	-	41,7	50	8,3	0
Jihomoravský kraj	58,7	38,1	3,2	0	25	75	0	0	17,6	64,7	17,6	0
Karlovarský kraj	35,3	58,8	5,9	0	33,3	66,7	0	0	25	25	50	0
Královéhradecký kraj	64,9	35,1	0	0	-	-	-	-	22,2	44,4	33,3	0
Liberecký kraj	47,5	47,5	5	0	-	-	-	-	50	50	0	0
Moravskoslezský kraj	72	25,3	2,7	0	-	-	-	-	57,7	34,6	7,7	0
Olomoucký kraj	53,7	43,3	3	0	-	-	-	-	36,4	54,5	9,1	0
Pardubický kraj	42	50	8	0	-	-	-	-	25	75	0	0
Plzeňský kraj	38,7	61,3	0	0	-	-	-	-	36,4	63,6	0	0
hlavní město Praha	55	40	5	0	41,7	58,3	0	0	20	75	5	0
Středočeský kraj	45,5	52,5	2	0	33,3	50	16,7	0	43,8	53,1	3,1	0
Ústecký kraj	70,5	27,3	2,3	0	-	-	-	-	25	75	0	0
Kraj Vysočina	64,3	35,7	0	0	-	-	-	-	25	75	0	0
Zlínský kraj	64,7	26,5	5,9	2,9	-	-	-	-	41,7	41,7	16,7	0
celá ČR	55,6	41	3,2	0,1	38,2	55,9	5,9	0	35,1	56,7	8,2	0

Počet pozorování pro Jihomoravský kraj: ZV = 63, GV = 4, SOV = 17

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

4.3.4 Účelnost využití didaktické techniky

Hospitační činnost ČŠI se v oblasti prostorových a materiálních podmínek zaměřila mimo jiné také na zjišťování míry a účelnosti využívání didaktické techniky při výuce různých předmětů. Využívání didaktické techniky bylo sledováno jak v případě učitelů, tak v případě žáků. Tabulky níže ukazují výsledky inspekční činnosti pro vybrané předměty (český jazyk, matematika a cizí jazyky) v základním, gymnaziálním i středním odborném vzdělávání, a to vždy jakožto procentuální i četnostní vyjádření pro Jihomoravský kraj i průměr za celou ČR. Podrobné tabulky pro ostatní předměty lze nalézt v souhrnné příloze. Tabulky níže ukazují několik důležitých poznatků. Didaktická technika je ve všech předmětech využívána ve větší míře učiteli než samotnými studenty. Učitelé cizích jazyků využívají didaktickou techniku ve výuce v mnohem větší míře než např. učitelé českého jazyka a matematiky. V případě českého jazyka a matematiky uvedla téměř čtvrtina učitelů základních škol, že didaktickou techniku neměli k dispozici (jedná se o větší podíl učitelů, než je celorepublikový průměr). Učitelé gymnázií zase ve větší míře, než je celorepublikový průměr, uváděli, že didaktická technika nebyla vzhledem k cíli výuky zapotřebí, a to ve všech zmíněných předmětech.

Účelnost využití didaktické techniky v českém jazyce

ČESKÝ JAZYK		účelné využití didaktické techniky učitelem		účelné využití didaktické techniky některými žáky		účelné využití didaktické techniky všemi žáky		didaktická technika nebyla účelně využita		didaktická technika nebyla k dispozici		didaktická technika byla k dispozici, ale její využití nebylo vzhledem k cíli zapotřebí	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Jihomoravský kraj	ZV	60	24	24	9,6	20	8	32	12,8	61	24,4	72	28,8
	GV	2	15,4	2	15,4	0	0	5	38,5	1	7,7	5	38,5
	SOV	18	29	3	4,8	2	3,2	13	21	13	21	14	22,6
celkem v ČR	ZV	962	32,4	306	10,3	237	8	293	9,9	515	17,3	993	33,4
	GV	70	50,4	12	8,6	2	1,4	21	15,1	4	2,9	38	27,3
	SOV	259	41,4	24	3,8	21	3,4	94	15	73	11,7	177	28,3

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

Účelnost využití didaktické techniky v matematice

MATEMATIKA		účelné využití didaktické techniky učitelem		účelné využití didaktické techniky některými žáky		účelné využití didaktické techniky všemi žáky		didaktická technika nebyla účelně využita		didaktická technika nebyla k dispozici		didaktická technika byla k dispozici, ale její využití nebylo vzhledem k cíli zapotřebí	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Jihomoravský kraj	ZV	56	24,3	28	12,2	24	10,4	40	17,4	54	23,5	50	21,7
	GV	6	35,3	1	5,9	0	0	0	0	0	0	11	64,7
	SOV	21	36,8	3	5,3	4	7	4	7	6	10,5	23	40,4
celkem v ČR	ZV	797	29,2	368	13,5	176	6,4	357	13,1	538	19,7	836	30,6
	GV	43	33,1	5	3,8	3	2,3	20	15,4	5	3,8	61	46,9
	SOV	144	25,5	12	2,1	12	2,1	81	14,4	74	13,1	254	45

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

Účelnost využití didaktické techniky v cizím jazyce

CIZÍ JAZYKY		účelné využití didaktické techniky učitelem		účelné využití didaktické techniky některými žáky		účelné využití didaktické techniky všemi žáky		didaktická technika nebyla účelně využita		didaktická technika nebyla k dispozici		didaktická technika byla k dispozici, ale její využití nebylo vzhledem k cíli zapotřebí	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Jihomoravský kraj	ZV	105	53,6	23	11,7	24	12,2	22	11,2	22	11,2	29	14,8
	GV	9	64,3	1	7,1	0	0	1	7,1	0	0	4	28,6
	SOV	38	47,5	5	6,3	6	7,5	13	16,3	11	13,8	11	13,8
celkem v ČR	ZV	1 191	58,8	176	8,7	206	10,2	219	10,8	200	9,9	306	15,1
	GV	127	60,5	16	7,6	10	4,8	20	9,5	6	2,9	48	22,9
	SOV	528	54,4	35	3,6	70	7,2	121	12,5	64	6,6	217	22,3

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

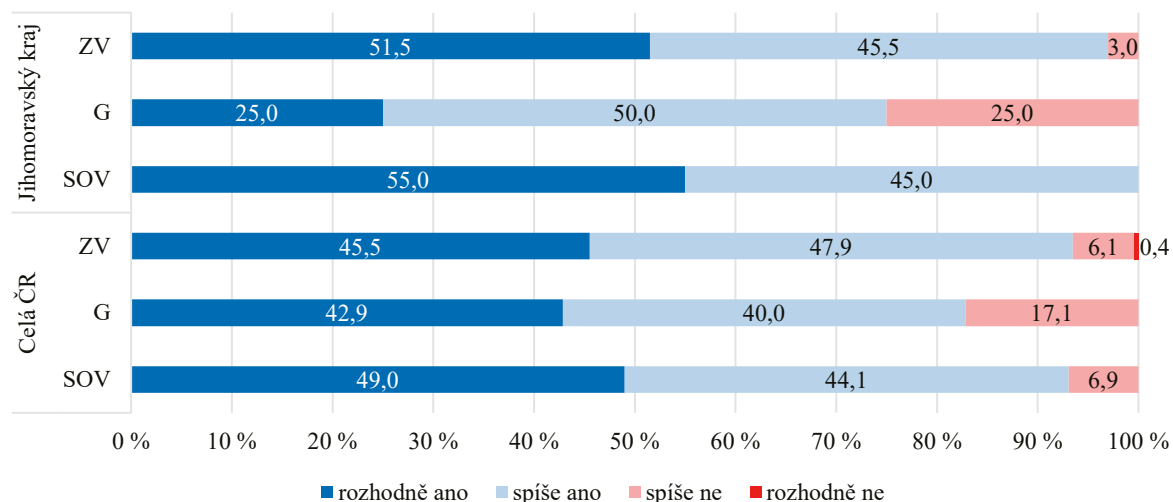
4.4 Bezpečné a spolupracující prostředí

4.4.1 Příležitosti pro vzájemnou spolupráci rodičů a učitelů

V dotazníkovém šetření ředitelé sledovaných škol uváděli, zda je v průběhu roku dostatek příležitostí pro spolupráci učitelů a rodičů žáků. Ze základních škol v Jihomoravském kraji zvolilo možnost „rozhodně ano“ a „spíše ano“ dohromady 97 % ředitelů. Ze čtyř dotázaných ředitelů gymnázií v kraji zvolili možnost „rozhodně ano“ či „spíše ano“ tři, v rámci středních odborných škol zvolili jednu z možností souhlasu všichni ředitelé.

Dostatek příležitostí pro vzájemnou spolupráci učitelů a zákonných zástupců v průběhu roku (podíl ředitelů)

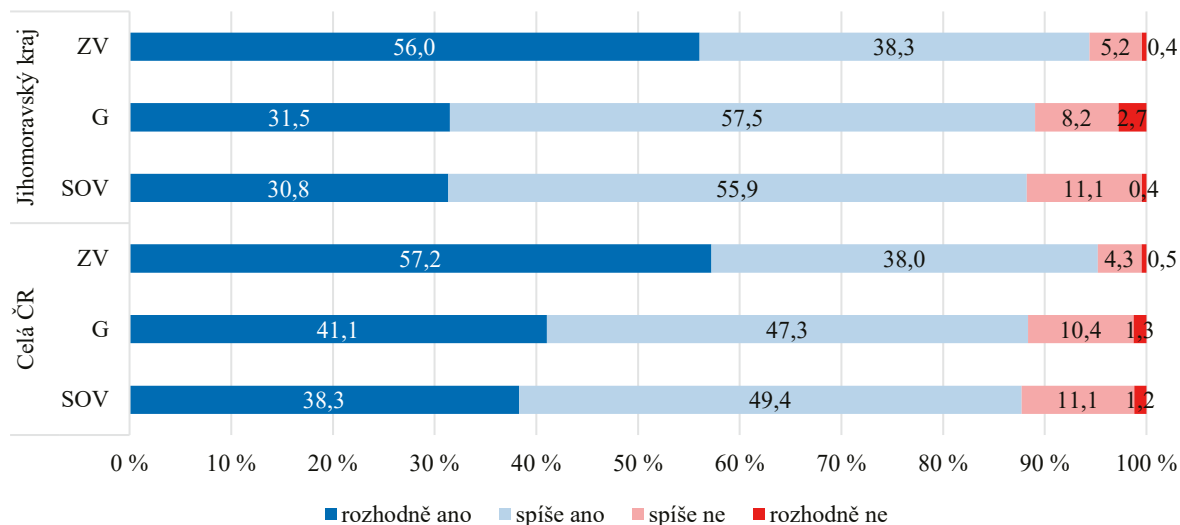

Počet pozorování pro Jihomoravský kraj: ZV = 66, GV = 4, SOV = 20

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

Na to, zda je v průběhu roku dostatek příležitostí pro vzájemnou spolupráci učitelů a zákonných zástupců, odpovídali také sami učitelé. Odpovědi učitelů základních škol, gymnázií a středních odborných škol za Jihomoravský kraj a v celé republice zobrazuje následující graf.

Dostatek příležitostí pro vzájemnou spolupráci učitelů a zákonných zástupců v průběhu roku (podíl učitelů)

Počet pozorování pro Jihomoravský kraj: ZV = 678, GV = 73, SOV = 315

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

4.4.2 Absence žáků a neomluvené hodiny

Tabulka níže obsahuje údaje o počtu zameškaných a neomluvených hodin v přepočtu na žáky daného kraje. V případě Jihomoravského kraje můžeme vidět, že průměrný počet absencí na jednoho žáka v základním vzdělávání je 85 hodin a ve středním odborném vzdělávání 173 hodin. Z hlediska průměrného počtu neomluvených hodin na jednoho žáka se v základním vzdělávání jedná o 0,67 hodiny na žáka, 1,29 hodiny na žáka v GV a skoro 8,85 hodiny na žáka ve středním odborném vzdělávání.

Údaje o počtech absencí, přepočteno na žáky v daném kraji

kraj	průměrný počet zameškaných hodin na žáka			průměrný počet neomluvených hodin na žáka		
	ZV	GV	SOV	ZV	GV	SOV
Jihočeský kraj	107,40	124,34	160,04	0,28	0,09	8,43
Jihomoravský kraj	85,19	162,57	173,32	0,67	1,29	8,85
Karlovarský kraj	98,32	79,96	199,40	1,99	0,12	10,70
Královéhradecký kraj	83,54	-	154,04	0,54	-	8,93
Liberecký kraj	84,52	99,74	158,25	4,57	0,79	3,49
Moravskoslezský kraj	88,55	134,93	180,77	0,93	0,26	14,44
Olomoucký kraj	82,54	-	159,98	0,57	-	6,27
Pardubický kraj	84,69	179,49	144,70	0,26	1,11	4,73
Plzeňský kraj	104,40	-	149,24	0,76	-	6,84
hlavní město Praha	90,98	126,90	153,51	0,41	2,35	6,03
Středočeský kraj	111,75	99,07	147,18	0,60	0,24	8,70
Ústecký kraj	103,84	-	200,91	2,24	-	14,95
Kraj Vysočina	75,95	-	144,73	0,25	-	4,12
Zlínský kraj	62,36	138,56	131,45	0,18	0,03	4,00
průměr ČR	91,43	119,37	160,52	0,89	1,24	8,42

Počet pozorování pro Jihomoravský kraj (žáci): ZV = 12 681, GV = 1 108, SOV = 4 386

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

Tabulka znázorňuje procentuální podíl žáků daného kraje, kteří měli minimálně jednu neomluvenou hodinu v uzavřeném školním roce.

Procentuální podíl žáků daného kraje, kteří měli minimálně jednu neomluvenou hodinu

kraj	podíl žáků, kteří měli neomluvené hodiny		
	ZV	GV	SOV
Jihočeský kraj	1,67	1,36	19,62
Jihomoravský kraj	3,91	1,90	15,71
Karlovarský kraj	4,74	2,32	39,78
Královéhradecký kraj	1,35	-	21,96
Liberecký kraj	4,89	6,40	16,64
Moravskoslezský kraj	2,33	1,17	21,22
Olomoucký kraj	2,19	-	10,69
Pardubický kraj	0,96	15,81	15,03
Plzeňský kraj	1,94	-	17,80
hlavní město Praha	1,29	4,51	22,36
Středočeský kraj	1,99	0,73	15,82
Ústecký kraj	6,46	-	19,57
Kraj Vysočina	0,98	-	8,06
Zlínský kraj	0,56	0,79	12,97
průměr ČR	2,41	3,33	17,45

Počet pozorování pro Jihomoravský kraj (žáci): ZV = 12 681, GV = 1 108, SOV = 4 386

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

Tabulka níže představuje odpovědi ředitelů z mezinárodního šetření PISA 2015. Ředitelé odpovídali na otázku: „Do jaké míry je výuka žáků ve vaší škole omezována následujícími skutečnostmi?“ Protože se jedná o datový soubor na úrovni žáka, je nutné prezentované hodnoty interpretovat následovně: pro uvedený procentuální podíl žáků je charakteristická konkrétní odpověď ředitele. V tomto konkrétním případě vidíme, zda absence žáků z pohledu ředitele omezuje výuku ve škole.

V případě Jihomoravského kraje je uvedené tvrzení platné „značně“ a „do určité míry“ pro 55 % 15letých žáků Karlovarského kraje a „velmi málo“ pro 45 % zbývajících žáků. Je ovšem nutné mít na paměti, že se jedná o dotazníkové šetření, ve kterém odpovídali ředitelé škol. Je tedy možné, že subjektivní vnímání situace ředitelem dané školy nemusí nutně odpovídat skutečnému stavu.

Do jaké míry ohrožuje absence žáků výuku?

kraj	vůbec ne	velmi málo	do určité míry	značně
Jihočeský kraj	2,49	36,20	52,39	8,92
Jihomoravský kraj	0,00	45,06	41,08	13,86
Karlovarský kraj	0,00	28,68	71,32	0,00
Královéhradecký kraj	6,25	43,97	31,27	18,51
Liberecký kraj	5,65	34,22	46,58	13,54
Moravskoslezský kraj	3,21	34,21	57,02	5,57
Olomoucký kraj	0,00	43,84	52,05	4,12
Pardubický kraj	8,52	39,36	39,19	12,92
Plzeňský kraj	0,00	60,10	35,63	4,27
hlavní město Praha	0,00	38,21	59,87	1,92
Středočeský kraj	5,11	34,29	46,03	14,57
Ústecký kraj	0,00	8,84	70,98	20,18
Kraj Vysočina	0,00	36,77	54,09	9,14
Zlínský kraj	20,47	46,70	32,83	0,00
celkem ČR	3,15	37,64	49,86	9,35

Zdroj: ČŠI, mezinárodní šetření

4.4.3 Domácí příprava a spolupráce se zákonnými zástupci

Kritérium 1.4 – Škola je vstřícná a bezpečné místo pro žáky, jejich rodiče i pedagogy (ZV)

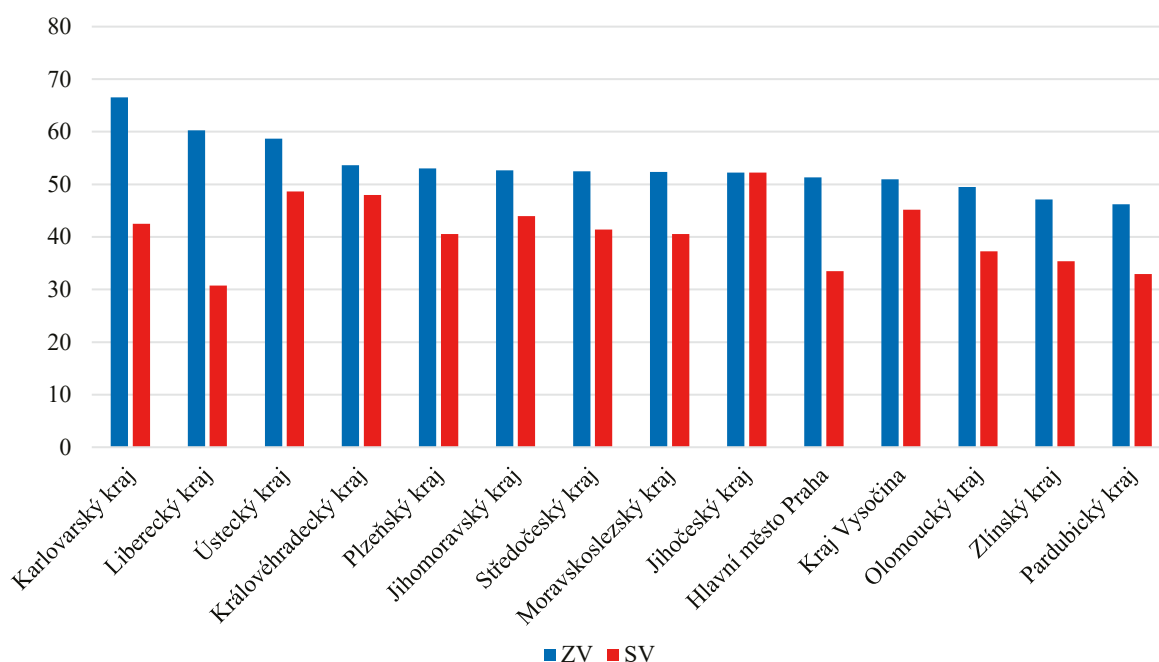
	Jihomoravský kraj (v %)			celá ČR (v %)		
	ZV	GV	SOV	ZV	GV	SOV
vyžadující zlepšení a nevyhovující	0	0	0	6,6	5,9	6,8
výborná	17,5	0	31,3	13,3	5,9	7,8

Počet pozorování pro Jihomoravský kraj: ZV = 63, GV = 4, SOV = 16

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

Následující graf vychází z dotazníkových položek, které byly předloženy k zodpovězení učitelům základních i středních škol. Položená otázka zjišťovala, zda učitelé považují komunikaci s některými zákonnými zástupci žáků za problematickou. Procentuální podíly souhlasných odpovědí učitelů na tuto otázku byly vizualizovány v následujícím sloupcovém grafu.

Procentuální podíl dotázaných učitelů, kteří považují komunikaci s některými zákonnými zástupci za problematickou (řazeno sestupně podle hodnot ze ZV)

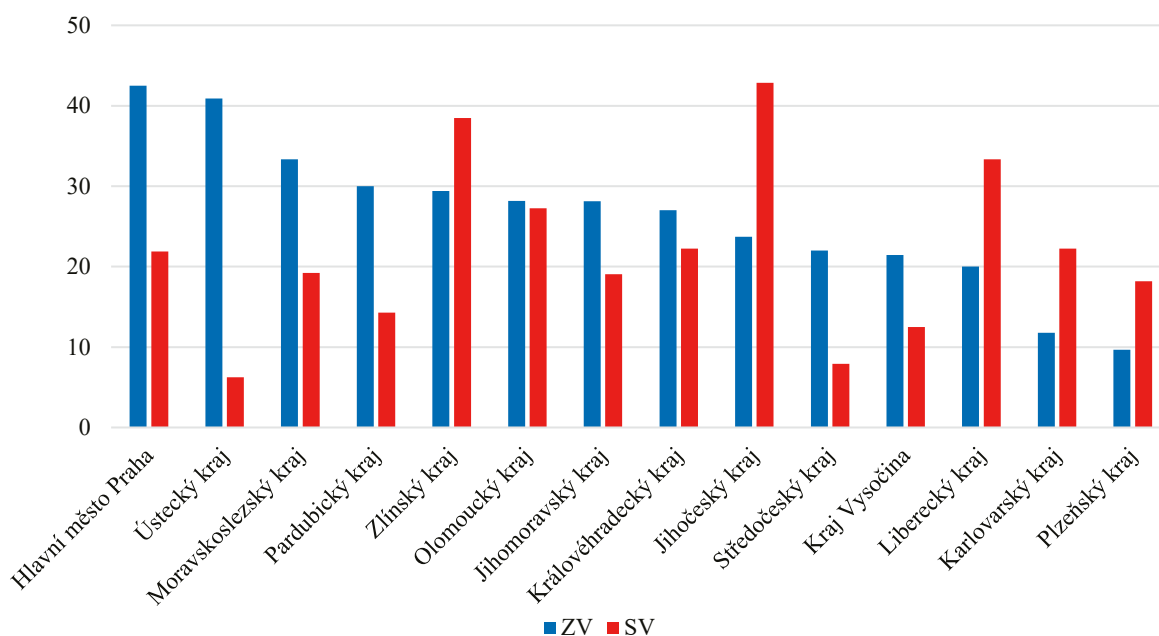

Počet pozorování pro Jihomoravský kraj: ZV = 672, SV = 380

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

Jednou z možných dimenzí participace zákonných zástupců žáků na chodu školy je zapojování do chodu školy. Následující graf znázorňuje procentuální podíly souhlasných odpovědí základních a středních škol na otázku, zda se zákonní zástupci podílejí na tvorbě vnitřních pravidel školy.

Procentuální podíl škol, ve kterých se zákonní zástupci podílejí na tvorbě vnitřních pravidel školy

Počet pozorování pro Jihomoravský kraj: ZV = 64, SV = 21

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

4.4.4 Rizikové chování

Tabulka zobrazuje procentuální podíl škol, v nichž ředitel uvedl alespoň jeden výskyt rizikového chování, který za poslední uzavřený školní rok řešilo vedení školy. Mezi sledované rizikové jevy se řadí šikana, kyberšikana, verbální agrese vůči učiteli, fyzická agrese vůči učiteli; agrese, násilí, ublížení na zdraví; užívání návykových látek; kouření; poškozování majetku, vandalismus; krádeže; záškoláctví a jiné.

Podíl škol s alespoň jedním výskytem rizikového jevu, krajské srovnání

kraj	podíl škol v %		
	ZV	GV	SOV
Jihočeský kraj	73,21	-	76,92
Jihomoravský kraj	70,97	75,00	70,00
Karlovarský kraj	76,47	100,00	100,00
Královéhradecký kraj	83,33	-	77,78
Liberecký kraj	83,33	-	100,00
Moravskoslezský kraj	72,46	-	80,77
Olomoucký kraj	72,06	-	75,00
Pardubický kraj	62,50	-	91,67
Plzeňský kraj	79,31	-	90,91
hlavní město Praha	72,97	83,33	76,19
Středočeský kraj	70,83	66,67	78,13
Ústecký kraj	89,47	-	70,59
Kraj Vysočina	61,29	-	50,00
Zlínský kraj	77,42	-	83,33
celá ČR	73,05	77,14	77,83

Počet pozorování pro Jihomoravský kraj: ZV = 63, GV = 4, SOV = 20

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

Níže jsou uvedeny výsledky odpovědí ředitelů ze šetření PISA 2015 na otázku, zda daný jev z pohledu ředitele omezuje výuku ve škole. Stejně jako v podkapitole o absenci žáků je nutné mít na paměti, že se jedná o datový soubor na úrovni žáka, a proto prezentované hodnoty interpretujeme následovně: pro uvedený procentuální podíl žáků (jednotlivé hodnoty v tabulce) je charakteristická konkrétní odpověď ředitele.

Do jaké míry ohrožuje záškoláctví žáků výuku?

kraj	vůbec ne	velmi málo	do určité míry	značně
Jihočeský kraj	12,33	68,83	7,86	10,98
Jihomoravský kraj	39,89	35,23	13,56	11,31
Karlovarský kraj	11,88	40,12	48,00	0,00
Královéhradecký kraj	29,90	42,08	15,07	12,95
Liberecký kraj	24,40	35,67	35,16	4,78
Moravskoslezský kraj	15,47	62,72	17,16	4,64
Olomoucký kraj	25,40	51,73	19,45	3,42
Pardubický kraj	31,58	29,27	39,15	0,00
Plzeňský kraj	21,72	59,02	14,99	4,27
hlavní město Praha	20,28	72,26	6,59	0,87
Středočeský kraj	26,40	58,71	10,33	4,56
Ústecký kraj	9,24	33,70	45,36	11,71
Kraj Vysočina	29,84	48,86	17,41	3,89
Zlínský kraj	55,66	41,38	2,97	0,00
celkem ČR	25,18	51,22	18,04	5,56

Zdroj: ČŠI, mezinárodní šetření

Do jaké míry ohrožuje užívání alkoholu nebo drog mezi žáky výuku?

kraj	vůbec ne	velmi málo	do určité míry	značně
Jihočeský kraj	61,47	36,47	2,06	0,00
Jihomoravský	63,40	35,55	1,05	0,00
Karlovarský kraj	36,43	63,57	0,00	0,00
Královéhradecký	53,26	33,48	13,25	0,00
Liberecký kraj	54,14	28,66	17,20	0,00
Moravskoslezský	55,38	42,72	1,90	0,00
Olomoucký kraj	42,01	42,43	15,56	0,00
Pardubický kraj	67,83	24,40	7,77	0,00
Plzeňský kraj	48,18	47,55	4,27	0,00
hlavní město Praha	61,43	35,20	3,37	0,00
Středočeský kraj	61,44	36,61	1,94	0,00
Ústecký kraj	57,32	40,72	1,96	0,00
Kraj Vysočina	48,85	37,88	13,26	0,00
Zlínský kraj	67,12	32,88	0,00	0,00
celkem ČR	57,18	37,77	5,05	0,00

Zdroj: ČŠI, mezinárodní šetření

4.5 Důraz na vzdělávací výsledky a podpora žáků

4.5.1 Systém poradenských služeb

Počty školských poradenských zařízení, jejich klientů a pracovníků v jednotlivých krajích zobrazují následující tabulky.

Pedagogicko-psychologické poradny – počet klientů podle převažujícího závěru vyšetření

kraj	počet ppp	počet odloučených pracovišť	počet klientů	z celku							kulturní prostředí nebo jiné životní podmínky	nadání
				specifické poruchy učení (SPU)	specifické poruchy chování (SPCH)	mentální postižení	vady řeči	poruchy autistického spektra (PAS)	jiné znevýhodnění dle § 16 odst. 9 školského zákona	ostatní		
hlavní město Praha	11	15	34 471	9 777	2 980	342	1 172	193	231	19 776	1 145	370
Středočeský kraj	9	25	17 447	5 310	2 231	445	807	341	175	8 138	935	157
Jihočeský kraj	1	9	9 375	4 186	618	134	121	19	73	4 224	145	148
Plzeňský kraj	2	8	12 001	3 215	1 006	163	615	32	42	6 928	205	54
Karlovarský kraj	1	4	6 542	1 949	423	259	118	12	367	3 414	1 035	69
Ústecký kraj	1	14	12 307	4 618	1 339	601	434	45	524	4 746	310	131
Liberecký kraj	4	8	8 551	2 334	540	1 086	218	34	176	4 163	50	40
Královéhradecký kraj	1	6	9 642	4 627	516	51	20	13	13	4 402	163	58
Pardubický kraj	2	14	9 448	4 831	1 200	354	393	76	29	2 565	377	73
Kraj Vysočina	1	8	8 482	3 498	556	386	552	6	73	3 411	172	73
Jihomoravský kraj	7	17	25 694	9 350	3 282	225	325	38	49	12 425	530	862
Olomoucký kraj	1	5	12 049	7 139	1 841	117	1 081	2	43	1 826	63	24
Zlínský kraj	1	8	11 480	4 165	1 463	13	25	2	1	5 811	24	179
Moravskoslezský kraj	6	19	14 824	6 263	1 733	119	69	7	144	6 489	505	152
celá ČR	48	160	192 313	71 262	19 728	4 295	5 950	820	1 940	88 318	5 659	2 390

Zdroj: MŠMT

Pedagogicko-psychologické poradny – počty klientů s vydaným doporučením pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

kraj	počet klientů s přiznaným stupněm podpůrného opatření	přiznaný převažující stupeň podpůrného opatření				
		celkem	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň	4. stupeň
hlavní město Praha	9 880	1 824	6 140	1 844	84	1
Středočeský kraj	10 617	1 610	6 221	2 671	111	4
Jihočeský kraj	3 910	661	2 810	437	3	0
Plzeňský kraj	3 735	517	2 429	772	17	0
Karlovarský kraj	3 272	381	1 657	1 174	57	4
Ústecký kraj	7 373	851	5 047	1 453	22	0
Liberecký kraj	4 128	413	2 186	1 506	23	0
Královéhradecký kraj	4 236	524	3 007	694	11	0
Pardubický kraj	6 605	2 299	3 374	875	56	1
Kraj Vysočina	4 585	405	3 381	871	21	0
Jihomoravský kraj	10 951	2 295	6 561	2 079	16	0
Olomoucký kraj	5 727	1 185	3 115	1 379	48	0
Zlínský kraj	4 279	626	3 173	471	9	0
Moravskoslezský kraj	8 072	1 342	5 864	831	54	0
celá ČR	87 370	14 933	54 965	17 057	532	10

Zdroj: MŠMT

Pedagogicko-psychologické poradny – počty pracovníků

kraj	počet PPP	počet odloučených pracovišť	počet speciálních pedagogů	počet psychologů	celkový počet odborných pracovníků	přepočtení na plně zaměstnané celkem
hlavní město Praha	11	15	47	131	274	186,3
Středočeský kraj	9	25	67	69	174	131,6
Jihočeský kraj	1	9	25	28	72	63,8
Plzeňský kraj	2	8	25	26	67	60
Karlovarský kraj	1	4	17	10	34	31
Ústecký kraj	1	14	48	20	89	81,9
Liberecký kraj	4	8	26	18	60	46,4
Královéhradecký kraj	1	6	24	20	66	59,8
Pardubický kraj	2	14	27	23	62	54,1
Kraj Vysočina	1	8	24	23	53	46,4
Jihomoravský kraj	7	17	61	87	180	155,8
Olomoucký kraj	1	5	28	35	65	57,8
Zlínský kraj	1	8	25	32	66	61,4
Moravskoslezský kraj	6	19	51	49	126	117
celá ČR	48	160	495	571	1 388	1 153,3

Zdroj: MŠMT

Speciálně pedagogická centra – počet klientů podle převažujícího závěru vyšetření

kraj	počet SPC	počet pracovišť, kde je poskytováno poradenství	počet klientů	z celku								
				mentální postižení	sluchové postižení	zrakové postižení	vady řeči	tělesné postižení	s více vadami	PAS	jiný zdravotní stav	ostatní
hlavní město Praha	17	18	6 899	1 034	552	455	1 599	194	1 694	808	20	543
Středočeský kraj	15	18	4 164	1 434	41	9	910	60	896	198	58	558
Jihočeský kraj	6	12	4 249	1 185	155	181	1 802	172	306	367	14	67
Plzeňský kraj	5	6	4 171	1 148	174	167	986	82	1 077	282	29	226
Karlovarský kraj	2	8	2 034	502	4	2	613	27	513	147	3	223
Ústecký kraj	9	14	11 890	2 774	227	130	5 674	244	1 710	647	81	403
Liberecký kraj	4	5	2 635	222	155	156	1 420	138	419	5	60	60
Královéhradecký kraj	6	7	5 310	1 399	317	157	1 551	206	792	623	79	186
Pardubický kraj	5	8	2 335	680	41	48	468	73	387	450	98	90
Kraj Vysočina	2	3	4 137	404	134	105	2 075	86	248	586	3	496
Jihomoravský kraj	10	17	11 921	1 554	234	172	7 559	386	780	1 129	65	42
Olomoucký kraj	4	7	7 050	64	195	172	3 613	7	132	22	610	2 235
Zlínský kraj	4	9	3 741	1 008	248	101	1 131	165	599	394	50	45
Moravskoslezský kraj	10	15	10 717	4 003	275	190	3 486	555	481	1 462	40	225
celá ČR	99	147	81 253	17 411	2 752	2 045	32 887	2 395	10 034	7 120	1 210	5 399

Zdroj: MŠMT

Speciálně pedagogická centra – počty klientů s vydaným doporučením pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

kraj	počet klientů s přiznaným stupněm podpůrného opatření	přiznaný převažující stupeň podpůrného opatření				
		celkem	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň	4. stupeň
hlavní město Praha		5 054	44	437	3 187	1 128
Středočeský kraj		3 360	15	270	2 236	751
Jihočeský kraj		2 643	22	317	1 689	488
Plzeňský kraj		2 931	6	200	1 897	724
Karlovarský kraj		1 192	146	41	758	190
Ústecký kraj		5 559	86	1 012	3 262	923
Liberecký kraj		1 395	24	188	783	308
Královéhradecký kraj		3 416	8	403	2 097	825
Pardubický kraj		1 524	69	182	767	446
Kraj Vysočina		1 853	3	279	1 118	378
Jihomoravský kraj		5 001	22	318	3 522	987
Olomoucký kraj		3 980	56	537	2 644	649
Zlínský kraj		2 229	12	189	1 345	551
Moravskoslezský kraj		7 690	73	840	4 111	2 038
celá ČR		47 827	586	5 213	29 416	10 386

Zdroj: MŠMT

Speciálně pedagogická centra – počty pracovníků

kraj	počet SPC	počet pracovišť, kde je poskytováno poradenství	počet speciálních pedagogů	počet psychologů	celkový počet odborných pracovníků	přepočtení na plně zaměstnané celkem
hlavní město Praha	17	18	78	35	129	85,9
Středočeský kraj	15	18	62	24	99	54,1
Jihočeský kraj	6	12	25	8	39	34
Plzeňský kraj	5	6	21	6	32	26,9
Karlovarský kraj	2	8	17	4	27	20,1
Ústecký kraj	9	14	49	16	78	59
Liberecký kraj	4	5	26	6	36	24,1
Královéhradecký kraj	6	7	33	15	57	43,1
Pardubický kraj	5	8	21	5	30	22,8
Kraj Vysočina	2	3	22	8	33	26,8
Jihomoravský kraj	10	17	58	22	97	80,4
Olomoucký kraj	4	7	41	17	67	60,7
Zlínský kraj	4	9	38	10	54	44,9
Moravskoslezský kraj	10	15	58	26	103	90,7
celá ČR	99	147	549	202	881	673,5

Zdroj: MŠMT

V hodnocených školách ČŠI sledovala dostupnost pedagogů specialistů. Podíly navštívených škol v krajích, v nichž specialisté působili, jsou zobrazeny v následující tabulce.

Dostupnost pedagogů specialistů (podíl škol)

kraj	výchovný poradce			školní metodik prevence			školní speciální pedagog			školní psycholog		
	ZV	GV	SOV	ZV	GV	SOV	ZV	GV	SOV	ZV	GV	SOV
Jihočeský kraj	93,2	-	91,7	93,2	-	91,7	15,3	-	16,7	18,6	-	8,3
Jihomoravský kraj	87,5	100	100	96,9	100	100	42,2	25	23,5	25	25	35,3
Karlovarský kraj	94,4	100	80	88,9	100	100	22,2	33,3	0	16,7	0	0
Královéhradecký kraj	97,3	-	100	100	-	100	35,1	-	11,1	18,9	-	11,1
Liberecký kraj	88,1	-	100	88,1	-	100	16,7	-	0	4,8	-	0
Moravskoslezský kraj	90,9	-	96,2	93,5	-	100	32,5	-	12	24,7	-	16
Olomoucký kraj	85,9	-	100	97,2	-	100	22,5	-	8,3	19,7	-	16,7
Pardubický kraj	86	-	100	92	-	100	22,0	-	8,3	20	-	25
Plzeňský kraj	81,3	-	100	87,5	-	100	21,9	-	18,2	0	-	18,2
hlavní město Praha	97,5	100	85	92,5	100	95	45	0	10	57,5	66,7	35
Středočeský kraj	97	100	100	95	100	100	30,7	0	6,3	23,8	16,7	9,4
Ústecký kraj	93,2	-	100	95,5	-	100	27,3	-	18,8	9,1	-	0
Kraj Vysočina	83,9	-	100	85,7	-	100	21,4	-	12,5	8,9	-	37,5
Zlínský kraj	82,4	-	100	79,4	-	100	23,5	-	8,3	26,5	-	8,3
celá ČR	90,2	100	96,9	92,7	100	99	27,6	6,1	11,8	20,3	33,3	16,9

Počet pozorování pro Jihomoravský kraj: ZV = 64, GV = 4, SOV = 17

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

4.5.2 Ostatní pedagogické pozice a počty pracovníků

Pedagogičtí pracovníci vykonávající specializované, metodické nebo metodologické činnosti – ZŠ

kraj	počet				počet na 10 000 žáků kraje		
	vychovatelé	psychologové	speciální pedagogové	počet žáků ZŠ celkem	vychovatelé	psychologové	speciální pedagogové
hlavní město Praha	4	96	171	102 077	0,39	9,40	16,75
Středočeský kraj	4	74	113	125 416	0,32	5,90	9,01
Jihočeský kraj	0	18	33	56 337	0,00	3,20	5,86
Plzeňský kraj	6	12	23	50 550	1,19	2,37	4,55
Karlovarský kraj	0	6	21	25 002	0,00	2,40	8,40
Ústecký kraj	0	16	46	76 079	0,00	2,10	6,05
Liberecký kraj	6	9	23	40 722	1,47	2,21	5,65
Královéhradecký kraj	0	17	40	48 917	0,00	3,48	8,18
Pardubický kraj	0	29	27	45 746	0,00	6,34	5,90
Kraj Vysočina	1	7	30	44 319	0,23	1,58	6,77
Jihomoravský kraj	0	93	146	101 540	0,00	9,16	14,38
Olomoucký kraj	0	39	41	55 049	0,00	7,08	7,45
Zlínský kraj	0	40	42	50 107	0,00	7,98	8,38
Moravskoslezský kraj	16	67	114	104 247	1,53	6,43	10,94
Česká republika	37	523	870	926 108	0,40	5,65	9,39

Zdroj: MŠMT, mimořádné šetření

Pedagogičtí pracovníci vykonávající specializované, metodické nebo metodologické činnosti – SŠ

kraj	počet				počet na 10 000 žáků kraje		
	vychovatelé	psychologové	speciální pedagogové	počet žáků SŠ celkem	vychovatelé	psychologové	speciální pedagogové
hlavní město Praha	0	49	16	64 060	0,00	7,65	2,50
Středočeský kraj	0	5	8	39 468	0,00	1,27	2,03
Jihočeský kraj	0	3	1	26 583	0,00	1,13	0,38
Plzeňský kraj	0	3	1	22 059	0,00	1,36	0,45
Karlovarský kraj	0	2	1	10 743	0,00	1,86	0,93
Ústecký kraj	0	3	4	32 388	0,00	0,93	1,24
Liberecký kraj	0	2	2	15 462	0,00	1,29	1,29
Královéhradecký kraj	3	3	5	23 184	1,29	1,29	2,16
Pardubický kraj	0	2	0	21 796	0,00	0,92	0,00
Kraj Vysočina	17	5	0	21 274	7,99	2,35	0,00
Jihomoravský kraj	0	17	6	45 920	0,00	3,70	1,31
Olomoucký kraj	0	16	1	26 880	0,00	5,95	0,37
Zlínský kraj	0	8	1	24 056	0,00	3,33	0,42
Moravskoslezský kraj	0	15	6	47 662	0,00	3,15	1,26
Česká republika	20	133	52	421 535	0,47	3,16	1,23

Zdroj: MŠMT, výkaz R13 Ředitelství

4.5.3 Neobsazené ostatní pedagogické pozice

Pedagogičtí pracovníci vykonávající specializované, metodické nebo metodologické činnosti – SŠ

kraj	asistenti pedagoga	speciální pedagogové	školní psychologové	kuchaři ve školních jídelnách	pomocní kuchaři ve školních jídelnách
Česká republika	885,1	923,1	816,2	578,4	489,6
hlavní město Praha	188,7	90,7	66,5	122,5	136,2
Středočeský kraj	147,4	152,1	133,6	79,4	74,2
Jihočeský kraj	99	29,4	41,2	28,4	17,9
Plzeňský kraj	29,3	32,1	31,6	26,3	21,6
Karlovarský kraj	10	50	26,5	10,5	17,1
Ústecký kraj	67,3	92,6	99,7	49,1	22,9
Liberecký kraj	32,9	43,4	34,1	18,8	16,5
Královéhradecký kraj	41,4	56,1	56,4	26,5	25,5
Pardubický kraj	29,6	50,5	40,1	20,1	20,7
Kraj Vysočina	25,3	40,3	42,6	18	15
Jihomoravský kraj	77,9	64,6	69	56,6	39,8
Olomoucký kraj	56,4	69,7	54,2	37,3	23,7
Zlínský kraj	30,1	58	46,9	42,6	30,3
Moravskoslezský kraj	49,8	93,8	73,9	42,4	28,6

Zdroj: MŠMT, mimořádné šetření

4.5.4 Poskytování podpůrných opatření 1. stupně bez vypracování plánu pedagogické podpory

Poskytování podpůrných opatření 1. stupně bez vypracování plánu pedagogické podpory (podíl škol)

kraj	ZV	GV	SOV
Jihočeský kraj	59,6	-	63,6
Jihomoravský kraj	56,7	100	35,7
Karlovarský kraj	68,8	66,7	25
Královéhradecký kraj	67,6	-	42,9
Liberecký kraj	67,6	-	75
Moravskoslezský kraj	64,3	-	61,9
Olomoucký kraj	66,7	-	81,8
Pardubický kraj	51,1	-	54,5
Plzeňský kraj	71,4	-	60
hlavní město Praha	74,3	75	82,4
Středočeský kraj	52,8	33,3	63
Ústecký kraj	70,5	-	68,8
Kraj Vysočina	41,2	-	66,7
Zlínský kraj	66,7	-	33,3
celá ČR	61	66,7	60,2

Počet pozorování pro Jihomoravský kraj: ZV = 60, GV = 4, SOV = 14

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

4.5.5 Promyšlený systém podpůrných opatření na základě složení žáků školy a jejich potřeb

Promyšlený systém podpůrných opatření na základě složení žáků školy a jejich potřeb (podíl škol)

kraj	ZV			GV			SOV		
	ano	ne, izolované aktivity	ne, žádné aktivity	ano	ne, izolované aktivity	ne, žádné aktivity	ano	ne, izolované aktivity	ne, žádné aktivity
Jihočeský kraj	71,2	26,9	1,9	-	-	-	54,5	36,4	9,1
Jihomoravský kraj	61,7	31,7	6,7	75	0	25	64,3	28,6	7,1
Karlovarský kraj	43,8	56,3	0	33,3	33,3	33,3	75	25	0
Královéhradecký kraj	91,2	8,8	0	-	-	-	42,9	42,9	14,3
Liberecký kraj	85,3	11,8	2,9	-	-	-	75	25	0
Moravskoslezský kraj	90,1	4,2	5,6	-	-	-	90,5	9,5	0
Olomoucký kraj	80,6	16,4	3	-	-	-	80	10	10
Pardubický kraj	61,7	31,9	6,4	-	-	-	8,3	75	16,7
Plzeňský kraj	89,3	7,1	3,6	-	-	-	80	10	10
hlavní město Praha	88,6	5,7	5,7	83,3	16,7	0	82,4	11,8	5,9
Středočeský kraj	88,8	10,1	1,1	83,3	16,7	0	53,6	42,9	3,6
Ústecký kraj	88,6	11,4	0	-	-	-	68,8	18,8	12,5
Kraj Vysočina	86,3	5,9	7,8	-	-	-	83,3	16,7	0
Zlínský kraj	90,9	6,1	3	-	-	-	75	25	0
celá ČR	81,1	15,3	3,6	72,7	18,2	9,1	66,3	27,3	6,4

Pozn.: Celé znění možnosti: ano, škola na základě znalosti a vyhodnocení složení žáků školy a jejich potřeb realizuje podpůrná opatření; ne, škola organizuje jednu nebo více izolovaných aktivit, které vychází z aktuálních potřeb školy či poptávky rodičů či žáků; ne, škola nerealizuje žádné podpůrné aktivity.

Počet pozorování pro Jihomoravský kraj: ZV = 60, GV = 4, SOV = 14

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

4.5.6 Využití podpůrných opatření

V dotazníkovém šetření ředitelé vybraných škol uváděli, jaká podpůrná opatření využívají pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Podíly škol uplatňující tato opatření v Jihomoravském kraji a pro srovnání v celé republice zobrazuje následující tabulka. Z přehledu byly vyřazeny speciální školy a školy, jejichž ředitelé uvedli, že je žáci se speciálními vzdělávacími potřebami nenavštěvují.

Využívaná podpůrná opatření pro děti se SVP (podíl ředitelů)

opatření	Jihomoravský kraj			celá ČR		
	ZV	GV	SOV	ZV	GV	SOV
poradenská pomoc	94,6	100,0	93,3	92	93,9	95,1
úprava organizace	82,1	100,0	53,3	82,9	72,7	52,5
úprava podmínek přijímání	3,6	75,0	66,7	5,9	90,9	82,1
kompensační pomůcky	89,3	25,0	60,0	86	45,5	44,4
úprava očekávaných výstupů	58,9	25,0	13,3	54,2	15,2	15,4
individuální vzdělávací plán	96,4	100,0	80,0	93,4	84,8	71,6
asistent pedagoga	82,1	50,0	40,0	82,1	45,5	29
další pedagogický pracovník, tlumočník, přepisovatel	3,6	0,0	0,0	4,3	0	1,2
upravené prostory	0,0	25,0	6,7	4,4	12,1	9,9

Pozn.: Celé znění možností: poradenská pomoc školy a školského poradenského zařízení; úprava organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání a školských služeb, včetně zabezpečení výuky předmětů speciální pedagogické péče; úprava podmínek přijímání ke vzdělávání a ukončování vzdělávání; použití kompenzačních pomůcek, speciálních učebnic a speciálních učebních pomůcek, využívání podpůrných nebo náhradních komunikačních systémů; úprava očekávaných výstupů vzdělávání v mezích stanovených rámcovými vzdělávacími programy; vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu; využití asistenta pedagoga; využití dalšího pedagogického pracovníka, tlumočníka znakového jazyka, přepisovatele pro neslyšící nebo možnosti působení osob poskytujících žákovi podporu; poskytování vzdělávání nebo školských služeb v prostorách stavebně nebo technicky upravených.

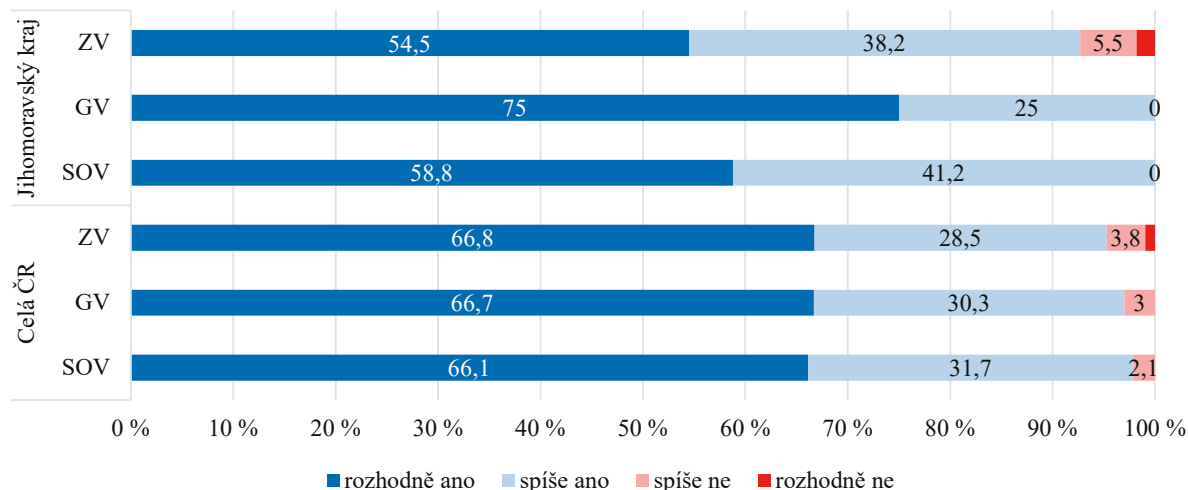
Počet pozorování pro Jihomoravský kraj: ZV = 56, GV = 4, SOV = 15

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

4.5.7 Podpora nadání

Následující graf znázorňuje podíly odpovědí na otázku, zda výchovný poradce koordinuje přístup ke vzdělávání žáků se SVP, žáků s odlišným mateřským jazykem (OMJ) a také nadaných žáků. V případě Jihomoravského kraje lze pozorovat, že výchovný poradce tuto oblast koordinuje v naprosté většině škol, což se také potvrzuje při pohledu na data za celou Českou republiku.

Koordinace přístupu ke vzdělávání žáků se SVP, OMJ a (mimořádně) nadaných výchovným poradcem (podíl škol)

Počet pozorování pro Jihomoravský kraj: ZV = 55, GV = 4, SOV = 17

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

Ředitelé škol v dotaznících uváděli, prostřednictvím koho realizují metodické vedení asistenta pedagoga. Podíly ředitelů základních škol v jednotlivých krajích, kteří realizují metodické vedení asistenta pedagoga prostřednictvím různých aktérů, zobrazuje následující tabulka.

Metodické vedení asistenta pedagoga prováděno prostřednictvím – základní školy (podíl ředitelů)

kraj	třídního učitele	ostatních učitelů	vých. poradce	školního psychologa	školního speciálního pedagoga	dalšího vzdělávání	realizují sám	jiným způsobem	nerealizují
Jihočeský kraj	98	49	60,8	17,6	13,7	29,4	17,6	3,9	0
Jihomoravský kraj	90,6	69,8	60,4	18,9	30,2	34	22,6	9,4	0
Karlovarský kraj	100	27,3	63,6	9,1	36,4	45,5	27,3	9,1	0
Královéhradecký kraj	96,9	65,6	46,9	6,3	21,9	28,1	12,5	12,5	0
Liberecký kraj	97,1	64,7	64,7	2,9	17,6	23,5	14,7	8,8	0
Moravskoslezský kraj	91,9	43,5	69,4	17,7	27,4	43,5	17,7	11,3	0
Olomoucký kraj	90,2	43,1	54,9	19,6	25,5	35,3	29,4	13,7	0
Pardubický kraj	94,4	55,6	58,3	22,2	27,8	47,2	13,9	8,3	0
Plzeňský kraj	96,2	61,5	61,5	0	19,2	30,8	42,3	7,7	0
hlavní město Praha	92,3	43,6	64,1	25,6	46,2	38,5	12,8	12,8	0
Středočeský kraj	92,4	55,7	53,2	15,2	30,4	43	25,3	10,1	0
Ústecký kraj	92,3	59,0	59	5,1	17,9	30,8	25,6	10,3	0
Kraj Vysočina	91,7	56,3	39,6	6,3	25	29,2	33,3	4,2	0
Zlínský kraj	88,5	53,8	76,9	26,9	23,1	30,8	15,4	11,5	0
celá ČR	93,2	54,2	58,6	14,7	25,9	35,4	22,1	9,5	0

Počet pozorování pro Jihomoravský kraj: ZV = 53

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

4.5.8 Důvody pro asistenta pedagoga

Hodnoty jsou reportovány z hospitovaných hodin pouze běžných škol. Jedná se o procentuální podíl hodin daného kraje, respektive České republiky, ve kterých asistent pedagoga působil z uvedeného důvodu. Procentuální zastoupení důvodů pro působení asistenta pedagoga se v Jihomoravském kraji výrazně nelišilo od celorepublikového průměru.

Důvody pro působení asistenta pedagoga

	Jihomoravský kraj			celá ČR		
	ZV	GV	SOV	ZV	GV	SOV
z důvodu zdravotního postižení žáka (žáků)	95,54	100	100	93,25	100	100
z důvodu odlišných kulturních a životních podmínek žáka (žáků)	1,49	0	0	4,82	0	4,55
sdílený asistent	10,78	0	8	10,96	0	3,03

Počet pozorování pro Jihomoravský kraj: ZV = 269, GV = 2, SOV = 11

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

4.5.9 Průběh výuky

Kritérium 4.1 a 4.2

		Jihomoravský kraj (v %)			celá ČR (v %)		
		ZV	GV	SOV	ZV	GV	SOV
4.1 Pedagogové systematicky promýšlejí a připravují výuku v souladu s vědomostními, dovednostními i postojeovými cíli definovanými v kurikulárních dokumentech školy a potřebami žáků	nevyhovující a vyžadující zlepšení	4,76	0	37,5	8,63	8,82	25
	výborná	17,46	0	6,25	28,29	14,71	16,67
4.2 Pedagogové využívají široké spektrum výchovně-vzdělávacích strategií pro naplnění stanovených cílů	nevyhovující a vyžadující zlepšení	19,05	25	62,5	23,6	23,53	39,58
	výborná	6,35	0	0	13,72	2,94	4,17

Počet pozorování pro Jihomoravský kraj: ZV = 63, GV = 4, SOV = 16

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

4.5.10 Jevy v hospitacích

Způsoby hodnocení žáků ve výuce

kraj	Jediným hodnocením v hodině bylo stručné hodnocení okamžitých výkonů (např. „dobře“ vs. „špatně“).			Žakovské hodnocení své práce nebo práce spolužáků bylo podle předem známých kritérií.		
	ZV	GV	SOV	ZV	GV	SOV
Jihočeský kraj	38,02	58,06	44,66	21,75	9,68	13,83
Jihomoravský kraj	30,29	19,00	27,66	29,47	22,00	18,03
Karlovarský kraj	29,64	25,53	44,12	9,97	10,64	4,90
Královéhradecký kraj	39,24	-	45,30	40,76	-	6,08
Liberecký kraj	31,63	22,95	37,40	32,70	32,79	8,13
Moravskoslezský kraj	33,85	31,71	31,36	33,41	17,07	29,89
Olomoucký kraj	30,70	-	28,90	34,22	-	26,15
Pardubický kraj	46,64	22,45	39,67	16,13	20,41	6,06
Plzeňský kraj	28,34	14,29	27,21	24,52	14,29	24,82
hlavní město Praha	18,85	30,99	24,94	30,49	16,93	21,59
Středočeský kraj	34,29	22,42	32,47	31,42	27,27	12,45
Ústecký kraj	23,87	50,00	43,77	24,54	0,00	11,94
Kraj Vysočina	26,48	0,00	40,10	38,98	0,00	20,77
Zlínský kraj	25,17	0,00	20,60	31,94	46,51	25,14
celá ČR	31,61	26,17	32,56	29,89	20,67	18,28

Počet pozorování pro Jihomoravský kraj: ZV = 1215, GV = 100, SOV = 488

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

Způsoby hodnocení ze strany učitele

kraj	Učitel poskytoval alespoň některým žákům zpětnou vazbu využitelnou k jejich dalšímu učení.			V hodině byly ověřovány znalosti a dovednosti.		
	ZV	GV	SOV	ZV	GV	SOV
Jihočeský kraj	59,87	25,81	54,55	45,33	41,94	42,29
Jihomoravský kraj	60,74	65,00	49,18	39,59	45,00	45,90
Karlovarský kraj	48,20	64,89	59,80	36,84	51,06	46,08
Královéhradecký kraj	72,91	-	50,83	67,97	x	38,67
Liberecký kraj	73,13	59,02	62,60	82,52	68,85	56,91
Moravskoslezský kraj	66,30	48,78	55,99	53,55	53,66	46,80
Olomoucký kraj	71,10	-	59,63	50,69	x	50,46
Pardubický kraj	65,73	53,06	55,37	33,60	48,98	35,54
Plzeňský kraj	63,85	71,43	74,94	48,89	14,29	59,43
hlavní město Praha	68,51	52,60	57,07	50,33	43,23	45,24
Středočeský kraj	58,44	66,06	50,64	52,33	44,85	50,07
Ústecký kraj	61,14	0,00	33,69	34,75	50,00	43,50
Kraj Vysočina	64,09	20,00	46,86	38,64	20,00	42,51
Zlínský kraj	56,56	48,84	57,28	53,45	58,14	69,75
celá ČR	63,94	56,42	54,41	49,84	47,05	49,18

Počet pozorování pro Jihomoravský kraj: ZV = 1215, GV = 100, SOV = 488

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

4.5.11 Budování kultury hodnocení

Kritérium 5.4 – Škola sleduje a vyhodnocuje úspěšnost žáků

		Jihomoravský kraj (v %)			celá ČR (v %)		
		ZV	GV	SOV	ZV	GV	SOV
5.4 Škola sleduje a vyhodnocuje úspěšnost žáků v průběhu, při ukončování vzdělávání a v dalším vzdělávání či profesní dráze a aktivně s výsledky pracuje v zájmu zkvalitnění vzdělávání	nevyhovující a vyžadující zlepšení	7,94	0	37,5	11,8	5,9	21,5
	výborná	7,94	0	0	7,9	20,6	7,8

Počet pozorování pro Jihomoravský kraj: ZV = 63, GV = 4, SOV = 16

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

4.5.12 Užívané formy hodnocení

V dotaznících ředitelé sledovaných škol uváděli, jaké formy hodnocení škola užívá pro naplnění cílů ŠVP. Podíly škol využívající podle jejich ředitelů jednotlivé formy hodnocení v Jihomoravském kraji a celkově jsou zobrazeny v tabulce.

Užívané formy hodnocení (podíl ředitelů)

	Jihomoravský kraj			celá ČR		
	ZV	GV	SOV	ZV	GV	SOV
individuální hodnocení učitele	100	100	94,4	98,4	100	95,8
mapa pokroku žáků	3,2	0	5,6	5,4	8,6	5,3
hodnocení žákovského portfolia	27,4	0	16,7	31,1	8,6	12,2
vlastní školní srovnávací testy	41,9	50	22,2	32,8	34,3	31,7
komerční testování	46,8	25	33,3	42,5	42,9	27
externí hodnocení národní	56,5	75	50	48,8	65,7	37,6
externí hodnocení mezinárodní	11,3	25	11,1	14,5	45,7	16,9
výsledky závěrečných / maturitních zkoušek	-	75	94,4	-	94,3	88,4
jiné nástroje	1,6	0	0	4,6	8,6	6,9

Počet pozorování pro Jihomoravský kraj: ZV = 62, GV = 4, SOV = 18

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

5 SOUHRN ZJIŠTĚNÍ

Předchozí zjištění ukázala, že v České republice existují regionální rozdíly v průměrném socioekonomickém statusu žáků (SES), které souvisí s rozdílným výsledným skóre z různých oblastí testování v mezinárodních šetřeních (čtenářská, přírodovědná, matematická gramotnost) i národních zjišťováních. Socioekonomické charakteristiky představují výrazný faktor ovlivňující výsledky českých žáků a stojí za podstatnými rozdíly mezi školami. Jihomoravský kraj se z pohledu průměrného socioekonomického statusu žáků, vypočítaného na základě třech mezinárodních šetření z PISA 2015, TIMSS 2015 a PIRLS 2016, řadí mezi kraje s **nadprůměrným SES**.

Přestože má kraj obecně vysoký SES, existují školy, například v Brně (vyloučené lokality), ale také současně v periferních oblastech kraje (např. Znojensko), které mají převažující podíl žáků pocházející z nízkopříjmových rodin. Při tvorbě vzdělávací politiky na úrovni kraje je nutné tyto **nepríznivé strukturální podmínky** v některých lokalitách kraje přímo zohlednit. Je nutné podpořit osobní a profesní rozvoj učitelů a ředitelů, kteří budou dobře připraveni řešit negativní faktory ovlivňující výsledky konkrétních škol v kraji.

Zároveň Jihomoravský kraj patří k těm krajům, které mají průměrné zastoupení u většiny tříd s výjimkou nadprůměrného zastoupení zajištěné střední třídy a kosmopolitní třídy, což je dáno vlastním městem Brnem. Jedná se o třídu, která je velmi vzdělaná a disponuje kulturním a sociálním kapitálem. Výsledky žáků v samotném Brně, kde tato kosmopolitní třída převážně bydlí, vytahují průměry za celý kraj nahoru. Kraj je tak na tom z hlediska podmínek podobně jako oblast, která by byla tvořena Prahou a Středočeským krajem dohromady. Obecně můžeme říci, že Jihomoravský kraj má příznivé socioekonomické podmínky, které se odrážejí ve velmi dobrých průměrných výsledcích žáků, a navíc i příznivé podmínky z hlediska personálního zajištění výuky, jak bude uvedeno dále.

V případě mezikrajského srovnání testových výsledků žáků můžeme rozlišit několik úrovní. Za prvé je možné využít výsledky realizovaných mezinárodních šetření (např. PISA či TIMSS), dále národní testování prováděné Českou školní inspekcí, v neposlední řadě také plošné výsledky, jako např. výsledky tzv. jednotných přijímacích zkoušek či výsledky maturitní zkoušky. Z pohledu mezinárodních šetření byly pro mezikrajské porovnání zvoleny tzv. gramotnostní úrovně. Ve zkratce se jedná o rozdělení žáků podle jimi dosaženého skóre do několika skupin. V tomto ohledu je důležité sledovat především procentuální zastoupení žáků v tzv. **druhé gramotnostní úrovni**.

Ta je považována za hraniční pro úspěch v dalším vzdělávání. Pod tuto úroveň spadají žáci, kteří nezvládají základní dovednosti v matematice a čtení. To má následně značný vliv na výskyt negativních jevů, jako je např. vysoký podíl exekucí pramenících z nízké finanční gramotnosti, která je se základními dovednostmi úzce provázána. Nízká čtenářská gramotnost má pak důsledek takový, že absolventi nejsou schopni vyhledávat a analyzovat informace nejen z knih, ale ani z médií, málo se orientují v současném dění a nejsou schopni získané informace vyhodnotit a využít v osobním, občanském i pracovním životě. Vysoký podíl absolventů základních škol, kteří nezvládli ani druhou gramotnostní úroveň, má dopad na budoucí socioekonomický rozvoj kraje. V době ekonomické krize je pro osoby s nižším vzděláním výrazně obtížnější se ekonomicky seberealizovat a uplatnit se na trhu práce, a roste tak počet žadatelů o sociální podporu. Přestože obecně Jihomoravský kraj nemá v průměru vysoký podíl těchto žáků, existují školy, například v Brně nebo v okrese Znojmo, kde se koncentruje vyšší podíl žáků nezvládajících nižší gramotnostní úroveň. Těmto školám by proto měla být i ze strany zřizovatelů věnována patřičná pozornost a zejména podpora. Jedná se o specifický problém vybraných škol, který dlouhodobě nelze úspěšně řešit jinak než vytvářením podmínek pro budování různorodějších žákovských kolektivů, a tedy snižováním rozdílu mezi školami z hlediska složení žáků.

Lze konstatovat, že v případě Jihomoravského kraje je **příznivě průměrně nižší** procentuální **zastoupení žáků v nízkých gramotnostních kategoriích**, a naopak **lehce nadprůměrné** procentuální **zastoupení žáků v nejlepších kategoriích**. Rozdíly ovšem nejsou ve srovnání s průměrným zastoupením v rámci České republiky významné.

V národním testování, které realizuje Česká školní inspekce, dosáhli testovaní žáci Jihomoravského kraje **nadprůměrných výsledků** v testovaných předmětech **matematika, český jazyk i anglický jazyk**. V mezikrajském srovnání se tak žáci Jihomoravského kraje řadí k žákům z hlavního města Prahy

a Zlínského kraje, kteří na krajské úrovni rovněž dosahovali vysokých výsledků. Podobně se také z hlediska podílu žáků, kteří dosáhli tzv. **výborné úrovně** (nad 80 %), kraj umísťuje vysoko, podíly těchto žáků jsou hned po Praze nejvyšší právě v Jihomoravském kraji. Obdobně relativně vysoké zastoupení žáků dosahujících výborného výsledku můžeme vidět v testech informační a sociální gramotnosti, které byly určeny žákům druhých ročníků středních škol. V testu mediální gramotnosti bylo naopak zastoupení žáků s výborným výsledkem velmi nízké (pouze 0,25 % ze všech testovaných žáků), avšak v mezikrajském srovnání nejde o výrazný výkyv, respektive v tomto testování bylo obecně pouze minimum žáků, kteří dosáhli výborné úrovně.

Z hlediska jednotlivých testovaných škol můžeme sledovat podíl škol v rámci daného kraje, v nichž ani jeden žák 9. třídy v dané škole nedosáhl očekávaného výsledku, tedy 60 %. V rámci Jihomoravského kraje je 2,5 % škol, kde v testovaném předmětu matematika ani jeden z účastníků se žáků tuto očekávanou hranici nepřekročil. V případě českého jazyka se v Jihomoravském kraji neobjevila ani jedna taková škola. Ve srovnání s ostatními kraji jde o velmi příznivý výsledek. Nemělo by se však zapomínat na výpovědní hodnotu tohoto ukazatele, který poukazuje spíše na možnou segregaci škol, než aby umožnil reflektovat dosahované testové výsledky komplexně. Minimální výskyt takových škol je v nejlepším možném zájmu každého kraje.

Kromě již zmíněných výkyvů má Jihomoravský kraj oproti jiným krajům spíše menší rozdíly ve výsledcích žáků mezi školami. Současně má jeden z nejmenších podílů předčasných odchodů ze základního vzdělávání.

Rovněž z hlediska podílu žáků, kteří předčasně opustili střední vzdělávání, se Jihomoravský kraj řadí k těm úspěšnějším a dosahuje **podprůměrných hodnot** u všech kategorií vzdělávání. Největší podíl odchodů je v kategorii střední vzdělání s výučním listem E a H.

V tzv. jednotných přijímacích zkouškách na střední školy dosahovali žáci v porovnání s žáky v ostatních krajích vyššího průměrného skóre, Jihomoravský kraj se z hlediska průměrných dosahovaných výsledků uchazečů o čtyřleté obory řadí do skupiny úspěšnějších krajů.

Pozorovaný trend **dobrých studijních výsledků** žáků Jihomoravského kraje se odráží také na výsledcích **maturitní zkoušky**. V krajském srovnání je v Jihomoravském kraji **čtvrtá nejnižší hrubá neúspěšnost**. Hrubá neúspěšnost je ukazatel vypovídající o tom, jaký podíl žáků z celkem přihlášených žáků u zkoušky neuspěl, anebo zkoušku vůbec nekonal. Zajímavostí je srovnání průměrné hrubé neúspěšnosti žáků ze škol různých zřizovatelů uvnitř kraje. Zatímco se církevní školy obecně vyznačují nižší průměrnou hrubou neúspěšností a veřejné školy jsou velmi blízko celkovému průměru kraje, školy soukromých zřizovatelů jsou z pohledu hrubé neúspěšnosti v Jihomoravském kraji velmi silně vychýleny směrem k vysoké hrubé neúspěšnosti. Je třeba zjišťovat příčiny vysoké hrubé neúspěšnosti jednotlivých škol a přijímat adekvátní opatření ke zvýšení efektivity konkrétních škol.

Jihomoravský kraj má průměrné zastoupení nově přijímaných žáků do oborů informačních technologií, telekomunikací a výpočetní techniky, zdravotnictví či v oblasti učitelství a sociální práce. Nicméně specifickým Jihomoravského kraje je postavení silných technických vysokých škol a dobrá pověst absolventů informačních technologií na brněnských univerzitách a vysokých školách. Řada absolventů těchto oborů z jiných krajů zůstává po absolvování vysoké školy v Brně a je zaměstnaná místními technologickými firmami. Všechny výše uvedené obory jsou pro udržení kvalifikované pracovní síly v kraji klíčové. Kraj by se měl i nadále zabývat cílenou podporou těchto oborů, které produkují absolventy s uplatněním v profesích s vysokou přidanou hodnotou.

Obecně by se Jihomoravský kraj měl zaměřit na **zvýšení kvality učňovského školství** a upřednostnit kvalitu před početními kritérii. Pro budoucnost kraje **není výhodné podporovat vyšší podíl žáků v nematuritních oborech vzdělání**. Některé maturitní obory mohou mít výraznější dopad pro budoucí zvyšování potenciálu kraje. Nabízí se podpora technického vzdělávání na středních školách v těch konkrétních oborech, které produkují budoucí zaměstnance pro profese s vyšší přidanou hodnotou. V nematuritních oborech je nezbytné soustředit se na kvalitu poskytovaného vzdělávání a podporu žáků i v oblastech patřících do všeobecného zaměření, typicky jde o rozvoj čtenářských dovedností, mediální výchovy a podpory kritického myšlení a podnikavosti. Zaměření na tyto přenositelné dovednosti zvyšuje šance na úspěšnou adaptaci na změny na budoucím pracovním trhu.

Dalším důležitým ukazatelem stavu regionálního školství je personální situace ve školách. V rámci Jihomoravského kraje můžeme pozorovat pozitivní trend spočívající v postupném **snížování podílu nekvalifikovaných učitelů** v čase. I když podíl nekvalifikovaných učitelů v roce 2018 mírně vzrostl, ve srovnání s předchozími lety, zejména pak s rokem 2013, jde stále o velmi pozitivní zlepšování. Jihomoravský kraj má jeden z **nejnižších podílů nekvalifikovaných učitelů**. To se odráží i ve středním školství, kde dle mimořádného šetření MŠMT je pouze 4,42 % nekvalifikovaných učitelů. Je žádoucí udržet tento pozitivní trend například zlepšováním podmínek práce učitelů ve školách a vytvářením příležitostí pro jejich další profesní rozvoj.

Jihomoravský kraj vykazuje příznivý poměr žáků na jednoho učitele v rámci krajské vzdělávací soustavy. V případě počtu žáků na jednu třídu má kraj v průměru menší třídy, než je průměr ČR. Menší počet žáků ve třídách základních i středních škol může být výhodou, a to vzhledem k individualizovanému vzdělávání, tzn. přizpůsobení metod výuky podpoře talentů, vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, vzdělávání žáků s nízkým socioekonomickým statusem apod. Tyto procesy je žádoucí cíleně podpořit především na úrovni vedení jednotlivých škol, a proto je třeba věnovat pozornost rozvoji manažerských dovedností ředitelů zejména menších škol v okrajových částech regionu mimo větší města.

V rámci hodnocení kritéria č. 3.1 (Kritéria hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání vycházející z modelu tzv. kvalitní školy) *Pedagogové jsou pro svou práci náležitě kvalifikováni a odborně zdatní a ke své práci přistupují profesionálně* nebyla situace v Jihomoravském kraji hodnocena jako „nevyhovující a vyžadující zlepšení“ u žádného gymnázia, a naopak oproti celorepublikovému průměru byla hodnocena ve větší míře jako „výborná“ (výsledky však mohou být ovlivněny malým počtem případů v této kategorii). Ve větší míře pak byla situace hodnocena v tomto ohledu jako „nevyhovující a vyžadující zlepšení“ u středních odborných škol (50 % oproti celorepublikovým 24,5 %), u středních odborných škol navíc v žádné z hodnocených institucí nebyla situace ohodnocena jako „výborná“.

Vedle kvalifikovanosti učitelů lze také poukázat na jejich aprobovanost. Z hlediska rozsahu **neaprobované výuky** je situace nejhorší na druhém stupni základních škol, kde dosahuje v celorepublikovém průměru podílu 27,4 %. Při přepočtu na hodiny, které jsou vyučovány neaprobovaným učitelem, je sice situace v porovnání s průměrem České republiky v Jihomoravském kraji lepší, nicméně při pohledu na absolutní hodnoty lze v tomto směru spatřovat jisté nedostatky. Vedle již zmíněné vysoké neaprobovanosti na druhém stupni ZŠ můžeme vysokou neaprobovanost pozorovat také na vyšších odborných školách (v 19 % hodin oproti republikovému průměru 6 %). Snaha o **zabezpečení co nejvyšší aprobovanosti** výuky by měla představovat jednu z **priorit regionální vzdělávací politiky**. Z jiných studií totiž víme, že právě tato proměnná (aprobovanost učitele) má prokazatelný pozitivní vliv na výsledné skóre žáků.

Školy a zřizovatelé nemohou sice přímo ovlivňovat socioekonomický status dětí a žáků, mohou však významně přispět k dalším podstatným prvkům kvality škol, jako je např. podpora prostředí vhodného pro učení a podpora žáků při dosahování dobrých výsledků. Je vhodné i nadále pracovat na tom, aby ve školách a školských poradenských zařízeních byl dostatek profesí připravených poskytovat kvalifikované služby dětem a žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, a to zejména mimo město Brno a jeho nejbližší okolí.

Je třeba zaměřit se na hodnocení výuky a poskytování zpětné vazby učitelům ke kvalitě jejich práce, především ze strany vedení škol, ale i ze strany metodických orgánů ve škole, ostatních učitelů, samotných žáků i zákonných zástupců. V dotazníkovém šetření České školní inspekce učitelé základních škol, gymnázií a středních odborných škol v Jihomoravském kraji mnohem častěji než ostatní učitelé v rámci ČR uvedli, že jim výše uvedení aktéři zpětnou vazbu nikdy neposkytují.

Dle odpovědí ředitelů z šetření PISA 2015 se v Jihomoravském kraji vyskytuje vyšší **procentuální podíl žáků**, kteří jsou zasaženi problémem **záškoláctví** (okolo 20 %). Naopak se **neprokázal výrazný problém s konzumací alkoholu či drog**. Školy by měly i nadále věnovat preventivním aktivitám, zaměřeným na eliminaci rizikového chování, adekvátní pozornost.

DATOVÁ PŘÍLOHA

VÝSLEDKY ŽÁKŮ
NEROVNOSTI
STRUKTURA A CHARAKTERISTIKA SOUSTAVY
FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ VÝSLEDKY

OBSAH

1	VÝSLEDKY ŽÁKŮ	4
1.1	Výsledky vzdělávání na 1. stupni ZŠ	4
1.1.1	Výsledky testování TIMSS 2015, PIRLS 2016 a testování 5. ročníků	4
1.2	Výsledky vzdělávání na 2. stupni ZŠ a ve víceletých gymnáziích	14
1.2.1	Výsledky testování PISA 2015 a podíl žáků v jednotlivých gramotnostních úrovních	14
1.2.2	Výsledky testování žáků v 9. ročnících	20
1.2.3	Podíl škol, kde ani jeden žák nedosáhl očekávané úrovně v testování 9. ročníků	22
1.2.4	Podíly žáků s výbornými výsledky	24
1.2.5	Výsledky přijímacích zkoušek na střední školy	26
1.3	Výsledky vzdělávání ve SŠ	28
1.3.1	Výsledky maturitních zkoušek	28
1.3.2	Podíly žáků s výbornými výsledky v národním testování gramotností	29
1.3.3	Analýza výsledků maturitních zkoušek 2018 ve vztahu k SES	31
1.3.4	Počty přijatých do SŠ a počty absolventů	32
1.3.5	Přechod do terciárního vzdělávání	33
1.4	Doprovodné tabulky	34
2	NEROVNOSTI	37
2.1.1	Index socioekonomického statusu v krajích	37
2.1.2	Socioekonomický rozvoj a kvalita života	39
2.1.3	Velikost rozdílů ve výsledcích žáků mezi školami v krajích	40
3	STRUKTURA A CHARAKTERISTIKA SOUSTAVY	42
3.1.1	Podíly absolventů SŠ dle skupiny oborů 2017/2018	42
4	FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ VÝSLEDKY	48
4.1	Pedagogické vedení školy a personální podmínky	49
4.1.1	Ředitelé	49
4.1.2	Učitelé	55
4.2	Kvalita a pracovní podmínky učitelů	70
4.2.1	Vybavenost škol z hlediska možnosti naplňovat ŠVP – v porovnání s průměrem ČR	70
4.2.2	Důvody ukončení pracovního poměru – rozdíly oproti průměru ČR	74
4.2.3	Podpora začínajících učitelů	75
4.3	Profesní rozvoj ředitelů a učitelů	77
4.3.1	Další vzdělávání ředitelů a učitelů	77
4.3.2	Poskytování zpětné vazby učitelům	83
4.3.3	Spolupráce učitelů mezi sebou	83
4.3.4	Účelnost využití didaktické techniky	84
4.4	Bezpečné a spolupracující prostředí	89
4.4.1	Příležitosti pro vzájemnou spolupráci rodičů a učitelů	89
4.4.2	Absence žáků a neomluvené hodiny	89
4.4.3	Domácí příprava a spolupráce se zákonnými zástupci	91
4.4.4	Rizikové chování	93
4.5	Důraz na vzdělávací výsledky a podpora žáků	96

4.5.1	Systém poradenských služeb	96
4.5.2	Ostatní pedagogické pozice a počty pracovníků	100
4.5.3	Neobsazené ostatní pedagogické pozice	101
4.5.4	Poskytování podpůrných opatření 1. stupně bez vypracování plánu pedagogické podpory ..	101
4.5.5	Promyšlený systém podpůrných opatření na základě složení žáků školy a jejich potřeb	103
4.5.6	Podpora nadání	104
4.5.7	Důvody pro asistenta pedagoga	105
4.5.8	Jevy v hospitacích	106

1 VÝSLEDKY ŽÁKŮ

1.1 Výsledky vzdělávání na 1. stupni ZŠ

1.1.1 Výsledky testování TIMSS 2015, PIRLS 2016 a testování 5. ročníků

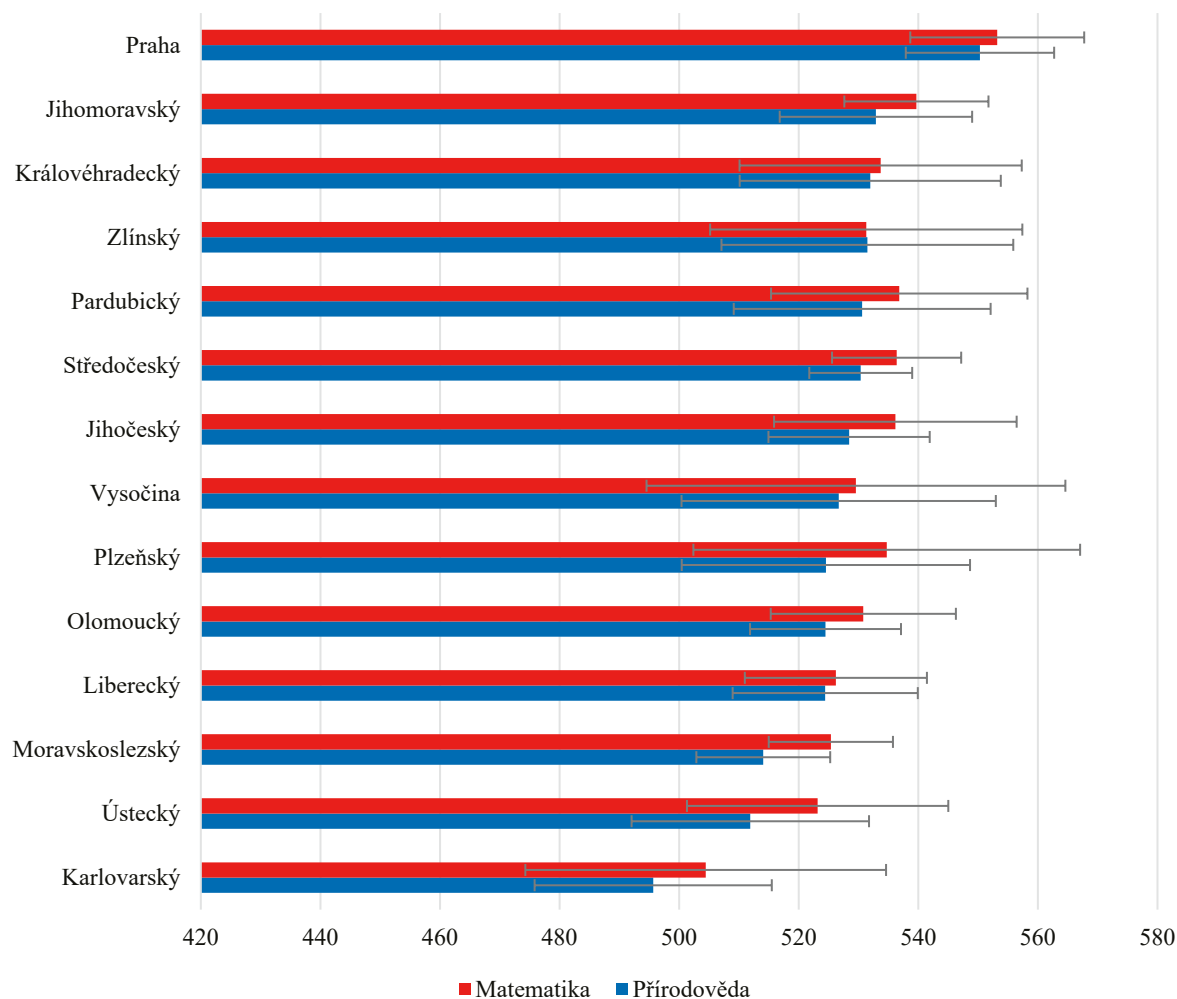
Mezinárodní šetření TIMSS (Trends in International Mathematics and Science Study, Mezinárodní studie trendů v oblasti matematiky a přírodních věd) a PIRLS (Progress in International Reading Literacy Study) je realizováno nezávislou mezinárodní organizací IEA (International Association for the Evaluation of Educational Achievement, Mezinárodní asociace pro hodnocení výsledků vzdělávání). Cílem šetření TIMSS je sledovat trendy a výsledky vzdělávání s důrazem na oblasti matematiky a přírodních věd. Hlavním cílem šetření PIRLS však není pouhé sledování čtenářské gramotnosti jako takové, ale také zkoumání nejruznějších faktorů, které mohou čtenářskou úroveň žáků v každé zemi ovlivňovat. Vzorek v rámci testování PIRLS a TIMSS tvoří zpravidla žákovská populace 4. ročníků základních škol.

V souladu s Plánem hlavních úkolů České školní inspekce na školní rok 2016/2017 a v rámci zákonem definovaných úkolů získávat a analyzovat informace o vzdělávání a také hodnotit podmínky, průběh a výsledky vzdělávání provedla Česká školní inspekce v termínu 9. až 26. 5. 2017 zjišťování výsledků žáků 5. a 9. ročníků základních škol a odpovídajících ročníků víceletých gymnázií (dále jen „výběrové zjišťování“ nebo „zjišťování“). Zjišťování bylo provedeno elektronickou cestou prostřednictvím inspekčního systému elektronického testování InspIS SET. Výběrové zjišťování navázalo na předchozí zjišťování realizované v podobném rozsahu škol v roce 2013 v oblastech český jazyk, matematika a cizí jazyk.

Nejdříve jsou ukázány výsledky mezinárodního šetření a v závěru této části pak výsledky výběrového zjišťování žáků 5. ročníků základních škol.

Výsledky šetření TIMSS 2015 za české kraje jsou ukázány v grafu níže. Průměrné výsledky za kraje jsou tzv. bodovým odhadem. Avšak pro názornost jsou průměrné výsledky na úrovni krajů zobrazeny sloupčovým grafem, kraje jsou seřazeny dle nejvyššího průměrného dosaženého výsledku. Z důvodu malého počtu pozorování za kraje se sice intervaly spolehlivosti překrývají, nicméně z národních dat rozsáhlých šetření víme, že pořadí krajů zhruba odpovídá i rozsáhlému národnímu testování. První graf tak ukazuje průměrné výsledky v šetření TIMSS 2015 v matematické (červenou) a přírodovědné gramotnosti (modrou), interval spolehlivosti je vyznačen pomocí černé chybové úsečky.

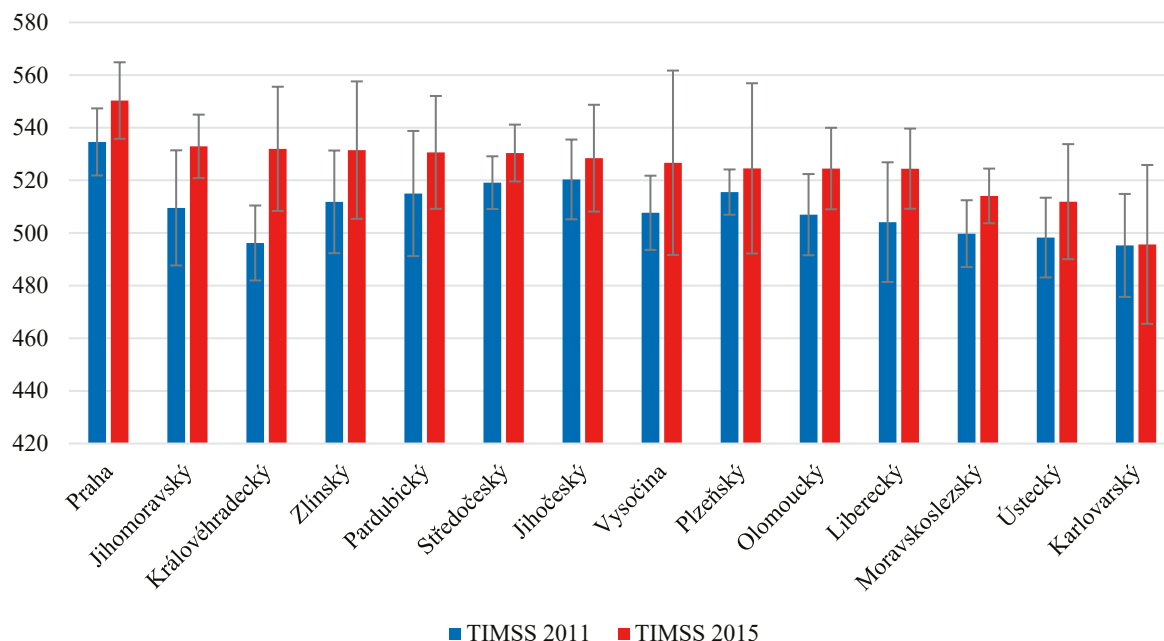
Výsledky českých žáků v krajích (TIMSS 2015 – matematika, přírodověda, 4. ročník)

Pozn.: Řazeno dle pořadí v testu z matematiky. Intervaly spolehlivosti, spočítáno v programu R balíček pro mezinárodní šetření INSTVY. Blíže IEA newsletter: *The R package ,intsvy’ - An alternative statistical tool for data analysis.*

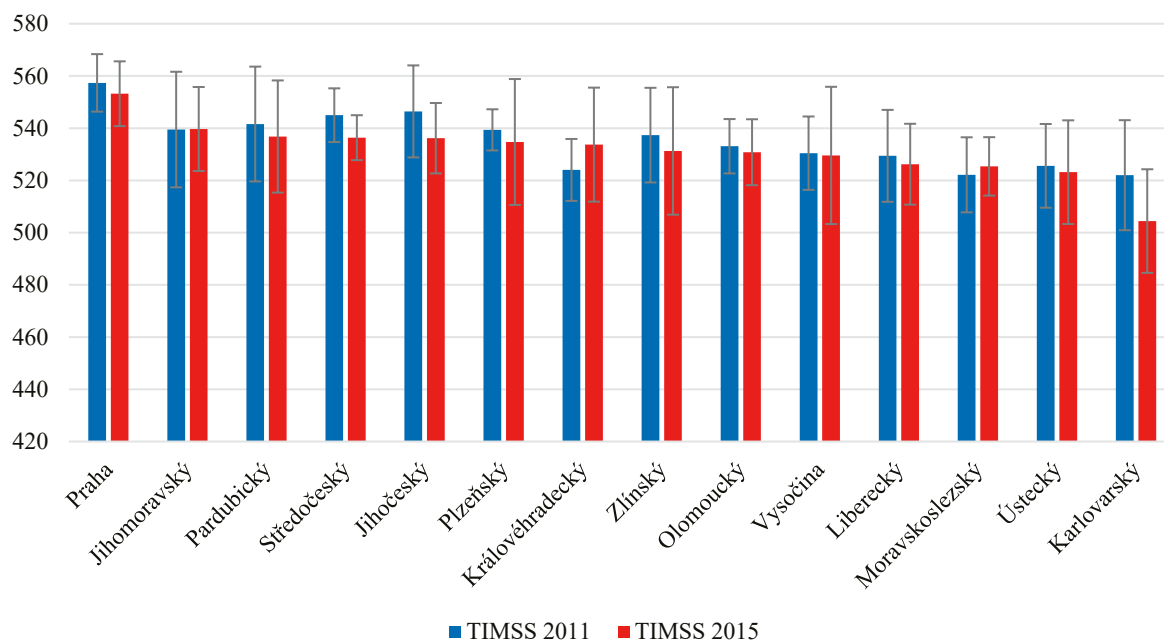
Následující graf ukazuje srovnání v čase, kdy jsou vyneseny výsledky TIMSS 2011 a TIMSS 2015. Nejdříve pro test z matematiky, poté pro test přírodovědné gramotnosti. Pořadí krajů je poměrně konzistentní, nejnižších průměrných výsledků dosahují kraje Ústecký a Karlovarský. Nejlepších výsledků pravidelně dosahuje Praha a kraje Jihomoravský a Zlínský.

Výsledky českých žáků v krajích v časovém srovnání (TIMSS 2011–2015, matematika)

Pozn.: Intervaly spolehlivosti, spočítáno v programu R balíček pro mezinárodní šetření INSTVY. Blíže IEA newsletter: *The R package 'intsvy' - An alternative statistical tool for data analysis.*

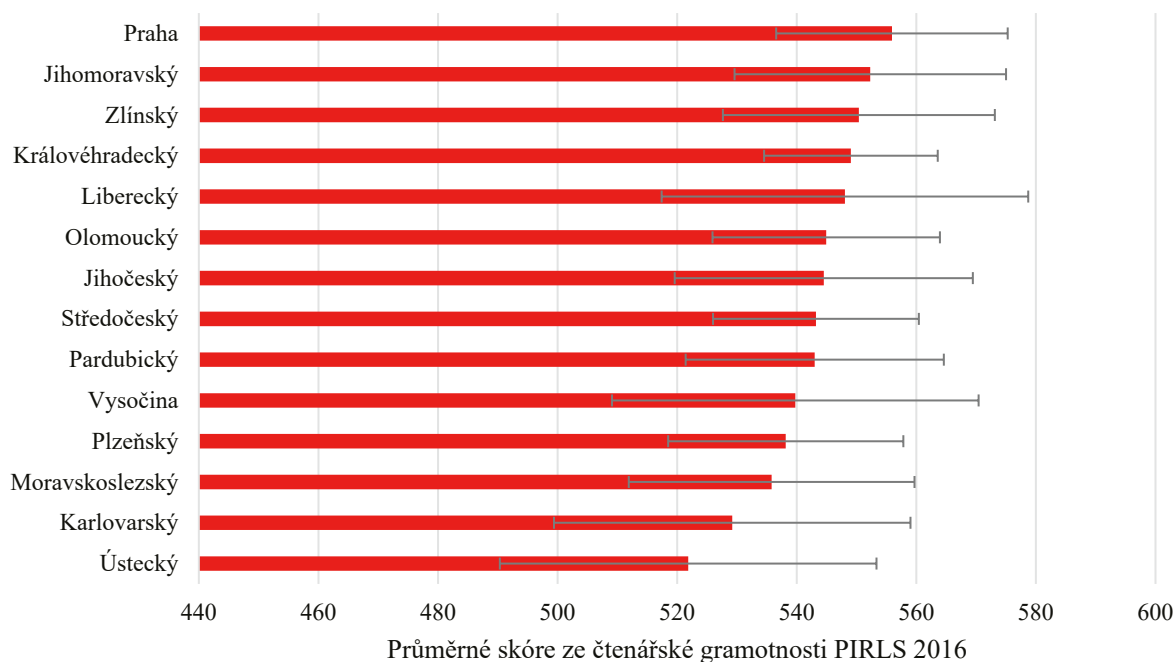
Výsledky českých žáků v krajích v časovém srovnání (TIMSS 2011–2015, přírodovědná gramotnost)

Pozn.: Intervaly spolehlivosti, spočítáno v programu R balíček pro mezinárodní šetření INSTVY. Blíže IEA newsletter: *The R package 'intsvy' - An alternative statistical tool for data analysis.*

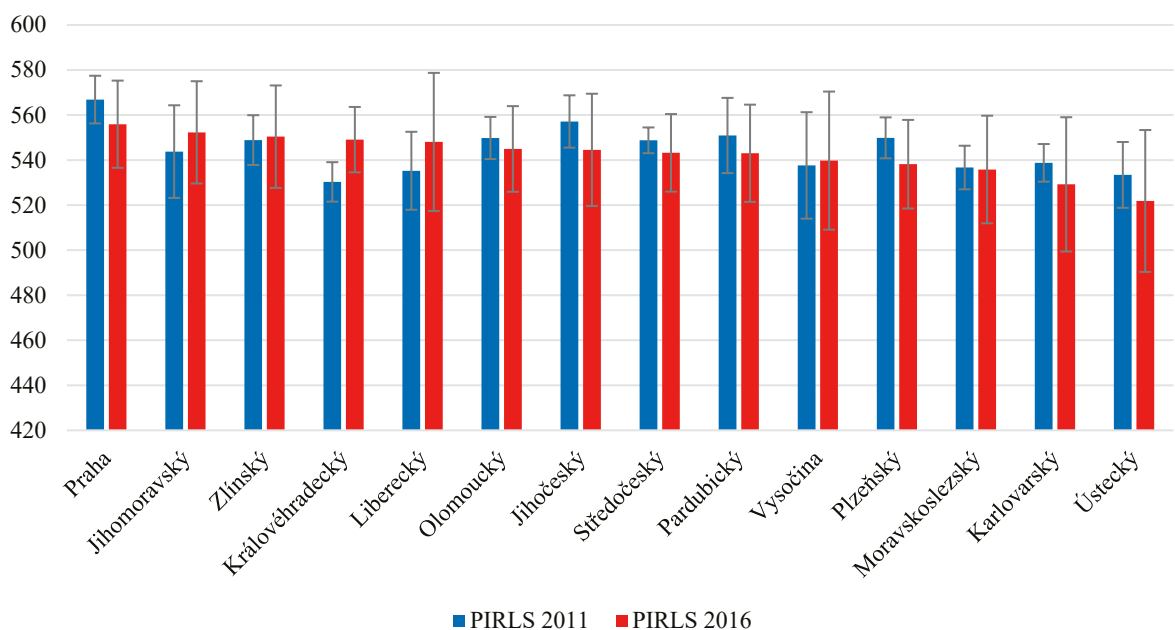
Grafy níže ukazují výsledky obdobného šetření PIRLS 2016, které je zaměřeno na čtenářskou gramotnost. Metodologie a další aspekty mezinárodního šetření jsou shodné s výzkumem TIMSS, rozdílné je načasování testování, kdy nejnovější vlna testování se v ČR konala v roce 2016. Přestože se intervaly spolehlivosti opět překrývají, pořadí krajů je velmi podobné, respektive se nemění pořadí u Prahy, na posledním místě jsou opět Karlovarský a Ústecký kraj, ačkoliv tyto rozdíly nejsou statisticky signifikantní z důvodu malého testovaného vzorku.

Výsledky českých žáků v krajích (PIRLS 2016 – čtenářská gramotnost, 4. ročník)

Pozn.: Intervaly spolehlivosti, spočítáno v programu R balíček pro mezinárodní šetření INSTVY. Blíže IEA newsletter: *The R package 'intsvy' - An alternative statistical tool for data analysis.*

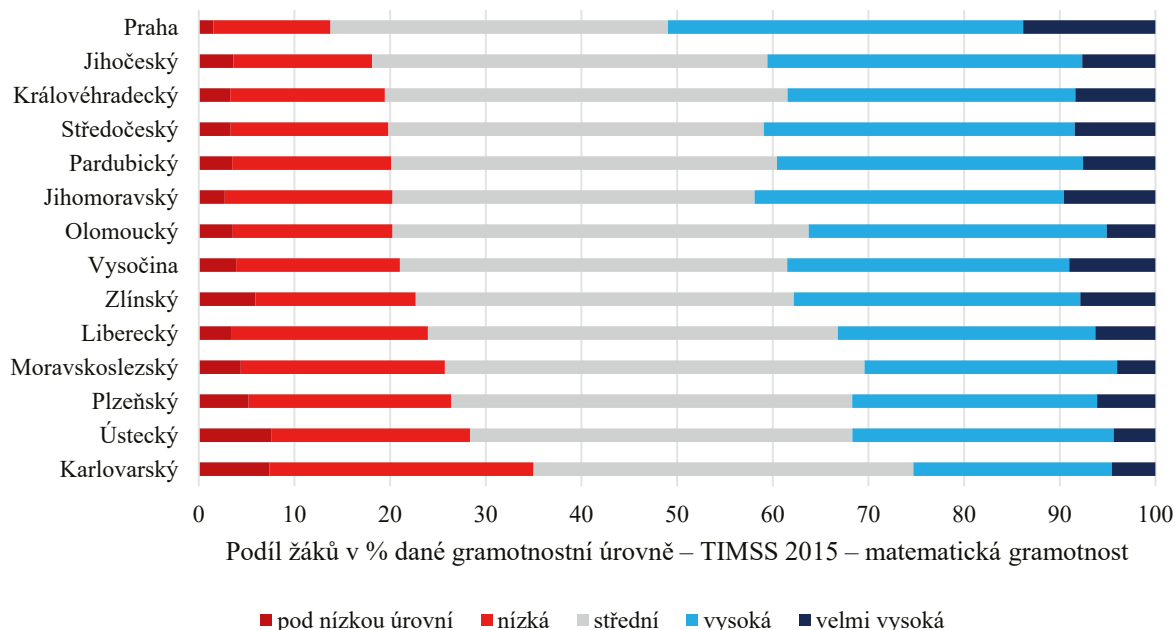
Výsledky českých žáků v krajích v časovém srovnání PIRLS 2011–2016, čtenářská gramotnost

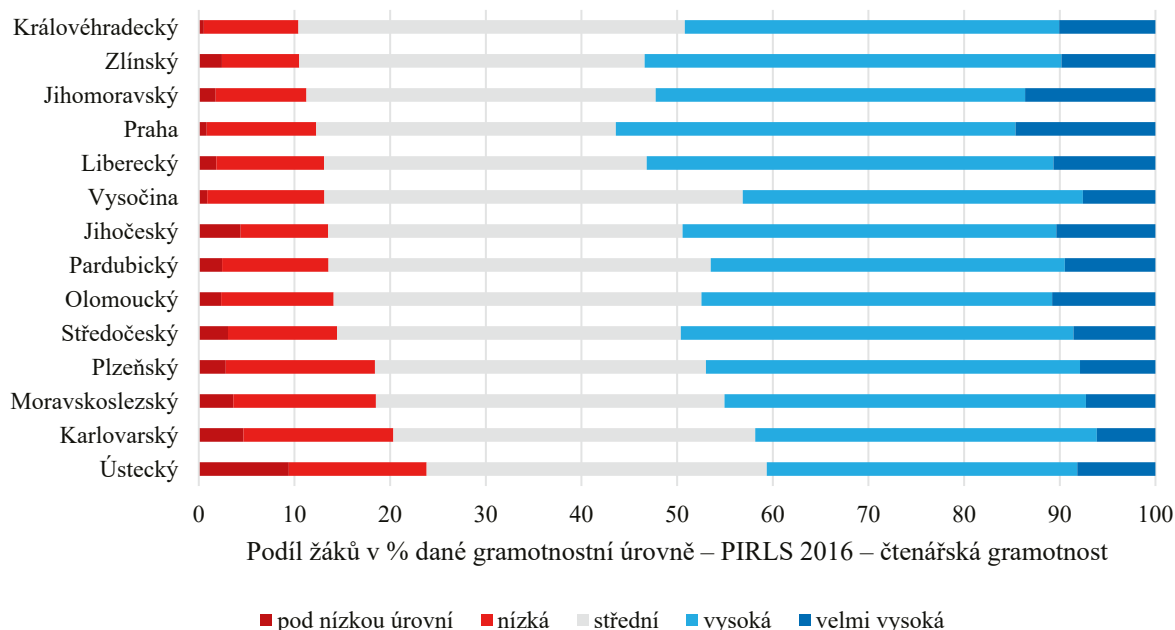
Pozn.: Intervaly spolehlivosti, spočítáno v programu R balíček pro mezinárodní šetření INSTVY. Blíže IEA newsletter: *The R package 'intsvy' - An alternative statistical tool for data analysis.*

Prozatím u obou šetření byly ukázány průměrné bodové výsledky za daný kraj. Následující tabulky a grafy ukazují podíl žáků pod danou gramotnostní úrovní nebo v dané gramotnostní úrovni dle metodiky IEA organizující šetření TIMSS a PIRLS. Celkem je pět gramotnostních kategorií. První kategorií je podíl žáků, kteří nedosáhnou ani nízké úrovně gramotnosti v šetření TIMSS a PIRLS. Druhá kategorie je podíl žáků v nízké kategorii, analogicky postupujeme až po pátou kategorii představující velmi vysokou dosaženou gramotnost.

Gramotnostní úrovně v krajích – TIMSS 2015 – matematická gramotnost

Gramotnostní úrovně v krajích – PIRLS 2016 – čtenářská gramotnost

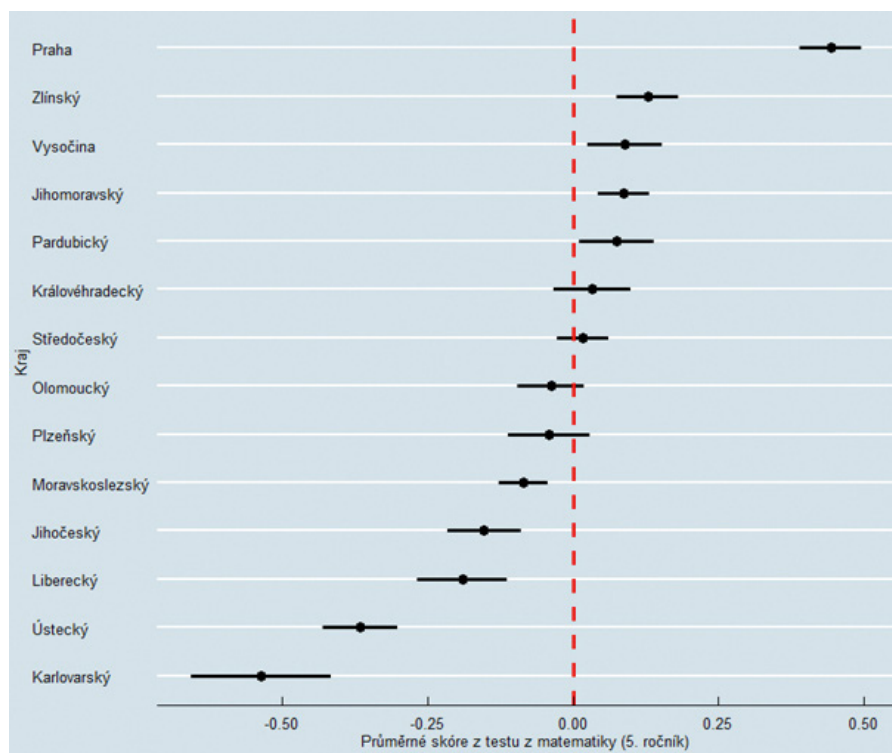

Výsledky mezinárodních šetření jsou výběrem z populace všech žáků daného ročníku či věku. Je však nutno počítat s tím, že z důvodu charakteru výběrového šetření jsou výsledky na úrovni České republiky zatíženy výběrovou chybou, na úrovni krajů je pak s klesajícím vzorkem výběrová chyba větší. **Pořadí krajů tak s ohledem na náhodnou výběrovou chybu nelze zcela přesně určit.** Nicméně z výsledků lze dovodit, že existují kraje, které se pravidelně umísťují na předních pozicích, a naopak kraje, které se pohybují spíše na konci. Další analýzy ukazují, že se výsledky z mezinárodních šetření odrážejí i ve výsledcích domácích šetření, kde je vzorek několikanásobně větší, popřípadě se jedná o celou populaci žáků. Z tohoto důvodu jsou výsledky z mezinárodních šetření porovnány s výběrovým šetřením žáků 5. a 9. tříd provedeným ČŠI.

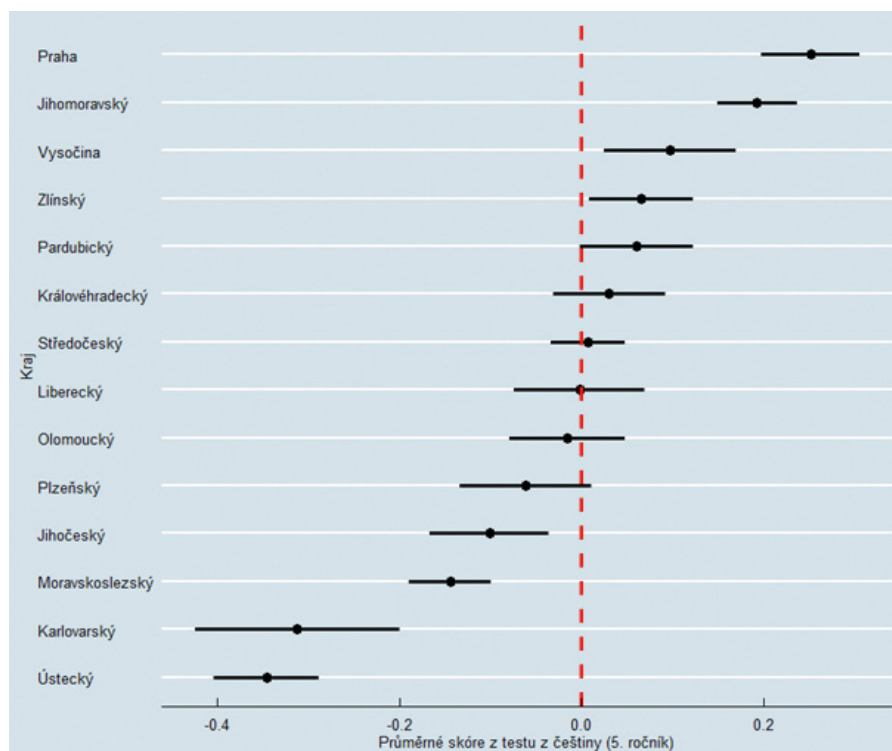
Mapy a grafy potvrzují závěry z mezinárodních šetření, že rozdíly mezi kraji jsou dlouhodobého charakteru. **Nejnižších průměrných výsledků dosahují kraje Ústecký a Karlovarský. Nejlepších výsledků pravidelně dosahuje Praha a kraje Jihomoravský a Zlínský.** Výsledky žáků jsou ovlivněny zejména

strukturálními faktory, jako je průměrný socioekonomický status žáků (SES), nedostatek kvalifikovaných učitelů v krajích, ale i horší kvalitou škol (viz dále).

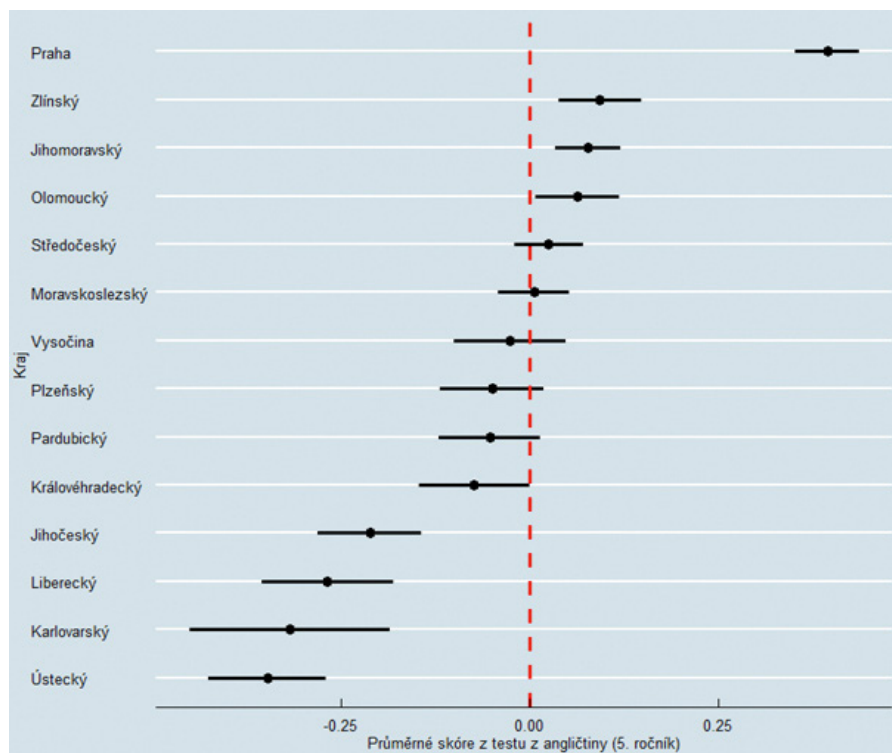
Výběrové zjišťování výsledků žáků 5. ročníku – matematika

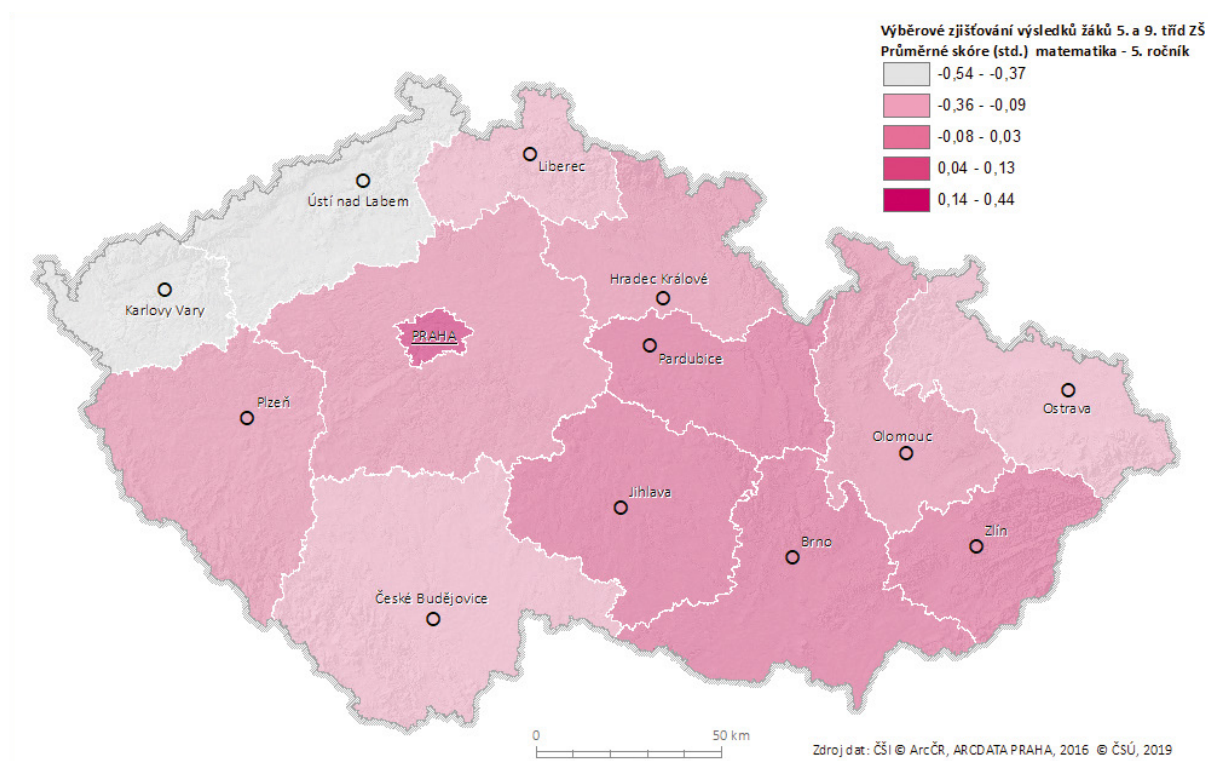
Výběrové zjišťování výsledků žáků 5. ročníku – český jazyk

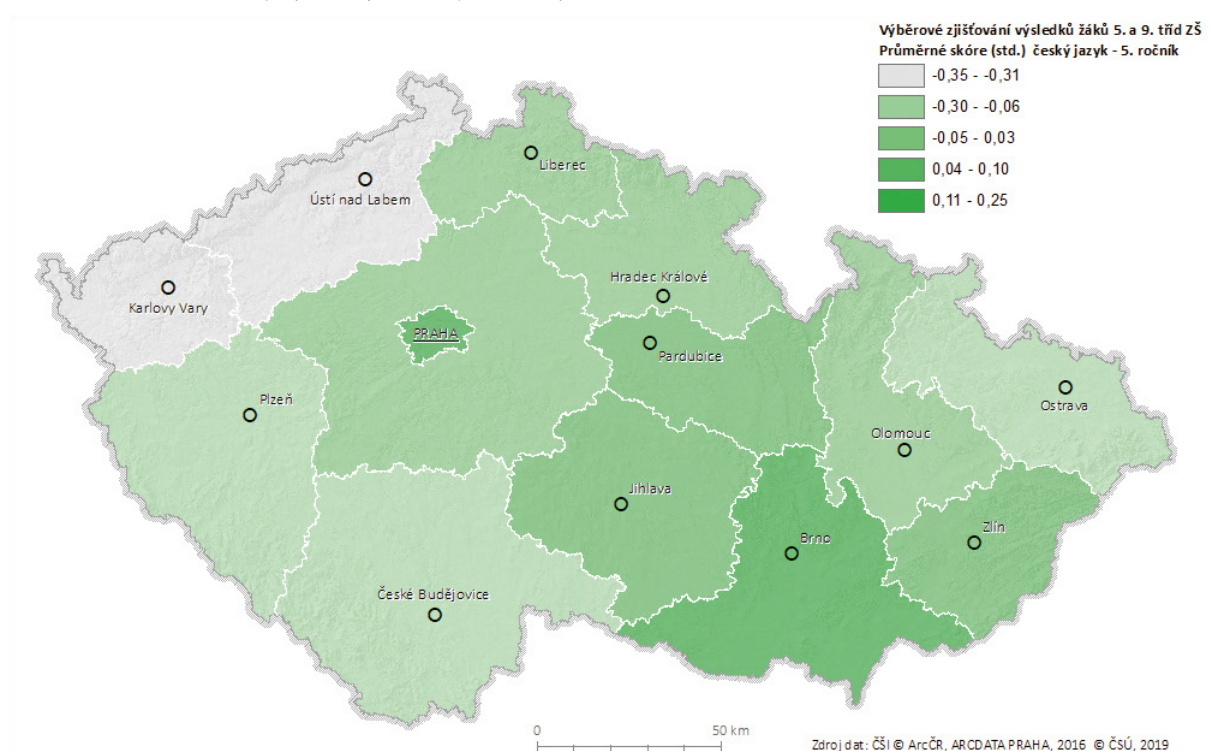
Výběrové zjišťování výsledků žáků 5. ročníku – anglický jazyk

Průměrné skóre z matematiky – Výběrové zjišťování výsledků žáků 5. ročníku

Průměrné skóre z českého jazyka – Výběrové zjišťování výsledků žáků 5. ročníku

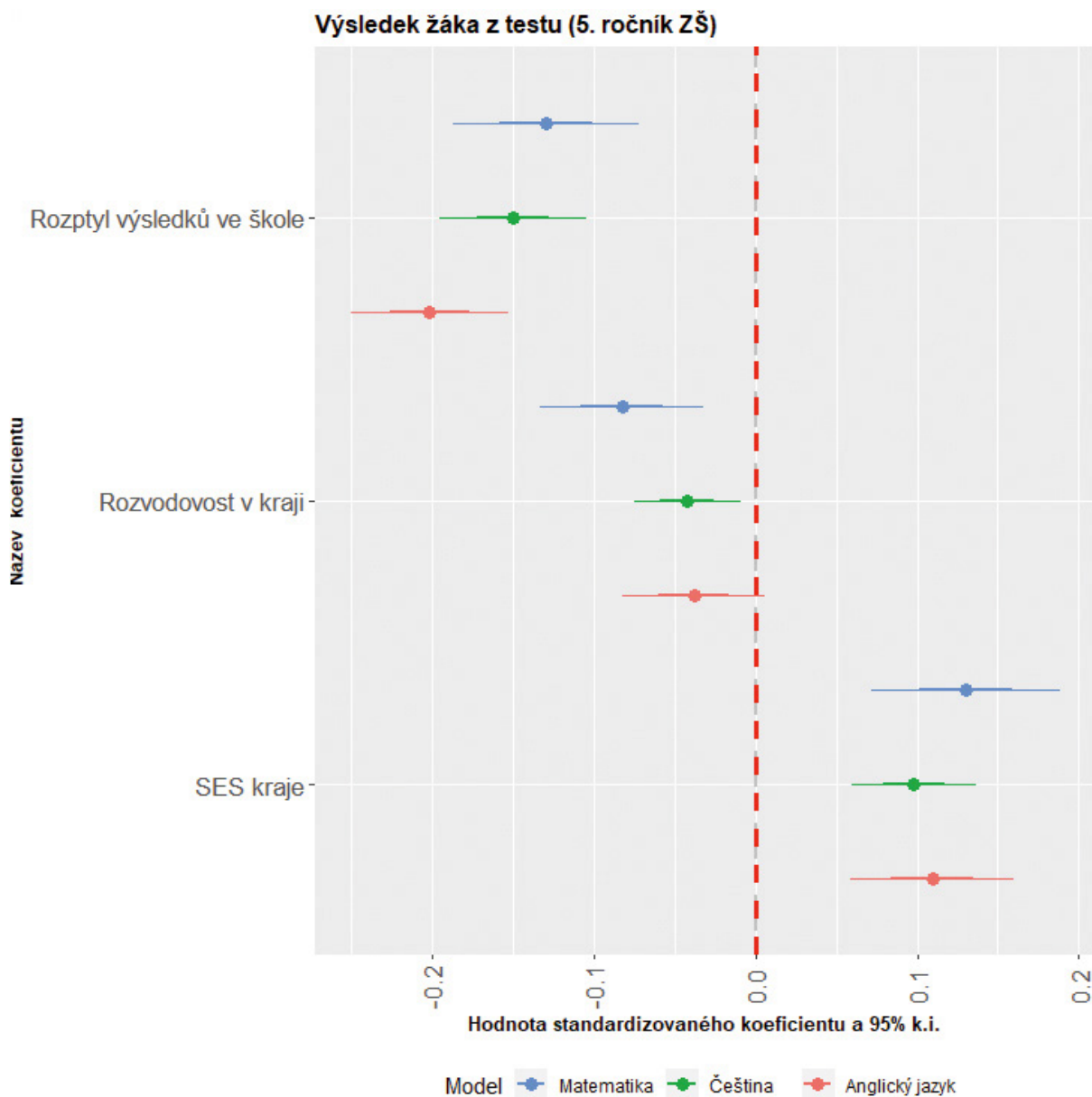

Podobně jako v případě mezinárodních šetření je možné se podívat na určité kategorie i v rámci výběrového zjišťování výsledků žáků. V případě národního šetření byli žáci rozděleni do tří skupin podle toho, jestli jejich úspěšnost v testu náležela do intervalu do 20 % (slabý výsledek), 20–80 %, či nad 80 % (výborný výsledek). Podíly žáků 5. ročníku v jednotlivých krajích se slabým a výborným výsledkem v matematice, českém a anglickém jazyce zobrazuje následující tabulka.

Podíly žáků se slabým/výborným výsledkem – Výběrové zjišťování výsledků žáků 5. ročníku

kraj	matematika		český jazyk		anglický jazyk	
	slabý	výborný	slabý	výborný	slabý	výborný
Jihočeský kraj	1	12,2	1,8	14,3	0	46,8
Jihomoravský kraj	0,7	14,6	0,6	17,5	0	55,8
Karlovarský kraj	4	5,4	1	7,9	0,4	39,4
Královéhradecký kraj	0,9	14,1	0,7	14,4	0,5	51,5
Liberecký kraj	1,6	12,4	0,7	14,0	0	41,4
Moravskoslezský kraj	1,3	11,6	1,7	10,5	0,1	54,4
Olomoucký kraj	1,7	12,6	1,6	14,7	0	57,4
Pardubický kraj	0,7	14,8	0,9	15,0	0,2	51,4
Plzeňský kraj	1,3	15,4	1,7	14,7	0,1	50,5
hlavní město Praha	0,3	27,9	0,6	21,1	0	68,6
Středočeský kraj	1,1	16,1	1,3	15,2	0	55,3
Ústecký kraj	3,7	7,6	2,6	6,3	0,2	41,5
Kraj Vysočina	0,8	16,1	0,6	13,6	0	50,6
Zlínský kraj	0,4	14,5	0,7	13,6	0	57,5
celá ČR	1,2	14,6	1,2	14,2	0,1	53,7

Statistický model vysvětlující regionální výsledky žáků z matematiky, češtiny a anglického jazyka (5. ročník)

Zdroj: Výběrové zjišťování výsledků žáků 5. a 9. tříd ZŠ. Model vytvořen v jazyku R. Testování nemělo za cíl plošně zjišťovat individuální charakteristiky žáků, rodičů a školy, jako je tomu u mezinárodních šetření (PISA, TIMSS, PIRLS), proto tyto faktory v následující analýze chybí. Doplnit tak lze charakteristiky na úrovni kraje, k tomu slouží průměrný socioekonomický status, který vznikl agregací indexů SES v šetření PISA (ESCS) a PIRLS/TIMSS index domácích zdrojů pro učení. Tento index silně koreluje s HDP kraje, nezaměstnaností kraje, indexem stáří, počtem knihoven na počet obyvatel kraje a dalšími sociodemografickými charakteristikami. Slabší korelace je s rozvodovostí, což umožňuje tento indikátor vložit do modelu, ostatní socioekonomické proměnné mají stejný efekt jako SES, a protože jsou s ním logicky zkorelované (SES odráží socioekonomický výkon kraje), nemohou vstoupit do modelu.

Rozdílné výsledky žáků lze částečně vysvětlit pomocí několika málo faktorů, které jsou na úrovni školy a na úrovni kraje. Klíčovou proměnnou je zde rozptyl individuálních výsledků žáků za danou školu (model klastrovaný za třídu dá stejné výsledky). **Čím je rozptyl výsledku žáků v dané škole vyšší, respektive čím vyšší heterogenita výsledků, tím je skóre žáka z testování v průměru horší.** Tento vztah je velmi silný. Protože hodnoty koeficientu jsou standardizované, tak původní škály byly převedeny do jednotek směrodatných odchylek, kdy hodnoty ± 3 představují reálné minima a maxima a hodnota 0 značí, že se jedná o průměrnou hodnotu. Závislá proměnná *výsledek z testování* je rovněž agregovaným ukazatelem v podobě směrodatných odchylek (z-skór). Například žák s nejhorším bodovým výsledkem v matematice z 5. ročníku dosáhl skóre -2,9, žák s nejlepším výsledkem dosáhl skóre 2,2 indexu na škále směrodatných odchylek (z-skór). Žáci s hodnotou nula pak byli v testu průměrní. Analýza naznačuje,

že pro lepší výsledky na úrovni školy je lepší, pokud školu navštěvují žáci, kteří se v úspěšnosti testování od sebe dramaticky neliší. Takovou školou či třídou může být ta, kde je velký počet nadprůměrných studentů a velký počet podprůměrných studentů v rámci této třídy/školy, a to nezávisle na průměrném výsledku této třídy/školy. Takováto třída bude mít horší výsledek než ta, která má vyšší homogenitu, resp. výsledky žáků v rámci jedné školy si jsou podobné. Nemusí se ale jednat o kauzální vztah znamenající, že by heterogenní třídy z hlediska výsledků způsobovaly horší výsledky. Rozptyl výsledků neznamená heterogenitu z hlediska socioekonomického statusu. Z jiných zjištění víme, že rozptyl SES s výsledky příliš nesouvisí (sekundární analýzy PIRLS). Přestože individuální SES žáka souvisí s jeho výsledkem v testování, výsledek negativního efektu rozptylu na průměrné výsledky žáků ve škole nelze chápat tak, že by se měli segregovat žáci na základě SES. I homogenní třída z hlediska SES, která má ale heterogenní výsledky, bude mít v průměru horší výsledky než srovnatelná třída, kde jsou rozdíly ve výsledcích žáků menší, a to právě i po kontrole vlivu faktorů individuálního SES, SES na úrovni školy a jeho rozptylu. **Na základě těchto i dalších zjištění je doporučení pro školy takové, že by se měly snažit věnovat všem žákům tak, aby v rámci školy nepanovaly velké rozdíly ve výsledcích žáků.**

Model nám dále potvrzuje, že **průměrný SES kraje koreluje pozitivně s výsledky žáků v testech z matematiky, češtiny a anglického jazyka. Dalším zjištěním je, že míra rozvodovosti v kraji velmi negativně ovlivňuje výsledky žáků v kraji.** Rozvodovost je proměnná, která měří kulturní hodnoty a souvisí s nízkou religiozitou v krajích. Jedná se taky o proměnnou, která částečně vystihuje lokální kulturní identitu a konzervativnost regionu. Žáci v krajích s vysokou rozvodovostí dosahují horších výsledků. Přestože se jedná o agregovaná data, kauzální mechanismus funguje i na mikroúrovni, kdy děti z rozvedených rodin rovněž dosahují horších výsledků. **Vysoké rozvodovosti dosahují kraje Ústecký, Karlovarský a Moravskoslezský. Nabízí se zvýšení podpory žákům za pomoci školních psychologů a podpora těchto podpůrných pedagogických profesí ve výše zmíněných krajích.**

1.2 Výsledky vzdělávání na 2. stupni ZŠ a ve víceletých gymnáziích

Výsledky šetření pro druhý stupeň ZŠ a pro víceletá gymnázia vykazují stejný trend. Rozdíly ve výsledcích žáků mezi regiony a mezi školami v rámci regionů jsou ale větší (blíže sekundární analýza PISA 2015).

1.2.1 Výsledky testování PISA 2015 a podíl žáků v jednotlivých gramotnostních úrovních

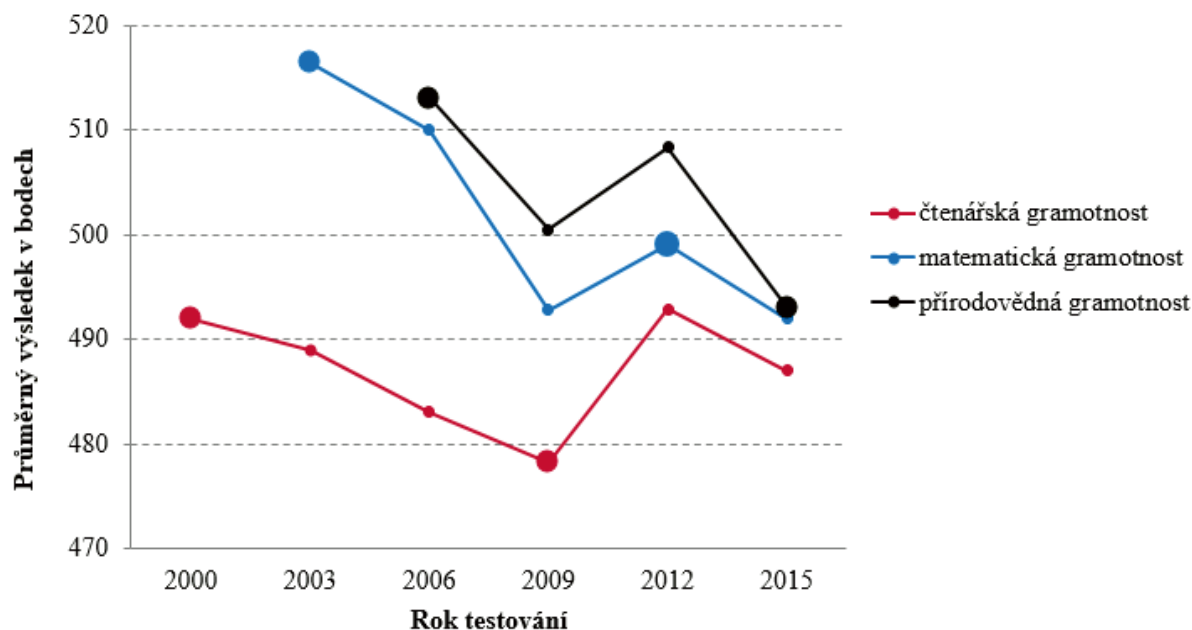
Program pro mezinárodní hodnocení žáků PISA (The Programme for International Student Assessment) je mezinárodní šetření realizované Organizací pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (Organisation for Economic Cooperation and Development, OECD). V současnosti je šetření PISA považováno za největší a nejdůležitější šetření měřící výsledky vzdělávání na mezinárodní úrovni. Jeho hlavním cílem je pomocí pravidelného testování znalostí patnáctiletých, respektive šestnáctiletých žáků hodnotit vzdělávací systémy zúčastněných zemí. Kromě členských zemí OECD se testování PISA účastní také nečlenské země z celého světa. Stejně jako v případě ostatních mezinárodních šetření v oblasti vzdělávání je hlavním přínosem šetření PISA zejména možnost srovnání vzdělávacích systémů napříč zúčastněnými zeměmi, a to jak z geografického hlediska, tak v čase.

Mezinárodní testování PISA probíhá od roku 2000 v pravidelných intervalech, přičemž cyklus testování je tříletý. Testovanou skupinu tvoří patnáctiletí a šestnáctiletí žáci základních škol a víceletých gymnázií, tedy žáci končící povinnou školní docházku, a dále žáci prvních ročníků čtyřletých gymnázií a středních škol všech druhů. Mimo zjišťování vzdělanostní úrovně žáků tak mohou výsledky šetření PISA posloužit ke zhodnocení faktu, nakolik budou tito žáci schopni začlenit se do moderních ekonomik a do běžného života moderní společnosti.

V rámci šetření PISA jsou žáci testováni vždy ve třech oblastech, konkrétně v oblasti matematické, přírodovědné a čtenářské gramotnosti, přičemž jedna z těchto oblastí je v každém cyklu vždy primární. Gramotnost je zde chápána jako schopnost žáků aplikovat získané znalosti v situacích reálného světa. V aktuálním šestém cyklu z roku 2015, kterému se věnuje i následující sekundární analýza, byla hlavní testovanou oblastí přírodovědná gramotnost. Tato skutečnost bude zohledněna i v této zprávě a většina sekundárních analýz bude proto zaměřena právě na oblast přírodovědné gramotnosti.

Konkrétní školy i žáci, kteří se mezinárodního testování PISA účastní, jsou vybíráni na základě přesných technických instrukcí takovým způsobem, aby byla zajištěna reprezentativita vzorku na národní úrovni (respektive aby bylo možné závěry testovaných žáků zobecnit na celou definovanou populaci žáků dané země), a zároveň tak, aby byly dodrženy jednotné mezinárodní standardy vybrané žákovské populace. Za výběr vzorku a organizaci celého šetření je v každé zemi zodpovědný národní koordinátor, kterým je stejně jako v jiných mezinárodních šetřeních v případě České republiky Česká školní inspekce. Pro testování PISA v roce 2015 bylo v každé zemi vybráno minimálně 150 škol, v rámci každé školy pak bylo vybráno zpravidla 42 žáků (v zemích, kde probíhalo testování na počítačích), resp. 35 žáků (v zemích, kde probíhalo testování papírovou formou). Pro každou zemi tak byl stanoven minimální počet žáků pro testování 5 250 (v zemích, kde probíhalo testování na počítačích) nebo 4 500 (v zemích, kde probíhalo testování papírovou formou). Dále bylo stanoveno, že v každé zúčastněné škole musel být minimální počet testovaných žáků 20, a to z důvodu, abychom mohli co nejpřesněji měřit a sledovat rozdíly způsobené mezi školami a uvnitř škol. To je také hlavním analytickým cílem šetření PISA.

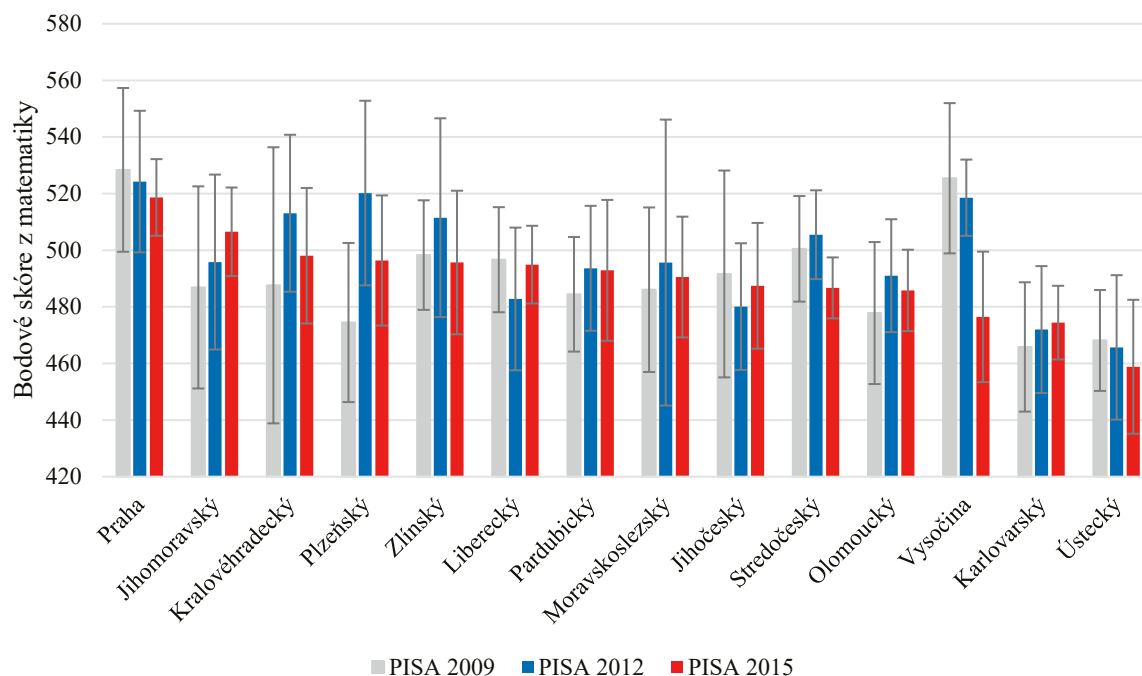
Souhrnné výsledky českých žáků v gramotnostních oblastech od roku 2000 – PISA

Zdroj: Národní zpráva PISA 2015, ČŠI

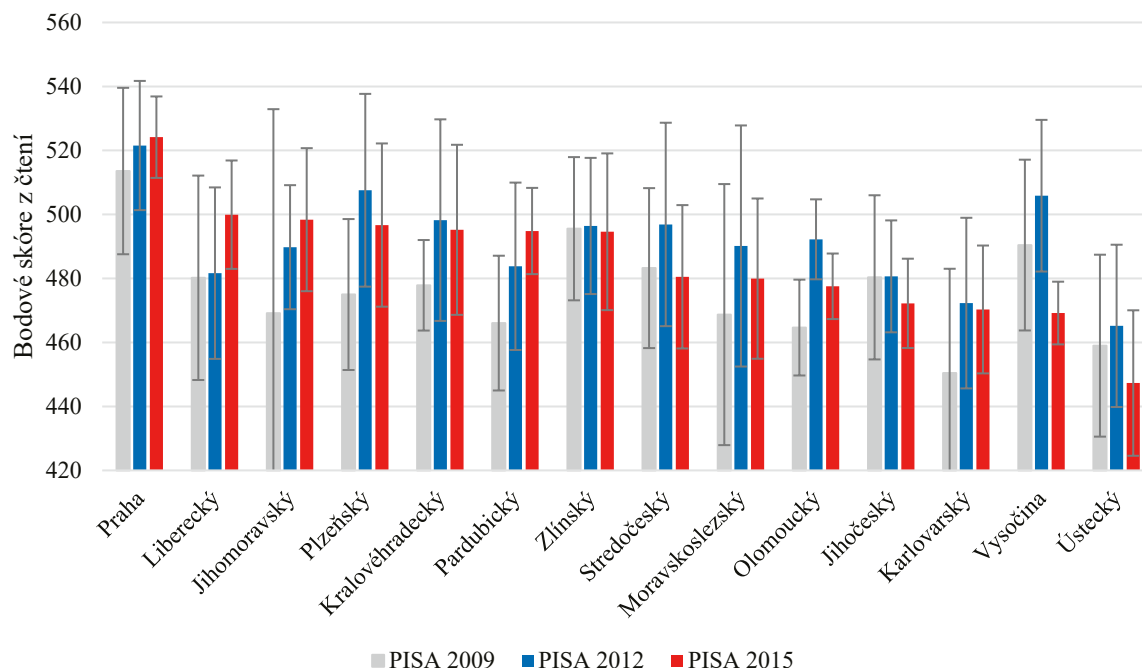
Nejnovější výsledky šetření PISA 2015 jsou ukázány v následujících grafech, a to ve srovnání v rámci dané gramotnostní oblasti v čase. Zobrazeny jsou rovněž intervaly spolehlivosti. Pořadí krajů je velmi podobné šetření TIMSS a PIRLS – s tím, že rozdíl mezi nejlepšími kraji a těmi, které dosahují nejnižších průměrných výsledků, se u patnáctiletých žáků zvyšuje. Rozdíly mezi kraji se tak ve srovnání s šetřením TIMSS a PIRLS u žáků 4. tříd zvyšují.

Výsledky českých žáků v testování PISA 2009–2015 za kraje – matematická gramotnost

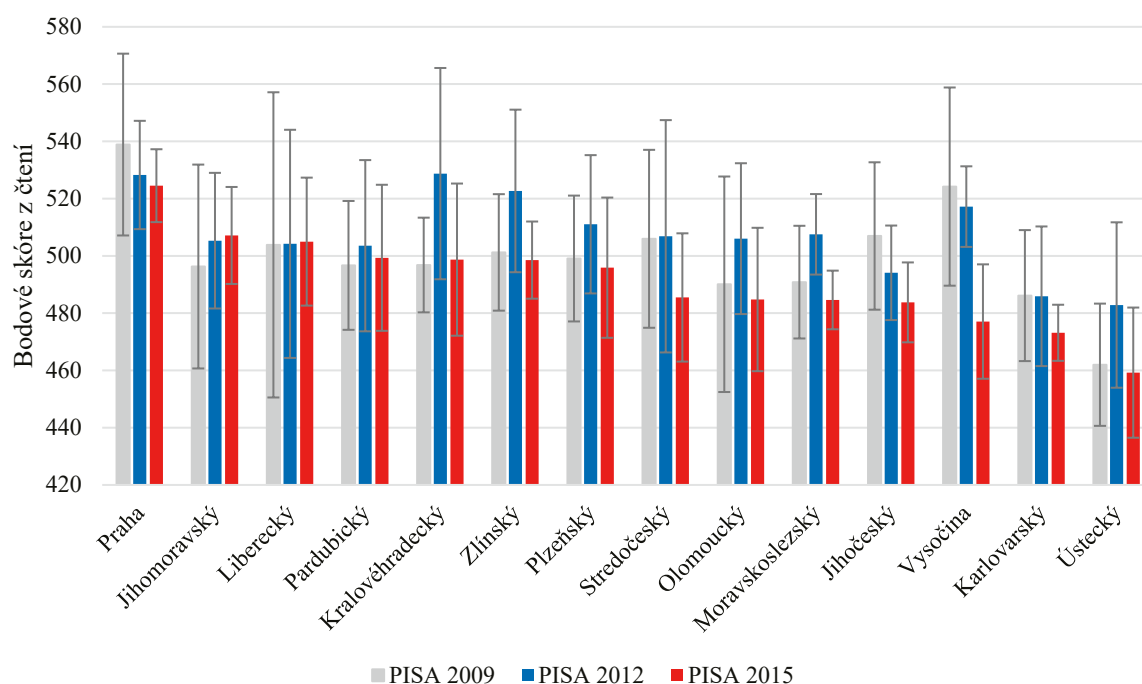
Pozn.: Intervaly spolehlivosti, spočítáno v programu R balíček pro mezinárodní šetření INSTVY.

Výsledky českých žáků v testování PISA 2009–2015 za kraje – čtenářská gramotnost

Pozn.: Intervaly spolehlivosti, spočítáno v programu R balíček pro mezinárodní šetření INSTVY.

Výsledky českých žáků v testování PISA 2009–2015 za kraje – přírodovědná gramotnost

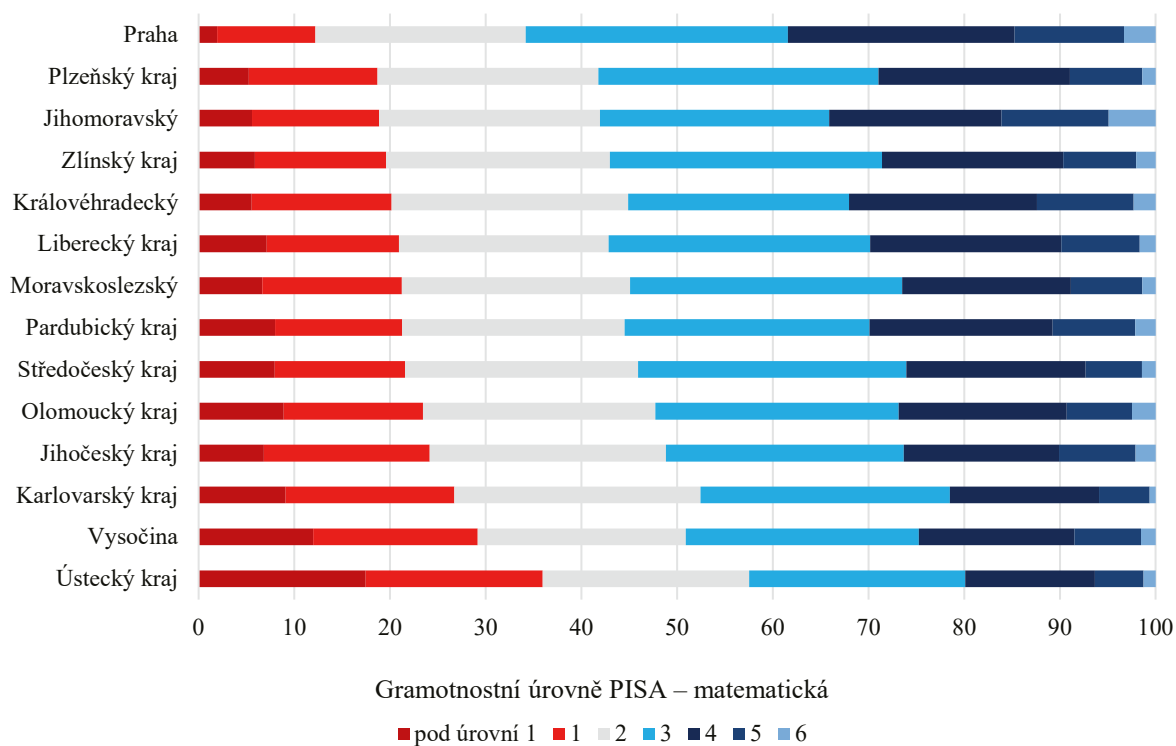

Pozn.: Intervaly spolehlivosti, spočítáno v programu R balíček pro mezinárodní šetření INSTVY.

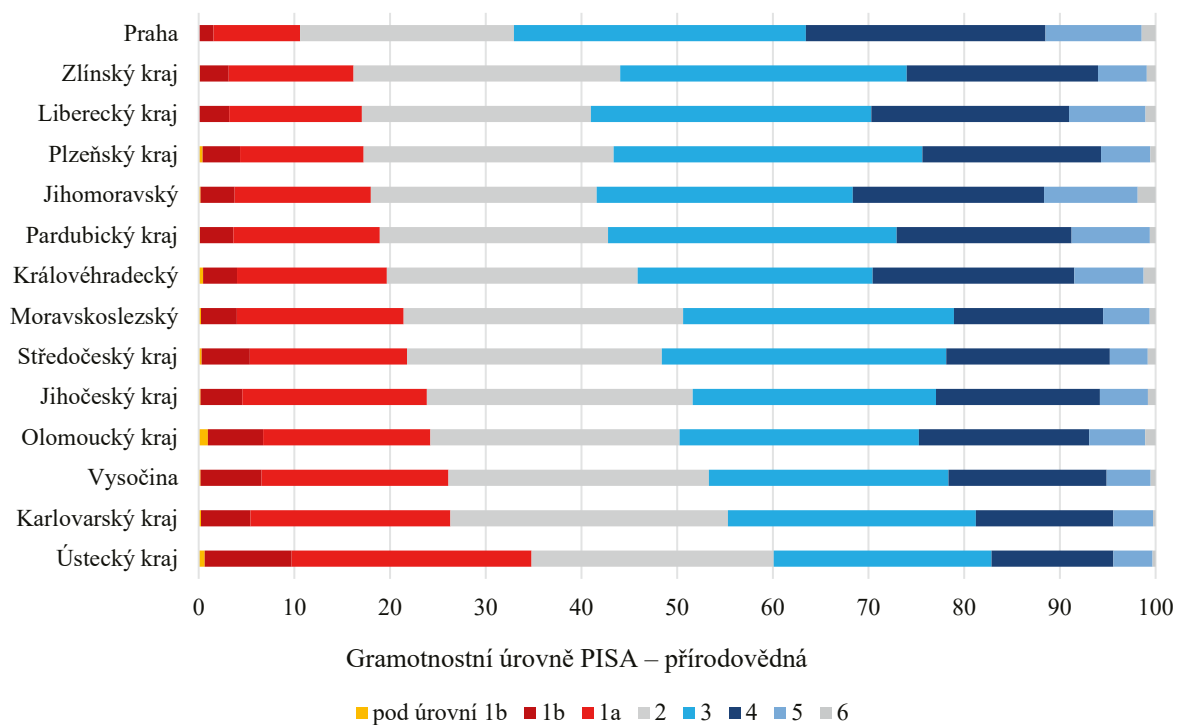
Výsledky ukazují, že spolu silně souvisí výsledky matematické a přírodovědné gramotnosti. Naopak některé kraje mají výrazně horší čtenářskou gramotnost.

Dosud byla ukázána průměrná bodová skóre z gramotnostních testů. Následující analýzy ukazují gramotnostní úrovně dle metodiky OECD pro šetření PISA.

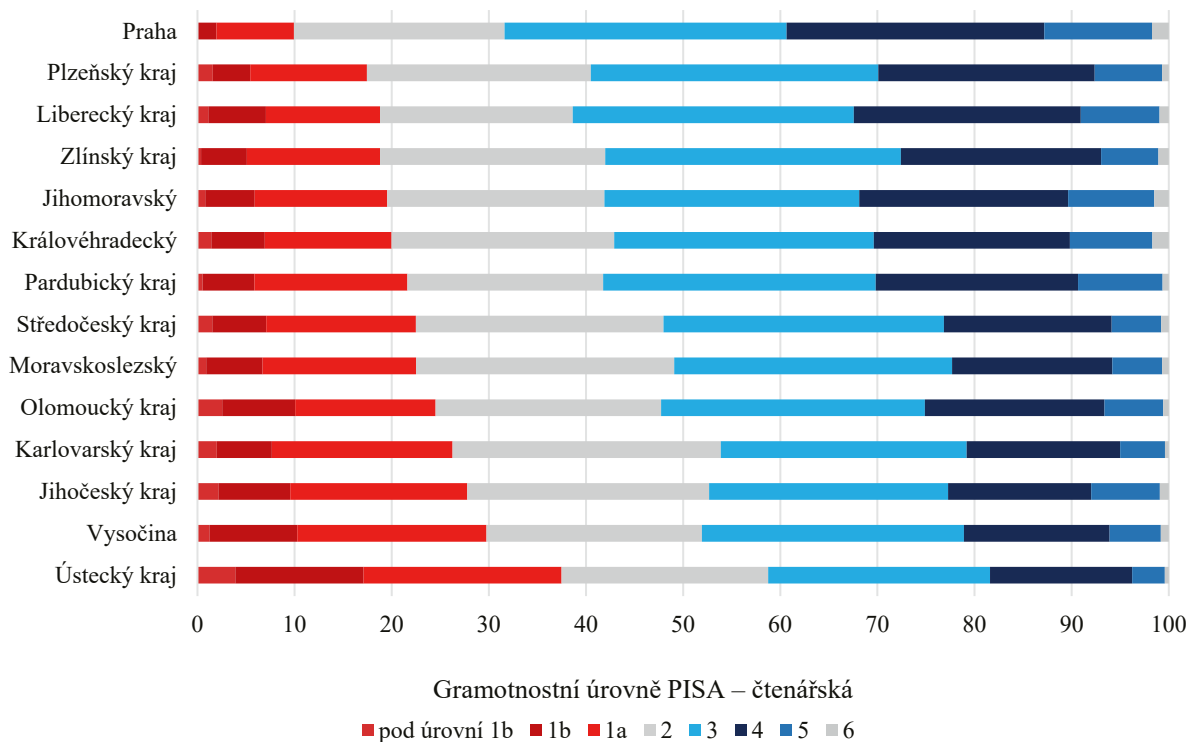
Podíl žáků v dané gramotnostní úrovni PISA – matematická gramotnost

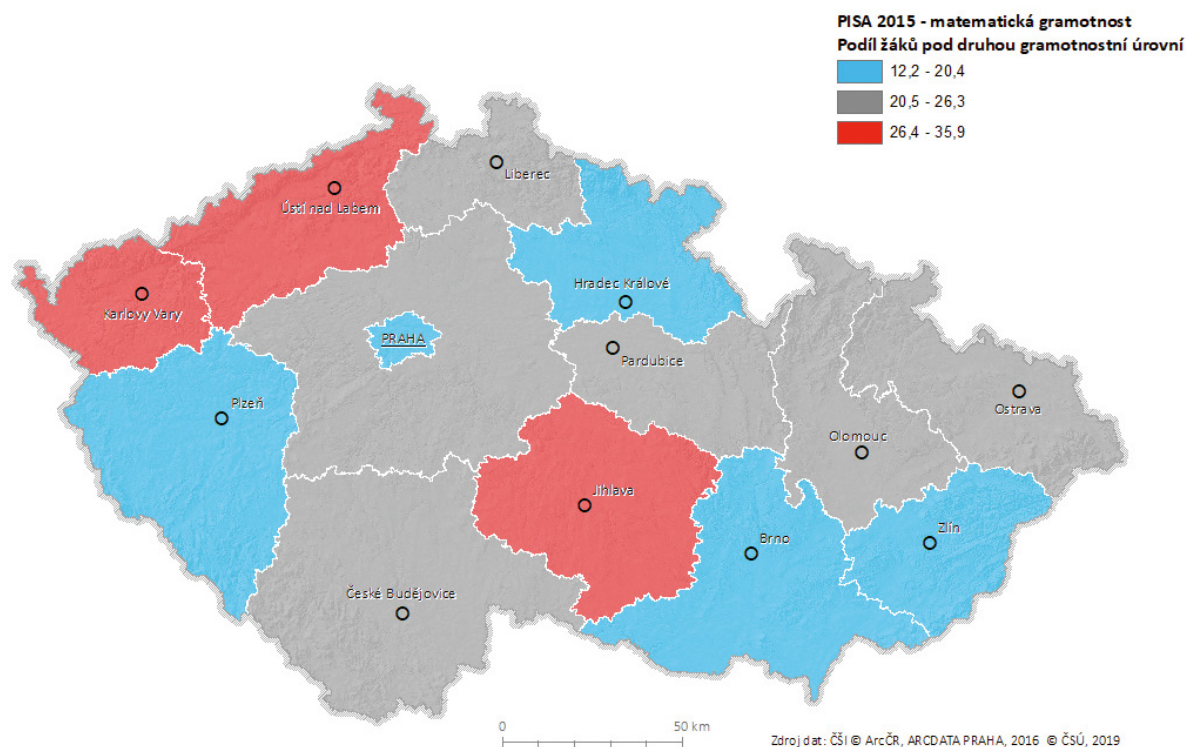
Gramotnostní úrovně v krajích – PISA 2015 – přírodovědná gramotnost

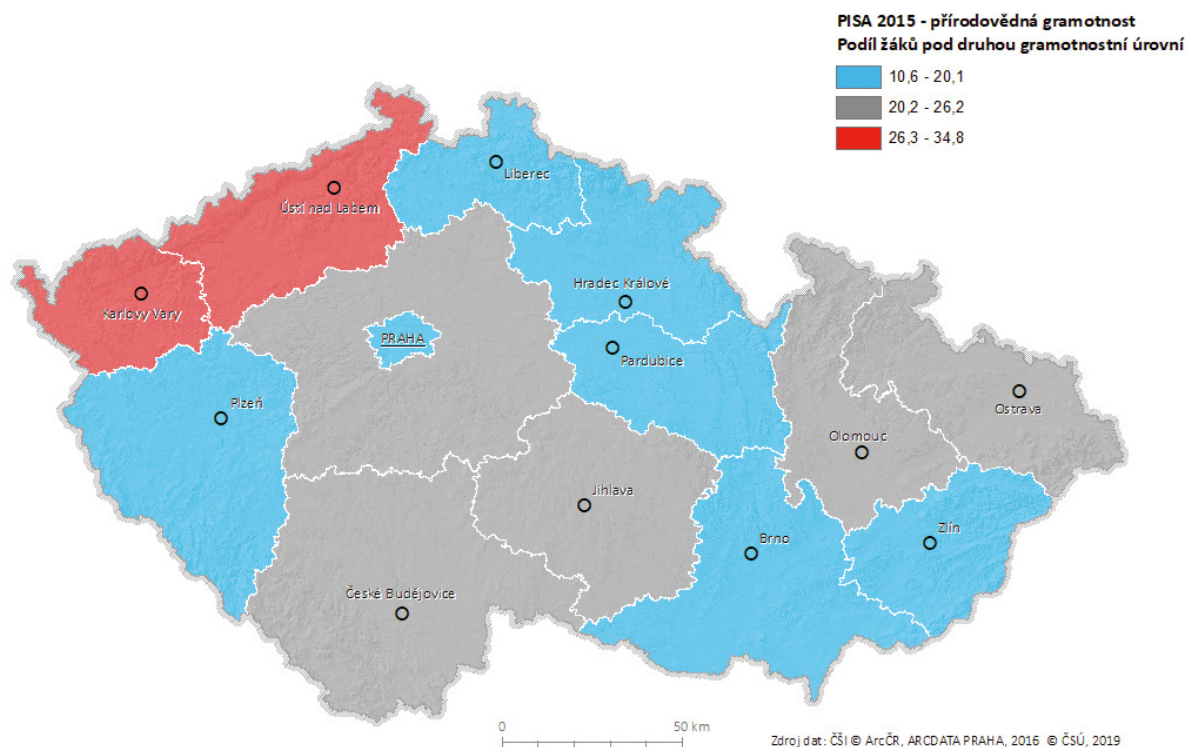
Gramotnostní úrovně v krajích – PISA 2015 – čtenářská gramotnost

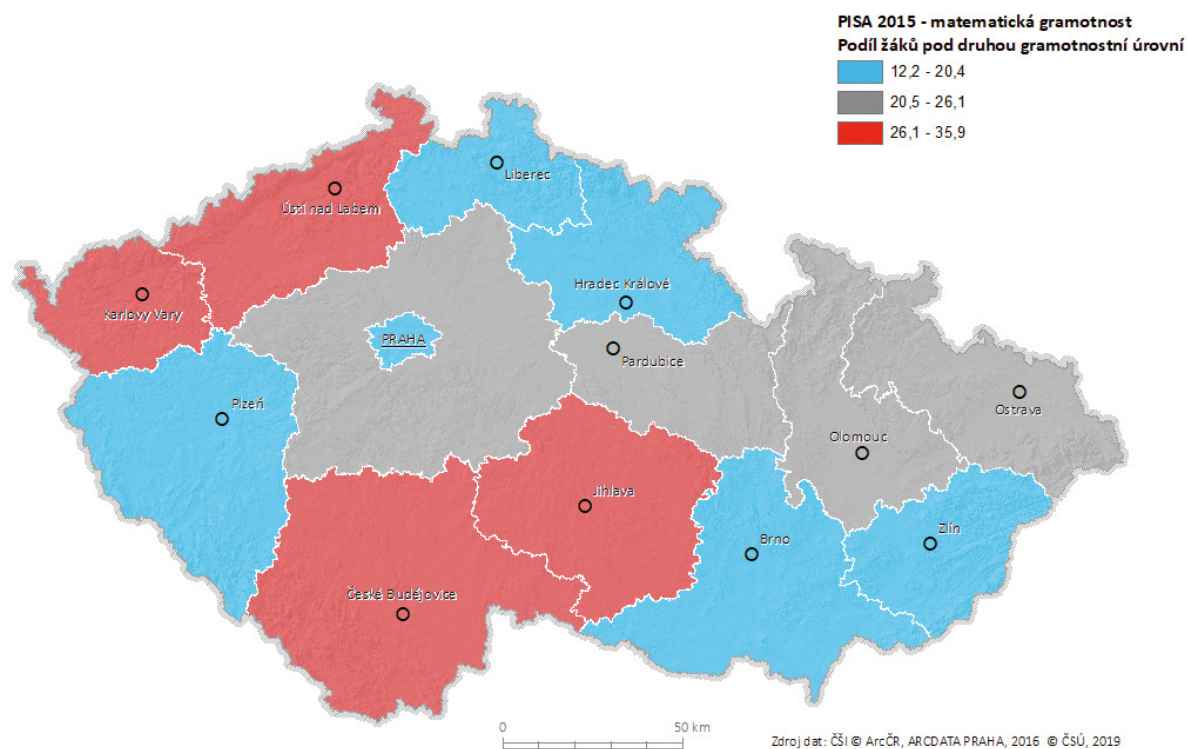
Podíl žáků pod druhou gramotnostní úrovní v krajích – PISA 2015 – matematická gramotnost

Podíl žáků pod druhou gramotnostní úrovní v krajích – PISA 2015 – přírodovědná gramotnost

Podíl žáků pod druhou gramotnostní úrovní v krajích – PISA 2015 – čtenářská gramotnost

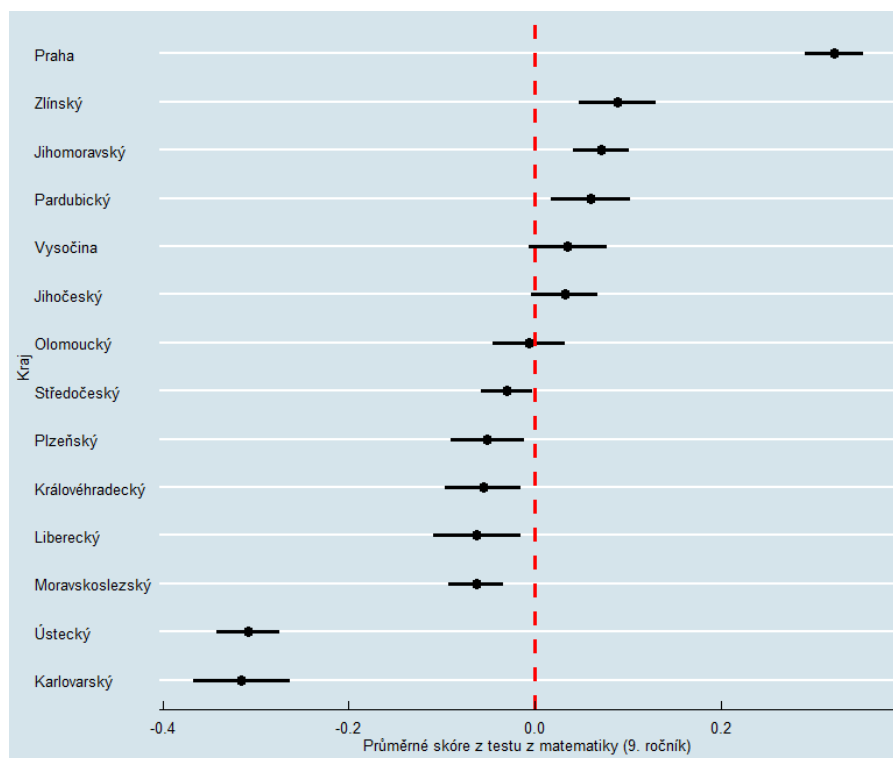

Velký podíl žáků pod druhou gramotnostní úrovní je obrovskou zátěží pro daný kraj. Žáci nezvládají základní dovednosti v matematice a čtení. Nízká čtenářská gramotnost má pak důsledek takový, že absolventi nejsou schopni vyhledávat a analyzovat informace nejen z knih, ale ani z médií, málo se orientují v současném dění a nejsou schopni získané informace vyhodnotit a využít v osobním životě.

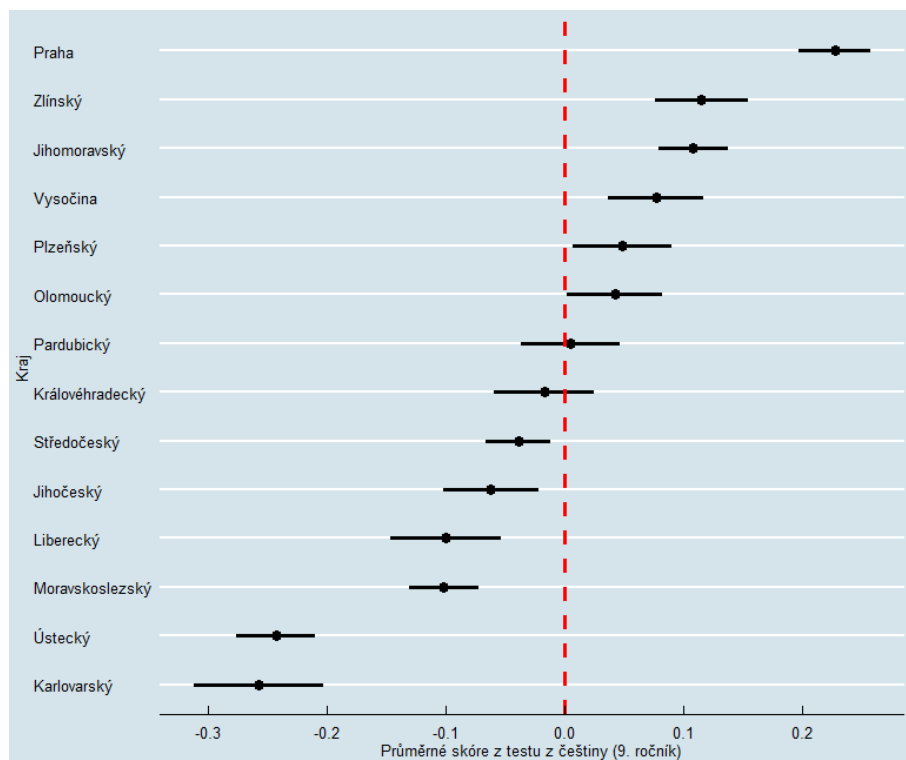
1.2.2 Výsledky testování žáků v 9. ročnících

Výsledky PISA 2015 jsou zatíženy statistickou chybou z důvodu relativně malého vzorku testovaných žáků. Přesnější průměrné výsledky pak ukazuje výběrové testování žáků v 9. ročnících. Následující grafy ukazují vždy průměrný výsledek všech žáků v daném kraji (bodový odhad) spolu s intervalem spolehlivosti (černá úsečka). Pokud se úsečky překrývají mezi dvěma kraji, nelze s určitou mírou spolehlivosti (95 %) říci, že se kraje od sebe liší. Jejich výsledek je tedy stejný, co se pořadí týče.

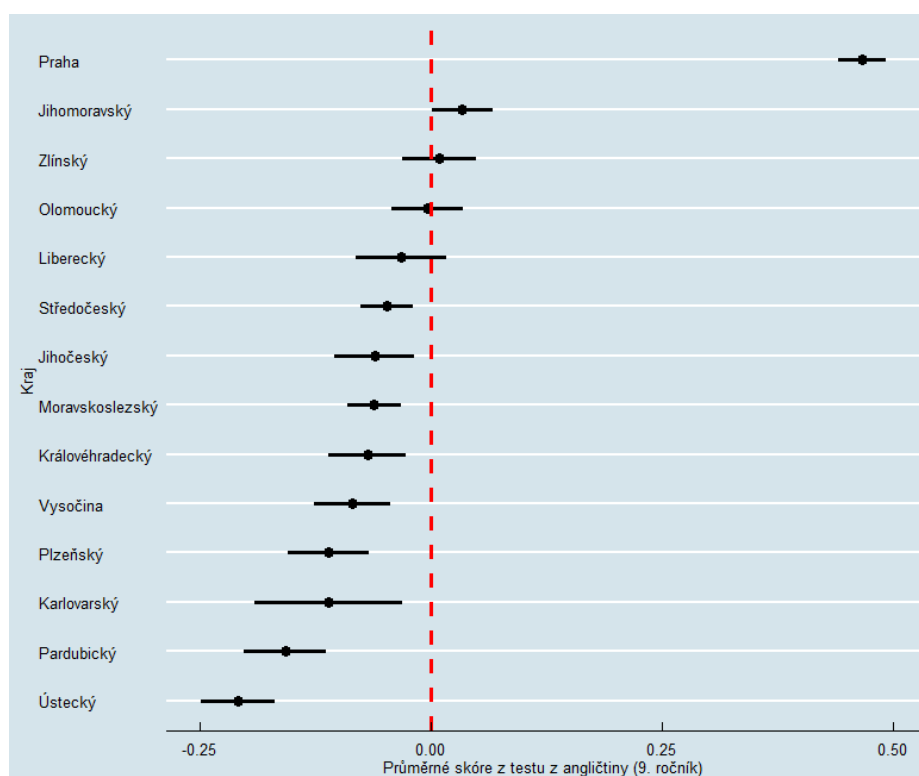
Průměrné skóre z matematiky – Výběrové zjišťování výsledků žáků 9. ročníku

Průměrné skóre z českého jazyka – Výběrové zjišťování výsledků žáků 9. ročníku

Průměrné skóre z anglického jazyka – Výběrové zjišťování výsledků žáků 9. ročníku

1.2.3 Podíl škol, kde ani jeden žák nedosáhl očekávané úrovně v testování 9. ročníků

Tabulky níže zobrazují výsledky z testování žáků 9. tříd základních škol a odpovídajících ročníků víceletých gymnázií. Pro demonstraci byly zvoleny testové výsledky žáků z dvou hlavních testovaných předmětů, kterými jsou matematika a český jazyk. Prezentované hodnoty představují procentuální podíly škol v daném kraji, ve kterých ani jeden z testovaných žáků nedosáhl hranice očekávané úrovně, která byla pro potřeby tohoto testování stanovena na 60 % testového skóre.

Podíl škol v daném kraji, v nichž ani jeden žák nedosáhl očekávané úrovně v předmětu matematika

kraj	všechny školy			školy s minimálním počtem 16 testovaných žáků		
	počet škol	počet škol, v nichž ani jeden žák nedosáhl 60 %	podíl škol, v nichž ani jeden žák nedosáhl 60 %	počet škol	počet škol, v nichž ani jeden žák nedosáhl 60 %	podíl škol, v nichž ani jeden žák nedosáhl 60 %
Jihočeský kraj	95	4	4,2 %	71	1	1,4 %
Jihomoravský kraj	160	4	2,5 %	131	2	1,5 %
Karlovarský kraj	45	9	20,0 %	38	6	15,8 %
Královéhradecký kraj	83	2	2,4 %	69	0	0,0 %
Liberecký kraj	65	2	3,1 %	49	1	2,0 %
Moravskoslezský kraj	160	15	9,4 %	133	4	3,0 %
Olomoucký kraj	95	5	5,3 %	70	3	4,3 %
Pardubický kraj	80	3	3,8 %	56	0	0,0 %
Plzeňský kraj	78	7	9,0 %	65	4	6,2 %
hlavní město Praha	132	2	1,5 %	114	0	0,0 %
Středočeský kraj	172	17	9,9 %	127	2	1,6 %
Ústecký kraj	118	18	15,3 %	90	8	8,9 %
Kraj Vysočina	80	4	5,0 %	60	2	3,3 %
Zlínský kraj	82	1	1,2 %	63	1	1,6 %
celkem	1 445	93	6,4 %	1 136	34	3,0 %

Zdroj: ČŠI

Podíl škol v daném kraji, v nichž ani jeden žák nedosáhl očekávané úrovně v předmětu český jazyk

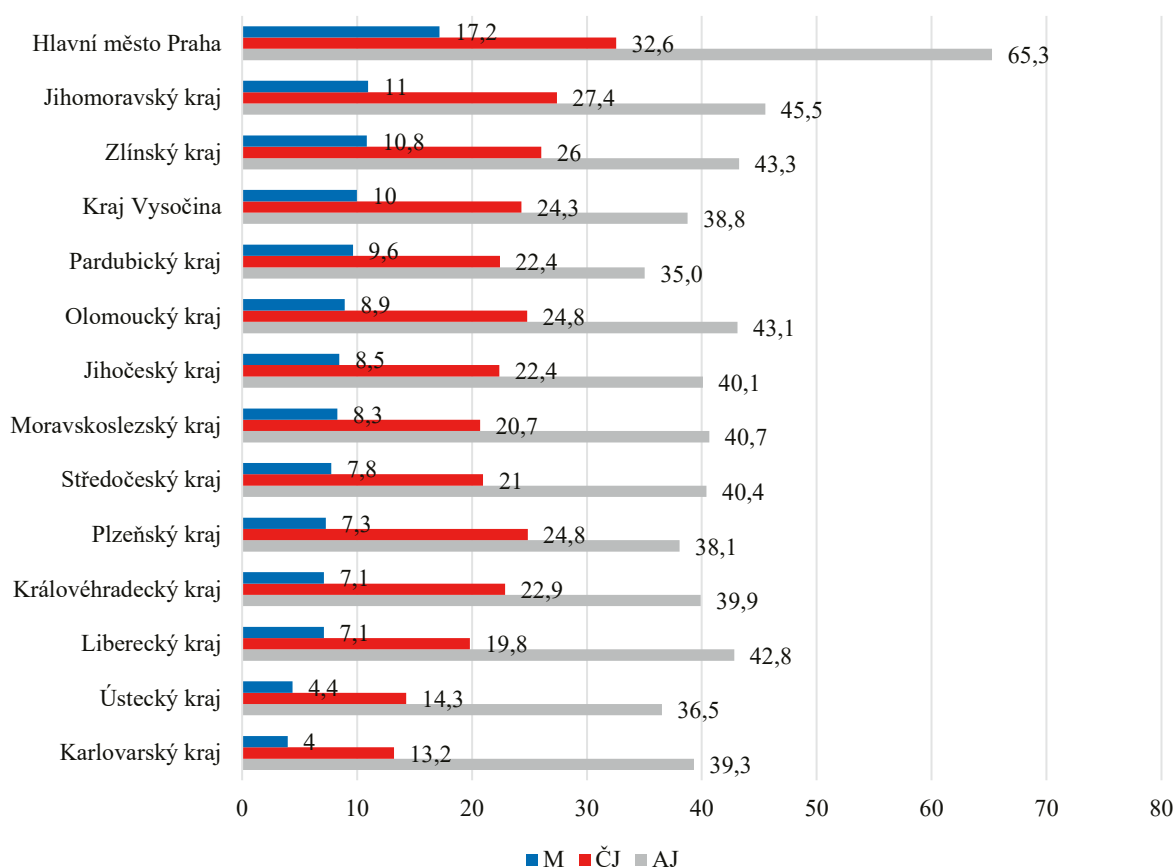
kraj	všechny školy			školy s minimálním počtem 16 testovaných žáků		
	počet škol	počet škol, v nichž ani jeden žák nedosáhl 60 %	podíl škol, v nichž ani jeden žák nedosáhl 60 %	počet škol	počet škol, v nichž ani jeden žák nedosáhl 60 %	podíl škol, v nichž ani jeden žák nedosáhl 60 %
Jihočeský kraj	96	0	0,0 %	72	0	0,0 %
Jihomoravský kraj	158	0	0,0 %	133	0	0,0 %
Karlovarský kraj	44	0	0,0 %	33	0	0,0 %
Královéhradecký kraj	85	1	1,2 %	61	0	0,0 %
Liberecký kraj	66	0	0,0 %	50	0	0,0 %
Moravskoslezský kraj	159	3	1,9 %	133	1	0,8 %
Olomoucký kraj	94	2	2,1 %	68	0	0,0 %
Pardubický kraj	80	0	0,0 %	56	0	0,0 %
Plzeňský kraj	78	1	1,3 %	56	0	0,0 %
hlavní město Praha	133	0	0,0 %	119	0	0,0 %
Středočeský kraj	172	1	0,6 %	131	0	0,0 %
Ústecký kraj	115	4	3,5 %	92	0	0,0 %
Kraj Vysočina	81	0	0,0 %	58	0	0,0 %
Zlínský kraj	82	0	0,0 %	60	0	0,0 %
celkem	1 443	12	0,8 %	1 122	1	0,1 %

Zdroj: ČŠI

1.2.4 Podíly žáků s výbornými výsledky

Také v tomto případě je vhodné zaměřit se na určité gramotnostní kategorie. Žáci byli rozděleni do tří skupin podle toho, jestli jejich úspěšnost v testu náležela do intervalu do 20 % (slabý výsledek), 20–80 %, či nad 80 % (výborný výsledek). Podíly žáků 9. ročníku s výborným výsledkem v matematice, českém i anglickém jazyce v krajích zobrazuje následující graf. Zjištění dále rozšiřuje tabulka zobrazující podíly žáků jak s výborným, tak se slabým výsledkem.

Podíly žáků s výborným výsledkem – Výběrové zjišťování výsledků žáků 9. ročníku

Podíly žáků se slabým/výborným výsledkem – Výběrové zjišťování výsledků žáků 9. ročníku

kraj	matematika		český jazyk		anglický jazyk	
	slabý	výborný	slabý	výborný	slabý	výborný
Jihočeský kraj	4,9	8,5	0,6	22,4	0,1	40,1
Jihomoravský kraj	5	11	0,7	27,4	0,1	45,5
Karlovarský kraj	9,8	4	1,3	13,2	0,2	39,3
Královéhradecký kraj	5,8	7,1	1	22,9	0,1	39,9
Liberecký kraj	6,5	7,1	0,6	19,8	0,1	42,8
Moravskoslezský kraj	7,3	8,3	1	20,7	0,2	40,7
Olomoucký kraj	5,5	8,9	0,6	24,8	0,2	43,1
Pardubický kraj	4,5	9,6	0,8	22,4	0,1	35,0
Plzeňský kraj	5,8	7,3	0,7	24,8	0,2	38,1
hlavní město Praha	3,7	17,2	1	32,6	0,1	65,3
Středočeský kraj	5,3	7,8	0,7	21	0,1	40,4
Ústecký kraj	10,5	4,4	0,8	14,3	0,1	36,5
Kraj Vysočina	4,9	10	0,4	24,3	0	38,8
Zlínský kraj	4,4	10,8	0,4	26	0,1	43,3
celá ČR	5,9	9,2	0,8	23,3	0,1	43,5

Následující tabulka zobrazuje podíly žáků, kteří v inspekčním testování dosáhli výborného výsledku (80 % a víc) ve veřejných a neveřejných školách v rámci jednotlivých krajů.

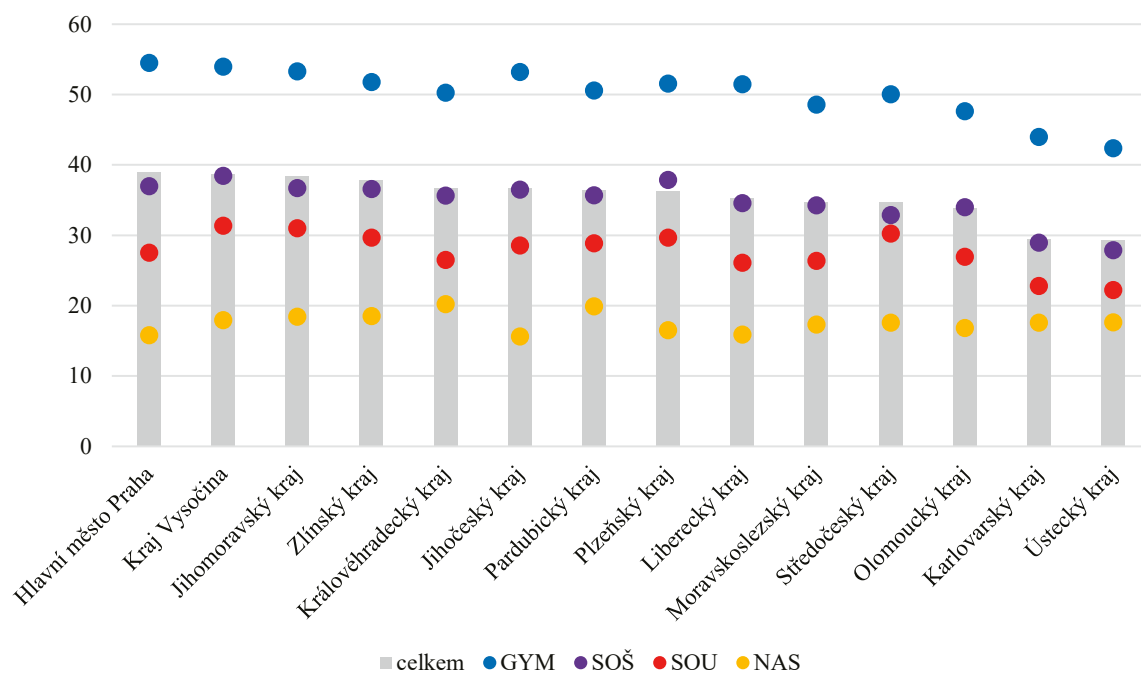
Podíly žáků veřejných a neveřejných škol s výborným výsledkem – Výběrové zjišťování výsledků žáků 9. ročníku

kraj	matematika		český jazyk		anglický jazyk	
	neveřejné	veřejné	neveřejné	veřejné	neveřejné	veřejné
hlavní město Praha	26,1	16,2	46,2	31,1	91,9	61,8
Jihomoravský kraj	14,6	10,8	54,4	26,2	65,6	44,6
Zlínský kraj	9,8	10,9	44,2	25,3	60,0	42,7
Kraj Vysočina	6,3	10,1	44,4	23,9	71,4	37,8
Pardubický kraj	25,8	9,4	37,5	22,4	91,3	34,4
Olomoucký kraj	40,6	8,0	49,2	24,2	31,0	43,4
Jihočeský kraj	8,9	8,4	32,2	22,0	78,6	39,3
Moravskoslezský kraj	18,3	8,0	39,2	20,4	42,4	40,6
Středočeský kraj	7,3	7,8	38,6	20,5	78,4	40,0
Plzeňský kraj	40,9	6,3	41,7	24,5	90,4	35,3
Královéhradecký kraj	15,0	6,9	46,2	21,3	67,0	38,3
Liberecký kraj	29,2	6,8	28,6	19,6	71,4	41,9
Ústecký kraj	0,9	4,5	16,0	14,2	43,0	36,3
Karlovarský kraj	-	4,0	34,5	12,7	55,2	38,6
celá ČR	19,0	8,8	43,2	22,5	73,9	42,2

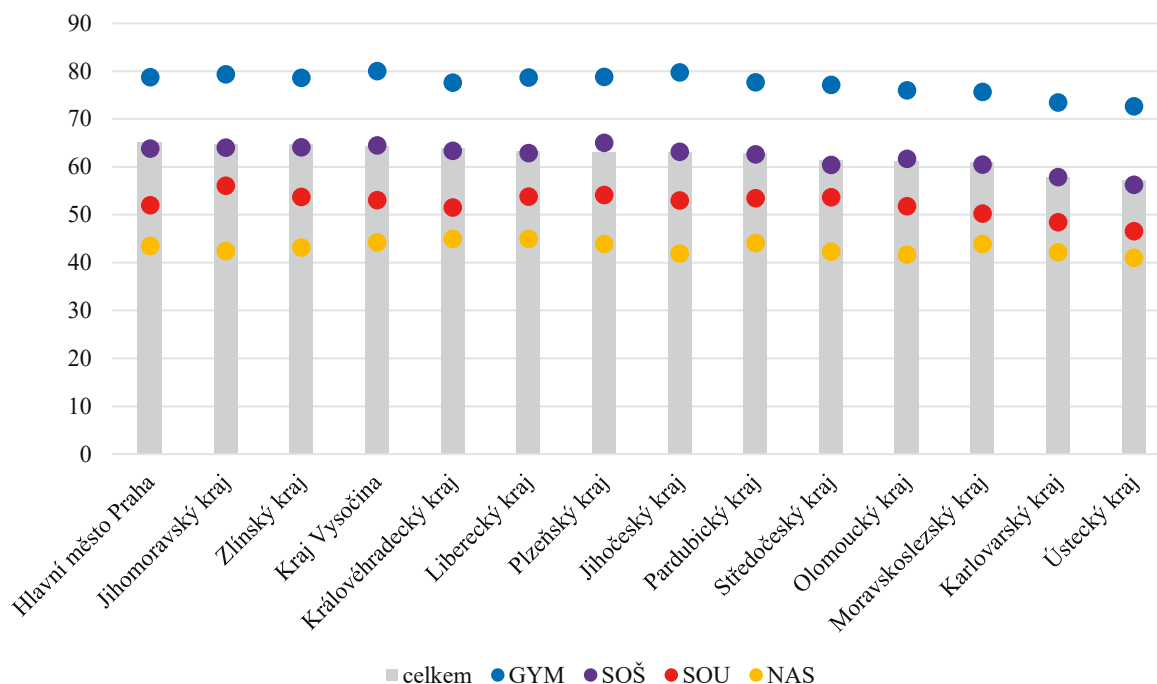
1.2.5 Výsledky přijímacích zkoušek na střední školy

Jedním z dalších možných ukazatelů výsledků vzdělávání, mimo mezinárodní či národní testování, jsou výsledky žáků v přijímacím řízení na střední školy. Krajské výsledky jednotných přijímacích zkoušek z roku 2018 ve čtyřletých oborech celkem a v jednotlivých typech škol zobrazují následující dva grafy (matematika a český jazyk).

Průměrný % skór uchazečů o čtyřleté obory v matematice – jednotné přijímací zkoušky 2018

Průměrný % skór uchazečů o čtyřleté obory v českém jazyce – jednotné přijímací zkoušky 2018

Další tabulka ukazuje podíly uchazečů o čtyřleté obory středních škol v jednotlivých krajích, kteří přijímací zkoušku nekonali. Prezentovány jsou jak celkové podíly, tak podíly v jednotlivých typech středních škol.

Podíly uchazečů o čtyřleté obory, kteří nekonali přijímací zkoušku 2018

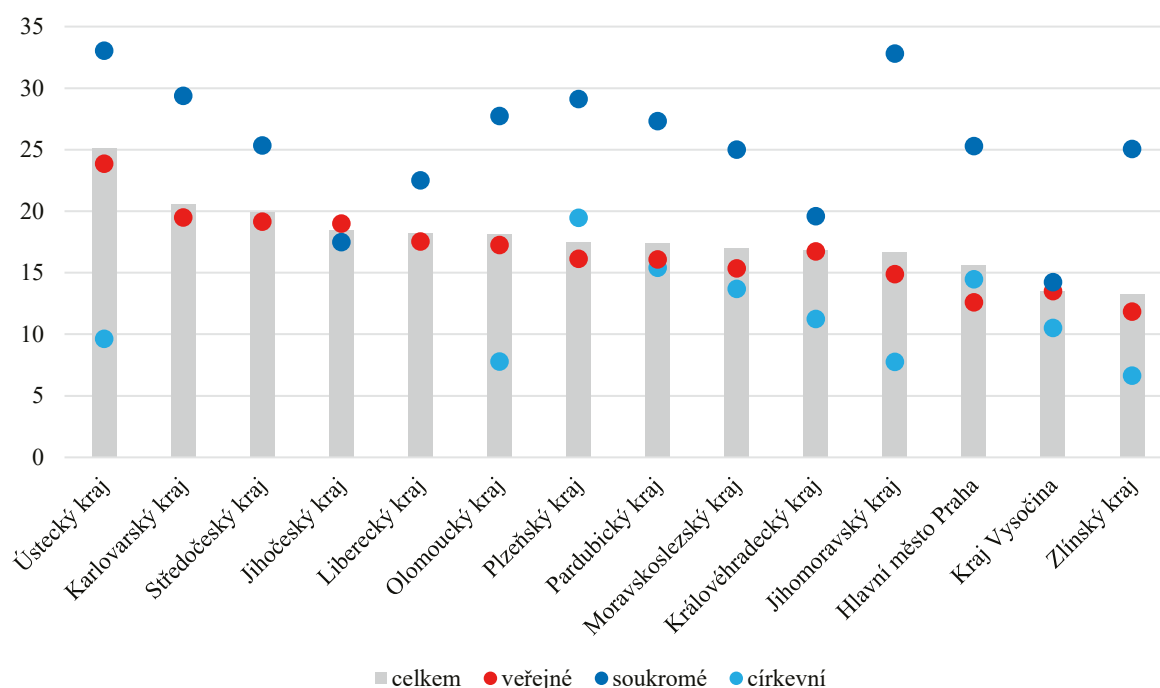
kraj	český jazyk					matematika				
	celkem	GV	SOŠ	SOU	NÁS	celkem	GV	SOŠ	SOU	NÁS
hlavní město Praha	1,7	0,6	1,2	2,7	10,1	1,8	0,6	1,3	2,9	10,3
Jihočeský kraj	1,4	0,6	0,7	1,3	7,8	1,5	0,7	0,8	1,5	7,8
Jihomoravský kraj	2,0	0,5	1,3	1,9	8,9	2,0	0,5	1,3	1,9	8,7
Karlovarský kraj	1,4	0,4	0,9	1,1	6,9	1,3	0,3	0,8	1,1	6,9
Královéhradecký kraj	1,4	0,0	0,5	1,0	17,1	1,4	0,0	0,5	1,0	17,1
Liberecký kraj	1,5	0,3	0,9	1,5	6,6	1,6	0,3	0,9	1,5	6,6
Moravskoslezský kraj	1,1	0,2	0,6	0,6	6,2	1,1	0,2	0,7	0,6	6,2
Olomoucký kraj	1,4	0,6	0,8	0,8	6,3	1,4	0,5	0,8	1,0	6,1
Pardubický kraj	1,4	0,4	0,9	1,1	6,5	1,4	0,4	0,9	1,3	6,5
Plzeňský kraj	1,1	0,2	0,7	1,2	3,6	1,1	0,2	0,7	1,2	3,6
Středočeský kraj	1,7	0,3	0,9	1,9	8,9	1,8	0,3	0,9	2,0	9,5
Ústecký kraj	1,8	0,4	0,8	2,2	16,7	1,7	0,3	0,7	2,2	16,3
Kraj Vysočina	2,0	0,4	1,1	1,3	10,2	2,0	0,4	1,1	1,3	10,2
Zlínský kraj	1,4	0,1	0,9	2,7	6,4	1,3	0,1	0,8	2,5	6,4
celá ČR	1,7	0,4	1,0	1,6	8,5	1,7	0,4	1,0	1,7	8,5

1.3 Výsledky vzdělávání ve SŠ

1.3.1 Výsledky maturitních zkoušek

Co se týče výsledků žáků středních škol, je možné zaměřit se na výsledky maturitních zkoušek. Následující graf porovnává hrubou neúspěšnost žáků u maturit v roce 2018. Hrubá neúspěšnost je ukazatel vypovídající o tom, jaký podíl žáků z celkem přihlášených u zkoušky neuspěl anebo zkoušku vůbec nekonal. Uvedený graf konkrétně ukazuje jak celkovou hrubou neúspěšnost žáků v krajském srovnání, tak hrubou neúspěšnost žáků v členění podle zřizovatelů škol. Průměr za kraj je značen ve sloupci, průměry dle zřizovatelů škol pak bodovým odhadem.

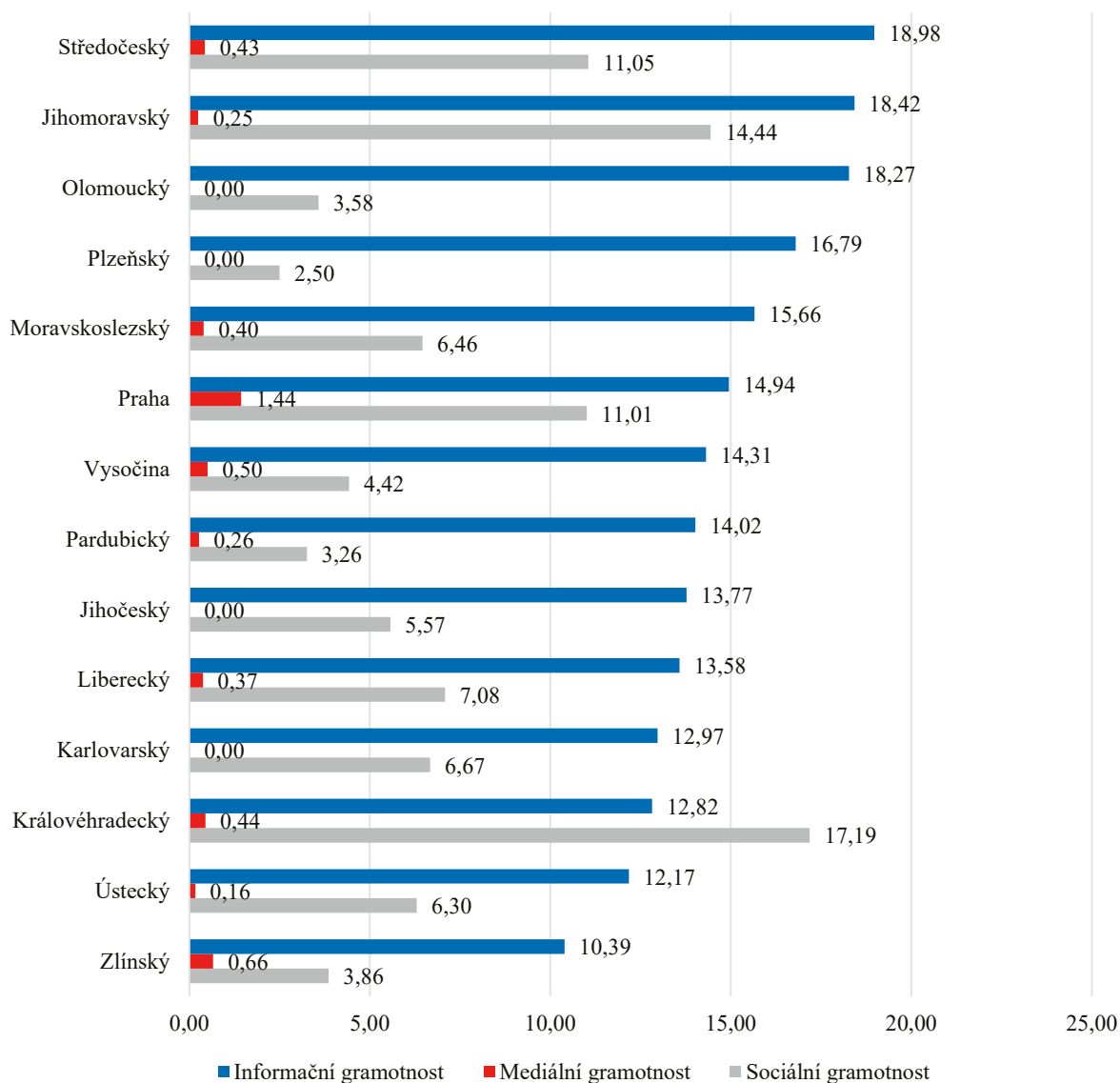
Hrubá neúspěšnost žáků u maturitní zkoušky 2018 (po podzimním zkušebním období; v %)

1.3.2 Podíly žáků s výbornými výsledky v národním testování gramotností

Výsledky žáků středních škol v národním testování byly sledovány třemi typy testovaných gramotností, pro které bylo vytvořeno krajské srovnání. Jednalo se o výsledky testů z mediální gramotnosti (2017) pro 2. ročník SŠ, sociální gramotnosti (2017) pro 2. ročník SŠ a informační gramotnosti (2018) pro 3. ročník SŠ. Graf zobrazuje podíly žáků v krajích, kteří dosáhli výborného výsledku (nad 80 %). Následující tabulka pak zobrazuje podíly žáků jak s výborným, tak se slabým výsledkem.

Podíly žáků s výborným výsledkem – Výběrové zjišťování výsledků žáků SŠ

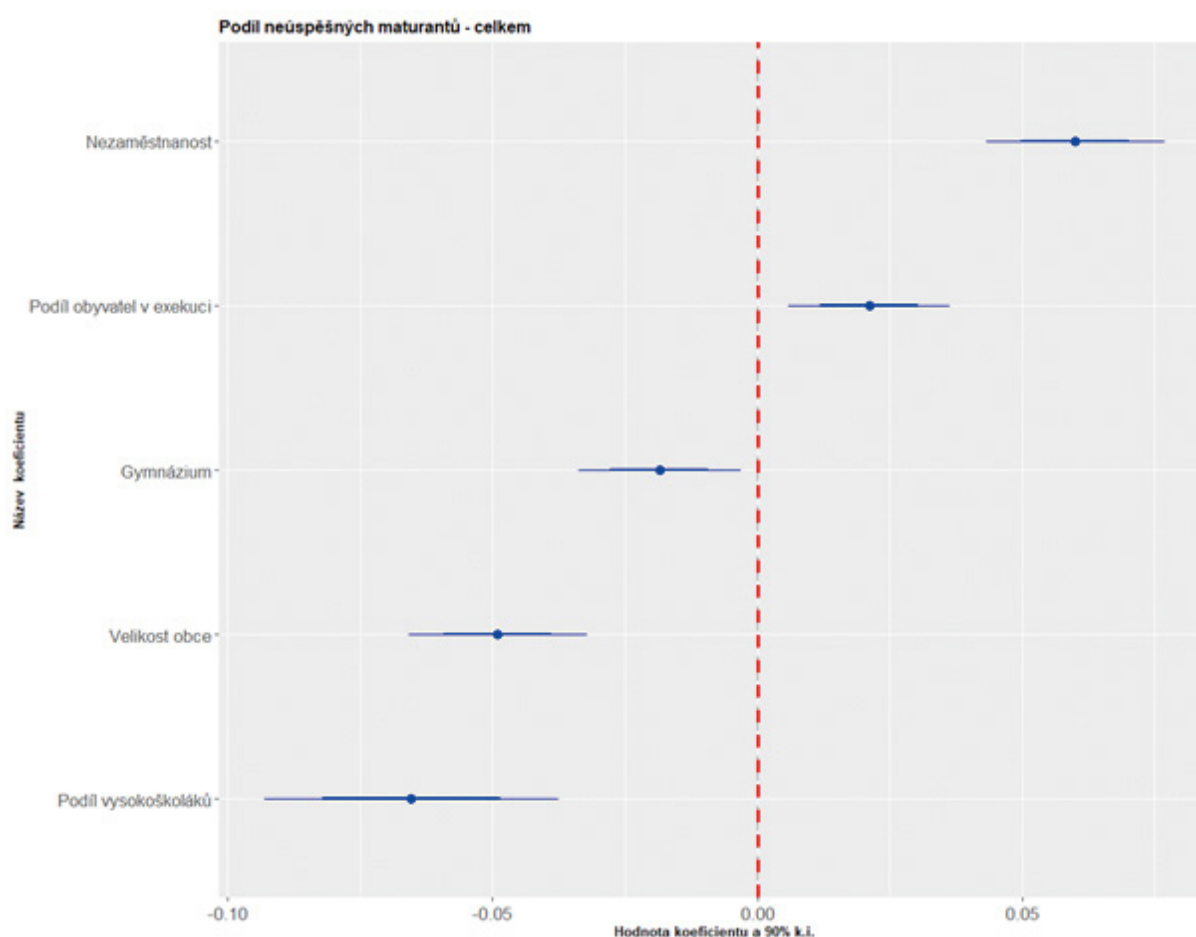
Podíly žáků se slabým/výborným výsledkem – Výběrové zjišťování výsledků žáků ŠŠ

kraj	sociální gramotnost		mediální gramotnost		informační gramotnost	
	výborné výsledky	slabé výsledky	výborné výsledky	slabé výsledky	výborné výsledky	slabé výsledky
Jihočeský kraj	5,57	0,76	0,00	0,00	13,77	0,60
Jihomoravský kraj	14,44	0,00	0,25	0,49	18,42	0,35
Karlovarský kraj	6,67	0,74	0,00	4,24	12,97	0,84
Královéhradecký kraj	17,19	0,00	0,44	0,44	12,82	0,61
Liberecký kraj	7,08	0,44	0,37	1,50	13,58	0,22
Moravskoslezský kraj	6,46	0,24	0,40	1,85	15,66	0,22
Olomoucký kraj	3,58	0,42	0,00	0,55	18,27	0,22
Pardubický kraj	3,26	0,00	0,26	0,79	14,02	0,37
Plzeňský kraj	2,50	0,23	0,00	0,34	16,79	0,57
hlavní město Praha	11,01	0,00	1,44	1,74	14,94	0,72
Středočeský kraj	11,05	0,00	0,43	1,72	18,98	0,21
Ústecký kraj	6,30	0,00	0,16	1,32	12,17	0,36
Kraj Vysočina	4,42	0,00	0,50	0,75	14,31	0,19
Zlínský kraj	3,86	0,45	0,66	0,66	10,39	0,00

1.3.3 Analýza výsledků maturitních zkoušek 2018 ve vztahu k SES

Vliv SES je patrný i při analýze úspěšnosti žáků u maturitních zkoušek v roce 2018. Jednotkou analýzy jsou jednotlivé obory středních škol a závisle proměnná je podíl neúspěšných maturantů v daném oboru školy (čistá neúspěšnost bez těch, kteří se nedostavili). Školy byly napárovány s výsledky Sčítání lidu, domů a bytů 2011, a to dle volebních okrsků a obcí, pro která jsou socioekonomická data k dispozici. Graf níže ukazuje výsledné hodnoty koeficientů z regresního modelu, kdy koeficienty s hodnotou větší než 0 (červená přerušovaná linie) zvyšují podíl neúspěšných maturantů, naopak koeficienty s hodnotou menší než 0 neúspěšnost snižují. Model prokazuje korelaci mezi nezaměstnaností a podílem obyvatel v exekuci v místě (proxy proměnné pro SES), kde se škola nachází. V těchto oblastech školy dosahují horší úspěšnosti svých maturantů. Naopak školy, které se nacházejí v oblastech s vyšším podílem vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva a ve velkých městech, dosahují lepších výsledků (nižší neúspěšnosti maturantů). Pokud se jedná o gymnázia, oproti ostatním typům středních škol mají nižší podíl neúspěšných maturantů. Nicméně i pro ně platí, že pokud jsou gymnázia v oblasti s nepříznivým socioekonomickým rozvojem, žáci dosahují horší úspěšnosti u maturit.

Model vysvětlující podíl neúspěšných maturantů z roku 2018

Pozn.: Jedná se o Poissonovu regresi pro číselná data s velkou disperzí, vytvořeno v jazyku R. Podíl osob v exekuci, zdroj: www.mapaexekuci.cz. CERMAT, ČŠI, ČSÚ.

Model je za všechny školy a nelze jej vytvořit na úrovni malých krajů, jako je Karlovarský kraj (pouze 26 středních škol). Nicméně model za celou republiku ukazuje, že rozdílná úspěšnost maturantů u zkoušek je dána socioekonomickým prostředím. Strukturálně postižené kraje, jako Karlovarský a Ústecký, budou mít horší úspěšnost u maturit ve srovnání s těmi kraji, které jsou ekonomickými jádry země.

1.3.4 Počty přijatých do SŠ a počty absolventů

Počet nově přijatých žáků SŠ v krajích ČR

kraj	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Česká republika	160 978	158 824	153 897	138 874	128 453	121 583	120 053	117 725	116 077	115 617	114 041
hlavní město Praha	20 449	20 013	19 445	17 953	16 652	16 118	15 876	15 919	16 508	17 030	17 006
Středočeský kraj	14 423	14 609	13 793	12 910	11 966	11 749	11 868	11 680	10 887	10 939	10 986
Jihočeský kraj	10 196	10 176	9 872	8 853	8 286	8 004	7 719	7 534	7 357	7 205	7 060
Plzeňský kraj	8 003	8 055	8 055	7 113	6 466	6 058	6 031	6 167	5 896	6 159	6 008
Karlovarský kraj	4 847	4 667	4 585	4 208	3 592	3 180	3 226	2 992	2 972	3 055	2 922
Ústecký kraj	13 678	13 663	13 235	12 115	10 970	10 332	10 041	9 612	9 530	9 518	9 174
Liberecký kraj	6 422	6 274	6 056	5 423	5 069	4 690	4 498	4 397	4 369	4 347	4 281
Královéhradecký kraj	8 943	8 680	8 526	7 414	7 187	6 682	6 701	6 634	6 316	6 276	5 974
Pardubický kraj	7 628	7 445	7 147	6 691	6 134	5 733	5 800	5 838	5 961	5 848	5 882
Kraj Vysočina	7 856	7 885	7 765	6 812	6 554	6 154	6 099	6 030	5 759	5 730	5 628
Jihomoravský kraj	17 918	17 585	17 004	15 250	14 160	13 158	13 158	12 931	12 813	12 472	12 437
Olomoucký kraj	10 408	10 167	9 923	8 913	8 226	7 945	7 778	7 442	7 297	7 320	7 167
Zlínský kraj	9 798	9 434	9 068	7 825	7 081	6 687	6 614	6 605	6 540	6 471	6 398
Moravskoslezský kraj	20 409	20 171	19 423	17 394	16 110	15 093	14 644	13 944	13 872	13 247	13 118

Počet absolventů SŠ v krajích ČR

kraj	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
hlavní město Praha	16 018	15 728	14 640	13 217	13 100	12 336	11 350	10 778	10 155	10 481	10 697
Středočeský kraj	10 986	10 881	10 512	9 761	9 573	9 261	8 419	8 014	7 372	7 675	7 251
Jihočeský kraj	7 996	8 224	7 803	7 200	7 109	6 759	5 960	5 400	5 114	5 077	4 959
Plzeňský kraj	6 321	6 130	6 136	5 288	5 313	5 002	4 639	4 050	3 881	3 844	3 988
Karlovarský kraj	3 205	3 212	2 687	2 690	2 581	2 469	2 218	1 881	1 713	1 801	1 685
Ústecký kraj	9 102	9 124	8 653	8 012	7 576	7 155	6 305	5 713	5 379	5 381	5 341
Liberecký kraj	4 668	4 554	4 503	3 948	3 601	3 416	3 229	2 958	2 818	2 727	2 852
Královéhradecký kraj	6 913	6 794	6 458	6 619	6 328	6 063	5 069	5 138	4 548	4 536	4 600
Pardubický kraj	5 974	5 909	5 735	5 544	5 459	5 211	4 677	4 173	3 972	4 132	4 072
Kraj Vysočina	6 517	6 439	6 544	5 876	5 903	5 643	4 988	4 843	4 846	4 675	4 631
Jihomoravský kraj	15 111	14 336	13 277	12 905	12 467	11 687	10 352	9 538	8 824	8 865	8 784
Olomoucký kraj	8 158	7 929	7 221	7 519	6 973	6 624	6 029	5 535	5 315	5 255	5 200
Zlínský kraj	8 149	8 234	6 900	7 214	7 111	6 692	5 702	5 311	4 959	4 935	4 933
Moravskoslezský kraj	16 375	15 657	15 377	13 721	13 722	12 737	11 139	10 490	9 489	9 218	9 063

1.3.5 Přechod do terciárního vzdělávání

Velkou překážkou ve správném vyhodnocování přechodu ze střední školy do studia na vysoké škole jsou termíny konání maturitních zkoušek, podávání přihlášek ke studiu na vysoké škole a konání případných přijímacích zkoušek ke studiu na vysoké škole. Hrubou statistikou porovnávající kraje v oblasti přechodu žáků středních škol do terciárního vzdělávání je podíl zapsaných ke studiu na vysokou školu na celkovém počtu přihlášených (ne přijatých). Statistika je vytvořena z těch, co předchozí stupeň vzdělávání ukončili v daném roce a nastoupili do bakalářského stupně vysokoškolského studia.

Přechody do terciárního vzdělávání – podíl zapsaných ke studiu

kraj	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
ČR	73,38	73,64	72,46	70,75	70,71	71,13	69,71	69,83	71,37	73,86	74,65
hlavní město Praha	74,71	75,69	74,60	73,29	72,49	72,38	71,55	70,99	71,16	73,75	77,10
Středočeský kraj	72,75	75,06	73,09	72,49	71,25	72,27	69,44	69,43	71,74	75,57	76,20
Jihočeský kraj	71,68	69,63	76,19	76,77	75,92	75,76	73,62	73,77	75,18	78,32	77,79
Plzeňský kraj	69,73	69,95	68,44	69,91	71,29	69,16	67,15	69,30	69,98	73,70	76,37
Karlovarský kraj	70,22	73,96	72,82	66,18	70,70	68,97	67,45	69,44	66,85	74,59	73,73
Ústecký kraj	71,16	73,33	71,59	68,46	68,07	70,72	69,51	65,88	71,15	71,33	74,25
Liberecký kraj	72,53	75,81	74,09	70,46	69,23	69,17	73,12	71,75	72,69	76,18	76,56
Královéhradecký kraj	71,31	71,71	69,25	68,97	70,30	68,61	67,79	68,32	70,24	71,46	72,67
Pardubický kraj	72,91	73,29	71,12	71,43	70,30	71,17	69,40	69,22	71,47	71,99	76,08
Kraj Vysočina	75,89	72,32	69,69	73,51	72,80	74,24	73,31	73,22	74,59	74,94	75,35
Jihomoravský kraj	69,25	68,28	57,66	63,87	64,43	65,91	63,95	64,82	67,74	69,59	70,42
Olomoucký kraj	73,30	73,53	68,59	66,02	67,82	68,09	67,08	66,79	69,68	72,82	72,88
Zlínský kraj	75,55	74,87	70,02	72,83	72,40	71,38	70,99	70,71	71,52	74,93	72,86
Moravskoslezský kraj	76,90	78,20	73,85	72,57	72,79	73,12	71,72	72,70	72,83	75,19	73,86

1.4 Doprovodné tabulky

Do této podkapitoly byly zařazeny doprovodné tabulky, které se věnují oběma stupňům vzdělávání.

Hodnoty v následujících tabulkách zobrazují procentuální podíl žáků, kteří prospěli s vyznamenáním, respektive neprospěli v předchozím uzavřeném školním roce z navštívených škol Českou školní inspekcí. Jedná se o krajské srovnání.

Procentuální podíl žáků, kteří prospěli s vyznamenáním

kraj	žáci s vyznamenáním		
	ZV	GV	SOV
Jihočeský kraj	62,04	31,63	6,57
Jihomoravský kraj	66,45	34,39	7,30
Karlovarský kraj	54,69	45,98	4,60
Královéhradecký kraj	59,80	-	5,41
Liberecký kraj	54,91	34,30	3,95
Moravskoslezský kraj	59,81	25,93	9,84
Olomoucký kraj	64,25	-	11,59
Pardubický kraj	54,17	12,16	9,38
Plzeňský kraj	58,10	-	8,91
hlavní město Praha	65,45	30,35	11,35
Středočeský kraj	61,32	29,01	6,31
Ústecký kraj	53,61	-	6,12
Kraj Vysočina	61,18	-	6,61
Zlínský kraj	59,66	38,49	10,03
průměr ČR	60,48	31,94	8,23

Procentuální podíl žáků, kteří neprospěli

kraj	neprospívající žáci		
	ZV	GV	SOV
Jihočeský kraj	1,38	0,34	9,03
Jihomoravský kraj	1,09	1,90	8,25
Karlovarský kraj	3,38	0,65	10,15
Královéhradecký kraj	1,35	-	9,82
Liberecký kraj	2,53	1,22	7,99
Moravskoslezský kraj	1,99	0,00	10,13
Olomoucký kraj	1,28	-	7,46
Pardubický kraj	1,72	0,00	8,99
Plzeňský kraj	1,54	-	8,26
hlavní město Praha	0,84	1,50	7,85
Středočeský kraj	1,16	0,92	11,24
Ústecký kraj	3,66	-	13,20
Kraj Vysočina	0,95	-	5,72
Zlínský kraj	0,53	1,59	4,77
průměr ČR	1,56	1,17	8,94

V rámci dotazníkového šetření ředitelé sledovaných škol uváděli, jaká opatření přijímají pro žáky ohrožené školní neúspěšností či neúspěšné žáky. Podíly základních škol, gymnázií a středních odborných škol v krajích, v nichž ředitelé potvrdili využívání jednotlivých opatření, jsou zobrazeny v následujících tabulkách.

Využívaná opatření pro žáky ohrožené školní neúspěšností – ZV (v %)

kraj	individuální práce v hodinách	diferencovaná práce v hodinách	podpůrná opatření ve výuce	spolupráce se školním poradenským pracovištěm	spolupráce se školskými poradenskými zařízeními, diagnostika	zvýšená spolupráce se zákonnými zástupci	konzultace	individuální doučování	skupinové doučování	koncepte domácí přípravy
Jihočeský kraj	87,3	65,5	89,1	80,0	98,2	89,1	52,7	72,7	45,5	27,3
Jihomoravský kraj	88,7	69,4	88,7	72,6	90,3	93,5	69,4	75,8	40,3	19,4
Karlovarský kraj	88,2	58,8	88,2	70,6	88,2	76,5	64,7	70,6	58,8	17,6
Královéhradecký kraj	94,6	83,8	94,6	81,1	91,9	91,9	62,2	81,1	37,8	29,7
Liberecký kraj	83,3	63,3	93,3	63,3	80,0	73,3	33,3	80,0	33,3	23,3
Moravskoslezský kraj	94,2	66,7	94,2	79,7	97,1	94,2	62,3	69,6	65,2	24,6
Olomoucký kraj	89,7	63,2	92,6	72,1	86,8	91,2	61,8	72,1	60,3	23,5
Pardubický kraj	93,8	72,9	95,8	62,5	85,4	91,7	47,9	75,0	54,2	22,9
Plzeňský kraj	92,6	77,8	88,9	63,0	92,6	81,5	40,7	59,3	40,7	29,6
hlavní město Praha	80,0	65,7	91,4	88,6	82,9	85,7	65,7	68,6	60,0	22,9
Středočeský kraj	92,6	79,8	96,8	75,5	89,4	97,9	64,9	67,0	52,1	24,5
Ústecký kraj	90,2	61,0	87,8	73,2	87,8	87,8	53,7	87,8	56,1	22,0
Kraj Vysočina	95,1	67,2	86,9	57,4	93,4	91,8	57,4	65,6	41,0	18,0
Zlínský kraj	86,7	60,0	90,0	80,0	86,7	96,7	60,0	66,7	56,7	33,3
celá ČR	90,5	69,1	91,8	73,0	90,1	90,8	58,5	72,0	50,7	23,9

Zdroj: ČŠI

Využívaná opatření pro žáky ohrožené školní neúspěšností – G (v %)

kraj	individuální práce v hodinách	diferencovaná práce v hodinách	podpůrná opatření ve výuce	spolupráce se školním poradenským pracovištěm	spolupráce se školskými poradenskými zařízeními, diagnostika	zvýšená spolupráce se zákonnými zástupci žáků	konzultace	individuální doučování	skupinové doučování	koncepte domácí přípravy
Jihomoravský kraj	50,0	75,0	75,0	100,0	75,0	100,0	100,0	75,0	25,0	50,0
Karlovarský kraj	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	66,7	100,0	100,0	100,0	66,7
hlavní město Praha	50,0	33,3	58,3	100,0	75,0	91,7	91,7	41,7	33,3	16,7
Středočeský kraj	66,7	33,3	66,7	83,3	33,3	100,0	100,0	66,7	50,0	16,7
celá ČR	57,1	45,7	65,7	91,4	65,7	91,4	91,4	57,1	34,3	22,9

Zdroj: ČŠI

Využívaná opatření pro žáky ohrožené školní neúspěšností – SOV (v %)

kraj	individuální práce v hodinách	diferencovaná práce v hodinách	podpůrná opatření ve výuce	spolupráce se školním poradenským pracovištěm	spolupráce se školskými poradenskými zařízeními, diagnostika	zvýšená spolupráce se zákonnými zástupci žáků	konzultace	individuální doučování	skupinové doučování	koncepce domácí přípravy
Jihočeský kraj	54,5	27,3	81,8	90,9	72,7	100,0	81,8	63,6	36,4	18,2
Jihomoravský kraj	77,8	22,2	66,7	94,4	77,8	100,0	77,8	55,6	55,6	11,1
Karlovarský kraj	50,0	25,0	75,0	75,0	75,0	100,0	50,0	50,0	50,0	0,0
Královéhradecký kraj	62,5	75,0	100,0	62,5	75,0	100,0	87,5	62,5	37,5	50,0
Liberecký kraj	75,0	25,0	100,0	100,0	100,0	100,0	50,0	50,0	75,0	0,0
Moravskoslezský kraj	83,3	45,8	87,5	91,7	62,5	91,7	87,5	54,2	50,0	16,7
Olomoucký kraj	72,7	72,7	90,9	81,8	81,8	81,8	72,7	54,5	72,7	0,0
Pardubický kraj	81,8	45,5	72,7	90,9	72,7	90,9	81,8	72,7	54,5	27,3
Plzeňský kraj	50,0	40,0	90,0	100,0	90,0	80,0	80,0	80,0	40,0	20,0
hlavní město Praha	84,2	31,6	84,2	78,9	73,7	84,2	89,5	57,9	31,6	10,5
Středočeský kraj	71,9	53,1	84,4	87,5	81,3	84,4	78,1	53,1	43,8	31,3
Ústecký kraj	81,3	37,5	81,3	81,3	68,8	93,8	87,5	81,3	31,3	37,5
Kraj Vysočina	77,8	55,6	77,8	100,0	88,9	100,0	66,7	55,6	22,2	11,1
Zlínský kraj	72,7	36,4	90,9	90,9	63,6	100,0	81,8	72,7	54,5	36,4
celá ČR	73,9	43,1	83,5	87,8	75,5	91,5	80,3	61,2	45,2	21,3

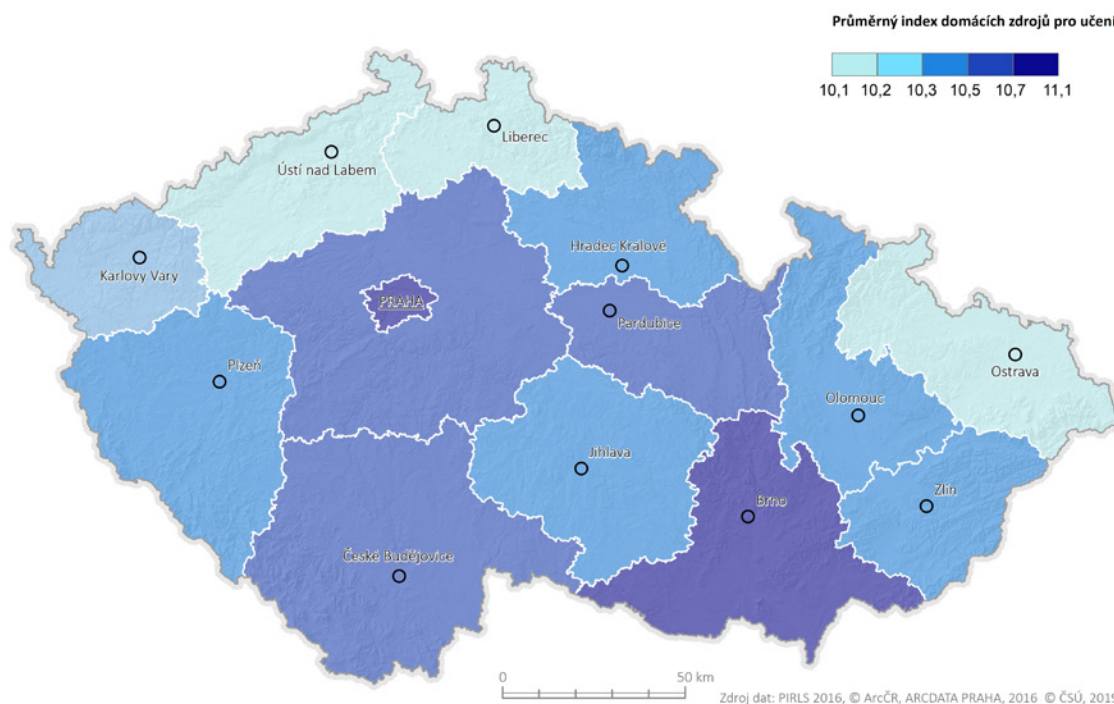
Zdroj: ČŠI

2 NEROVNOSTI

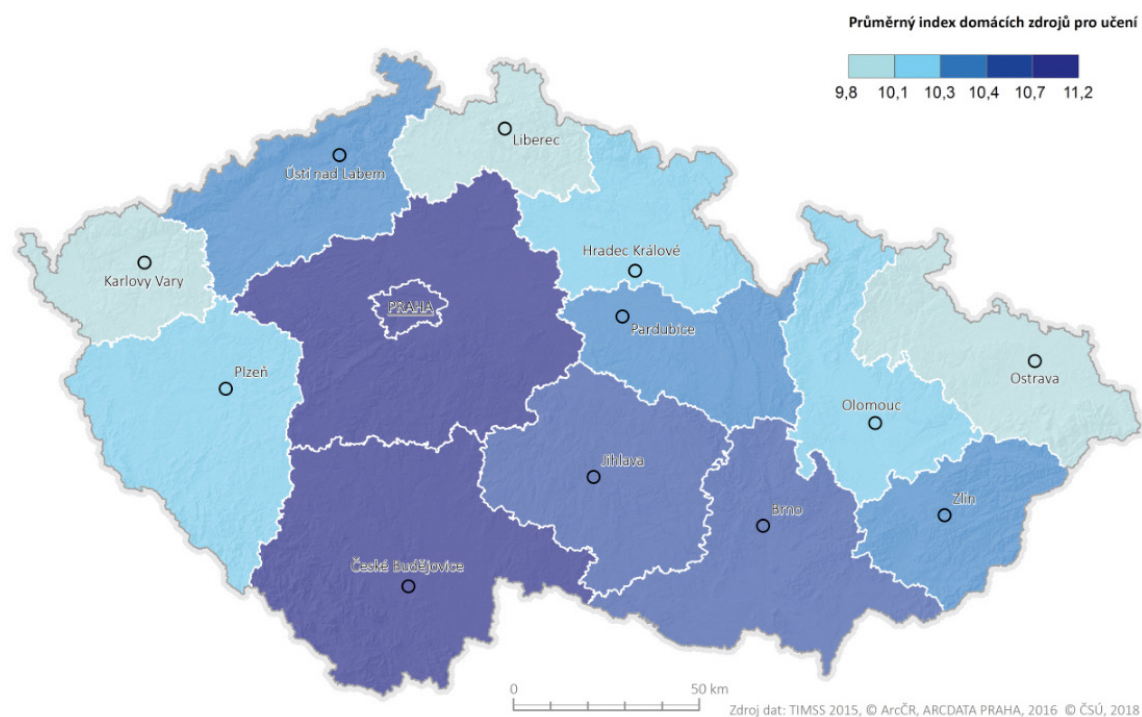
2.1.1 Index socioekonomického statusu v krajích

Socioekonomické charakteristiky českých krajů jsou výrazným faktorem ovlivňujícím výsledky českých žáků a stojí za podstatnými rozdíly mezi školami (zhruba z poloviny). **Předchozí zjištění ukázala, že existují regionální rozdíly v průměrném socioekonomickém statusu žáků (SES), které dominantně souvisí s rozdílným výsledným skóre z různých oblastí testování v mezinárodních šetřeních.** Jednotlivé indexy SES (PISA ESCS; v TIMSS a PIRLS pak index domácích zdrojů pro učení) se v konstrukci či konceptualizaci drobně liší, nicméně po agregaci na úrovni krajů jejich hodnoty spolu silně korelují. To znamená, že napříč mezinárodními šetřeními a napříč časem jsou hodnoty průměrného SES daného kraje konzistentní. Lze konstatovat, že máme pravidelnou skupinu krajů s vysokým průměrným SES žáků, ale i s nízkým průměrným SES. U krajů s průměrnou hodnotou SES se pořadí napříč šetřeními může lišit. **Přestože je index tvořen na základě měkkých dat z dotazníkového šetření, na úrovni krajů velmi silně koreluje se socioekonomickým rozvojem kraje, jako je nezaměstnanost, podíl osob v exekuci, podíl vysokoškoláků, rozvodovost, výše hrubé mzdy atd.** Průměrný SES v České republice na úrovni krajů ukazují následující mapy.

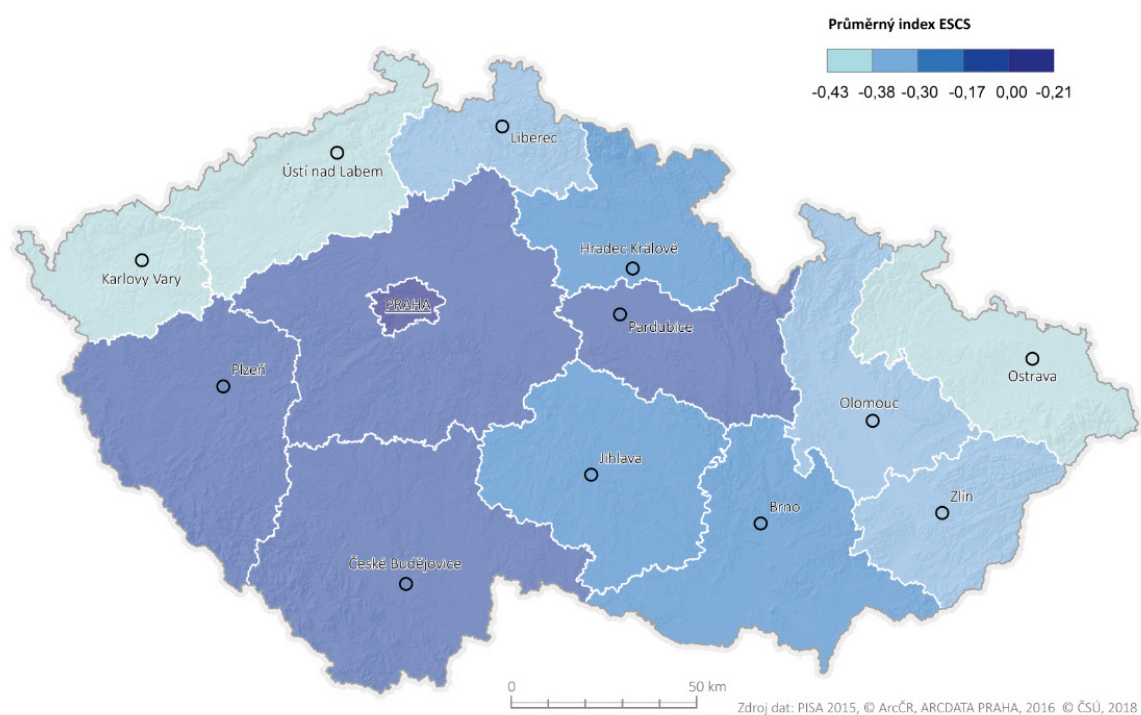
Průměrný socioekonomický status – index domácích zdrojů pro učení PIRLS 2016

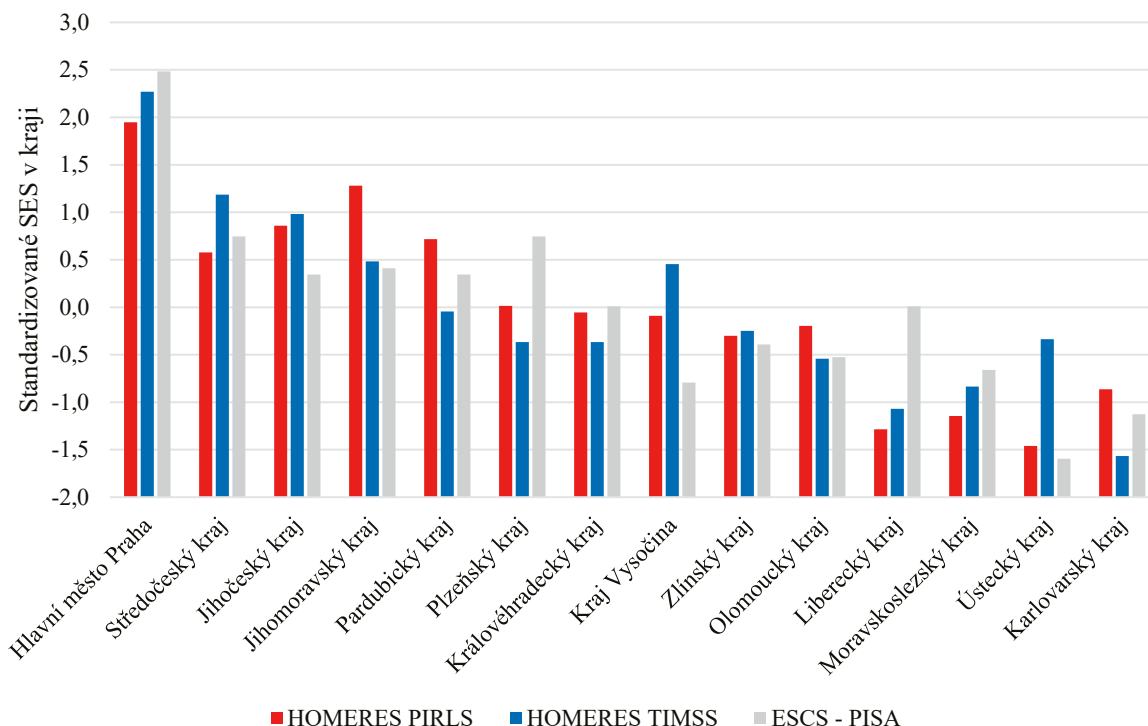
Průměrný socioekonomický status – index domácích zdrojů pro učení TIMSS 2015

Průměrný socioekonomický status – index ESCS PISA 2015

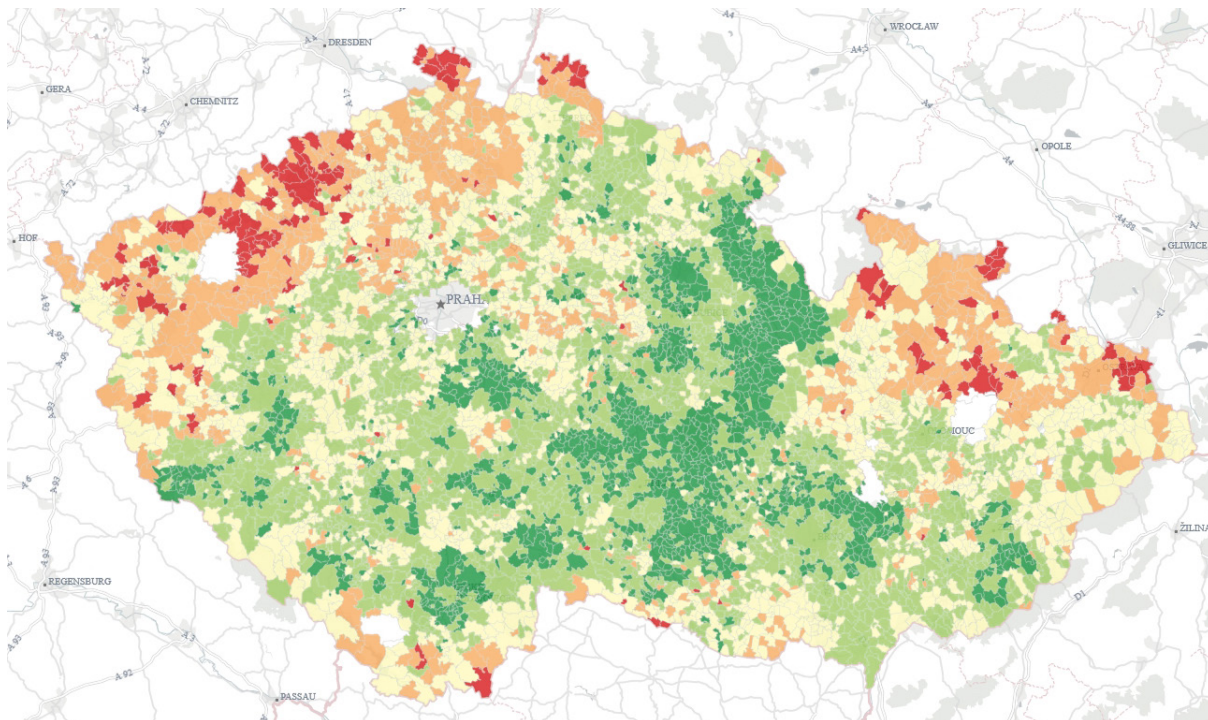
Kraje dle průměrného SES

2.1.2 Socioekonomický rozvoj a kvalita života

Nerovnosti ve vzdělávání souvisí se socioekonomickým statusem. V této části jsou ukázány sociální nerovnosti na celé řadě map z jiných výzkumů, které potvrzují závěry z mezinárodních šetření uvedených výše. Jako první mapa je ukázána mapa kvality života, která byla sestavena na základě velkého množství ukazatelů: nezaměstnanost, podíl exekucí, bezpečnost, závislost na průmyslu, vzdálenost od okresního města, dostupnost lékařské péče, dostupnost středních a mateřských škol, možnost připojení k rychlému internetu, dlouhověkost, přírůstek obyvatel, rozvodovost a počet věřících. Mapa ukazuje na problémy regionů Ústeckého, Karlovarského a Moravskoslezského kraje. Kvalita života je ale horší i v některých částech těch krajů, které celkově na krajské úrovni vykazují dobré či průměrné výsledky žáků. Jedná se o **Jesenicko v rámci Olomouckého kraje, Svitavsko v Pardubickém kraji, Tachovsko v Plzeňském kraji, Českou Lípou v Libereckém kraji a Znojemsko v kraji Jihomoravském**. V oblastech s nižší kvalitou života znázorněných na mapě červenou barvou by kraje měly věnovat velkou pozornost oblasti vzdělávání a snažit se zajistit kvalitní školství, které bude reagovat na negativní strukturální výchozí podmínky žáků.

Mapa kvality života

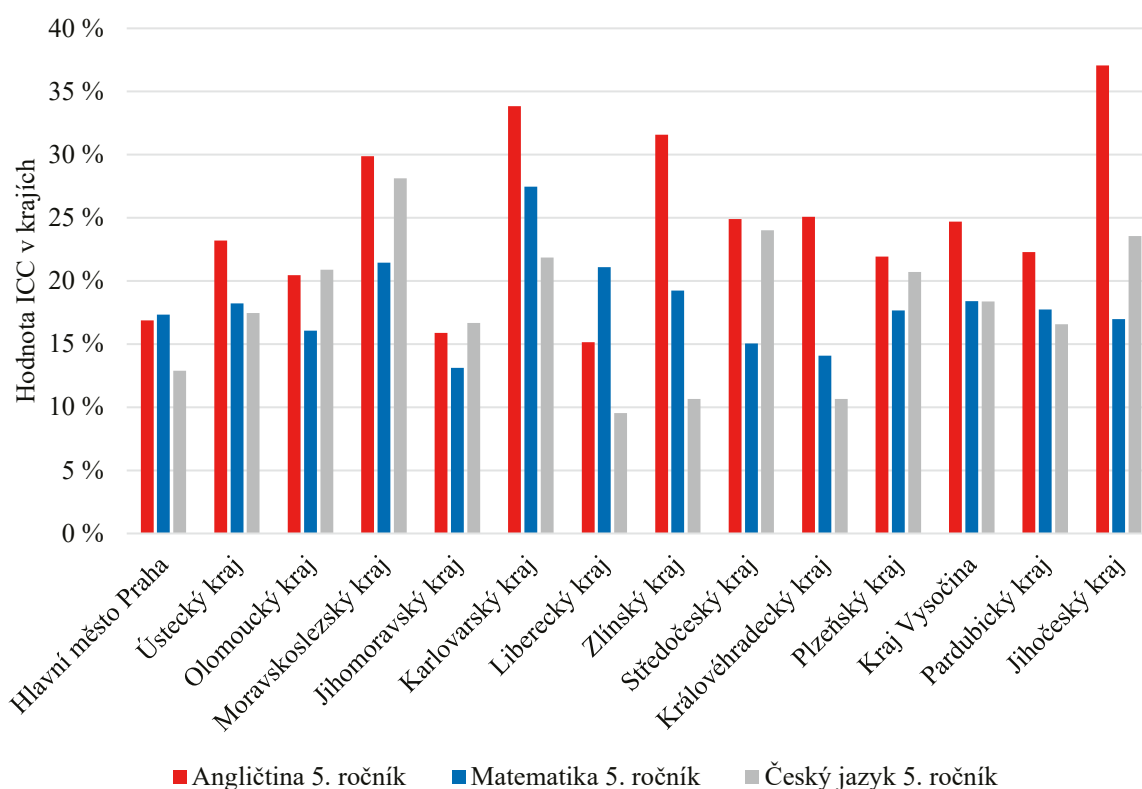
Zdroj: Český rozhlas, dostupné zde: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/mapa-kvality-zivota-median-prokop-kscm-spd_1811220600_jab

2.1.3 Velikost rozdílů ve výsledcích žáků mezi školami v krajích

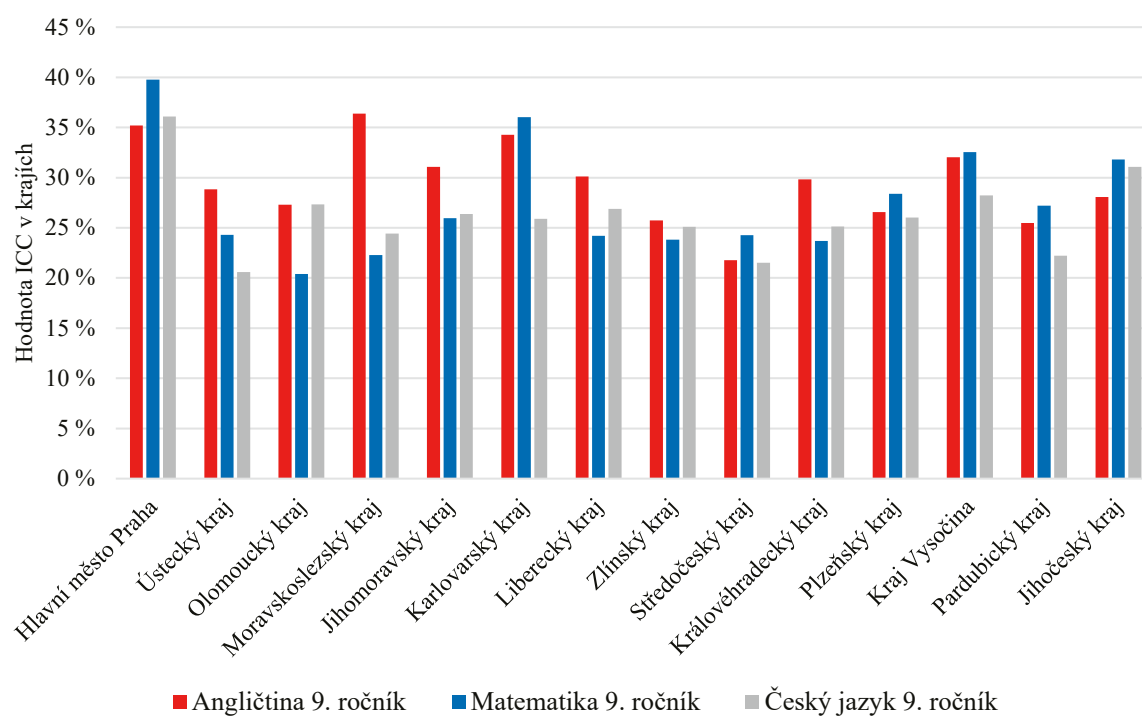
V edukačních vědách se pro určení toho, kolik procent rozdílů ve výsledcích žáků lze přičíst individuálním charakteristikám samotného žáka a kolik procent kontextuálním faktorům (např. vliv školy), používá tzv. vnitroskupinový koeficient korelace (ICC; intraclass correlation coefficient). Říká nám, kolik procent rozdílů v individuálních výsledcích žáků je dáno rozdíly mezi druhou (kontextuální) úrovní, kterou je zpravidla třída nebo škola.

Pro účely analýzy zobrazujeme výsledné hodnoty ICC po krajích na úrovni škol. **Hodnota tak udává, kolik procent rozdílů ve výsledku žáků je přičitatelných právě rozdílům mezi školami. Ideálně by měly být hodnoty ICC nízké. Nízké ICC poukazuje na to, že mezi školami v daném kraji nejsou výrazné rozdíly.** Například hodnota ICC pro Finsko je jedna z nejnižších na světě, což značí nízkou míru nerovnosti v dosahovaných testových výsledcích mezi školami.

Hodnota koeficientu – ICC v krajích – Výběrové zjišťování výsledků žáků 5. a 9. tříd ZŠ – 5. ročník

Hodnota koeficientu – ICC v krajích – Výběrové zjišťování výsledků žáků 5. a 9. tříd ZŠ – 9. ročník

3 STRUKTURA A CHARAKTERISTIKA SOUSTAVY

3.1.1 Podíly absolventů SŠ dle skupiny oborů 2017/2018

Střední vzdělání s výučním listem – E, H – podíl absolventů

skupina oborů	střední vzdělání s výučním listem – E, H													
	Hlavní město Praha	Středočeský kraj	Jihočeský kraj	Přerýský kraj	Karlovarský kraj	Ústecký kraj	Liberecký kraj	Královéhradecký kraj	Pardubický kraj	Kraj Vysočina	Jihomoravský kraj	Olomoucký kraj	Zlínský kraj	Moravskoslezský kraj
21 Hornictví, hutnictví a slévárnictví	0,00	0,00	0,00	0,35	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,32	0,00	0,00	0,00	0,56
23 Strojírenství a strojírenská výroba	12,45	21,87	24,56	28,41	20,41	21,78	24,88	21,55	24,05	21,33	23,63	25,27	27,17	24,21
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	9,04	8,99	9,81	8,04	7,89	7,89	5,02	10,50	7,96	9,14	12,96	6,96	9,37	11,20
28 Technická chemie a chemie silikátů	0,62	0,00	0,68	0,35	3,77	0,00	1,96	0,00	0,65	0,56	0,00	0,25	2,68	0,00
29 Potravinářství a potravinářská chemie	8,98	7,35	6,77	11,45	6,86	3,75	6,62	9,47	8,77	5,13	6,68	9,09	7,64	6,29
31 Textilní výroba a oděvnictví	1,11	0,22	0,00	0,00	0,00	0,56	1,35	1,10	0,16	0,24	0,12	0,19	0,39	0,20
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů	0,25	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,38	0,00	0,00
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	5,82	4,34	3,92	5,33	2,74	4,14	6,00	4,66	2,68	4,81	5,14	2,88	2,91	3,91
34 Polygrafie, zap. papíru, filmu, fotografie	1,73	0,00	0,00	0,00	0,00	1,18	0,00	2,45	3,41	1,12	1,94	0,00	1,18	0,56
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	7,06	7,66	6,97	6,47	8,75	8,17	8,70	8,29	10,72	8,42	11,02	9,03	9,21	8,90
37 Doprava a spoje	0,00	0,00	0,47	2,71	0,00	0,84	0,00	0,00	0,00	0,56	0,47	1,32	0,00	0,00
39 Speciální a interdisciplinární tech. obory	0,74	0,93	0,14	0,26	0,00	0,00	0,00	0,00	0,32	0,00	0,36	0,00	0,55	0,16
41 Zemědělství a lesnictví	5,33	13,01	15,70	8,74	2,74	8,12	9,44	12,00	14,05	11,87	8,10	14,17	8,35	9,19
53 Zdravotnictví	1,18	0,84	0,47	0,87	3,09	1,29	3,92	0,79	1,87	2,97	1,70	1,57	1,97	3,18
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	20,19	21,03	14,95	16,52	30,87	16,46	19,61	14,13	14,46	17,80	14,42	12,54	15,98	16,72
66 Obchod	7,12	5,93	5,41	4,37	4,12	10,69	5,39	4,26	1,54	3,85	3,99	4,89	3,23	5,20
68 Právo, právní a veřejnoprávní činnost	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
69 Osobní a provozní služby	10,03	7,22	8,05	4,20	8,75	12,37	5,76	7,73	7,64	9,14	6,80	9,22	8,03	9,15
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	0,80	0,35	1,62	1,92	0,00	2,58	0,74	1,66	0,97	1,28	1,34	1,76	0,94	0,56
78 Obecně odborná příprava	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
82 Umění a užité umění	7,55	0,27	0,47	0,00	0,00	0,17	0,61	1,42	0,73	1,44	1,34	0,50	0,39	0,00

Střední odborné vzdělání s MZ a odborným výcvikem – L/O; Nástavbové – podíl absolventů

skupina oborů	střední odborné vzdělání s MZ a odborným výcvikem – L/O; Nástavbové													
	Hlavní město Praha	Středočeský kraj	Jihočeský kraj	Přerýský kraj	Karlovarský kraj	Ústecký kraj	Liberecký kraj	Královéhradecký kraj	Pardubický kraj	Kraj Vysočina	Jihomoravský kraj	Olomoucký kraj	Zlínský kraj	Moravskoslezský kraj
21 Hornictví, hutnictví a slévárnictví	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,96	0,00	0,00	0,00	2,29
23 Strojírenství a strojírenská výroba	7,07	24,30	30,79	25,75	1,01	17,13	10,42	14,29	22,81	21,86	15,13	32,29	32,11	25,04
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	12,97	19,24	14,60	15,30	4,04	16,20	0,00	7,83	18,13	16,72	22,54	4,58	14,45	11,95
28 Technická chemie a chemie silikátů	2,16	0,51	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,23	4,42
29 Potravinářství a potravinářská chemie	0,00	0,25	0,00	0,00	0,00	0,00	2,08	0,00	2,19	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	0,98	1,27	0,95	1,87	0,00	0,00	0,00	2,30	1,88	6,11	0,61	0,00	1,15	1,15
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	8,25	1,01	2,22	0,00	0,00	9,26	0,00	15,67	5,63	2,57	7,26	7,95	5,28	2,62
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	0,98	0,00	0,63	1,12	0,00	2,78	0,00	0,00	2,81	4,82	1,66	2,65	3,67	0,82
37 Doprava a spoje	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,08	0,00	0,00	0,00	0,30	0,00	0,00	0,00
39 Speciální a interdisciplinární tech. obory	10,61	7,09	10,79	7,46	29,29	6,94	36,46	9,22	16,25	10,61	15,13	7,95	3,67	10,80
41 Zemědělství a lesnictví	2,55	0,00	1,90	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,63	0,00	1,21	0,96	0,00	0,00
53 Zdravotnictví	0,00	1,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,76	0,00	0,00	0,00
64 Podnikání v oborech, v odvětvích	18,66	26,33	19,37	20,90	13,13	23,15	32,29	29,03	9,38	18,01	20,42	25,54	18,12	22,59
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	11,39	7,34	6,67	11,19	16,16	5,09	6,25	6,91	4,38	5,14	1,06	6,02	8,94	4,42
66 Obchod	7,07	3,04	2,54	7,84	0,00	0,93	0,00	0,92	1,25	3,54	1,66	6,51	0,69	0,65
69 Osobní a provozní služby	11,98	7,85	9,52	1,49	32,32	18,52	10,42	7,37	7,50	4,50	10,44	2,89	5,73	10,15
82 Umění a užité umění	5,30	0,00	0,00	7,09	4,04	0,00	0,00	6,45	0,00	4,18	1,82	2,65	5,96	3,11

Střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou – M – podíl absolventů

skupina oborů	střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou – M													
	Hlavní město Praha	Středočeský kraj	Jihočeský kraj	Píseňský kraj	Karlovarský kraj	Ústecký kraj	Liberecký kraj	Královéhradecký kraj	Pardubický kraj	Kraj Vysočina	Jihomoravský kraj	Olomoucký kraj	Zlínský kraj	Moravskoslezský kraj
16 Ekologie a ochrana životního prostředí	0,40	1,00	1,13	0,78	0,65	1,75	0,00	2,14	0,52	0,46	0,90	0,52	1,08	1,00
18 Informační technologie	9,09	6,62	7,08	12,03	9,49	7,09	4,69	13,77	9,82	8,50	10,27	4,84	6,28	12,67
21 Hornictví, hutnictví a slévárnictví	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,17	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,21
23 Strojírenství a strojírenská výroba	2,35	4,94	6,06	5,10	4,26	7,99	7,82	6,88	3,40	7,64	7,47	10,20	8,31	6,69
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	3,49	5,80	6,92	6,86	5,24	7,51	4,78	4,29	5,76	7,84	3,15	9,57	3,95	6,26
28 Technická chemie a chemie silikátů	2,88	0,00	0,64	0,00	0,65	1,27	1,01	0,85	4,21	0,00	1,69	2,36	1,79	1,79
29 Potravinářství a potravinářská chemie	0,87	0,00	0,97	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,40	0,00	0,59	0,86	1,14	0,15
31 Textilní výroba a oděvnictví	0,29	0,00	0,00	0,07	0,00	0,00	1,84	0,00	0,00	0,00	0,62	0,00	0,00	0,12
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,30	0,00
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	0,16	0,00	0,86	0,00	0,00	0,00	0,00	0,17	0,00	0,00	0,48	0,86	0,30	0,33
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	0,48	0,00	0,00	0,00	0,00	1,06	0,00	0,00	1,03	0,00	0,69	0,12	0,00	1,09
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	3,49	4,55	6,76	4,81	3,93	3,44	4,23	5,98	4,06	5,91	5,71	4,09	10,05	4,83
37 Doprava a spoje	4,44	1,77	2,09	5,66	5,40	1,48	2,02	0,96	1,26	0,53	1,49	2,65	0,00	1,34
39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory	0,00	1,43	0,59	0,00	0,00	0,95	0,00	0,00	0,74	0,00	0,00	1,73	0,00	0,61
41 Zemědělství a lesnictví	0,55	5,32	10,57	4,18	3,27	1,96	0,00	4,01	7,75	3,25	2,25	5,94	1,14	2,49
43 Veterinářství a veterinární prevence	0,63	1,30	3,33	0,92	0,00	1,11	0,92	4,74	2,58	2,19	1,35	0,00	4,90	0,00
53 Zdravotnictví	3,43	5,80	6,12	5,94	10,80	7,14	4,51	4,85	5,61	8,03	8,82	9,57	7,83	7,72
61 Filozofie, teologie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
63 Ekonomika a administrativa	18,01	19,78	16,42	23,92	13,09	18,35	18,86	15,07	19,65	17,00	17,46	14,47	22,97	14,13
64 Podnikání v oborech, v odvětvích	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	10,83	7,84	5,85	3,18	9,98	6,56	7,36	5,98	8,27	8,30	7,43	6,86	6,34	9,33
66 Obchod	0,53	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,14	0,00	0,00	0,00
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost	10,41	5,19	4,02	3,47	8,18	9,78	11,87	4,51	4,21	6,24	2,70	3,75	7,06	5,44

skupina oborů	střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou – M													
	Hlavní město Praha	Středočeský kraj	Jihočeský kraj	Plzeňský kraj	Karlovarský kraj	Ústecký kraj	Liberecký kraj	Královéhradecký kraj	Pardubický kraj	Kraj Vysočina	Jihomoravský kraj	Olomoucký kraj	Zlínský kraj	Moravskoslezský kraj
69 Osobní a provozní služby	0,58	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,59	0,00	0,00	0,00
72 Publicistika, knihovnictví a informatika	0,69	0,48	0,59	1,20	1,15	0,00	0,00	0,79	0,81	0,00	1,11	0,00	0,00	0,00
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	4,09	9,00	3,27	3,47	9,66	7,93	4,88	7,11	6,50	5,18	9,09	4,96	8,19	5,11
78 Obecně odborná příprava	13,95	15,63	12,07	12,31	8,35	12,11	14,54	11,79	8,86	11,22	10,06	11,18	3,05	13,83
82 Umění a užité umění	8,37	3,55	4,67	6,09	5,89	2,54	10,67	5,93	3,55	7,70	5,95	5,48	5,32	4,83
Gymnaziální vzdělání – K	91,60	83,42	65,56	60,23	77,41	65,79	59,34	62,30	76,44	66,67	84,41	75,39	78,41	72,04

Střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou – M – podíl absolventů

skupina oborů	celkem													
	Hlavní město Praha	Středočeský kraj	Jihočeský kraj	Píseňský kraj	Karlovarský kraj	Ústecký kraj	Liberecký kraj	Královéhradecký kraj	Pardubický kraj	Kraj Vysočina	Jihomoravský kraj	Olomoucký kraj	Zlínský kraj	Moravskoslezský kraj
16 Ekologie a ochrana životního prostředí	0,15	0,32	0,41	0,28	0,22	0,61	0,00	0,84	0,60	0,17	0,29	0,17	0,37	0,36
18 Informační technologie	3,38	2,15	2,60	4,34	3,12	2,49	1,89	5,37	3,20	3,02	3,29	1,59	2,16	4,58
21 Hornictví, hutnictví a slévárnictví	0,00	0,00	0,00	0,10	0,00	0,00	0,00	0,07	0,00	0,17	0,00	0,00	0,00	0,38
23 Strojírenství a strojírenská výroba	3,37	9,88	11,51	11,89	7,86	10,91	11,04	9,96	9,97	10,59	10,13	13,71	12,86	10,79
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	3,48	5,79	6,49	6,36	4,41	5,91	3,63	4,97	5,72	7,12	6,55	6,78	5,17	6,12
28 Technická chemie a chemie silikátů	1,28	0,03	0,43	0,10	1,40	0,45	1,00	0,33	1,56	0,19	0,54	0,85	1,34	0,94
29 Potravinářství a potravinářská chemie	1,76	2,34	2,32	3,34	2,15	1,25	2,07	2,64	3,22	1,51	2,06	3,03	2,56	1,77
31 Textilní výroba a oděvnictví	0,29	0,07	0,00	0,03	0,00	0,19	1,15	0,31	0,05	0,14	0,23	0,06	0,10	0,10
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů	0,04	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,11	0,10	0,00
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	1,03	1,44	1,79	1,68	0,86	1,38	1,82	1,47	0,94	1,86	1,64	1,16	0,97	1,26
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	0,87	0,06	0,14	0,00	0,00	1,13	0,00	1,43	1,78	0,52	1,30	0,66	0,78	0,73
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	2,62	3,90	4,70	3,73	4,04	4,13	4,33	4,64	5,07	4,93	5,04	4,28	6,20	4,23
37 Doprava a spoje	1,87	0,58	1,10	3,37	1,78	0,80	0,89	0,37	0,41	0,35	0,63	1,33	0,00	0,48
39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory	0,65	1,47	0,93	0,79	1,56	0,61	1,30	0,44	1,59	1,25	1,21	1,19	0,47	0,99
41 Zemědělství a lesnictví	1,18	6,10	8,64	4,06	1,94	3,38	2,85	5,13	7,11	4,86	3,08	6,31	2,58	3,52
43 Veterinářství a veterinární prevence	0,24	0,42	1,22	0,33	0,00	0,39	0,37	1,85	0,84	0,78	0,43	0,00	1,69	0,00
53 Zdravotnictví	3,24	3,42	3,29	4,54	6,35	4,68	3,59	3,74	2,38	5,09	5,67	4,66	4,60	4,87
61 Filozofie, teologie	0,03	0,08	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
63 Ekonomika a administrativa	7,46	6,76	6,65	9,60	4,31	6,64	8,41	6,69	6,82	6,51	6,17	5,00	8,18	5,53
64 Podnikání v oborech, v odvětvích	1,45	1,67	1,20	1,74	0,70	1,36	1,15	1,39	0,96	1,58	1,50	2,01	1,63	1,64
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	8,01	10,02	7,50	6,94	15,18	8,18	9,11	6,91	7,30	8,65	6,75	6,95	7,34	8,82
66 Obchod	1,68	2,05	1,73	1,81	1,29	3,59	1,63	1,23	0,55	1,39	1,58	1,99	0,91	1,48
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost	4,22	1,91	1,79	1,48	2,69	4,22	4,78	2,24	1,54	2,48	1,53	1,23	2,93	2,44

skupina oborů	celkem													
	hlavní město Praha	Středočeský kraj	Jihočeský kraj	Plzeňský kraj	Karlovarský kraj	Ústecký kraj	Liberecký kraj	Královéhradecký kraj	Pardubický kraj	Kraj Vysočina	Jihomoravský kraj	Olomoucký kraj	Zlínský kraj	Moravskoslezský kraj
69 Osobní a provozní služby	2,41	2,72	2,93	1,33	4,47	4,85	2,11	2,51	2,84	3,02	2,86	3,01	2,62	3,18
72 Publicistika, knihovnictví a informatika	0,92	0,15	0,22	0,43	0,38	0,00	0,00	0,31	0,26	0,00	0,52	0,00	0,00	0,07
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	3,45	3,34	1,87	2,88	4,95	4,28	2,19	3,23	6,17	2,71	3,88	3,31	3,71	2,74
78 Obecně odborná příprava	5,19	5,06	4,43	4,44	2,74	4,26	5,85	4,60	2,88	3,98	3,23	3,67	1,05	5,00
82 Umění a užité umění	5,63	1,23	2,05	2,68	2,15	1,21	4,93	3,06	1,37	3,47	2,83	2,16	2,68	1,96
Gymnaziální vzdělání – K	34,10	27,03	24,05	21,72	25,46	23,12	23,90	24,29	24,87	23,67	27,05	24,77	27,01	26,04

4 FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ VÝSLEDKY

Výsledky žáků v krajích zhruba z poloviny ovlivňuje socioekonomický status žáka. Jedná se o strukturální faktor, který nelze přímo krajskou politikou ovlivnit. Při tvorbě vzdělávací politiky na úrovni kraje je nutné tyto nepříznivé strukturální podmínky přímo zohlednit. Je nutné podpořit osobní a profesní rozvoj učitelů a ředitelů, kteří budou dobře připraveni na negativní faktory, jež se mohou v některých školách vyskytovat. Dále je důležité se věnovat i práci s rodiči a podporovat předškolní vzdělávání.

4.1 Pedagogické vedení školy a personální podmínky

4.1.1 Ředitelé

Průměrný věk ředitelů v základních školách, gymnáziích a středních odborných školách

kraj	ZV	GV	SOV
Jihočeský kraj	52,0	-	54,5
Jihomoravský kraj	54,0	50,8	54,4
Karlovarský kraj	58,0	62,0	47,5
Královéhradecký kraj	53,0	-	61,2
Liberecký kraj	55,0	-	53,0
Moravskoslezský kraj	52,0	-	53,5
Olomoucký kraj	52,0	-	52,4
Pardubický kraj	54,5	-	53,5
Plzeňský kraj	54,0	-	55,1
hlavní město Praha	55,0	59,7	56,0
Středočeský kraj	53,0	60,0	55,4
Ústecký kraj	55,5	-	56,4
Kraj Vysočina	52,0	-	53,6
Zlínský kraj	51,0	-	50,8
celkem v ČR	53,0	56,8	54,5

Zdroj: ČŠI

Následující tabulky ukazují procentuální podíly ředitelů inspektovaných škol dle standardních věkových kategorií v jednotlivých krajích, a to v základním, gymnaziálním i středním odborném vzdělávání. V případě gymnázií bylo inspektováno ve zkoumaném období velmi málo škol, proto jsou uvedeny výsledky pouze za kraje s vyšším počtem případů škol (tedy kraje, kde lze výsledky šetření považovat z hlediska počtu případů za vypovídající).

Procentuální podíl ředitelů dle věkových kategorií (základní školy)

	Jihočeský kraj	Jihomoravský kraj	Karlovarský kraj	Královéhradecký kraj	Liberecký kraj	Moravskoslezský kraj	Olomoucký kraj	Pardubický kraj	Plzeňský kraj	hlavní město Praha	Středočeský kraj	Ústecký kraj	Kraj Vysočina	Zlínský kraj
34 let a méně	6,6 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	5,0 %	0,0 %	0,0 %	2,0 %	3,1 %	2,3 %	1,9 %	2,1 %	1,5 %	0,0 %
35–44 let	18,0 %	16,7 %	5,9 %	5,0 %	15,0 %	23,8 %	18,3 %	10,0 %	3,1 %	16,3 %	12,6 %	10,4 %	20,0 %	17,6 %
45–54 let	34,4 %	42,4 %	41,2 %	55,0 %	22,5 %	38,8 %	49,3 %	38,0 %	53,1 %	30,2 %	40,8 %	35,4 %	41,5 %	38,2 %
55–64 let	36,1 %	37,9 %	52,9 %	32,5 %	57,5 %	36,3 %	31,0 %	50,0 %	40,6 %	46,5 %	41,7 %	47,9 %	36,9 %	44,1 %
65 let a více	4,9 %	3,0 %	0,0 %	7,5 %	0,0 %	1,3 %	1,4 %	0,0 %	0,0 %	4,7 %	2,9 %	4,2 %	0,0 %	0,0 %

Zdroj: ČŠI

Procentuální podíl ředitelů dle věkových kategorií (gymnázia)

	Jihomoravský kraj	Karlovarský kraj	hlavní město Praha	Středočeský kraj
34 let a méně	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
35–44 let	25,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
45–54 let	25,0 %	0,0 %	27,3 %	0,0 %
55–64 let	50,0 %	66,7 %	45,5 %	75,0 %
65 let a více	0,0 %	33,3 %	27,3 %	25,0 %

Zdroj: ČŠI

Procentuální podíl ředitelů dle věkových kategorií (střední odborné školy)

	Jihočeský kraj	Jihomoravský kraj	Karlovarský kraj	Královéhradecký kraj	Liberecký kraj	Moravskoslezský kraj	Olomoucký kraj	Pardubický kraj	Plzeňský kraj	hlavní město Praha	Středočeský kraj	Ústecký kraj	Kraj Vysočina	Zlínský kraj
34 let a méně	0,0 %	0,0 %	25,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
35–44 let	23,1 %	15,0 %	0,0 %	11,1 %	0,0 %	15,4 %	16,7 %	18,2 %	0,0 %	0,0 %	6,5 %	11,8 %	0,0 %	25,0 %
45–54 let	23,1 %	25,0 %	50,0 %	0,0 %	75,0 %	34,6 %	41,7 %	18,2 %	27,3 %	35,0 %	35,5 %	35,3 %	44,4 %	41,7 %
55–64 let	46,2 %	50,0 %	25,0 %	44,4 %	25,0 %	50,0 %	41,7 %	63,6 %	72,7 %	55,0 %	45,2 %	35,3 %	55,6 %	33,3 %
65 let a více	7,7 %	10,0 %	0,0 %	44,4 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	10,0 %	12,9 %	17,6 %	0,0 %	0,0 %

Zdroj: ČŠI

Následující tabulky obsahují podrobné informace ke konkurzním řízením na ředitele základních a středních škol v jednotlivých krajích. Informace vycházejí z 1 465 konkurzních řízení realizovaných v období od 1. března 2018 do 31. července 2018, resp. z 1 325 konkurzních řízení, kterých se ČŠI v souladu s vyhláškou č. 54/2005 Sb., o náležitostech konkurzního řízení a konkurzních komisích, v tomto období účastnila.

Bližší informace ke konkurzním řízením lze nalézt také ve zprávě ČŠI **Konkurzy na ředitele škol a školských zařízení v období od 1. 3. 2018 do 31. 7. 2018**.

Důvod vyhlášení konkurzu na ředitele – ZŠ

kraj	konec řádného funkčního období ředitele školy	návrh na vyhlášení konkurzu podaný Českou školní inspekci	odvolání ředitele školy na návrh školní rady	odvolání ředitele školy z funkce z jiného důvodu	opakovaný konkurz (v předešlém konkurzu na ředitele téže školy nebyl nikdo vybrán)	opakovaný konkurz (žádného z vybraných uchazečů zřizovatel nejmenoval ředitelem školy)	ukončení pracovního poměru na straně ředitele školy, rezignace	jiný	celkový součet
Jihočeský kraj	33	0	0	0	0	0	7	0	40
Jihomoravský kraj	45	0	1	0	1	1	13	2	63
Karlovarský kraj	17	2	0	1	2	0	2	0	24
Královéhradecký kraj	41	0	0	0	0	0	12	1	54
Liberecký kraj	52	0	0	1	0	0	11	2	66
Moravskoslezský kraj	45	0	0	1	2	0	20	0	68
Olomoucký kraj	20	3	0	0	0	1	18	0	42
Pardubický kraj	32	1	0	2	2	0	15	0	52
Plzeňský kraj	11	0	0	0	0	0	12	0	23
hlavní město Praha	13	0	1	1	0	0	3	1	19
Středočeský kraj	42	0	0	1	1	0	36	4	84
Ústecký kraj	25	1	0	1	0	0	10	0	37
Kraj Vysočina	34	0	0	0	0	0	9	3	46
Zlínský kraj	39	0	0	0	2	0	8	1	50
celkový součet	449	7	2	8	10	2	176	14	668

Zdroj: ČŠI

Průměrný počet let, po něž byl dosavadní ředitel školy ve funkci – ZŠ

kraj	průměr	počet	minimum	maximum	směr. odchylka
Jihočeský kraj	15,05	40	5	29	6,230
Jihomoravský kraj	16,41	61	2	29	7,367
Karlovarský kraj	13,71	24	1	28	6,969
Královéhradecký kraj	15,98	54	1	29	6,098
Liberecký kraj	12,92	66	3	29	6,313
Moravskoslezský kraj	14,66	68	6	29	7,060
Olomoucký kraj	14,69	42	2	30	8,618
Pardubický kraj	16,38	52	6	31	7,290
Plzeňský kraj	12,48	23	1	21	4,747
hlavní město Praha	15,17	18	3	27	7,994
Středočeský kraj	14,75	84	1	28	7,803
Ústecký kraj	17,51	37	6	32	8,315
Kraj Vysočina	14,72	46	5	29	6,330
Zlínský kraj	18,26	50	3	31	7,524
celkem ČR	15,26	665	1	32	7,232

Zdroj: ČŠI

Průměrný počet uchazečů přihlášených do jednoho konkurzního řízení – ZŠ

kraj	průměrný počet uchazečů	počet konkurzů	minimum	maximum	směr. odchylka
Jihočeský kraj	2,35	40	0	12	2,032
Jihomoravský kraj	2,79	62	1	11	2,058
Karlovarský kraj	2,71	24	1	8	1,989
Královéhradecký kraj	1,74	54	0	8	1,390
Liberecký kraj	1,73	66	1	6	1,103
Moravskoslezský kraj	3,07	68	1	10	2,083
Olomoucký kraj	2,33	42	0	7	1,459
Pardubický kraj	1,69	51	0	6	1,104
Plzeňský kraj	2,04	23	1	6	1,364
hlavní město Praha	1,95	19	1	6	1,268
Středočeský kraj	2,40	84	1	9	1,584
Ústecký kraj	3,22	37	1	10	2,200
Kraj Vysočina	2,20	46	1	5	1,276
Zlínský kraj	2,14	50	0	6	1,309
celkem ČR	2,32	666	0	12	1,688

Zdroj: ČŠI

Který z následujících výroků podle vašeho názoru nejpřesněji vystihuje atmosféru proběhlého konkurzu? (odpovědi v %) – ZŠ

kraj	Byla patrná snaha komise vybrat nejlepšího uchazeče, nejvhodnější uchazeč získal jen těsnou většinu hlasů členů komise.	Byla patrná snaha komise vybrat nejlepšího uchazeče, nejvhodnější uchazeč získal výraznou většinu hlasů členů komise.	Konkurz proběhl s patrnou snahou části komise protlačit za každou cenu svého favorita.	Konkurz proběhl spíše formálně, bylo vidět, že favorit je předem znám a většina komise se na něm shoduje.	celkový počet konkurzů v kraji
Jihočeský kraj	16,22	62,16	5,41	16,22	37
Jihomoravský kraj	14,29	51,02	10,20	24,49	49
Karlovarský kraj	4,35	65,22	4,35	26,09	23
Královéhradecký kraj	6,82	54,55	6,82	31,82	44
Liberecký kraj	3,28	47,54	13,11	36,07	61
Moravskoslezský kraj	16,39	59,02	9,84	14,75	61
Olomoucký kraj	15,15	81,82	0,00	3,03	33
Pardubický kraj	11,11	66,67	2,78	19,44	36
Plzeňský kraj	13,04	73,91	4,35	8,70	23
hlavní město Praha	7,14	64,29	0,00	28,57	14
Středočeský kraj	12,86	60,00	1,43	25,71	70
Ústecký kraj	13,89	58,33	5,56	22,22	36
Kraj Vysočina	5,26	78,95	0,00	15,79	38
Zlínský kraj	10,26	87,18	2,56	0,00	39

Zdroj: ČŠI

Důvod vyhlášení konkurzu na ředitele – SŠ

kraj	konec řádného funkčního období ředitele školy	návrh na vyhlášení konkurzu podaný Českou školní inspekci	odvolání ředitele školy na návrh školské rady	odvolání ředitele školy z funkce na návrh ČŠI	odvolání ředitele školy z funkce z jiného důvodu	opakovaný konkurz (v předešlém konkurzu nebyl nikdo vybrán)	opakovaný konkurz (žádného zřizovatel nejmenoval ředitelem školy)	ukončení pracovního poměru na straně ředitele školy, rezignace	jiné	celkový počet konkurzů v kraji
Jihočeský kraj	38	0	0	0	0	0	0	3	0	41
Jihomoravský kraj	10	0	1	1	0	0	0	2	0	14
Karlovarský kraj	6	0	0	0	0	0	0	0	0	6
Královéhradecký kraj	30	0	0	0	0	1	0	1	5	37
Liberecký kraj	15	0	0	0	0	0	0	3	1	19
Moravskoslezský kraj	2	0	0	0	0	0	0	3	0	5
Olomoucký kraj	2	0	0	0	0	0	0	1	0	3
Pardubický kraj	30	0	0	0	0	2	0	2	0	34
Plzeňský kraj	2	0	0	0	0	0	0	3	0	5
hlavní město Praha	4	0	1	1	0	0	0	0	0	6
Středočeský kraj	8	0	0	0	0	0	0	1	0	9
Ústecký kraj	3	0	0	0	0	0	0	1	1	5
Kraj Vysočina	4	0	0	0	1	0	0	3	0	8
Zlínský kraj	17	2	0	0	1	3	2	3	0	28

Zdroj: ČŠI

Průměrný počet let, po něž byl dosavadní ředitel školy ve funkci – SŠ

kraj	průměr	celkový počet konkurzů v kraji	minimum	maximum	směr. odchylka
Jihočeský kraj	12,93	41	1	28	6,642
Jihomoravský kraj	18,93	14	6	32	9,186
Karlovarský kraj	20,00	6	6	26	7,376
Královéhradecký kraj	16,76	37	0	40	8,861
Liberecký kraj	15,32	19	4	28	6,929
Moravskoslezský kraj	12,60	5	6	18	4,669
Olomoucký kraj	16,33	3	6	23	9,074
Pardubický kraj	14,55	33	6	27	6,883
Plzeňský kraj	14,60	5	6	24	6,768
hlavní město Praha	12,67	6	5	26	7,581
Středočeský kraj	20,33	9	8	30	6,325
Ústecký kraj	15,80	5	6	27	10,305
Kraj Vysočina	13,75	8	6	18	5,497
Zlínský kraj	17,93	28	6	28	5,956
celkem ČR	15,71	219	0	40	7,453

Zdroj: ČŠI

Průměrný počet uchazečů přihlášených do jednoho konkurzního řízení – SŠ

kraj	průměr	celkový počet konkurzů v kraji	minimum	maximum	směr. odchylka
Jihočeský kraj	1,49	41	1	4	0,746
Jihomoravský kraj	2,79	14	1	7	1,762
Karlovarský kraj	1,33	6	1	2	0,516
Královéhradecký kraj	1,84	37	1	6	1,167
Liberecký kraj	1,68	19	1	4	0,885
Moravskoslezský kraj	4,00	5	3	5	0,707
Olomoucký kraj	1,33	3	1	2	0,577
Pardubický kraj	1,44	34	1	4	0,746
Plzeňský kraj	4,00	5	1	7	2,828
hlavní město Praha	2,50	6	1	4	1,643
Středočeský kraj	1,67	9	1	4	1,000
Ústecký kraj	3,20	5	2	4	0,837
Kraj Vysočina	1,88	8	1	5	1,356
Zlínský kraj	1,82	28	1	3	0,723
celkem ČR	1,88	220	1	7	1,201

Zdroj: ČŠI

Který z následujících výroků podle vašeho názoru nejpřesněji vystihuje atmosféru proběhlého konkurzu? (odpovědi v %) – SŠ

kraj	Byla patrná snaha komise vybrat nejlepšího uchazeče, nejvhodnější uchazeč získal jen těsnou většinu hlasů členů komise.	Byla patrná snaha komise vybrat nejlepšího uchazeče, nejvhodnější uchazeč získal výraznou většinu hlasů členů komise.	Konkurz proběhl s patrnou snahou části komise protlačit za každou cenu svého favorita.	Konkurz proběhl spíše formálně, bylo vidět, že favorit je předem znám a většina komise se na něm shoduje.	celkový počet konkurzů v kraji
Jihočeský kraj	7,50	32,50	5,00	55,00	40
Jihomoravský kraj	30,00	50,00	0,00	20,00	10
Karlovarský kraj	16,67	16,67	0,00	66,67	6
Královéhradecký kraj	0,00	60,61	9,09	30,30	33
Liberecký kraj	29,41	64,71	5,88	0,00	17
Moravskoslezský kraj	20,00	60,00	20,00	0,00	5
Olomoucký kraj	0,00	100,00	0,00	0,00	2
Pardubický kraj	13,79	34,48	0,00	51,72	29
Plzeňský kraj	20,00	80,00	0,00	0,00	5
hlavní město Praha	0,00	66,67	0,00	33,33	3
Středočeský kraj	0,00	66,67	0,00	33,33	6
Ústecký kraj	20,00	60,00	0,00	20,00	5
Kraj Vysočina	0,00	85,71	0,00	14,29	7
Zlínský kraj	5,56	94,44	0,00	0,00	18

Zdroj: ČŠI

4.1.2 Učitelé

Tabulka ukazuje celkové počty učitelů a z toho počty učitelů bez potřebné kvalifikace v časové řadě od roku 2010.

Počty učitelů a počty kvalifikovaných učitelů v časové řadě – celkem

kraj	2010		2011		2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018	
	celkem	z toho bez kvalifikace	celkem	z toho bez kvalifikace	celkem	z toho bez kvalifikace	celkem	z toho bez kvalifikace	celkem	z toho bez kvalifikace	celkem	z toho bez kvalifikace	celkem	z toho bez kvalifikace	celkem	z toho bez kvalifikace	celkem	z toho bez kvalifikace
Česká republika	132 298,1	16 227,3	131 777,1	18 104,4	130 522,7	14 998,0	130 321,1	13 449,9	130 623,5	11 006,0	131 238,3	6 737,7	132 294,5	6 362,0	134 232,6	6 605,4	135 855,3	7 209,4
hlavní město Praha	15 079,7	1 926,8	15 378,2	2 251,9	15 451,0	1 985,6	15 658,5	1 878,1	15 929,0	1 608,4	16 350,1	1 154,5	16 607,0	1 106,6	17 019,1	1 240,0	17 577,6	1 392,7
Středočeský kraj	14 195,3	2 611,1	14 368,6	2 966,1	14 495,3	2 567,7	14 692,5	2 441,6	14 895,5	2 087,7	15 198,1	1 397,8	15 612,3	1 376,7	16 060,9	1 545,3	16 412,6	1 631,3
Jihočeský kraj	8 267,8	643,5	8 192,5	704,6	8 150,7	585,2	8 094,1	526,0	8 107,3	376,0	8 132,7	225,3	8 184,0	192,5	8 274,2	213,2	8 356,9	224,7
Plzeňský kraj	6 866,6	759,5	6 845,0	834,5	6 798,7	679,8	6 817,3	582,5	6 848,8	543,6	6 863,1	304,4	6 914,6	273,9	7 052,6	328,1	7 122,1	345,6
Karlovarský kraj	3 680,7	1 000,0	3 617,8	974,0	3 535,6	822,3	3 472,7	712,0	3 445,4	509,3	3 431,2	317,0	3 460,3	327,0	3 478,1	345,3	3 471,2	387,2
Ústecký kraj	10 715,2	2 032,4	10 610,5	2 134,6	10 522,9	1 866,6	10 440,2	1 607,3	10 376,7	1 360,5	10 299,3	889,7	10 322,9	833,4	10 409,4	833,7	10 475,2	869,4
Liberecký kraj	5 550,1	697,3	5 514,2	798,6	5 420,4	692,2	5 442,1	620,7	5 446,0	480,7	5 442,3	279,8	5 482,1	320,5	5 521,1	288,9	5 560,4	337,4
Královéhradecký kraj	7 435,8	936,0	7 371,8	1 074,1	7 300,2	831,4	7 243,8	710,1	7 245,5	550,1	7 248,6	301,2	7 232,8	259,2	7 288,9	280,3	7 277,5	335,2
Pardubický kraj	6 773,0	788,4	6 734,2	817,1	6 666,8	655,8	6 659,0	603,1	6 674,1	480,2	6 660,3	247,7	6 661,1	215,3	6 739,0	237,3	6 808,0	244,7
Kraj Vysočina	6 859,2	636,3	6 756,1	740,7	6 649,3	609,0	6 543,3	507,3	6 541,7	410,0	6 527,6	213,7	6 527,3	323,0	6 618,4	191,3	6 683,1	187,3
Jihomoravský kraj	14 684,1	1 318,4	14 562,1	1 638,7	14 357,3	1 174,4	14 336,5	1 047,4	14 318,0	829,6	14 413,3	448,0	14 594,3	381,9	14 859,2	406,5	15 057,8	480,0
Olomoucký kraj	8 410,1	717,5	8 372,3	819,9	8 283,6	679,5	8 251,9	610,9	8 238,8	525,6	8 244,9	249,1	8 282,9	211,8	8 353,9	206,8	8 435,1	221,3
Zlínský kraj	7 792,7	638,7	7 675,1	636,4	7 527,1	544,4	7 463,5	461,9	7 434,3	339,3	7 482,6	191,7	7 483,0	141,5	7 548,0	156,0	7 609,3	164,8
Moravskoslezský kraj	15 987,8	1 521,4	15 778,7	1 713,2	15 363,8	1 304,1	15 205,7	1 141,0	15 122,4	905,0	14 944,2	517,8	14 929,9	398,7	15 009,8	332,7	15 008,5	387,8

Zdroj: MŠMT; tabulka A1.2.1a Kapitoly A

Pro srovnání krajů slouží tabulka, která ukazuje podíly nekvalifikovaných učitelů.

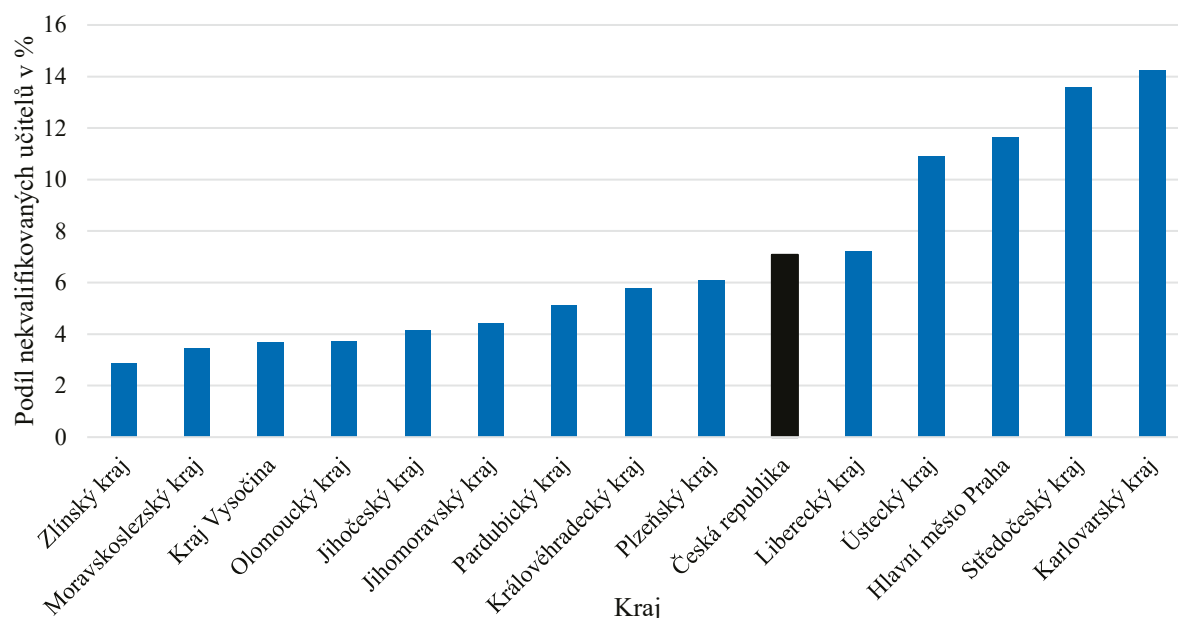
Podíl nekvalifikovaných učitelů v časové řadě – celkem

kraj	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Česká republika	12,27	13,74	11,49	10,32	8,43	5,13	4,81	4,92	5,31
hlavní město Praha	12,78	14,64	12,85	11,99	10,10	7,06	6,66	7,29	7,92
Středočeský kraj	18,39	20,64	17,71	16,62	14,02	9,20	8,82	9,62	9,94
Jihočeský kraj	7,78	8,60	7,18	6,50	4,64	2,77	2,35	2,58	2,69
Plzeňský kraj	11,06	12,19	10,00	8,54	7,94	4,44	3,96	4,65	4,85
Karlovarský kraj	27,17	26,92	23,26	20,50	14,78	9,24	9,45	9,93	11,15
Ústecký kraj	18,97	20,12	17,74	15,40	13,11	8,64	8,07	8,01	8,30
Liberecký kraj	12,56	14,48	12,77	11,41	8,83	5,14	5,85	5,23	6,07
Královéhradecký kraj	12,59	14,57	11,39	9,80	7,59	4,16	3,58	3,85	4,61
Pardubický kraj	11,64	12,13	9,84	9,06	7,19	3,72	3,23	3,52	3,59
Kraj Vysočina	9,28	10,96	9,16	7,75	6,27	3,27	4,95	2,89	2,80
Jihomoravský kraj	8,98	11,25	8,18	7,31	5,79	3,11	2,62	2,74	3,19
Olomoucký kraj	8,53	9,79	8,20	7,40	6,38	3,02	2,56	2,48	2,62
Zlínský kraj	8,20	8,29	7,23	6,19	4,56	2,56	1,89	2,07	2,17
Moravskoslezský kraj	9,52	10,86	8,49	7,50	5,98	3,46	2,67	2,22	2,58

Zdroj: MŠMT, tabulka A1.2.1a Kapitoly A

Následující graf ukazuje podíl nekvalifikovaných učitelů v regionálním školství napříč kraji pro rok 2019. Jedná se o aktuální data z mimořádného šetření MŠMT 2019.

Podíl nekvalifikovaných učitelů ve středním školství dle krajů – mimořádné šetření MŠMT 2019

Zdroj: MŠMT, mimořádné šetření 2019

Následují podrobné tabulky z mimořádného šetření MŠMT z roku 2019 ukazující počty a podíly pedagogických úvazků na základě kvalifikace za jednotlivé kraje, a to samostatně na prvním a druhém stupni základních škol, středních školách a vyšších odborných školách.

Úvazky učitelů na 1. stupni základních škol podle splnění požadavků na kvalifikaci

učitelé 1. stupeň ZŠ	úvazky z pohledu kvalifikace							
	celkem	v tom				podíl nekvalifikovaných		
		kvalifikovaní	nekvalifikovaní			celkem	v tom	
			celkem	v tom			doplňující si kvalifikaci	nedoplňující si kvalifikaci
				doplňující si kvalifikaci	nedoplňující si kvalifikaci			
Česká republika	34 131,3	31 090,6	3 040,7	1 797,6	1 243,1	8,9 %	5,3 %	3,6 %
hlavní město Praha	3 774,9	3 187,6	587,3	365,8	221,5	15,6 %	9,7 %	5,9 %
Středočeský kraj	4 635,1	3 829,4	805,7	429,1	376,6	17,4 %	9,3 %	8,1 %
Jihočeský kraj	2 007,7	1 928,8	78,9	51,3	27,6	3,9 %	2,6 %	1,4 %
Plzeňský kraj	1 813,4	1 697,8	115,6	80,7	34,9	6,4 %	4,4 %	1,9 %
Karlovarský kraj	945,6	772,0	173,7	93,8	79,9	18,4 %	9,9 %	8,4 %
Ústecký kraj	2 687,7	2 412,6	275,1	183,2	91,9	10,2 %	6,8 %	3,4 %
Liberecký kraj	1 485,7	1 354,1	131,7	78,7	53,0	8,9 %	5,3 %	3,6 %
Královéhradecký kraj	1 848,3	1 709,3	139,0	75,8	63,2	7,5 %	4,1 %	3,4 %
Pardubický kraj	1 688,4	1 582,5	105,9	54,8	51,1	6,3 %	3,2 %	3,0 %
Kraj Vysočina	1 642,1	1 569,3	72,8	40,1	32,7	4,4 %	2,4 %	2,0 %
Jihomoravský kraj	3 882,9	3 679,2	203,7	119,7	84,0	5,2 %	3,1 %	2,2 %
Olomoucký kraj	2 050,6	1 954,8	95,8	65,3	30,5	4,7 %	3,2 %	1,5 %
Zlínský kraj	1 892,0	1 799,9	92,1	50,1	42,1	4,9 %	2,6 %	2,2 %
Moravskoslezský kraj	3 776,8	3 613,4	163,3	109,3	54,0	4,3 %	2,9 %	1,4 %

Zdroj: MŠMT, mimořádné šetření 2019

Úvazky učitelů na 2. stupni základních škol podle splnění požadavků na kvalifikaci

učitelé 2. stupeň ZŠ	úvazky z pohledu kvalifikace							
	celkem	v tom				podíl nekvalifikovaných		
		kvalifikovaní	nekvalifikovaní			celkem	v tom	
			celkem	v tom			doplňující si kvalifikaci	nedoplňující si kvalifikaci
				doplňující si kvalifikaci	nedoplňující si kvalifikaci			
Česká republika	30 995,8	28 830,8	2 164,9	1 416,5	748,4	7,0 %	4,6 %	2,4 %
hlavní město Praha	3 227,7	2 858,2	369,5	245,1	124,3	11,4 %	7,6 %	3,9 %
Středočeský kraj	3 883,5	3 382,1	501,5	300,2	201,3	12,9 %	7,7 %	5,2 %
Jihočeský kraj	1 900,9	1 838,8	62,1	38,9	23,2	3,3 %	2,0 %	1,2 %
Plzeňský kraj	1 656,9	1 568,9	88,0	55,6	32,4	5,3 %	3,4 %	2,0 %
Karlovarský kraj	822,8	666,2	156,6	91,9	64,8	19,0 %	11,2 %	7,9 %
Ústecký kraj	2 623,8	2 252,2	371,6	252,1	119,5	14,2 %	9,6 %	4,6 %
Liberecký kraj	1 374,8	1 265,4	109,4	73,1	36,3	8,0 %	5,3 %	2,6 %
Královéhradecký kraj	1 713,6	1 612,2	101,4	63,6	37,8	5,9 %	3,7 %	2,2 %
Pardubický kraj	1 524,0	1 455,1	68,9	50,2	18,7	4,5 %	3,3 %	1,2 %
Kraj Vysočina	1 611,1	1 569,6	41,5	33,1	8,5	2,6 %	2,1 %	0,5 %
Jihomoravský kraj	3 394,4	3 292,1	102,2	71,9	30,4	3,0 %	2,1 %	0,9 %
Olomoucký kraj	1 905,5	1 859,6	45,8	34,1	11,8	2,4 %	1,8 %	0,6 %
Zlínský kraj	1 749,1	1 702,6	46,5	33,9	12,6	2,7 %	1,9 %	0,7 %
Moravskoslezský kraj	3 607,7	3 507,9	99,8	72,9	27,0	2,8 %	2,0 %	0,7 %

Zdroj: MŠMT, mimořádné šetření 2019

Úvazky učitelů na středních školách podle splnění požadavků na kvalifikaci

učitelé SŠ	úvazky z pohledu kvalifikace							
	celkem	v tom				podíl nekvalifikovaných		
		kvalifikovaní	nekvalifikovaní			celkem	v tom	
			celkem	v tom			doplňující si kvalifikaci	nedoplňující si kvalifikaci
				doplňující si kvalifikaci	nedoplňující si kvalifikaci			
Česká republika	38 263,4	36 239,1	2 024,3	1 158,2	866,1	5,3 %	3,0 %	2,3 %
hlavní město Praha	5 901,8	5 454,1	447,7	273,1	174,5	7,6 %	4,6 %	3,0 %
Středočeský kraj	3 553,4	3 283,1	270,3	125,6	144,7	7,6 %	3,5 %	4,1 %
Jihočeský kraj	2 519,8	2 424,2	95,6	45,7	49,9	3,8 %	1,8 %	2,0 %
Plzeňský kraj	1 924,1	1 831,8	92,3	42,3	50,0	4,8 %	2,2 %	2,6 %
Karlovarský kraj	957,6	899,8	57,8	27,7	30,0	6,0 %	2,9 %	3,1 %
Ústecký kraj	2 888,1	2 610,2	278,0	162,1	115,9	9,6 %	5,6 %	4,0 %
Liberecký kraj	1 440,6	1 354,4	86,1	49,5	36,7	6,0 %	3,4 %	2,5 %
Královéhradecký kraj	2 139,6	2 038,4	101,2	57,9	43,2	4,7 %	2,7 %	2,0 %
Pardubický kraj	1 955,2	1 852,9	102,3	56,1	46,2	5,2 %	2,9 %	2,4 %
Kraj Vysočina	1 914,6	1 826,6	88,0	51,4	36,6	4,6 %	2,7 %	1,9 %
Jihomoravský kraj	4 168,3	3 995,4	172,9	105,7	67,2	4,1 %	2,5 %	1,6 %
Olomoucký kraj	2 467,1	2 396,8	70,3	57,0	13,3	2,9 %	2,3 %	0,5 %
Zlínský kraj	2 238,7	2 186,4	52,4	36,2	16,2	2,3 %	1,6 %	0,7 %
Moravskoslezský kraj	4 194,5	4 084,9	109,6	67,8	41,8	2,6 %	1,6 %	1,0 %

Zdroj: MŠMT, mimořádné šetření 2019

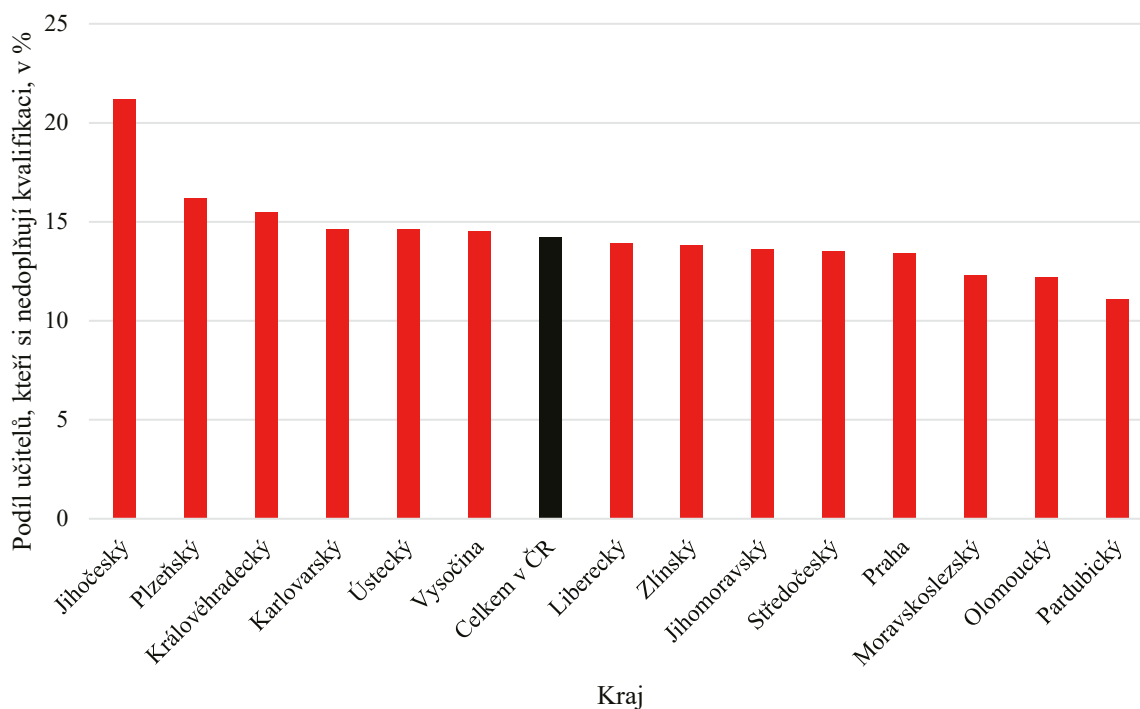
Úvazky učitelů na vyšších odborných školách podle splnění požadavků na kvalifikaci

učitelé VOŠ	úvazky z pohledu kvalifikace							
	celkem	v tom				podíl nekvalifikovaných		
		kvalifikovaní	nekvalifikovaní			celkem	v tom	
			celkem	v tom			doplňující si kvalifikaci	nedoplňující si kvalifikaci
				doplňující si kvalifikaci	nedoplňující si kvalifikaci			
Česká republika	1 244,8	1 180,0	64,7	20,1	44,7	5,2 %	1,6 %	3,6 %
hlavní město Praha	393,7	379,6	14,1	4,4	9,7	3,6 %	1,1 %	2,5 %
Středočeský kraj	92,6	87,4	5,2	3,0	2,2	5,6 %	3,3 %	2,4 %
Jihočeský kraj	75,1	61,6	13,6	1,3	12,2	18,1 %	1,7 %	16,3 %
Plzeňský kraj	81,2	78,6	2,6	1,5	1,1	3,2 %	1,8 %	1,3 %
Karlovarský kraj	24,4	24,0	0,4	0,0	0,4	1,6 %	0,0 %	1,6 %
Ústecký kraj	59,2	52,8	6,4	4,2	2,2	10,8 %	7,0 %	3,7 %
Liberecký kraj	25,1	24,2	0,9	0,3	0,7	3,6 %	1,0 %	2,6 %
Královéhradecký kraj	54,9	51,0	3,9	2,0	1,9	7,1 %	3,6 %	3,4 %
Pardubický kraj	41,4	41,0	0,4	0,1	0,3	1,0 %	0,3 %	0,6 %
Kraj Vysočina	47,7	45,6	2,0	0,2	1,9	4,3 %	0,4 %	3,9 %
Jihomoravský kraj	128,2	122,5	5,7	2,5	3,2	4,4 %	1,9 %	2,5 %
Olomoucký kraj	70,1	69,6	0,5	0,0	0,5	0,6 %	0,0 %	0,6 %
Zlínský kraj	46,0	45,0	1,1	0,1	1,0	2,3 %	0,2 %	2,1 %
Moravskoslezský kraj	105,3	97,1	8,1	0,6	7,5	7,7 %	0,5 %	7,2 %

Zdroj: MŠMT, mimořádné šetření 2019

V souvislosti s úbytkem pedagogických pracovníků a nadprůměrným podílem nekvalifikovaných učitelů je třeba zmínit také další vzdělávání pedagogických pracovníků. Níže uvedený graf ukazuje procentuální podíl učitelů, kteří uvedli, že si žádným způsobem nedoplňují kvalifikaci. Celorepublikový průměr se v tomto případě rovná hodnotě 14,2 % dotázaných učitelů, přičemž výsledné hodnoty napříč kraji se v této oblasti výrazně neliší (s výjimkou Jihočeského kraje, kde je podíl těchto učitelů 21,2 %).

Podíl učitelů v %, kteří si nedoplňují kvalifikaci

Zdroj: MŠMT

V rámci šetření MŠMT byl rovněž ke každému učiteli sdružován údaj popisující skutečnost, zda se důvodně očekává od školního roku 2019/2020 odchod daného učitele ze školy (bez ohledu na skutečnost, zda byl učitelem avizován). Jedná se tedy například o odchody do důchodu, avizované ukončení pracovního poměru či záměry vedení školy. Pokud budou tato očekávání naplněna, musí být za tyto učitele nalezena odpovídající náhrada. Z pohledu očekávaných odchodů jsou nejvyšší podíly v Karlovarském kraji (s výjimkou středních škol, kde se jedná o Plzeňský kraj, a vyšších odborných škol, kde se jedná o Ústecký kraj).

Úvazky učitelů, u nichž byl avizován odchod od školního roku 2019/2020

kraj	úvazky učitelů, u nichž byl avizován odchod od školního roku 2019/2020											
	celkem		MŠ		1. stupeň ZŠ		2. stupeň ZŠ		SŠ		VOŠ	
	úv.	proc.	úv.	proc.	úv.	proc.	úv.	proc.	úv.	proc.	úv.	proc.
Česká republika	8 652,30	6,40 %	2 095,50	6,80 %	2 260,50	6,60 %	2 003,70	6,50 %	2 224,30	5,80 %	68,3	5,50 %
hlavní město Praha	1 110,80	6,50 %	275,1	7,30 %	269,6	7,10 %	216,6	6,70 %	326,1	5,50 %	23,4	5,90 %
Středočeský kraj	1 189,00	7,20 %	323,8	7,50 %	342,7	7,40 %	287	7,40 %	230,3	6,50 %	5,2	5,70 %
Jihočeský kraj	498,9	6,00 %	127,5	6,90 %	93,4	4,70 %	110,1	5,80 %	164,9	6,50 %	3	3,90 %
Plzeňský kraj	437,8	6,20 %	110	6,80 %	90,6	5,00 %	101,1	6,10 %	134,8	7,00 %	1,3	1,70 %
Karlovarský kraj	257,2	7,40 %	58,2	7,80 %	74,6	7,90 %	83,7	10,20 %	39,7	4,10 %	1,1	4,50 %
Ústecký kraj	659,6	6,30 %	136,2	6,10 %	148,6	5,50 %	190,1	7,20 %	178	6,20 %	6,7	11,40 %
Liberecký kraj	346,9	6,20 %	71,9	5,70 %	107,1	7,20 %	97,1	7,10 %	69,3	4,80 %	1,6	6,20 %
Královéhradecký kraj	478,4	6,50 %	97,4	6,10 %	129,5	7,00 %	109,9	6,40 %	138,8	6,50 %	2,8	5,10 %
Pardubický kraj	415	6,20 %	103,6	6,70 %	118,5	7,00 %	82,2	5,40 %	107,3	5,50 %	3,3	8,00 %
Kraj Vysočina	411,8	6,10 %	96	6,40 %	114,7	7,00 %	86,9	5,40 %	113	5,90 %	1,3	2,70 %
Jihomoravský kraj	908	6,00 %	217,2	6,30 %	240,9	6,20 %	215,3	6,30 %	227,2	5,50 %	7,3	5,70 %
Olomoucký kraj	518,6	6,20 %	134,7	7,10 %	138	6,70 %	115,5	6,10 %	125,1	5,10 %	5,4	7,70 %
Zlínský kraj	474	6,30 %	119,4	7,30 %	136,1	7,20 %	92,9	5,30 %	124,1	5,50 %	1,6	3,40 %
Moravskoslezský kraj	946,2	6,30 %	224,5	6,80 %	256,3	6,80 %	215,3	6,00 %	245,7	5,90 %	4,4	4,20 %

Zdroj: Zpráva z mimořádného šetření MŠMT

Důvody ukončení pracovního poměru učitele

kraj	nedostatečné finanční ohodnocení	nízká prestiž učitelské profese	lepší pracovní uplatnění v oboru vzdělávání (neziskový sektor, soukromý vzdělávací sektor, státní správa)	lepší pracovní uplatnění mimo učitelskou profesi	špatné kolegiální vztahy a absence spolupráce, odlišná hodnotová orientace	vysoká míra administrativní zátěže, která ztěžuje výuku i přípravu na ni	vysoké nároky kladené na učitele a nízká podpora, ať již ze strany vedení školy, či personálního nedostatku	nedostatek spolupráce ze strany rodičů, jejich nepřátelský postoj, nerealistická / příliš vysoká očekávání rodičů
ČR	30 %	9 %	12 %	26 %	9 %	8 %	2 %	5 %
hlavní město Praha	31 %	7 %	12 %	30 %	8 %	5 %	2 %	5 %
Středočeský kraj	28 %	9 %	11 %	28 %	10 %	7 %	1 %	5 %
Jihočeský kraj	33 %	7 %	10 %	33 %	7 %	7 %	2 %	2 %
Plzeňský kraj	23 %	11 %	9 %	37 %	6 %	9 %	2 %	3 %
Karlovarský kraj	26 %	9 %	11 %	28 %	10 %	7 %	4 %	5 %
Ústecký kraj	29 %	9 %	13 %	28 %	8 %	7 %	1 %	4 %
Liberecký kraj	30 %	10 %	10 %	29 %	8 %	6 %	1 %	5 %
Královéhradecký kraj	34 %	11 %	10 %	21 %	12 %	7 %	1 %	5 %
Pardubický kraj	28 %	6 %	12 %	22 %	7 %	18 %	1 %	5 %
Kraj Vysočina	25 %	9 %	11 %	28 %	9 %	11 %	1 %	7 %
Jihomoravský kraj	27 %	10 %	12 %	21 %	10 %	10 %	2 %	7 %
Olomoucký kraj	29 %	9 %	13 %	22 %	9 %	12 %	4 %	3 %
Zlínský kraj	38 %	7 %	13 %	20 %	8 %	7 %	2 %	4 %
Moravskoslezský kraj	34 %	6 %	12 %	24 %	9 %	9 %	0 %	6 %

Zdroj: Zpráva z mimořádného šetření MŠMT

Mimořádné šetření MŠMT zjišťovalo taktéž průměrný věk učitelů v jednotlivých druzích škol od základních až po vyšší odborné dle krajského členění, a to ve srovnání s celorepublikovými průměry. Výsledky šetření ukazuje tabulka níže.

Pokud se podíváme na tabulku průměrného věku učitelů v ČR obecně, pak vidíme, že průměrný věk učitelů se pohybuje okolo 50 let (plus minus několik let) a rozdíly mezi jednotlivými kraji nejsou nijak výrazné. Stávající situace spojená s problematickou situací vysokého průměrného věku pedagogického sboru i vedení škol je alarmující a v případě, že nebude nalezeno adekvátní řešení, může v budoucnu docházet k personálním problémům spojeným s nedostatkem nových učitelů.

Průměrný věk učitelů v regionálním školství dle jednotlivých druhů škol (krajské členění)

kraj	1. stupeň ZŠ			2. stupeň ZŠ			SŠ			VOŠ		
	ženy	muži	celkem	ženy	muži	celkem	ženy	muži	celkem	ženy	muži	celkem
celkem za ČR	47,3	46,0	47,2	46,7	45,3	46,3	49,1	49,8	49,4	50,4	49,8	50,2
hlavní město Praha	46,8	42,3	46,4	47,7	43,2	46,5	49,3	47,7	48,6	51,7	48,8	50,5
Středočeský kraj	47,4	44,7	47,2	46,9	45,2	46,5	50,2	51,3	50,6	50,9	52,4	51,3
Jihočeský kraj	47,4	48,4	47,5	46,4	46,1	46,3	49,1	50,6	49,7	50,1	53,8	51,7
Plzeňský kraj	47,8	46,2	47,7	47,0	44,8	46,4	49,3	51,5	50,1	50,1	47,4	49,1
Karlovarský kraj	48,8	47,3	48,7	48,0	47,7	47,9	49,8	51,8	50,6	53,7	47,0	51,7
Ústecký kraj	47,3	43,9	47,2	46,6	44,7	46,1	49,2	50,7	49,8	50,2	53,2	51,0
Liberecký kraj	47,7	46,7	47,6	47,4	45,5	46,9	49,2	49,8	49,4	48,6	48,9	48,8
Královéhradecký kraj	47,7	48,0	47,7	46,3	45,9	46,2	49,0	50,2	49,6	49,6	49,0	49,4
Pardubický kraj	47,1	49,8	47,3	45,8	47,0	46,1	48,3	48,8	48,5	48,9	54,1	50,2
Kraj Vysočina	47,5	48,8	47,6	46,6	46,2	46,5	48,6	50,5	49,4	49,4	50,4	49,7
Jihomoravský kraj	46,5	45,5	46,4	45,8	45,4	45,7	48,3	49,3	48,7	49,9	51,2	50,2
Olomoucký kraj	47,3	47,7	47,3	46,6	45,6	46,3	48,6	49,4	48,9	47,9	46,9	47,6
Zlínský kraj	46,9	48,6	47,0	46,5	45,9	46,4	48,9	50,0	49,3	50,4	51,4	50,8
Moravskoslezský kraj	47,6	45,3	47,4	46,9	45,0	46,4	49,2	49,7	49,4	49,4	48,9	49,3

Zdroj: Zpráva z mimořádného šetření MŠMT

Následující tabulky obsahují údaje o rozsahu neaprobované výuky v rámci přímé pedagogické činnosti a počty přespočetných hodin vyučovaných neaprobovaným učitelem. Z hlediska rozsahu neaprobované výuky je v ČR situace nejhorší na 2. stupni základních škol, kde dosahuje v celorepublikovém průměru podílu 27,4 %. Kritická je situace Karlovarského kraje, kde tento podíl činí 48,2 %, což představuje bezmála každou druhou odučenou hodinu. Vysoký podíl neaprobované výuky je spojen i s Ústeckým krajem (39,2 %) nebo Středočeským krajem (34,5 %), nad hodnotou 30 % je ještě Liberecký kraj (30,1 %). U žádného z krajů hodnota neklesá pod 20 %, nejnižší je v případě Jihomoravského kraje (20,5 %).

Při pohledu na podíly neaprobované odučených přespočetných hodin je zřejmé, byť s jistými odchylkami, že víceméně kopírují situaci identifikovanou u rozsahu hodin přímé pedagogické činnosti obecně. V případě vyšších odborných škol je zde sice situace relativně lepší, u 2. stupně základních škol ale naopak horší, kdy celorepublikový průměr odpovídá 34,0 % (více než tři tisíce hodin). Tyto údaje napovídají, že přespočetné hodiny v řadě krajů víceméně nesouvisí se snahou škol zajistit kvalitní výuku, jako spíše se snahou zajistit výuku vůbec.

Počty hodin přímé pedagogické činnosti podle aprobace

neaprobovaná výuka – hodiny PPČ										
kraj			v tom							
			1. st. ZŠ		2. st. ZŠ		SŠ		VOŠ	
	celkem	jako proc. z PH	celkem	jako proc.	celkem	jako proc.	celkem	jako proc.	celkem	jako proc.
Česká republika	379 226,67	17,8 %	118 318,92	17,7 %	169 513,57	27,4 %	88 295,53	10,8 %	3 098,66	12,8 %
hlavní město Praha	54 615,32	19,9 %	19 547,50	25,4 %	18 172,60	27,7 %	16 355,39	13,2 %	539,83	7,3 %
Středočeský kraj	61 938,25	25,6 %	24 328,64	27,5 %	26 867,50	34,5 %	10 528,56	14,2 %	213,56	12,1 %
Jihočeský kraj	19 331,62	14,7 %	4 885,00	12,6 %	9 085,20	24,1 %	5 040,32	9,4 %	321,10	20,1 %
Plzeňský kraj	19 693,31	17,6 %	5 893,00	16,7 %	8 730,50	26,3 %	4 578,25	11,0 %	491,57	29,4 %
Karlovarský kraj	15 589,64	27,9 %	4 966,79	27,8 %	7 944,50	48,2 %	2 622,35	12,5 %	56,00	11,5 %
Ústecký kraj	41 401,69	24,1 %	9 287,96	17,1 %	20 515,53	39,2 %	11 436,70	17,9 %	161,50	14,1 %
Liberecký kraj	16 510,03	19,0 %	4 833,20	17,4 %	8 233,50	30,1 %	3 416,33	10,9 %	27,00	5,8 %
Královéhradecký	19 642,99	16,9 %	5 308,00	15,2 %	9 471,00	27,4 %	4 774,89	10,4 %	89,10	8,4 %
Pardubický kraj	16 615,77	15,8 %	4 684,91	14,3 %	7 920,91	26,2 %	4 000,63	9,6 %	9,33	1,2 %
Kraj Vysočina	16 165,11	15,3 %	3 876,35	12,0 %	7 367,03	23,7 %	4 834,65	11,6 %	87,08	10,0 %
Jihomoravský kraj	32 009,60	13,6 %	9 797,40	13,0 %	13 847,50	20,5 %	7 732,84	8,6 %	631,86	24,0 %
Olomoucký kraj	17 485,25	13,3 %	5 253,72	13,1 %	8 273,50	22,1 %	3 834,53	7,2 %	123,50	9,4 %
Zlínský kraj	15 352,20	12,8 %	5 098,00	14,0 %	7 410,00	21,4 %	2 813,20	5,8 %	31,00	3,6 %
Moravskoslezský kraj	32 875,90	13,8 %	10 558,45	13,9 %	15 674,30	21,9 %	6 326,90	7,1 %	316,25	14,5 %

Zdroj: Zpráva z mimořádného šetření MŠMT

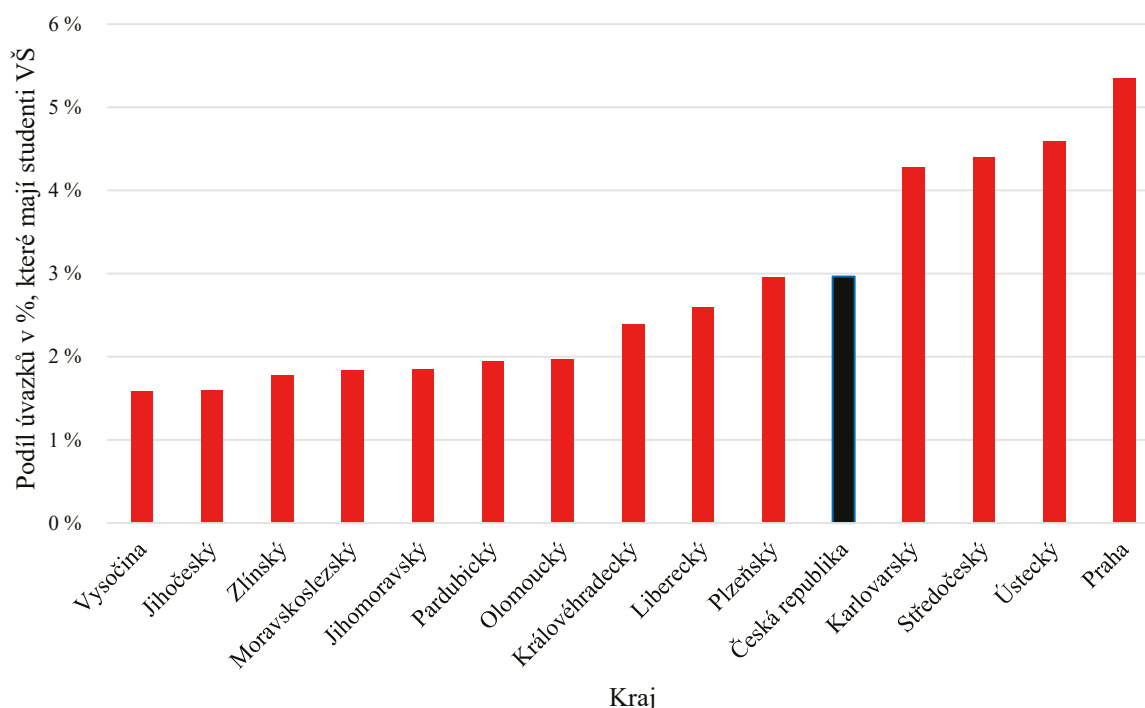
Počty přespočetných hodin, které jsou vyučovány neaprobovaným učitelem

neaprobovaná výuka – hodiny PH										
kraj			v tom							
			1. st. ZŠ		2. st. ZŠ		SŠ		VOŠ	
	celkem	jako proc. z PH	celkem	jako proc.	celkem	jako proc.	celkem	jako proc.	celkem	jako proc.
Česká republika	6 302,10	15,60 %	1 076,50	16,10 %	3 012,10	34,00 %	2 148,50	9,00 %	65	6,00 %
hlavní město Praha	1 116,96	17,70 %	176	25,60 %	492	35,30 %	439,63	10,90 %	9,33	4,20 %
Středočeský kraj	1 242,49	21,50 %	282	23,40 %	735,5	37,60 %	223,99	8,90 %	1	0,80 %
Jihočeský kraj	298,95	11,80 %	41	10,30 %	180,5	37,00 %	72,45	4,80 %	5	3,20 %
Plzeňský kraj	254,75	16,50 %	33	10,90 %	126	32,60 %	91,75	11,40 %	4	8,40 %
Karlovarský kraj	348	24,00 %	66	34,60 %	143,5	49,20 %	132,5	14,10 %	6	22,20 %
Ústecký kraj	783,5	21,30 %	50	11,90 %	311,5	42,10 %	413	17,00 %	9	10,70 %
Liberecký kraj	260,6	16,60 %	38	19,00 %	89,6	34,50 %	131	12,20 %	2	6,30 %
Královéhradecký	313,83	14,50 %	57	12,70 %	147	36,60 %	103,53	8,10 %	6,3	13,60 %
Pardubický kraj	296,5	14,80 %	63	14,30 %	137,5	33,00 %	96	8,50 %	0	0,00 %
Kraj Vysočina	300,25	12,50 %	54	10,20 %	106,5	27,70 %	133,75	9,50 %	6	7,40 %
Jihomoravský kraj	425,27	10,50 %	77	9,70 %	227	26,00 %	108,9	4,70 %	12,37	19,40 %
Olomoucký kraj	129,3	8,50 %	32	9,20 %	56	22,40 %	39,3	4,60 %	2	2,90 %
Zlínský kraj	205,5	8,70 %	55	16,80 %	100,5	27,60 %	48	2,90 %	2	3,70 %
Moravskoslezský kraj	326,2	10,50 %	52,5	12,80 %	159	24,70 %	114,7	5,70 %	0	0,00 %

Zdroj: Zpráva z mimořádného šetření MŠMT

Problematiku aprobovanosti učitelů dokresluje následující graf, který zobrazuje podíly pracovních úvazků, jež mají studenti VŠ. Celorepublikový průměr se v tomto ohledu rovná 2,96 % těchto úvazků. Nejvyšším podílem se vyznačuje Praha (5,35 %) a nejnižším Kraj Vysočina (1,58 %).

Podíl úvazků, které mají studenti VŠ

Zdroj: Zpráva z mimořádného šetření MŠMT

Školy v rámci mimořádného šetření MŠMT předávaly ke každému učiteli rovněž údaje související s jeho výukou. U 1. stupně základních škol šlo o běžné učitele na 1. stupni nebo o učitele cizích jazyků na 1. stupni (do 1. stupně byli zahrnuti i učitelé přípravných tříd a přípravných stupňů, kteří fakticky spadají do předškolního vzdělávání). V případě 2. stupně základních škol byli rozlišováni učitelé jednotlivých předmětů, stejně tak jako v případě učitelů všeobecně vzdělávacích předmětů na středních a vyšších odborných školách. Ke každému učitelem vyučovanému předmětu/oblasti (resp. v případě mateřských škol a 1. stupně základních škol obecně výuce) byl vykázán průměrný týdenní počet hodin přímé pedagogické činnosti (dále „PPČ“) a specifikován počet případných přespočetných hodin, tj. hodin pevně stanovených nad rámec týdenního rozsahu PPČ daného nařízením vlády č. 75/2005 Sb. Současně bylo uváděno, zda se jedná o aprobovanou výuku.

Pro ukotvení definice aprobovanosti bylo pro účely tohoto šetření vycházeno z konstrukce, kdy ji lze zajistit učitelem s vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném magisterském studijním programu zaměřeném na přípravu učitelů konkrétních předmětů nebo v akreditovaném magisterském studijním programu studijního oboru, který odpovídá charakteru vyučovaného předmětu, a vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na přípravu učitelů (u učitelů odborných předmětů, praktického vyučování nebo odborného výcviku na středních školách rovněž i studiem pedagogiky dle § 22 zákona č. 563/2004 Sb., popř. vzděláním v bakalářském učitelském programu).

V následující části jsou k vybraným předmětům základního a středního školství ukázány přepočtené úvazky a rozsah jejich přímé pedagogické činnosti, a to vždy z pohledu dle aproby (A). Vybrány jsou předměty český jazyk, matematika a anglický jazyk. Pro ostatní předměty či oblasti výuky viz *Mimořádné šetření ke stavu zajištění výuky učiteli v MŠ, ZŠ, SŠ a VOŠ (MŠMT)*.

Úvazky a PPČ v členění podle kvalifikovanosti a aprobovanosti výuky – učitel/ka 1. stupně ZŠ

kraj	učitelé splňující podmínky kvalifikace (A = aprobovaná, N = neaprobovaná, X = netýká se)						učitelé nesplňující podmínky kvalifikace					
	úvazky			PPČ			úvazky			PPČ		
	v tom z pohledu aproba			v tom z pohledu aproba			celkem			celkem		
	A	podíl A na A + N	N	X	A	podíl A na A + N	N	X	celkem	jako proc.	celkem	jako proc.
Hlavní město Praha	2 774,60	2 410,90	90,20 %	262,4	101,3	58 775,50	51 064,00	90,10 %	5 581,50	2 130,00	503,3	15,40 %
Středočeský kraj	3 548,50	2 870,90	89,30 %	343,7	333,9	74 560,50	60 183,90	89,10 %	7 385,00	6 991,60	721,9	16,90 %
Jihočeský kraj	1 800,90	1 540,60	92,40 %	126,7	133,6	37 625,30	32 238,60	92,50 %	2 621,50	2 765,20	71,3	3,80 %
Plzeňský kraj	1 567,20	1 320,10	91,30 %	126,3	120,8	32 758,50	27 622,50	91,20 %	2 657,00	2 479,00	101	6,10 %
Karlovarský kraj	717,4	583,5	90,00 %	64,7	69,2	14 864,40	12 112,50	89,80 %	1 380,90	1 371,00	156,7	17,90 %
Ústecký kraj	2 210,30	2 004,90	95,00 %	106,3	99,2	46 794,60	42 521,20	95,00 %	2 236,40	2 037,00	225,9	9,30 %
Liberecký kraj	1 265,90	1 028,20	91,50 %	94,9	142,8	26 581,80	21 721,30	91,70 %	1 959,50	2 901,00	111,6	8,10 %
Královéhradecký kraj	1 604,90	1 333,40	92,40 %	109,2	162,3	33 659,00	28 036,00	92,40 %	2 296,00	3 327,00	126,3	7,30 %
Pardubický kraj	1 466,60	1 260,50	92,30 %	104,9	101,2	30 532,70	26 274,70	92,20 %	2 229,00	2 029,00	93,3	6,00 %
Kraj Vysočina	1 482,40	1 302,30	92,80 %	100,7	79,4	30 650,00	27 147,70	93,50 %	1 889,30	1 613,00	64,1	4,10 %
Jihomoravský kraj	3 411,50	2 948,40	92,90 %	226,1	237,1	70 876,30	61 317,00	92,80 %	4 760,30	4 799,00	180,3	5,00 %
Olomoucký kraj	1 822,10	1 580,40	92,10 %	135,3	106,3	37 707,00	32 759,00	92,10 %	2 809,00	2 139,00	86	4,50 %
Zlínský kraj	1 685,00	1 441,40	92,30 %	120,9	122,7	34 779,00	29 775,00	92,30 %	2 499,00	2 505,00	85,8	4,80 %
Moravskoslezský kraj	3 366,00	2 949,40	91,50 %	272,4	144,2	70 505,50	61 909,00	91,60 %	5 707,50	2 889,00	141	4,00 %
ČR	28 723,40	24 574,90	91,80 %	2 194,50	1 954,00	600 670,00	514 682,30	91,80 %	46 011,90	39 975,80	2 668,60	8,50 %
											57 397,30	8,70 %

Zdroj: Zpráva z mimořádného šetření MŠMT

Úvazky a PPČ v členění podle kvalifikovanosti a aprobovanosti výuky – ČI a literatura – 2. stupeň ZŠ

kraj	učitelé splňující podmínky kvalifikace (A = aprobovaná, N = neaprobovaná, X = netýká se)										učitelé nesplňující podmínky kvalifikace			
	úvazky					PPČ					úvazky		PPČ	
	v tom z pohledu aprobační					v tom z pohledu aprobační					celkem	jako proc.	celkem	jako proc.
	A	podíl A na A + N	N	X		A	podíl A na A + N	N	X					
hlavní město Praha	389,1	359,6	92,40 %	29,4	0	7 859,70	7 331,30	93,30 %	528,4	0	35,8	8,40 %	771,5	8,90 %
Středočeský kraj	485,1	438,5	90,40 %	46,6	0	9 900,50	8 991,50	90,80 %	909	0	34,6	6,70 %	743,5	7,00 %
Jihočeský kraj	248,6	236	94,90 %	12,6	0	5 122,00	4 856,00	94,80 %	266	0	4,2	1,70 %	88,5	1,70 %
Plzeňský kraj	211	202,9	96,10 %	8,2	0	4 462,00	4 285,00	96,00 %	177	0	6,1	2,80 %	134	2,90 %
Karlovarský kraj	100,2	82,1	81,90 %	18,1	0	1 934,00	1 584,00	81,90 %	350	0	12,6	11,10 %	277	12,50 %
Ústecký kraj	318,5	287,2	90,20 %	31,3	0	6 343,50	5 752,00	90,70 %	591,5	0	22,6	6,60 %	499,5	7,30 %
Liberecký kraj	174,2	162,4	93,30 %	11,7	0	3 587,00	3 359,00	93,60 %	228	0	8,5	4,70 %	185	4,90 %
Královéhradecký kraj	218,3	200,9	92,00 %	17,4	0	4 500,00	4 143,00	92,10 %	357	0	11,4	5,00 %	250	5,30 %
Pardubický kraj	196,6	181,6	92,30 %	15,1	0	3 949,80	3 625,30	91,80 %	324,5	0	6,5	3,20 %	145	3,50 %
Kraj Vysočina	207,7	200,6	96,60 %	7,1	0	4 094,00	3 953,00	96,60 %	141	0	4,3	2,00 %	96	2,30 %
Jihomoravský kraj	426,7	413,4	96,90 %	13,3	0	8 745,80	8 467,80	96,80 %	278	0	7,4	1,70 %	159	1,80 %
Olomoucký kraj	244,1	235,4	96,40 %	8,7	0	5 017,00	4 828,00	96,20 %	189	0	2,8	1,10 %	61	1,20 %
Zlínský kraj	230,2	224,3	97,40 %	5,9	0	4 790,00	4 670,00	97,50 %	120	0	2,4	1,10 %	54	1,10 %
Moravskoslezský kraj	465,7	444,3	95,40 %	21,4	0	9 682,50	9 274,50	95,80 %	408	0	8,2	1,70 %	175	1,80 %
ČR	3 915,90	3 669,10	93,70 %	246,8	0	79 987,80	75 120,40	93,90 %	4 867,40	0	167,4	4,10 %	3 639,00	4,40 %

Zdroj: Zpráva z mimořádného šetření MŠMT

Úvazky a PPČ v členění podle kvalifikovanosti a aprobovanosti výuky – Matematika – 2. stupeň ZŠ

kraj	učitelé splňující podmínky kvalifikace (A = aprobovaná, N = neaprobovaná, X = netýká se)										učitelé nesplňující podmínky kvalifikace			
	úvazky					PPČ					úvazky		PPČ	
	celkem	v tom z pohledu aproby				celkem	v tom z pohledu aproby				celkem	jako proc.	celkem	jako proc.
		A	podíl A na A + N	N	X		A	podíl A na A + N	N	X				
Hlavní město Praha	397,2	322,5	81,20 %	74,6	0	8 518,00	6 922,00	81,30 %	1 596,00	0	54,7	12,10 %	1 199,00	12,30 %
Středočeský kraj	409,9	293	71,50 %	116,9	0	8 490,20	6 156,20	72,50 %	2 334,00	0	96,1	19,00 %	2 100,00	19,80 %
Jihočeský kraj	211,1	176,3	83,50 %	34,8	0	4 465,20	3 716,20	83,20 %	749	0	11,5	5,20 %	256	5,40 %
Plzeňský kraj	178,4	134,5	75,40 %	43,9	0	3 767,00	2 867,00	76,10 %	900	0	16,4	8,40 %	363	8,80 %
Karlovarský kraj	63,7	41,3	64,90 %	22,4	0	1 361,00	880	64,70 %	481	0	26	29,00 %	570	29,50 %
Ústecký kraj	243,1	148,2	61,00 %	94,9	0	5 069,00	3 172,00	62,60 %	1 897,00	0	70	22,40 %	1 518,00	23,00 %
Liberecký kraj	152,2	123,8	81,40 %	28,4	0	3 164,00	2 569,00	81,20 %	595	0	21,5	12,40 %	469	12,90 %
Královéhradecký kraj	198,1	146,9	74,10 %	51,3	0	4 174,00	3 123,00	74,80 %	1 051,00	0	16,5	7,70 %	354	7,80 %
Pardubický kraj	167,1	121,2	72,50 %	45,9	0	3 570,30	2 602,30	72,90 %	968	0	16,4	9,00 %	369	9,40 %
Kraj Vysočina	182,4	135,3	74,20 %	47,1	0	3 810,00	2 848,00	74,80 %	962	0	13,3	6,80 %	292	7,10 %
Jihomoravský kraj	390,3	304,2	77,90 %	86,1	0	8 331,00	6 482,00	77,80 %	1 849,00	0	23,7	5,70 %	521	5,90 %
Olomoucký kraj	219,4	166,5	75,90 %	52,9	0	4 574,00	3 482,00	76,10 %	1 092,00	0	8,7	3,80 %	185	3,90 %
Zlínský kraj	199,2	152,9	76,80 %	46,3	0	4 153,00	3 220,00	77,50 %	933	0	11	5,20 %	242	5,50 %
Moravskoslezský kraj	402,6	306,1	76,10 %	96,4	0	8 458,00	6 468,00	76,50 %	1 990,00	0	22	5,20 %	486	5,40 %
ČR	3 414,60	2 572,70	75,30 %	841,9	0	71 904,70	54 507,70	75,80 %	17 397,00	0	407,8	10,70 %	8 924,00	11,00 %

Zdroj: Zpráva z mimořádného seřetění MŠMT

Úvazky a PPČ v členění podle kvalifikovanosti a aprobovanosti výuky – Anglický jazyk – 2. stupeň ZŠ

kraj	učitelé splňující podmínky kvalifikace (A = aprobovaná, N = neaprobovaná, X = netýká se)										učitelé nesplňující podmínky kvalifikace			
	úvazky					PPČ					úvazky		PPČ	
	celkem	v tom z pohledu aprobační				celkem	v tom z pohledu aprobační				celkem	jako proc.	celkem	jako proc.
		A	podíl A na A + N	N	X		A	podíl A na A + N	N	X				
hlavní město Praha	397,2	322,5	81,20 %	74,6	0	8 518,00	6 922,00	81,30 %	1 596,00	0	54,7	12,10 %	1 199,00	12,30 %
Středočeský kraj	409,9	293	71,50 %	116,9	0	8 490,20	6 156,20	72,50 %	2 334,00	0	96,1	19,00 %	2 100,00	19,80 %
Jihočeský kraj	211,1	176,3	83,50 %	34,8	0	4 465,20	3 716,20	83,20 %	749	0	11,5	5,20 %	256	5,40 %
Plzeňský kraj	178,4	134,5	75,40 %	43,9	0	3 767,00	2 867,00	76,10 %	900	0	16,4	8,40 %	363	8,80 %
Karlovarský kraj	63,7	41,3	64,90 %	22,4	0	1 361,00	880	64,70 %	481	0	26	29,00 %	570	29,50 %
Ústecký kraj	243,1	148,2	61,00 %	94,9	0	5 069,00	3 172,00	62,60 %	1 897,00	0	70	22,40 %	1 518,00	23,00 %
Liberecký kraj	152,2	123,8	81,40 %	28,4	0	3 164,00	2 569,00	81,20 %	595	0	21,5	12,40 %	469	12,90 %
Královéhradecký kraj	198,1	146,9	74,10 %	51,3	0	4 174,00	3 123,00	74,80 %	1 051,00	0	16,5	7,70 %	354	7,80 %
Pardubický kraj	167,1	121,2	72,50 %	45,9	0	3 570,30	2 602,30	72,90 %	968	0	16,4	9,00 %	369	9,40 %
Kraj Vysočina	182,4	135,3	74,20 %	47,1	0	3 810,00	2 848,00	74,80 %	962	0	13,3	6,80 %	292	7,10 %
Jihomoravský kraj	390,3	304,2	77,90 %	86,1	0	8 331,00	6 482,00	77,80 %	1 849,00	0	23,7	5,70 %	521	5,90 %
Olomoucký kraj	219,4	166,5	75,90 %	52,9	0	4 574,00	3 482,00	76,10 %	1 092,00	0	8,7	3,80 %	185	3,90 %
Zlínský kraj	199,2	152,9	76,80 %	46,3	0	4 153,00	3 220,00	77,50 %	933	0	11	5,20 %	242	5,50 %
Moravskoslezský kraj	402,6	306,1	76,10 %	96,4	0	8 458,00	6 468,00	76,50 %	1 990,00	0	22	5,20 %	486	5,40 %
ČR	3 414,60	2 572,70	75,30 %	841,9	0	71 904,70	54 507,70	75,80 %	17 397,00	0	407,8	10,70 %	8 924,00	11,00 %

Zdroj: Zpráva z mimořádného seřazení MŠMT

Úvazky a PPČ v členění podle kvalifikovanosti a aprobovanosti výuky – Český jazyk a literatura – ŠŠ

kraj	učitelé splňující podmínky kvalifikace (A = aprobovaná, N = neaprobovaná, X = netýká se)										učitelé nesplňující podmínky kvalifikace		
	úvazky					PPČ					úvazky		PPČ
	celkem	v tom z pohledu aprobační				celkem	v tom z pohledu aprobační				celkem	jako proc.	jako proc.
		A	podíl A na A + N	N	X		A	podíl A na A + N	N	X			
hlavní město Praha	470	463,5	98,60 %	6,5	0	9 572,90	9 455,70	98,80 %	117,2	0	11,3	2,30 %	218,1
Středočeský kraj	261,1	253,5	97,10 %	7,7	0	5 270,10	5 116,60	97,10 %	153,5	0	6,2	2,30 %	133,5
Jihočeský kraj	181,7	179	98,50 %	2,7	0	3 684,10	3 629,10	98,50 %	55	0	1,9	1,10 %	41
Plzeňský kraj	141,5	140,6	99,40 %	0,9	0	2 878,60	2 861,60	99,40 %	17	0	1	0,70 %	8
Karlovarský kraj	68,8	66,1	96,00 %	2,7	0	1 455,10	1 397,60	96,00 %	57,5	0	2	2,80 %	42,5
Ústecký kraj	186,7	180,3	96,60 %	6,3	0	3 934,10	3 804,60	96,70 %	129,5	0	8,3	4,30 %	167,5
Liberecký kraj	95,9	93,5	97,40 %	2,5	0	1 979,50	1 929,50	97,50 %	50	0	2,8	2,90 %	61
Královéhradecký kraj	155,7	153,5	98,60 %	2,2	0	3 204,80	3 158,80	98,60 %	46	0	1,9	1,20 %	41
Pardubický kraj	130,3	129,5	99,30 %	0,9	0	2 705,90	2 687,90	99,30 %	18	0	0,1	0,10 %	2
Kraj Vysočina	128,6	126,8	98,60 %	1,8	0	2 644,60	2 605,60	98,50 %	39	0	1	0,80 %	21,5
Jihomoravský kraj	291,7	287,9	98,70 %	3,9	0	6 106,30	6 022,80	98,60 %	83,5	0	4,8	1,60 %	88
Olomoucký kraj	170,4	166,2	97,50 %	4,2	0	3 543,70	3 445,70	97,20 %	98	0	0,4	0,20 %	8
Zlínský kraj	151,3	149,8	99,00 %	1,5	0	3 178,60	3 150,60	99,10 %	28	0	0	0,00 %	0
Moravskoslezský kraj	296,1	290,3	98,10 %	5,8	0	6 025,50	5 915,50	98,20 %	110	0	2,5	0,80 %	65
ČR	2 729,90	2 680,30	98,20 %	49,5	0	56 183,70	55 181,50	98,20 %	1 002,20	0	44,3	1,60 %	897,1

Zdroj: Zpráva z mimořádného seřazení MŠMT

Úvazky a PPČ v členění podle kvalifikovanosti a aprobovanosti výuky – Matematika – ŠŠ

kraj	učitelé splňující podmínky kvalifikace (A = aprobovaná, N = neaprobovaná, X = netýká se)										učitelé nesplňující podmínky kvalifikace			
	úvazky					PPČ					úvazky		PPČ	
	celkem	v tom z pohledu aprobační			X	celkem	v tom z pohledu aprobační			celkem	jako proc.	celkem	jako proc.	
		A	podíl A na A + N	N			A	podíl A na A + N	N					X
hlavní město Praha	439,1	427,1	97,30 %	12	0	8 667,80	8 412,30	97,10 %	255,5	0	20,4	4,40 %	431	4,70 %
Středočeský kraj	260,8	242,5	93,00 %	18,3	0	5 089,20	4 724,70	92,80 %	364,5	0	8,3	3,10 %	157,2	3,00 %
Jihočeský kraj	184,7	177,6	96,20 %	7,1	0	3 651,90	3 523,90	96,50 %	128	0	1,6	0,80 %	31	0,80 %
Plzeňský kraj	146,1	142,1	97,20 %	4	0	2 809,40	2 724,90	97,00 %	84,5	0	2	1,40 %	44,5	1,60 %
Karlovarský kraj	71,5	65,1	91,10 %	6,4	0	1 346,00	1 242,00	92,30 %	104	0	1	1,40 %	20	1,50 %
Ústecký kraj	194,6	177,9	91,40 %	16,7	0	3 772,80	3 429,00	90,90 %	343,8	0	7,8	3,80 %	167	4,20 %
Liberecký kraj	96,3	90,5	94,00 %	5,8	0	1 989,30	1 864,30	93,70 %	125	0	1,1	1,20 %	24,5	1,20 %
Královéhradecký kraj	160,1	148,6	92,80 %	11,5	0	3 112,20	2 883,70	92,70 %	228,5	0	0,5	0,30 %	12	0,40 %
Pardubický kraj	141,8	137,8	97,20 %	4	0	2 750,10	2 663,10	96,80 %	87	0	0,3	0,20 %	6	0,20 %
Kraj Vysočina	136,8	129,9	94,90 %	7	0	2 648,80	2 513,80	94,90 %	135	0	1,2	0,90 %	27	1,00 %
Jihomoravský kraj	311,9	302,4	97,00 %	9,5	0	6 098,80	5 910,50	96,90 %	188,3	0	3,1	1,00 %	49	0,80 %
Olomoucký kraj	181	178,8	98,80 %	2,2	0	3 489,60	3 436,60	98,50 %	53	0	1,4	0,80 %	30	0,90 %
Zlínský kraj	159	154,6	97,20 %	4,4	0	3 155,40	3 067,90	97,20 %	87,5	0	0,3	0,20 %	6	0,20 %
Moravskoslezský kraj	304,4	291,9	95,90 %	12,5	0	5 796,40	5 550,40	95,80 %	246	0	0,9	0,30 %	18,5	0,30 %
ČR	2 788,10	2 666,60	95,60 %	121,5	0	54 377,40	51 946,90	95,50 %	2 430,60	0	49,8	1,80 %	1 023,70	1,80 %

Zdroj: Zpráva z mimořádného seřazení MŠMT

4.2 Kvalita a pracovní podmínky učitelů

4.2.1 Vybavenost škol z hlediska možnosti naplňovat ŠVP – v porovnání s průměrem ČR

Stav aktuálních prostorových a materiálních podmínek vybraných škol byl zjišťován také z hlediska naplňování školního vzdělávacího plánu (ŠVP). Obecná rovina zjišťování se zaměřovala na to, zda prostorové a materiální podmínky konkrétní školy umožňují, aby bylo vzdělávání organizováno právě v souladu s ŠVP. Výsledky zjišťování pro jednotlivé kraje lze nalézt v příslušných zprávách. Tabulky níže ukazují doplňující informace, v jakých oblastech dle ředitelů škol není ve škole umožněno vzdělávání v souladu s ŠVP v plném rozsahu a do jakých oblastí by bylo potřeba investovat, aby se situace v tomto ohledu zlepšila. Údaje jsou uvedeny vždy pro základní i střední školy.

Uvedte, v jakých oblastech to podmínky neumožňují v plném rozsahu (ZŠ)

kraj	budova		běžné učebny		odborné učebny, laboratoře		vybavení ICT		pomůcky		tělocvična, hřiště, sportoviště užívaná školou		školní dvůr, zahrada		školní dílny		jiné oblasti	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Jihočeský kraj	1	6,3	7	43,8	9	56,3	2	12,5	1	6,3	5	31,3	4	25,0	1	6,3	0	0,0
Jihomoravský kraj	2	20,0	1	10,0	3	30,0	2	20,0	2	20,0	5	50,0	0	0,0	1	10,0	0	0,0
Karlovarský kraj	1	14,3	1	14,3	2	28,6	3	42,9	0	0,0	3	42,9	1	14,3	2	28,6	0	0,0
Královéhradecký kraj	2	33,3	1	16,7	2	33,3	2	33,3	1	16,7	3	50,0	0	0,0	1	16,7	0	0,0
Liberecký kraj	1	6,7	1	6,7	8	53,3	5	33,3	1	6,7	6	40,0	1	6,7	3	20,0	0	0,0
Moravskoslezský kraj	3	17,6	1	5,9	9	52,9	7	41,2	2	11,8	10	58,8	5	29,4	3	17,6	0	0,0
Olomoucký kraj	1	6,3	2	12,5	3	18,8	3	18,8	0	0,0	12	75,0	2	12,5	1	6,3	1	6,3
Pardubický kraj	2	14,3	1	7,1	2	14,3	3	21,4	2	14,3	5	35,7	2	14,3	1	7,1	1	7,1
Plzeňský kraj	0	0,0	1	12,5	2	25,0	0	0,0	0	0,0	7	87,5	1	12,5	4	50,0	0	0,0
hlavní město Praha	0	0,0	1	20,0	2	40,0	1	20,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	3	60,0	1	20,0
Středočeský kraj	8	17,4	9	19,6	18	39,1	11	23,9	5	10,9	26	56,5	9	19,6	11	23,9	3	6,5
Ústecký kraj	0	0,0	0	0,0	1	33,3	1	33,3	0	0,0	1	33,3	1	33,3	0	0,0	0	0,0
Kraj Vysočina	1	6,7	3	20,0	1	6,7	3	20,0	0	0,0	9	60,0	0	0,0	1	6,7	0	0,0
Zlínský kraj	0	0,0	2	13,3	3	20,0	4	26,7	2	13,3	7	46,7	1	6,7	2	13,3	0	0,0
celkem ČR	22	11,4	31	16,1	65	33,7	47	24,4	16	8,3	99	51,3	27	14,0	34	17,6	6	3,1

Zdroj: ČŠI

Uvedte, v jakých oblastech to podmínky neumožňují v plném rozsahu (SŠ)

kraj	budova		běžné učebny		odborné učebny, laboratoře		vybavení ICT		pomůcky		tělocvična, hřiště, sportoviště užívaná školou		školní dvůr, zahrada		školní dílny		jiné oblasti	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Jihočeský kraj	0	0,0	1	33,3	1	33,3	0	0,0	0	0,0	2	66,7	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Jihomoravský kraj	0	0,0	0	0,0	1	25,0	2	50,0	1	25,0	0	0,0	0	0,0	1	25,0	1	25,0
Karlovarský kraj	1	50,0	0	0,0	1	50,0	0	0,0	1	50,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Královéhradecký kraj	0	0,0	1	25,0	2	50,0	2	50,0	2	50,0	3	75,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Moravskoslezský kraj	2	33,3	1	16,7	2	33,3	3	50,0	1	16,7	2	33,3	0	0,0	0	0,0	2	33,3
Olomoucký kraj	0	0,0	0	0,0	1	33,3	1	33,3	0	0,0	2	66,7	0	0,0	0	0,0	1	33,3
Pardubický kraj	0	0,0	1	33,3	3	100	0	0,0	1	33,3	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Plzeňský kraj	0	0,0	0	0,0	1	50,0	0	0,0	0	0,0	2	100	0	0,0	1	50,0	0	0,0
hlavní město Praha	1	100	1	100	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Středočeský kraj	4	33,3	0	0,0	5	41,7	3	25,0	2	16,7	6	50,0	0	0,0	3	25,0	3	25,0
Ústecký kraj	0	0,0	0	0,0	2	50,0	2	50,0	2	50,0	1	25,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Zlínský kraj	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	33,3	3	100	0	0,0	0	0,0	0	0,0
celkem ČR	8	17,0	5	10,6	19	40,4	13	27,7	11	23,4	21	44,7	0	0,0	5	10,6	7	14,9

Zdroj: ČŠI

Do jakých oblastí je potřeba investovat pro zlepšení materiálních podmínek ZŠ?

kraj	budova/budovy		běžné učebny		odborné učebny, laboratoře		společné prostory (chodby, šatny, ostatní místnosti)		tělocvična, hřiště, sportoviště užívaná školou		dvůr, školní zahrada		ICT		bezbariérové prostředí (přístup do budovy, madla na WC, vodicí lišty apod.)		sociální zařízení		zázemí učitelů (kabinety, sborovna)		prostory školní družiny / školního klubu		vyučovací pomůcky		jiné oblasti		není potřeba investovat do žádných oblastí	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Jihočeský kraj	30	54	26	46	23	41	28	50,0	30	54	28	50,0	38	68	22	39	22	39,3	27	48	26	46	21	38	2	3,6	0	0
Jihomoravský kraj	39	63	28	45	37	60	25	40,3	32	52	32	51,6	34	55	21	34	18	29,0	27	44	27	44	18	29	1	1,6	0	0
Karlovarský kraj	6	35	4	24	11	65	8	47,1	9	53	5	29,4	9	53	8	47	5	29,4	7	41	5	29	6	35	1	5,9	0	0
Královéhradecký kraj	21	57	19	51	23	62	14	37,8	24	65	18	48,6	24	65	19	51	12	32,4	20	54	19	51	17	46	1	2,7	0	0
Liberecký kraj	21	68	10	32	13	42	9	29,0	17	55	12	38,7	15	48	11	36	10	32,3	10	32	7	23	9	29	2	6,5	1	3,2
Moravskoslezský kraj	33	47	39	56	41	59	31	44,3	40	57	43	61,4	44	63	26	37	22	31,4	34	49	34	49	23	33	6	8,6	0	0
Olomoucký kraj	36	52	37	54	39	57	29	42,0	45	65	41	59,4	48	70	36	52	22	31,9	43	62	33	48	27	39	2	2,9	0	0
Pardubický kraj	21	43	16	33	20	41	16	32,7	29	59	15	30,6	24	49	20	41	13	26,5	18	37	11	22	15	31	2	4,1	0	0
Plzeňský kraj	17	61	11	39	14	50	10	35,7	14	50	17	60,7	13	46	6	21	5	17,9	10	36	10	36	11	39	3	11	0	0
Hlavní město Praha	24	62	13	33	19	49	16	41,0	15	39	15	38,5	24	62	13	33	13	33,3	16	41	15	39	17	44	2	5,1	0	0
Středočeský kraj	54	56	37	38	48	50	36	37,1	64	66	45	46,4	65	67	41	42	26	26,8	42	43	45	46	44	45	6	6,2	0	0
Ústecký kraj	22	54	18	44	23	56	19	46,3	23	56	18	43,9	28	68	21	51	17	41,5	18	44	17	42	17	42	1	2,4	1	2,4
Kraj Vysočina	31	49	27	43	29	46	22	34,9	43	68	34	54,0	32	51	25	40	16	25,4	25	40	21	33	25	40	2	3,2	0	0
Zlínský kraj	14	45	16	52	14	45	10	32,3	21	68	18	58,1	22	71	15	48	6	19,4	17	55	11	36	11	36	1	3,2	0	0
celkem ČR	369	54	301	44	354	51	273	39,6	406	59	341	49,4	420	61	284	41	207	30,0	314	46	281	41	261	38	32	4,6	2	0,3

Zdroj: ČŠI

Do jakých oblastí je potřeba investovat pro zlepšení materiálních podmínek SŠ?

kraj	budova/budovy		běžné učebny		odborné učebny, laboratoře		společné prostory (chodby, šatny, ostatní místnosti)		tělocvična, hřiště, sportoviště užívána školou		dvůr, školní zahrada		ICT		bezbariérové prostředí (přístup do budovy, madla na WC, vodicí lišty apod.)		sociální zařízení		zázemí učitelů (kabinety, sborovna)		prostory školní družiny / školního klubu		vyučovací pomůcky		jiné oblasti		není potřeba investovat do žádných oblastí	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Jihočeský kraj	4	36	4	36	8	73	2	18,2	3	27	1	9,1	7	64	4	36	1	9,1	6	55	6	55	4	36	3	27	0	0
Jihomoravský kraj	13	72	6	33	12	67	6	33,3	7	39	5	27,8	13	72	5	28	4	22,2	3	17	10	56	12	67	1	5,6	0	0
Karlovarský kraj	4	100	2	50	4	100	3	75,0	2	50	1	25,0	4	100	1	25	3	75,0	2	50	3	75	2	50	0	0	0	0
Královéhradecký kraj	6	75	2	25	6	75	3	37,5	5	63	2	25,0	7	88	4	50	3	37,5	3	38	5	63	6	75	0	0	0	0
Liberecký kraj	2	50	0	0	1	25	2	50,0	1	25	1	25,0	3	75	2	50	1	25,0	3	75	3	75	2	50	1	25	0	0
Moravskoslezský kraj	11	46	10	42	11	46	12	50,0	11	46	8	33,3	16	67	8	33	7	29,2	8	33	5	21	13	54	1	4,2	0	0
Olomoucký kraj	7	64	5	46	8	73	5	45,5	7	64	3	27,3	10	91	3	27	3	27,3	8	73	7	64	8	73	0	0	0	0
Pardubický kraj	8	73	5	46	8	73	5	45,5	7	64	4	36,4	9	82	5	46	6	54,5	4	36	6	55	7	64	3	27	0	0
Plzeňský kraj	9	82	4	36	8	73	7	63,6	7	64	4	36,4	9	82	6	55	4	36,4	5	46	7	64	6	55	1	9,1	0	0
Hlavní město Praha	11	58	10	53	8	42	12	63,2	5	26	7	36,8	12	63	4	21	6	31,6	10	53	5	26	11	58	2	11	0	0
Středočeský kraj	23	72	12	38	21	66	10	31,3	19	59	6	18,8	24	75	17	53	13	40,6	14	44	19	59	14	44	1	3,1	0	0
Ústecký kraj	11	69	3	19	9	56	4	25,0	5	31	5	31,3	6	38	3	19	3	18,8	4	25	5	31	3	19	0	0	1	6,3
Kraj Vysočina	8	89	3	33	6	67	4	44,4	5	56	5	55,6	5	56	0	0	2	22,2	4	44	4	44	4	44	1	11	0	0
Zlínský kraj	7	64	6	55	9	82	6	54,5	6	55	4	36,4	8	73	4	36	5	45,5	6	55	8	73	4	36	1	9,1	0	0
celkem ČR	124	66	72	38	119	63	81	42,9	90	48	56	29,6	133	70	66	35	61	32,3	80	42	93	49	96	51	15	7,9	1	0,5

Zdroj: ČŠI

4.2.2 Důvody ukončení pracovního poměru – rozdíly oproti průměru ČR

Tabulka ukazuje v procentuálním vyjádření podíl začínajících učitelů, kteří ve zjišťování uváděli různé důvody vedoucí k ukončení pracovního poměru. Uvedeny jsou údaje za všechny kraje i celorepublikový průměr.

Důvody ukončení

kraj	nedostatečné finanční ohodnocení	nízká prestiž učitelské profese	lepší pracovní uplatnění v oboru vzdělávání (neziskový sektor, soukromý vzdělávací sektor, státní správa)	lepší pracovní uplatnění mimo učitelskou profesi	špatné kolegiální vztahy a absence spolupráce, odlišná hodnotová orientace	vysoká míra administrativní zátěže, která ztěžuje výuku i přípravu na ni	vysoké nároky kladené na učitele a nízká podpora, ať již ze strany vedení školy, personálního nedostatku	nedostatek spolupráce ze strany rodičů, jejich nepřátelský postoj, nerealistická / příliš vysoká očekávání rodičů
ČR	37 %	9 %	10 %	26 %	4 %	7 %	2 %	5 %
hlavní město Praha	35 %	9 %	10 %	34 %	3 %	3 %	3 %	4 %
Středočeský kraj	38 %	8 %	11 %	23 %	7 %	6 %	2 %	6 %
Jihočeský kraj	42 %	8 %	14 %	22 %	6 %	4 %	1 %	3 %
Plzeňský kraj	38 %	8 %	14 %	28 %	2 %	7 %	2 %	3 %
Karlovarský kraj	38 %	5 %	5 %	38 %	2 %	5 %	0 %	5 %
Ústecký kraj	39 %	10 %	12 %	23 %	4 %	7 %	1 %	5 %
Liberecký kraj	41 %	12 %	9 %	26 %	4 %	4 %	2 %	2 %
Královéhradecký kraj	34 %	13 %	8 %	27 %	4 %	9 %	3 %	3 %
Pardubický kraj	40 %	10 %	6 %	23 %	4 %	9 %	2 %	7 %
Kraj Vysočina	36 %	10 %	10 %	24 %	5 %	9 %	0 %	5 %
Jihomoravský kraj	33 %	9 %	11 %	26 %	2 %	9 %	3 %	6 %
Olomoucký kraj	37 %	10 %	9 %	22 %	3 %	12 %	1 %	5 %
Zlínský kraj	37 %	8 %	11 %	22 %	9 %	7 %	1 %	4 %
Moravskoslezský kraj	38 %	8 %	12 %	24 %	4 %	5 %	1 %	9 %

Zdroj: Zpráva z mimořádného šetření MŠMT

4.2.3 Podpora začínajících učitelů

V souvislosti se vzdělávacím systémem České republiky se delší dobu hovoří o potřebě sledovat problematiku začínajících učitelů. Dle řady průzkumů velká část studentů pedagogických fakult neplánuje v profesním životě pracovat na pozici pedagoga, což se v dlouhodobém horizontu projevuje jako nedostatek pedagogické síly na všech typech škol. Průzkumy uvádí, že v některých regionech je situace s nábořem nových pedagogů na kritické hranici a je potřeba přijímat adekvátní opatření, např. navýšení mezd (nejen) pro začínající pedagogy či poskytnutí jiných benefitů a dodatečné péče.

Tabulky níže ukazují různé formy podpory pro začínající učitele na základních a středních školách ve všech krajích i jako průměr za celou ČR (v případě gymnázií bylo v daném období posuzováno velmi málo případů, proto zde nejsou uvedeny). Další informace vztahující se např. k podílům začínajících učitelů ve školství lze nalézt ve *Zprávě z mimořádného šetření MŠMT ke stavu zajištění výuky učitelů v MŠ, ZŠ, SŠ a VOŠ*.

Podpora učitelů (základní školy)

kraj	formální zaškolovací program (nový PP je seznámen s fungováním konkrétní školy a povoláním PP)		přidělení mentora (uvádějícího učitele)		vzájemné hospitace učitelů, následky		konzultace s ředitelem / vedením školy		konzultace s vyučujícími stejných předmětů		kurzy, semináře (DVPP)		jiné formy podpory – jaké	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Jihočeský kraj	12	40,0	27	90,0	18	60,0	29	96,7	27	90,0	19	63,3	1	3,3
Jihomoravský kraj	9	40,9	18	81,8	18	81,8	22	100,0	21	95,5	16	72,7	0	0,0
Karlovarský kraj	1	20,0	5	100,0	4	80,0	5	100,0	4	80,0	2	40,0	0	0,0
Královéhradecký kraj	13	72,2	14	77,8	8	44,4	18	100,0	16	88,9	14	77,8	0	0,0
Liberecký kraj	5	26,3	17	89,5	11	57,9	16	84,2	11	57,9	12	63,2	0	0,0
Moravskoslezský kraj	28	65,1	39	90,7	38	88,4	42	97,7	39	90,7	36	83,7	1	2,3
Olomoucký kraj	18	51,4	33	94,3	22	62,9	30	85,7	26	74,3	21	60,0	0	0,0
Pardubický kraj	10	43,5	19	82,6	16	69,6	20	87,0	22	95,7	11	47,8	0	0,0
Plzeňský kraj	7	77,8	7	77,8	7	77,8	8	88,9	7	77,8	6	66,7	0	0,0
hlavní město Praha	14	48,3	25	86,2	22	75,9	28	96,6	27	93,1	18	62,1	1	3,4
Středočeský kraj	12	29,3	36	87,8	32	78,0	34	82,9	36	87,8	24	58,5	0	0,0
Ústecký kraj	17	54,8	27	87,1	19	61,3	28	90,3	26	83,9	14	45,2	0	0,0
Kraj Vysočina	2	9,1	18	81,8	19	86,4	21	95,5	17	77,3	17	77,3	1	4,5
Zlínský kraj	16	84,2	18	94,7	15	78,9	18	94,7	18	94,7	15	78,9	0	0,0
celkem v ČR	164	47,4	303	87,6	249	72,0	319	92,2	297	85,8	225	65,0	4	1,2

Zdroj: ČŠI

Podpora učitelů (střední školy)

kraj	formální zaškolovací program (nový PP je seznámen s fungováním konkrétní školy a povoláním PP)		přidělení mentora (uvádějícího učitele)		vzájemné hospitace učitelů, náslechy		konzultace s ředitelem / vedením školy		konzultace s vyučujícími stejných předmětů		kurzy, semináře (DVPP)		jiné formy podpory – jaké	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Jihočeský kraj	1	33,3	3	100,0	1	33,3	3	100,0	2	66,7	2	66,7	0	0,0
Jihomoravský kraj	3	27,3	9	81,8	5	45,5	7	63,6	8	72,7	8	72,7	0	0,0
Královéhradecký kraj	2	33,3	5	83,3	3	50,0	5	83,3	5	83,3	3	50,0	0	0,0
Liberecký kraj	0	0,0	3	100,0	2	66,7	3	100,0	3	100,0	1	33,3	0	0,0
Moravskoslezský kraj	6	46,2	12	92,3	12	92,3	12	92,3	12	92,3	7	53,8	0	0,0
Olomoucký kraj	4	50,0	8	100,0	4	50,0	4	50,0	7	87,5	5	62,5	0	0,0
Pardubický kraj	4	100,0	1	25,0	3	75,0	4	100,0	4	100,0	1	25,0	0	0,0
Plzeňský kraj	8	88,9	7	77,8	6	66,7	9	100,0	9	100,0	6	66,7	0	0,0
hlavní město Praha	7	46,7	13	86,7	6	40,0	13	86,7	14	93,3	7	46,7	0	0,0
Středočeský kraj	1	10,0	10	100,0	8	80,0	10	100,0	9	90,0	4	40,0	0	0,0
Ústecký kraj	2	22,2	7	77,8	4	44,4	5	55,6	5	55,6	3	33,3	0	0,0
Kraj Vysočina	3	50,0	6	100,0	5	83,3	6	100,0	5	83,3	5	83,3	0	0,0
Zlínský kraj	5	71,4	6	85,7	3	42,9	6	85,7	5	71,4	2	28,6	0	0,0
celkem v ČR	46	44,2	90	86,5	62	59,6	87	83,7	88	84,6	54	51,9	0	0,0

Zdroj: ČŠI

4.3 Profesní rozvoj ředitelů a učitelů

4.3.1 Další vzdělávání ředitelů a učitelů

V rámci dotazníkového šetření mezi řediteli v jednotlivých krajích bylo zjišťováno, zda se vedení školy účastní nějaké formy dalšího vzdělávání jako výrazu zkvalitňování práce vedení škol a nabývání nových znalostí a dovedností. Tabulky níže ukazují četnosti i podíly ředitelů nebo jejich zástupců na dalším vzdělávání ve všech krajích, a to pro základní a střední školy.

Účastnilo se vedení školy (ředitel školy, zástupce) v posledních dvou letech nějaké formy dalšího vzdělávání? (ZŠ)

kraj	ano, studia ke splnění kvalifikačních předpokladů		ano, studia ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů		ano, studia k prohlubování odborné kvalifikace (kurzy a semináře DVPP)		ne, žádného DVPP se vedení školy nezúčastnilo	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Jihočeský kraj	15	24,6	12	19,7	56	91,8	3	4,9
Jihomoravský kraj	9	13,6	13	19,7	61	92,4	2	3
Karlovarský kraj	4	23,5	4	23,5	16	94,1	0	0
Královéhradecký kraj	8	20	6	15	40	100	0	0
Liberecký kraj	3	7,5	10	25	36	90	1	2,5
Moravskoslezský kraj	9	11,3	12	15	76	95	3	3,8
Olomoucký kraj	8	11,3	7	9,9	67	94,4	2	2,8
Pardubický kraj	2	4	2	4	49	98	1	2
Plzeňský kraj	3	9,4	4	12,5	29	90,6	1	3,1
hlavní město Praha	10	23,3	8	18,6	35	81,4	4	9,3
Středočeský kraj	15	14,6	13	12,6	92	89,3	6	5,8
Ústecký kraj	8	16,7	5	10,4	46	95,8	1	2,1
Kraj Vysočina	7	10,6	8	12,1	60	90,9	3	4,5
Zlínský kraj	3	8,8	2	5,9	33	97,1	0	0
celkem v ČR	104	13,8	106	14,1	696	92,7	27	3,6

Zdroj: ČŠI

Účastnilo se vedení školy (ředitel školy, zástupce) v posledních dvou letech nějaké formy dalšího vzdělávání? (SŠ)

kraj	ano, studia ke splnění kvalifikačních předpokladů		ano, studia ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů		ano, studia k prohlubování odborné kvalifikace (kurzy a semináře DVPP)		ne, žádného DVPP se vedení školy nezúčastnilo	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Jihočeský kraj	2	15,4	2	15,4	12	92,3	1	7,7
Jihomoravský kraj	5	25	6	30	18	90	1	5
Karlovarský kraj	0	0	2	50	3	75	1	25
Královéhradecký kraj	0	0	1	11,1	9	100	0	0
Liberecký kraj	1	25	3	75	3	75	1	25
Moravskoslezský kraj	4	16	3	12	20	80	2	8
Olomoucký kraj	1	8,3	1	8,3	12	100	0	0
Pardubický kraj	1	8,3	2	16,7	12	100	0	0
Plzeňský kraj	2	18,2	3	27,3	9	81,8	0	0
hlavní město Praha	3	14,3	3	14,3	19	90,5	2	9,5
Středočeský kraj	6	18,8	10	31,3	28	87,5	2	6,3
Ústecký kraj	3	17,6	3	17,6	15	88,2	1	5,9
Kraj Vysočina	1	10	3	30	9	90	0	0
Zlínský kraj	4	33,3	0	0	12	100	0	0
celkem v ČR	33	16,3	42	20,8	181	89,6	11	5,4

Zdroj: ČŠI

Následující tabulky pak ukazují pro základní i střední školy procentuální podíly konkrétních oblastí DVPP, kterých se ředitelé škol napříč kraji účastnili.

Oblasti vzdělávání ředitelů základních škol v %

kraj	vedení pedagogického procesu (pedagogické vedení školy)	organizační řízení školy	ekonomická a finanční oblast	legislativní oblast (právní předpisy)	manažerské dovednosti	výuka (vědomosti a znalosti o vyučovaných předmětech, metody a formy výuky a vedení třídy)	vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (metody, formy, podpora)	společné vzdělávání (právní aspekty, úprava ŠVP apod.)	prevence a projevy rizikového chování dětí a žáků	bezpečnost a ochrana zdraví	dovednosti v oblasti ICT	dovednosti v oblasti cizích jazyků	výuka v multikulturním nebo vícejazyčném prostředí	zájmové a neformální vzdělávání	jiné
Jihočeský kraj	46	44	50	82	35	46	63	56	28	50	15	11	3,7	7,4	11
Jihomoravský kraj	48	65	35	83	50	50	46	50	28	46	22	17	3,7	11	9,3
Karlovarský kraj	47	67	27	87	33	27	80	60	33	27	20	13	6,7	6,7	6,7
Královéhradecký kraj	54	56	26	74	33	41	44	39	39	44	23	23	0	5,1	5,1
Liberecký kraj	59	55	45	90	45	45	45	55	31	48	21	21	6,9	3,4	14
Moravskoslezský kraj	61	70	46	92	41	43	62	43	37	38	32	22	5,4	8,1	14
Olomoucký kraj	41	44	28	84	47	52	64	55	19	42	20	22	3,1	20	9,4
Pardubický kraj	44	50	30	72	37	59	59	44	30	35	28	24	0	13	6,5
Plzeňský kraj	43	54	46	71	21	50	57	50	36	36	29	14	7,1	0	3,6
hlavní město Praha	38	59	47	94	56	47	59	56	50	59	29	27	27	18	18
Středočeský kraj	52	59	38	80	34	55	52	48	31	51	19	26	1,2	7	9,3
Ústecký kraj	53	51	47	80	38	42	60	67	29	36	13	20	2,2	4,4	8,9
Kraj Vysočina	40	49	40	69	40	40	53	53	20	44	31	29	1,8	16	16
Zlínský kraj	65	55	42	84	58	42	58	48	32	48	13	23	0	13	9,7
celkem v ČR	49	56	39	82	41	47	57	51	31	44	23	21	4,1	10	10

Pozn.: Procenta udávají, kolik ředitelů danou odpověď zmínilo. Součty v kategoriích tak nedávají 100 %.

Zdroj: ČŠI

Oblasti vzdělávání ředitelů středních škol v %

kraj	vedení pedagogického procesu (pedagogické vedení školy)	organizační řízení školy	ekonomická a finanční oblast	legislativní oblast (právní předpisy)	manažerské dovednosti	výuka (vědomosti a znalosti o vyučovaných předmětech, metody a formy výuky a vedení třídy)	vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (metody, formy, podpora)	společné vzdělávání (právní aspekty, úprava ŠVP apod.)	prevence a projevy rizikového chování dětí a žáků	bezpečnost a ochrana zdraví	dovednosti v oblasti ICT	dovednosti v oblasti cizích jazyků	výuka v multikulturním nebo vícejazyčném prostředí	zájmové a neformální vzdělávání	jiné
Jihočeský kraj	33	75	58	92	58	25	25	42	33	58	25	17	8,3	17	17
Jihomoravský kraj	50	56	44	94	44	33	50	39	11	44	33	11	5,6	11	17
Karlovarský kraj	67	100	67	67	67	67	0	67	0	67	33	33	0	0	33
Královéhradecký kraj	33	56	78	100	33	44	22	22	22	67	78	56	0	11	22
Liberecký kraj	33	67	67	33	33	0	33	33	0	67	100	33	0	0	33
Moravskoslezský kraj	30	50	45	75	50	30	35	30	55	65	20	30	5	10	5
Olomoucký kraj	50	75	67	92	25	58	25	33	17	58	17	17	0	17	17
Pardubický kraj	50	75	33	92	58	33	33	25	33	17	25	25	0	17	0
Plzeňský kraj	56	56	67	67	33	44	33	44	33	67	33	11	11	22	33
hlavní město Praha	33	50	39	72	33	33	11	33	44	28	33	11	5,6	11	17
Středočeský kraj	50	38	46	79	42	42	50	33	33	46	33	25	0	13	8,3
Ústecký kraj	39	39	62	85	39	23	23	23	7,7	39	23	7,7	0	15	15
Kraj Vysočina	75	63	88	75	63	13	38	38	38	75	13	63	0	0	0
Zlínský kraj	73	73	73	100	73	27	55	55	36	64	36	36	0	18	9,1
celkem v ČR	46	57	55	83	45	34	34	35	30	51	31	24	2,9	13	13

Pozn.: Procenta udávají, kolik ředitelů danou odpověď zmínilo. Součty v kategoriích tak nedávají 100 %.

Zdroj: ČŠI

Stejným způsobem byli v rámci inspekční činnosti na téma dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků dotazováni v jednotlivých krajích také samotní učitelé. Následující tabulky tedy ukazují četnosti i podíly učitelů na dalším vzdělávání ve všech krajích, a to pro základní a střední školy.

Účastnil/a jste se v posledních dvou letech nějaké formy dalšího vzdělávání? (ZŠ)

kraj	ano, studia ke splnění kvalifikačních předpokladů		ano, studia ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů		ano, studia k prohlubování odborné kvalifikace (kurzy a semináře DVPP)		ne, žádného DVPP jsem se nezúčastnil/a	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Jihočeský kraj	48	6,9	50	7,2	497	71,5	147	21,2
Jihomoravský kraj	57	8,5	56	8,3	522	77,4	92	13,6
Karlovarský kraj	29	12,8	20	8,8	165	73,0	33	14,6
Královéhradecký kraj	52	10,9	36	7,5	352	73,8	74	15,5
Liberecký kraj	69	12,7	52	9,5	406	74,5	76	13,9
Moravskoslezský kraj	112	11,1	83	8,2	787	78,2	124	12,3
Olomoucký kraj	72	10,6	62	9,1	541	79,3	83	12,2
Pardubický kraj	33	7,8	36	8,5	341	80,6	47	11,1
Plzeňský kraj	35	11,6	26	8,6	222	73,3	49	16,2
hlavní město Praha	138	17,6	79	10,1	575	73,4	105	13,4
Středočeský kraj	158	16,0	92	9,3	718	72,8	133	13,5
Ústecký kraj	96	15,8	55	9,0	451	74,2	89	14,6
Kraj Vysočina	65	10,4	57	9,1	476	75,9	91	14,5
Zlínský kraj	41	8,4	46	9,4	378	77,0	68	13,8
celkem v ČR	1 005	11,8	750	8,8	6 431	75,4	1 211	14,2

Zdroj: ČŠI

Účastnil/a jste se v posledních dvou letech nějaké formy dalšího vzdělávání? (SŠ)

kraj	ano, studia ke splnění kvalifikačních předpokladů		ano, studia ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů		ano, studia k prohlubování odborné kvalifikace (kurzy a semináře DVPP)		ne, žádného DVPP jsem se nezúčastnil/a	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Jihočeský kraj	18	9,6	30	16,0	128	68,4	33	17,6
Jihomoravský kraj	26	8,2	31	9,7	202	63,5	76	23,9
Karlovarský kraj	17	22,7	12	16,0	33	44,0	21	28,0
Královéhradecký kraj	26	20,6	19	15,1	70	55,6	30	23,8
Liberecký kraj	10	12,0	7	8,4	50	60,2	21	25,3
Moravskoslezský kraj	36	9,3	46	11,8	266	68,4	76	19,5
Olomoucký kraj	28	18,3	17	11,1	88	57,5	35	22,9
Pardubický kraj	38	16,9	26	11,6	134	59,6	55	24,4
Plzeňský kraj	40	14,8	28	10,3	179	66,1	56	20,7
hlavní město Praha	89	17,6	65	12,9	286	56,6	117	23,2
Středočeský kraj	58	13,9	46	11,0	259	62,0	99	23,7
Ústecký kraj	42	13,8	42	13,8	172	56,4	87	28,5
Kraj Vysočina	31	10,1	29	9,4	203	66,1	67	21,8
Zlínský kraj	29	10,1	25	8,7	180	62,7	79	27,5
celkem v ČR	488	13,4	423	11,6	2 250	61,7	852	23,3

Zdroj: ČŠI

Následují tabulky ukazující procentuální podíly konkrétních oblastí DVPP, kterých se učitelé napříč kraji účastnili, a to pro základní i střední školy.

Oblasti dalšího vzdělávání učitelů základních škol v %

kraj	vědomosti a znalosti v předmětech, které vyučují	metody a formy výuky	podpora rozvoje gramotností a klíčových kompetencí	chování žáků a vedení třídy	prevence a projevy rizikového chování žáků	bezpečnost a ochrana zdraví	vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (metody, formy, podpora)	společné vzdělávání (právní aspekty, úprava ŠVP apod.)	výuka v multikulturálním nebo vícejazyčném prostředí	dovednosti v oblasti ICT	dovednosti v oblasti cizích jazyků	vedení školy, manažerské dovednosti	zájmové a neformální vzdělávání	výchovné poradenství (včetně kariérového)	jiné
Jihočeský kraj	42	51	19	24	30	21	37	11	1,6	18	12	2,2	6,2	5	5,8
Jihomoravský kraj	51	53	21	24	21	14	39	9	2,9	14	21	5,6	5,8	5	4,8
Karlovarský kraj	43	47	15	26	33	20	42	9,8	1,2	8,6	10	3,7	3,7	4,9	6,1
Královéhradecký kraj	51	63	28	27	30	13	33	13	1,7	15	13	6,3	5,7	4	4,3
Liberecký kraj	52	62	34	29	31	22	35	9,8	3,5	20	17	3,8	10	6,3	6
Moravskoslezský kraj	49	55	28	26	31	14	46	13	3,2	19	18	4,6	4	5,4	4,6
Olomoucký kraj	54	57	26	33	30	14	44	13	3	15	19	3,5	8,6	4,8	5,9
Pardubický kraj	57	59	24	33	33	15	42	12	1,5	13	18	3,8	6,8	5,6	5,9
Plzeňský kraj	55	64	25	21	23	11	32	7,7	6,3	21	23	4,5	8,1	4,5	1,4
hlavní město Praha	51	55	22	34	32	28	38	14	12	12	13	4,2	10	3	5,4
Středočeský kraj	49	58	28	26	28	21	39	14	3,1	15	15	5,4	7,5	3,9	6,3
Ústecký kraj	48	53	23	24	25	12	40	13	5,6	13	14	5,6	6,1	5,4	5,4
Kraj Vysočina	56	59	24	23	28	20	36	14	3,2	19	22	3,8	8	3,8	4,6
Zlínský kraj	52	58	25	29	30	18	48	14	2,1	11	24	4,8	6,9	5,3	5,9
celkem v ČR	51	57	25	27	29	18	40	12	3,8	16	17	4,4	7	4,7	5,3

Pozn.: Procenta udávají, kolik ředitelů danou odpověď zmínilo. Součty v kategoriích tak nedávají 100 %.

Zdroj: ČŠI

Oblasti dalšího vzdělávání učitelů středních škol v %

kraj	vědomosti a znalosti v předmětech, které vyučují	metody a formy výuky	podpora rozvoje gramotností a klíčových kompetencí	chování žáků a vedení třídy	prevence a projevy rizikového chování žáků	bezpečnost a ochrana zdraví	vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (metody, formy, podpora)	společné vzdělávání (právní aspekty, úprava ŠVP apod.)	výuka v multikulturálním nebo vícejazyčném prostředí	dovednosti v oblasti ICT	dovednosti v oblasti cizích jazyků	vedení školy, manažerské dovednosti	zájmové a neformální vzdělávání	výchovné poradenství (včetně kariérového)	jiné
Jihočeský kraj	71	33	9,4	21	24	19	19	7,1	3,9	18	15	3,1	4,7	3,1	7,9
Jihomoravský kraj	63	38	7,5	15	17	12	19	7	0,5	19	15	3,5	3,5	4,5	9
Karlovarský kraj	70	42	21	9,1	24	21	18	3	0	24	6,1	3	0	6,1	9,1
Královéhradecký kraj	59	31	7,4	12	21	21	13	2,9	1,5	32	7,4	2,9	1,5	4,4	15
Liberecký kraj	73	47	16	8,2	10	18	6,1	2	2	37	18	0	2	4,1	6,1
Moravskoslezský kraj	66	40	12	21	28	25	16	6,4	2,7	27	25	7,2	6,8	4,9	8
Olomoucký kraj	57	53	14	18	16	15	23	2,3	2,3	17	16	4,6	4,6	8	9,2
Pardubický kraj	67	40	8,2	16	20	13	12	4,5	0,7	14	21	6	8,2	6	7,5
Plzeňský kraj	70	39	13	12	25	32	15	5,6	1,7	23	17	3,4	6,7	3,4	6,1
hlavní město Praha	74	31	9,4	14	17	18	17	7,3	3,8	21	13	5,9	8,4	3,5	7,3
Středočeský kraj	71	32	12	17	23	16	18	7,8	1,6	16	13	5,4	3,9	3,9	8,2
Ústecký kraj	65	40	6,5	15	14	13	13	4,8	3,6	15	15	7,7	4,8	1,8	10
Kraj Vysočina	62	27	8,5	16	28	17	13	2,5	2	20	32	6	5,5	2,5	11
Zlínský kraj	64	28	11	16	22	20	14	10	1,1	18	21	8,9	5,6	3,3	5
celkem v ČR	67	36	10	16	22	19	16	6	2,1	20	18	5,5	5,5	3,9	8,2

Pozn.: Procenta udávají, kolik ředitelů danou odpověď zmínilo. Součty v kategoriích tak nedávají 100 %.

Zdroj: ČŠI

4.3.2 Poskytování zpětné vazby učitelům

Viz jednotlivé krajské analýzy.

4.3.3 Spolupráce učitelů mezi sebou

Spolupráce a zpětná vazba mezi učiteli byla ve vybraných školách hodnocena Českou školní inspekcí. Následující tabulka zobrazuje hodnocení škol s ohledem na aktivní spolupráci učitelů v nich.

Učitelé aktivně spolupracují a poskytují si zpětnou vazbu (podíl škol)

kraj	ZV				GV				SOV			
	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne
Jihočeský kraj	52,5	42,4	5,1	0	-	-	-	-	41,7	50	8,3	0
Jihomoravský kraj	58,7	38,1	3,2	0	25	75	0	0	17,6	64,7	17,6	0
Karlovarský kraj	35,3	58,8	5,9	0	33,3	66,7	0	0	25	25	50	0
Královéhradecký kraj	64,9	35,1	0	0	-	-	-	-	22,2	44,4	33,3	0
Liberecký kraj	47,5	47,5	5	0	-	-	-	-	50	50	0	0
Moravskoslezský kraj	72	25,3	2,7	0	-	-	-	-	57,7	34,6	7,7	0
Olomoucký kraj	53,7	43,3	3	0	-	-	-	-	36,4	54,5	9,1	0
Pardubický kraj	42	50	8	0	-	-	-	-	25	75	0	0
Plzeňský kraj	38,7	61,3	0	0	-	-	-	-	36,4	63,6	0	0
hlavní město Praha	55	40	5	0	41,7	58,3	0	0	20	75	5	0
Středočeský kraj	45,5	52,5	2	0	33,3	50	16,7	0	43,8	53,1	3,1	0
Ústecký kraj	70,5	27,3	2,3	0	-	-	-	-	25	75	0	0
Kraj Vysočina	64,3	35,7	0	0	-	-	-	-	25	75	0	0
Zlínský kraj	64,7	26,5	5,9	2,9	-	-	-	-	41,7	41,7	16,7	0
celá ČR	55,6	41	3,2	0,1	38,2	55,9	5,9	0	35,1	56,7	8,2	0

Zdroj: ČŠI

4.3.4 Účelnost využití didaktické techniky

Hospitační činnost ČŠI se v oblasti prostorových a materiálních podmínek zaměřila mimo jiné také na zjišťování míry a účelnosti využívání didaktické techniky při výuce různých předmětů. Využívání didaktické techniky bylo sledováno jak v případě učitelů, tak v případě žáků. Tabulky níže ukazují výsledky inspekční činnosti pro předměty, které nejsou součástí hlavních zpráv pro jednotlivé kraje (ty obsahují výsledky pouze pro předměty Český jazyk, Matematika a cizí jazyky dohromady). Výsledky jsou uvedeny vždy jakožto četnostní i procentuální vyjádření, a to pro základní školy, gymnázia i střední odborné školy. V případě předmětu Člověk a jeho svět jsou uvedeny údaje pouze za základní školy (je součástí výuky pouze na prvním stupni základních škol), v případě výuky odborně zaměřeného předmětu pak pouze za gymnázia a střední odborné školy. Do kategorie přírodních věd byly zařazeny dílčí předměty Přírodopis, Chemie a Fyzika (případně jiný přírodopisný předmět). Do kategorie společenských věd byly zařazeny předměty Výchova k občanství, Dějepis a Zeměpis (případně jiný společenskovědní předmět).

Účelnost využití didaktické techniky v rámci předmětu Člověk a jeho svět (základní školy)

ČLOVĚK A JEHO SVĚT	účelné využití didaktické techniky učitelem		účelné využití didaktické techniky některými žáky		účelné využití didaktické techniky všemi žáky		didaktická technika nebyla účelně využita		didaktická technika nebyla k dispozici		didaktická technika byla k dispozici, ale její využití nebylo vzhledem k cíli zapotřebí	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Jihočeský kraj	39	33,1 %	13	11,0 %	5	4,2 %	23	19,5 %	27	22,9 %	25	21,2 %
Jihomoravský kraj	49	50,0 %	8	8,2 %	14	14,3 %	16	16,3 %	9	9,2 %	18	18,4 %
Karlovarský kraj	8	20,5 %	6	15,4 %	2	5,1 %	3	7,7 %	11	28,2 %	13	33,3 %
Královéhradecký kraj	43	57,3 %	11	14,7 %	3	4,0 %	10	13,3 %	10	13,3 %	11	14,7 %
Liberecký kraj	42	53,8 %	17	21,8 %	4	5,1 %	13	16,7 %	9	11,5 %	12	15,4 %
Moravskoslezský kraj	59	45,7 %	12	9,3 %	17	13,2 %	8	6,2 %	17	13,2 %	35	27,1 %
Olomoucký kraj	50	43,1 %	6	5,2 %	9	7,8 %	11	9,5 %	21	18,1 %	32	27,6 %
Pardubický kraj	31	37,3 %	17	20,5 %	3	3,6 %	16	19,3 %	14	16,9 %	12	14,5 %
Plzeňský kraj	26	42,6 %	9	14,8 %	0	0	5	8,2 %	10	16,4 %	20	32,8 %
hlavní město Praha	21	38,2 %	5	9,1 %	4	7,3 %	11	20,0 %	10	18,2 %	11	20,0 %
Středočeský kraj	62	41,1 %	17	11,3 %	5	3,3 %	33	21,9 %	29	19,2 %	23	15,2 %
Ústecký kraj	31	36,0 %	20	23,3 %	1	1,2 %	1	1,2 %	12	14,0 %	29	33,7 %
Kraj Vysočina	18	29,0 %	6	9,7 %	2	3,2 %	5	8,1 %	10	16,1 %	25	40,3 %
Zlínský kraj	41	42,7 %	8	8,3 %	5	5,2 %	12	12,5 %	18	18,8 %	21	21,9 %
celkem v ČR	520	41,7 %	155	12,4 %	74	5,9 %	167	13,4 %	207	16,6 %	287	23,0 %

Zdroj: ČŠI

Účelnost využití didaktické techniky v přírodních vědách (základní školy, gymnázia a střední odborné školy)

PŘÍRODNÍ VĚDY		účelné využití didaktické techniky učitelem		účelné využití didaktické techniky některými žáky		účelné využití didaktické techniky všemi žáky		didaktická technika nebyla účelně využita		didaktická technika nebyla k dispozici		didaktická technika byla k dispozici, ale její využití nebylo vzhledem k cíli zapotřebí	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Jihočeský kraj	ZV	64	69,6 %	17	18,5 %	5	5,4 %	11	12,0 %	4	4,3 %	9	9,8 %
	GV	6	54,5 %	0	0	1	9,1 %	4	36,4 %	0	0	1	9,1 %
	SOV	12	52,2 %	1	4,3 %	2	8,7 %	7	30,4 %	3	13,0 %	1	4,3 %
Jihomoravský kraj	ZV	82	63,6 %	14	10,9 %	4	3,1 %	9	7,0 %	13	10,1 %	19	14,7 %
	GV	10	58,8 %	1	5,9 %	0	0	3	17,6 %	0	0	4	23,5 %
	SOV	23	63,9 %	1	2,8 %	1	2,8 %	7	19,4 %	2	5,6 %	4	11,1 %
Karlovarský kraj	ZV	11	50,0 %	5	22,7 %	2	9,1 %	0		3	13,6 %	4	18,2 %
	GV	12	66,7 %	1	5,6 %	0	0	1	5,6 %	0	0	5	27,8 %
	SOV	4	44,4 %	1	11,1 %	0	0	2	22,2 %	2	22,2 %	1	11,1 %
Královéhradecký kraj	ZV	39	57,4 %	10	14,7 %	3	4,4 %	10	14,7 %	6	8,8 %	9	13,2 %
	GV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SOV	4	57,1 %	1	14,3 %	0	0	1	14,3 %	0	0	1	14,3 %
Liberecký kraj	ZV	50	71,4 %	3	4,3 %	6	8,6 %	7	10,0 %	1	1,4 %	9	12,9 %
	GV	9	90,0 %	1	10,0 %	0	0	0	0	0	0	1	10,0 %
	SOV	1	100,0 %	1	100,0 %	0	0	0	0	0	0	0	0
Moravskoslezský kraj	ZV	64	62,1 %	8	7,8 %	6	5,8 %	6	5,8 %	10	9,7 %	23	22,3 %
	GV	4	100,0 %	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	SOV	22	73,3 %	4	13,3 %	1	3,3 %	0	0	1	3,3 %	6	20,0 %
Olomoucký kraj	ZV	60	60,6 %	10	10,1 %	3	3,0 %	6	6,1 %	11	11,1 %	21	21,2 %
	GV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SOV	12	80,0 %	1	6,7 %	0	0	0	0	1	6,7 %	2	13,3 %
Pardubický kraj	ZV	30	54,5 %	5	9,1 %	0		11	20,0 %	9	16,4 %	4	7,3 %
	GV	3	60,0 %	0	0	0	0	2	40,0 %	0	0	0	0
	SOV	17	70,8 %	1	4,2 %	0	0	4	16,7 %	1	4,2 %	1	4,2 %
Plzeňský kraj	ZV	38	56,7 %	1	1,5 %	2	3,0 %	4	6,0 %	9	13,4 %	15	22,4 %
	GV	0	0	0	0	0	0	1	50,0 %	0	0	1	50,0 %
	SOV	12	66,7 %	1	5,6 %	0	0	0	0	2	11,1 %	4	22,2 %
hlavní město Praha	ZV	59	72,0 %	11	13,4 %	5	6,1 %	6	7,3 %	3	3,7 %	14	17,1 %
	GV	45	65,2 %	4	5,8 %	2	2,9 %	13	18,8 %	2	2,9 %	9	13,0 %
	SOV	1	20,0 %	1	20,0 %	0	0	4	80,0 %	0	0	0	0
Středočeský kraj	ZV	95	52,8 %	22	12,2 %	10	5,6 %	44	24,4 %	12	6,7 %	23	12,8 %
	GV	19	70,4 %	1	3,7 %	0	0	1	3,7 %	1	3,7 %	6	22,2 %
	SOV	25	47,2 %	4	7,5 %	4	7,5 %	23	43,4 %	1	1,9 %	1	1,9 %
Ústecký kraj	ZV	34	58,6 %	2	3,4 %	2	3,4 %	1	1,7 %	6	10,3 %	14	24,1 %
	GV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SOV	13	59,1 %	2	9,1 %	0	0	2	9,1 %	0	0	7	31,8 %
Kraj Vysočina	ZV	36	59,0 %	9	14,8 %	2	3,3 %	1	1,6 %	6	9,8 %	16	26,2 %
	GV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SOV	11	73,3 %	1	6,7 %	0	0	2	13,3 %	1	6,7 %	1	6,7 %
Zlínský kraj	ZV	46	76,7 %	3	5,0 %	6	10,0 %	8	13,3 %	2	3,3 %	4	6,7 %
	GV	4	44,4 %	1	11,1 %	0	0	0	0	0	0	5	55,6 %
	SOV	33	58,9 %	2	3,6 %	0	0	7	12,5 %	7	12,5 %	7	12,5 %
celkem v ČR	ZV	708	61,8 %	120	10,5 %	56	4,9 %	124	10,8 %	95	8,3 %	184	16,1 %
	GV	112	65,1 %	9	5,2 %	3	1,7 %	25	14,5 %	3	1,7 %	32	18,6 %
	SOV	190	60,5 %	22	7,0 %	8	2,5 %	59	18,8 %	21	6,7 %	36	11,5 %

Zdroj: ČŠI

Účelnost využití didaktické techniky ve společenských vědách (základní školy, gymnázia a střední odborné školy)

SPOLEČENSKÉ VĚDY		účelné využití didaktické techniky učitelem		účelné využití didaktické techniky některými žáky		účelné využití didaktické techniky všemi žáky		didaktická technika nebyla účelně využita		didaktická technika nebyla k dispozici		didaktická technika byla k dispozici, ale její využití nebylo vzhledem k cíli zapotřebí	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Jihočeský kraj	ZV	45	64,3 %	8	11,4 %	3	4,3 %	6	8,6 %	8	11,4 %	8	11,4 %
	GV	1	50,0 %	1	50,0 %	0	0	0	0	0	0	0	0
	SOV	3	50,0 %	1	16,7 %	0	0	1	16,7 %	0	0	2	33,3 %
Jihomoravský kraj	ZV	65	58,6 %	15	13,5 %	8	7,2 %	9	8,1 %	21	18,9 %	9	8,1 %
	GV	13	68,4 %	3	15,8 %	1	5,3 %	4	21,1 %	0	0	0	0
	SOV	25	59,5 %	3	7,1 %	0	0	6	14,3 %	7	16,7 %	4	9,5 %
Karlovarský kraj	ZV	11	40,7 %	0	0	0	0	5	18,5 %	7	25,9 %	4	14,8 %
	GV	14	77,8 %	1	5,6 %	0	0	1	5,6 %	0	0	3	16,7 %
	SOV	2	25,0 %	1	12,5 %	0	0	2	25,0 %	1	12,5 %	2	25,0 %
Královéhradecký kraj	ZV	36	59,0 %	8	13,1 %	2	3,3 %	2	3,3 %	5	8,2 %	13	21,3 %
	GV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SOV	2	40,0 %	2	40,0 %	0	0	0	0	0	0	2	40,0 %
Liberecký kraj	ZV	48	67,6 %	5	7,0 %	5	7,0 %	2	2,8 %	14	19,7 %	6	8,5 %
	GV	7	63,6 %	0	0	0	0	0	0	0	0	4	36,4 %
	SOV	4	100,0 %	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Moravskoslezský kraj	ZV	55	51,9 %	5	4,7 %	24	22,6 %	7	6,6 %	18	17,0 %	15	14,2 %
	GV	5	62,5 %	0	0	1	12,5 %	0	0	0	0	3	37,5 %
	SOV	15	62,5 %	2	8,3 %	2	8,3 %	1	4,2 %	6	25,0 %	1	4,2 %
Olomoucký kraj	ZV	39	45,3 %	6	7,0 %	2	2,3 %	10	11,6 %	19	22,1 %	16	18,6 %
	GV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SOV	9	75,0 %	0	0	1	8,3 %	1	8,3 %	1	8,3 %	1	8,3 %
Pardubický kraj	ZV	29	46,8 %	6	9,7 %	3	4,8 %	7	11,3 %	17	27,4 %	4	6,5 %
	GV	4	36,4 %	0	0	0	0	3	27,3 %	1	9,1 %	3	27,3 %
	SOV	10	83,3 %	0	0	1	8,3 %	1	8,3 %	0	0	0	0
Plzeňský kraj	ZV	25	44,6 %	3	5,4 %	1	1,8 %	2	3,6 %	14	25,0 %	13	23,2 %
	GV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SOV	16	45,7 %	5	14,3 %	0	0	5	14,3 %	1	2,9 %	10	28,6 %
hlavní město Praha	ZV	40	49,4 %	8	9,9 %	10	12,3 %	10	12,3 %	16	19,8 %	10	12,3 %
	GV	62	63,3 %	14	14,3 %	1	1,0 %	8	8,2 %	2	2,0 %	18	18,4 %
	SOV	16	50,0 %	3	9,4 %	0	0	6	18,8 %	0	0	8	25,0 %
Středočeský kraj	ZV	85	53,1 %	19	11,9 %	9	5,6 %	41	25,6 %	12	7,5 %	12	7,5 %
	GV	23	74,2 %	4	12,9 %	0	0	3	9,7 %	0	0	2	6,5 %
	SOV	29	50,0 %	10	17,2 %	7	12,1 %	12	20,7 %	0	0	10	17,2 %
Ústecký kraj	ZV	37	52,9 %	4	5,7 %	1	1,4 %	4	5,7 %	14	20,0 %	13	18,6 %
	GV	0	0	1	50,0 %	0	0	0	0	0	0	1	50,0 %
	SOV	17	54,8 %	0	0	0	0	3	9,7 %	5	16,1 %	6	19,4 %
Kraj Vysočina	ZV	42	60,0 %	7	10,0 %	5	7,1 %	4	5,7 %	8	11,4 %	13	18,6 %
	GV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SOV	5	41,7 %	0	0	0	0	0	0	0	0	7	58,3 %
Zlínský kraj	ZV	27	62,8 %	6	14,0 %	4	9,3 %	3	7,0 %	5	11,6 %	6	14,0 %
	GV	7	87,5 %	1	12,5 %	0	0	0	0	0	0	0	0
	SOV	37	68,5 %	5	9,3 %	0	0	3	5,6 %	0	0	11	20,4 %
celkem v ČR	ZV	584	54,4 %	100	9,3 %	77	7,2 %	112	10,4 %	178	16,6 %	142	13,2 %
	GV	136	65,4 %	25	12,0 %	3	1,4 %	19	9,1 %	3	1,4 %	34	16,3 %
	SOV	190	56,7 %	32	9,6 %	11	3,3 %	41	12,2 %	21	6,3 %	64	19,1 %

Zdroj: ČŠI

Účelnost využití didaktické techniky ve výuce ICT (základní školy, gymnázia a střední odborné školy)

ICT		účelné využití didaktické techniky učitelem		účelné využití didaktické techniky některými žáky		účelné využití didaktické techniky všemi žáky		didaktická technika nebyla účelně využita		didaktická technika nebyla k dispozici		didaktická technika byla k dispozici, ale její využití nebylo vzhledem k cíli zapotřebí	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Jihočeský kraj	ZV	26	76,5 %	0	0	33	97,1 %	0	0	0	0	1	2,9 %
	GV	1	100,0 %	0	0	1	100,0 %	0	0	0	0	0	0
	SOV	11	100,0 %	0	0	11	100,0 %	0	0	0	0	0	0
Jihomoravský kraj	ZV	24	70,6 %	3	8,8 %	26	76,5 %	1	2,9 %	0	0	0	0
	GV	7	100,0 %	0	0	5	71,4 %	0	0	0	0	0	0
	SOV	14	58,3 %	1	4,2 %	17	70,8 %	2	8,3 %	0	0	0	0
Karlovarský kraj	ZV	2	25,0 %	1	12,5 %	6	75,0 %	0	0	0	0	1	12,5 %
	GV	3	75,0 %	1	25,0 %	3	75,0 %	0	0	0	0	0	0
	SOV	0	0	0	0	1	100,0 %	0	0	0	0	0	0
Královéhradecký kraj	ZV	13	68,4 %	1	5,3 %	17	89,5 %	0		0		1	5,3 %
	GV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SOV	13	68,4 %	0	0	14	73,7 %	0	0	0	0	2	10,5 %
Liberecký kraj	ZV	11	73,3 %	2	13,3 %	11	73,3 %	0	0	0	0	1	6,7 %
	GV	4	100,0 %	0	0	4	100,0 %	0	0	0	0	0	0
	SOV	5	83,3 %	0	0	6	100,0 %	0	0	0	0	0	0
Moravskoslezský kraj	ZV	23	63,9 %	2	5,6 %	34	94,4 %	0	0	0	0	0	0
	GV	0	0	0	0	1	100,0 %	0	0	0	0	0	0
	SOV	14	53,8 %	0	0	23	88,5 %	0	0	0	0	0	0
Olomoucký kraj	ZV	24	58,5 %	2	4,9 %	32	78,0 %	2	4,9 %	0	0	3	7,3 %
	GV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SOV	1	11,1 %	1	11,1 %	8	88,9 %	0	0	0	0	0	0
Pardubický kraj	ZV	5	31,3 %	0	0	14	87,5 %	1	6,3 %	0	0	0	0
	GV	2	100,0 %	0	0	2	100,0 %	0	0	0	0	0	0
	SOV	13	92,9 %	0	0	14	100,0 %	0	0	0	0	0	0
Plzeňský kraj	ZV	17	70,8 %	1	4,2 %	23	95,8 %	0	0	0	0	0	0
	GV	4	100,0 %	0	0	4	100,0 %	0	0	0	0	0	0
	SOV	7	77,8 %	0	0	8	88,9 %	0	0	0	0	0	0
hlavní město Praha	ZV	13	72,2 %	1	5,6 %	17	94,4 %	0	0	0	0	0	0
	GV	3	100,0 %	0	0	3	100,0 %	0	0	0	0	0	0
	SOV	9	81,8 %	2	18,2 %	9	81,8 %	0	0	0	0	0	0
Středočeský kraj	ZV	38	54,3 %	1	1,4 %	62	88,6 %	3	4,3 %	2	2,9 %	1	1,4 %
	GV	3	60,0 %	0	0	5	100,0 %	0	0	0	0	0	0
	SOV	15	60,0 %	0	0	24	96,0 %	0	0	0	0	0	0
Ústecký kraj	ZV	5	55,6 %	0	0	9	100,0 %	0	0	0	0	0	0
	GV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SOV	18	75,0 %	1	4,2 %	15	62,5 %	2	8,3 %	0	0	0	0
Kraj Vysočina	ZV	30	66,7 %	2	4,4 %	39	86,7 %	0	0	0	0	0	0
	GV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SOV	14	73,7 %	0	0	16	84,2 %	0	0	0	0	0	0
Zlínský kraj	ZV	13	61,9 %	0	0	14	66,7 %	0	0	0	0	0	0
	GV	2	100,0 %	0	0	2	100,0 %	0	0	0	0	0	0
	SOV	15	78,9 %	0	0	17	89,5 %	0	0	0	0	0	0
celkem v ČR	ZV	244	62,6 %	16	4,1 %	337	86,4 %	7	1,8 %	2	0,5 %	8	2,1 %
	GV	29	87,9 %	1	3,0 %	30	90,9 %	0	0	0	0	0	0
	SOV	149	68,7 %	5	2,3 %	183	84,3 %	4	1,8 %	0	0	2	0,9 %

Zdroj: ČŠI

Účelnost využití didaktické techniky v odborně zaměřeném předmětu (gymnázia a střední odborné školy)

ODBOBNÝ PŘEDMĚT		účelné využití didaktické techniky učitelem		účelné využití didaktické techniky některými žáky		účelné využití didaktické techniky všemi žáky		didaktická technika nebyla účelně využita		didaktická technika nebyla k dispozici		didaktická technika byla k dispozici, ale její využití nebylo vzhledem k cíli zapotřebí	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Jihočeský kraj	GV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SOV	54	60,7 %	6	6,7 %	12	13,5 %	5	5,6 %	15	16,9 %	9	10,1 %
Jihomoravský kraj	GV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SOV	102	55,4 %	5	2,7 %	23	12,5 %	26	14,1 %	18	9,8 %	33	17,9 %
Karlovarský kraj	GV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SOV	21	61,8 %	0	0	4	11,8 %	1	2,9 %	6	17,6 %	4	11,8 %
Královéhradecký kraj	GV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SOV	42	71,2 %	2	3,4 %	12	20,3 %	10	16,9 %	0	0	6	10,2 %
Liberecký kraj	GV	1	100,0 %	0	0	1	100,0 %	0	0	0	0	0	0
	SOV	24	54,5 %	1	2,3 %	5	11,4 %	6	13,6 %	7	15,9 %	6	13,6 %
Moravskoslezský kraj	GV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SOV	139	57,9 %	10	4,2 %	56	23,3 %	10	4,2 %	28	11,7 %	39	16,3 %
Olomoucký kraj	GV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SOV	51	63,7 %	3	3,8 %	7	8,8 %	3	3,8 %	6	7,5 %	17	21,3 %
Pardubický kraj	GV	2	28,6 %	1	14,3 %	0	0	0	0	5	71,4 %	0	0
	SOV	108	66,7 %	6	3,7 %	16	9,9 %	36	22,2 %	6	3,7 %	8	4,9 %
Plzeňský kraj	GV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SOV	114	66,3 %	7	4,1 %	23	13,4 %	18	10,5 %	5	2,9 %	25	14,5 %
hlavní město Praha	GV	1	100,0 %	0	0	1	100,0 %	0	0	0	0	0	0
	SOV	102	61,8 %	7	4,2 %	31	18,8 %	23	13,9 %	15	9,1 %	19	11,5 %
Středočeský kraj	GV	1	100,0 %	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	SOV	139	59,9 %	16	6,9 %	24	10,3 %	27	11,6 %	10	4,3 %	39	16,8 %
Ústecký kraj	GV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SOV	63	59,4 %	2	1,9 %	19	17,9 %	10	9,4 %	9	8,5 %	19	17,9 %
Kraj Vysočina	GV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SOV	40	49,4 %	3	3,7 %	10	12,3 %	4	4,9 %	7	8,6 %	21	25,9 %
Zlínský kraj	GV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SOV	61	53,5 %	3	2,6 %	0	0	16	14,0 %	13	11,4 %	22	19,3 %
celkem v ČR	GV	5	50,0 %	1	10,0 %	2	20,0 %	0	0	5	50,0 %	0	0
	SOV	1 060	60,2 %	71	4,0 %	242	13,7 %	195	11,1 %	145	8,2 %	267	15,2 %

Zdroj: ČŠI

4.4 Bezpečné a spolupracující prostředí

4.4.1 Příležitosti pro vzájemnou spolupráci rodičů a učitelů

Viz jednotlivé krajské analýzy.

4.4.2 Absence žáků a neomluvené hodiny

Tabulka níže obsahuje údaje o počtu zameškaných a neomluvených hodin v přepočtu na žáky daného kraje. V případě Libereckého kraje můžeme vidět, že průměrný počet absencí na jednoho žáka v základním vzdělávání je 85 hodin, v gymnaziálním vzdělávání 100 hodin a ve středním odborném vzdělávání 158 hodin. Ve srovnání s celorepublikovým průměrem se jedná o příznivá čísla. Toto zjištění samozřejmě neznamena, že by systematické sledování zameškaných, respektive neomluvených hodin žáků mělo být opomíjeno. Vždy je potřeba dostupnými prostředky tyto negativní jevy, zejména pak neomluvené hodiny, minimalizovat.

Údaje o počtech absencí, přepočteno na žáky v daném kraji

kraj	průměrný počet zameškaných hodin na žáka			průměrný počet neomluvených hodin na žáka		
	ZV	GV	SOV	ZV	GV	SOV
Jihočeský kraj	107,40	124,34	160,04	0,28	0,09	8,43
Jihomoravský kraj	85,19	162,57	173,32	0,67	1,29	8,85
Karlovarský kraj	98,32	79,96	199,40	1,99	0,12	10,70
Královéhradecký kraj	83,54	-	154,04	0,54	-	8,93
Liberecký kraj	84,52	99,74	158,25	4,57	0,79	3,49
Moravskoslezský kraj	88,55	134,93	180,77	0,93	0,26	14,44
Olomoucký kraj	82,54	-	159,98	0,57	-	6,27
Pardubický kraj	84,69	179,49	144,70	0,26	1,11	4,73
Plzeňský kraj	104,40	-	149,24	0,76	-	6,84
hlavní město Praha	90,98	126,90	153,51	0,41	2,35	6,03
Středočeský kraj	111,75	99,07	147,18	0,60	0,24	8,70
Ústecký kraj	103,84	-	200,91	2,24	-	14,95
Kraj Vysočina	75,95	-	144,73	0,25	-	4,12
Zlínský kraj	62,36	138,56	131,45	0,18	0,03	4,00
průměr ČR	91,43	119,37	160,52	0,89	1,24	8,42

Zdroj: ČŠI

Následující tabulka souvisí s předchozím zjištěním a dále jej rozšiřuje o procentuální podíl žáků daného kraje, kteří měli minimálně jednu neomluvenou hodinu v uzavřeném školním roce. Zde se ukazuje, že mezi žáky navštěvujícími základní školy bylo skoro 5 % těch, kteří měli alespoň jednu neomluvenou hodinu, tato hodnota překračuje celorepublikový průměr více než dvojnásobně. Podobný stav vidíme v případě gymnaziálního vzdělávání, kde se v Libereckém kraji vyskytlo až 6,4 % žáků, kteří měli neomluvenou hodinu.

Procentuální podíl žáků daného kraje, kteří měli minimálně jednu neomluvenou hodinu

kraj	podíl žáků, kteří měli neomluvené hodiny		
	ZV	GV	SOV
Jihočeský kraj	1,67	1,36	19,62
Jihomoravský kraj	3,91	1,90	15,71
Karlovarský kraj	4,74	2,32	39,78
Královéhradecký kraj	1,35	-	21,96
Liberecký kraj	4,89	6,40	16,64
Moravskoslezský kraj	2,33	1,17	21,22
Olomoucký kraj	2,19	-	10,69
Pardubický kraj	0,96	15,81	15,03
Plzeňský kraj	1,94	-	17,80
hlavní město Praha	1,29	4,51	22,36
Středočeský kraj	1,99	0,73	15,82
Ústecký kraj	6,46	-	19,57
Kraj Vysočina	0,98	-	8,06
Zlínský kraj	0,56	0,79	12,97
průměr ČR	2,41	3,33	17,45

Zdroj: ČŠI

Tabulka níže představuje odpovědi ředitelů z mezinárodního šetření PISA 2015. Ředitelé odpovídali na otázku: „Do jaké míry je výuka žáků ve vaší škole omezována následujícími skutečnostmi?“ Protože se jedná o datový soubor na úrovni žáka, je nutné prezentované hodnoty interpretovat následovně: pro uvedený procentuální podíl žáků je charakteristická konkrétní odpověď ředitele. V tomto konkrétním případě vidíme, zda absence žáků z pohledu ředitele omezuje výuku ve škole.

V případě Libereckého kraje je uvedené tvrzení platné „do určité míry“ a „značně“ pro 63 % 15letých žáků tohoto kraje a „velmi málo“ pro 60 % z nich. Je ovšem nutné mít na paměti, že se jedná o dotazníkové šetření, ve kterém odpovídali ředitelé škol. Je tedy možné, že subjektivní vnímání situace ředitelem dané školy nemusí nutně odpovídat skutečnému stavu.

Do jaké míry ohrožuje absence žáků výuku?

kraj	vůbec ne	velmi málo	do určité míry	značně
Jihočeský kraj	2,49	36,20	52,39	8,92
Jihomoravský kraj	0,00	45,06	41,08	13,86
Karlovarský kraj	0,00	28,68	71,32	0,00
Královéhradecký kraj	6,25	43,97	31,27	18,51
Liberecký kraj	5,65	34,22	46,58	13,54
Moravskoslezský kraj	3,21	34,21	57,02	5,57
Olomoucký kraj	0,00	43,84	52,05	4,12
Pardubický kraj	8,52	39,36	39,19	12,92
Plzeňský kraj	0,00	60,10	35,63	4,27
hlavní město Praha	0,00	38,21	59,87	1,92
Středočeský kraj	5,11	34,29	46,03	14,57
Ústecký kraj	0,00	8,84	70,98	20,18
Kraj Vysočina	0,00	36,77	54,09	9,14
Zlínský kraj	20,47	46,70	32,83	0,00
celkem ČR	3,15	37,64	49,86	9,35

Zdroj: ČŠI

4.4.3 Domácí příprava a spolupráce se zákonnými zástupci

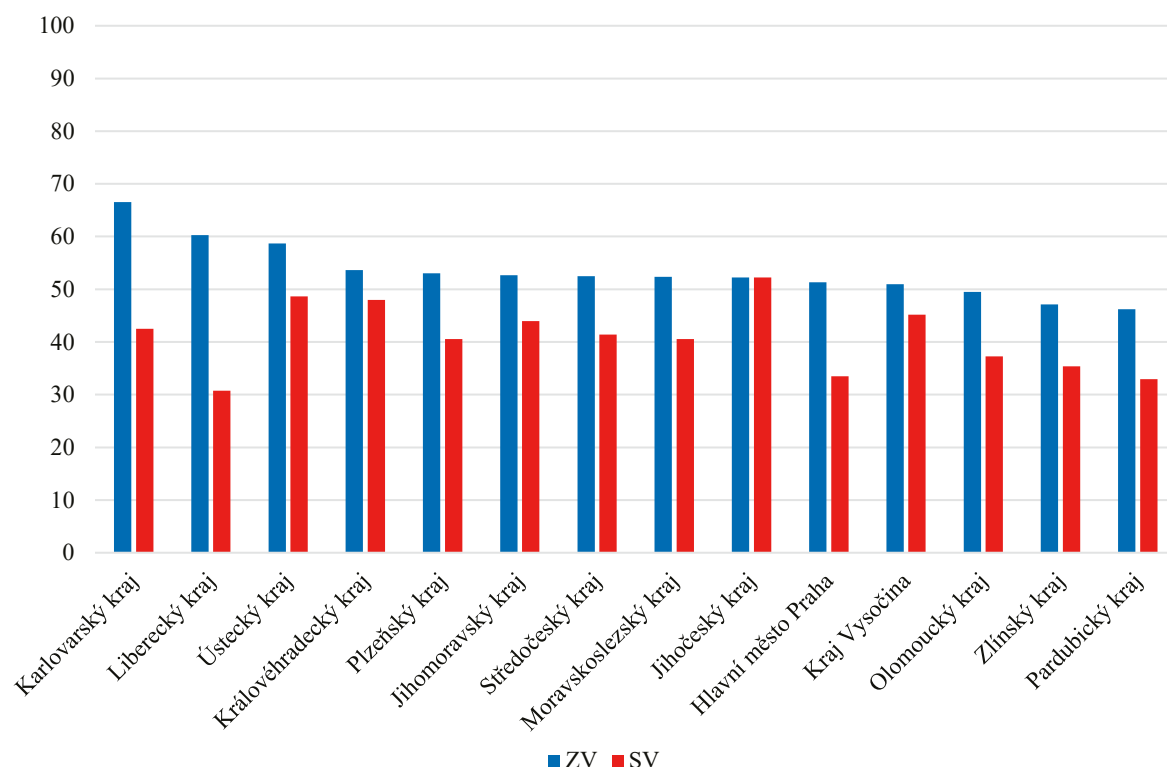
Kritérium 1.4 – Škola je vstřícné a bezpečné místo pro žáky, jejich rodiče i pedagogy (ZV)

	Liberecký kraj (v %)	celá ČR (v %)
nevyhovující a vyžadující zlepšení	7,9	6,6
výborná	10,5	13,3

Zdroj: ČŠI

Následující graf vychází z dotazníkových položek, které byly předloženy k zodpovězení učitelům základních i středních škol. Položená otázka zjišťovala, zda učitelé považují komunikaci s některými zákonnými zástupci žáků za problematickou. Procentuální podíly souhlasných odpovědí učitelů na tuto otázku byly vizualizovány v následujícím sloupcovém grafu.

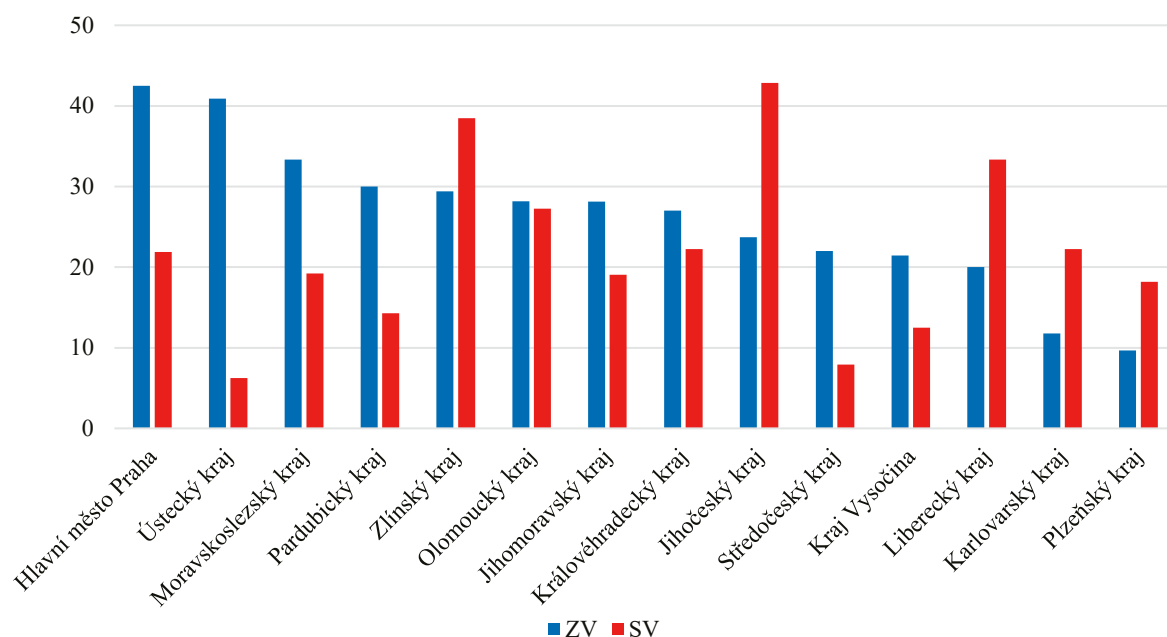
Procentuální podíl dotázaných učitelů, kteří považují komunikaci s některými zákonnými zástupci za problematickou (řazeno sestupně dle hodnot ze ZV)

Zdroj: ČŠI

Jednou z možných dimenzí participace zákonných zástupců žáků na chodu školy je jejich zapojování do tvorby vnitřních pravidel školy. Následující graf znázorňuje procentuální podíly souhlasných odpovědí základních a středních škol na otázku, zda se zákonní zástupci tímto způsobem na chodu školy podílejí.

Procentuální podíl škol, ve kterých se zákonní zástupci podílejí na tvorbě vnitřních pravidel školy

Zdroj: ČŠI

4.4.4 Rizikové chování

Tabulka zobrazuje procentuální podíl škol, v nichž ředitel uvedl alespoň jeden výskyt rizikového chování, který za poslední uzavřený školní rok řešilo vedení školy. Mezi sledované rizikové jevy se řadí šikana; kyberšikana; verbální agrese vůči učiteli; fyzická agrese vůči učiteli; agrese, násilí, ublížení na zdraví; užívání návykových látek; kouření; poškozování majetku, vandalismus; krádeže; záškoláctví a jiné.

Podíl škol s alespoň jedním výskytem rizikového jevu, krajské srovnání

kraj	podíl škol v %		
	ZV	GV	SOV
Jihočeský kraj	73,21	-	76,92
Jihomoravský kraj	70,97	75,00	70,00
Karlovarský kraj	76,47	100,00	100,00
Královéhradecký kraj	83,33	-	77,78
Liberecký kraj	83,33	-	100,00
Moravskoslezský kraj	72,46	-	80,77
Olomoucký kraj	72,06	-	75,00
Pardubický kraj	62,50	-	91,67
Plzeňský kraj	79,31	-	90,91
hlavní město Praha	72,97	83,33	76,19
Středočeský kraj	70,83	66,67	78,13
Ústecký kraj	89,47	-	70,59
Kraj Vysočina	61,29	-	50,00
Zlínský kraj	77,42	-	83,33
celá ČR	73,05	77,14	77,83

Zdroj: ČŠI

Níže jsou uvedeny výsledky odpovědí ředitelů ze šetření PISA 2015 na otázku, zda daný jev z pohledu ředitele omezuje výuku ve škole. Stejně jako v tabulce zabývající se absencí žáků je nutné mít na paměti, že se jedná o datový soubor na úrovni žáka, a proto prezentované hodnoty interpretujeme následovně: pro uvedený procentuální podíl žáků (jednotlivé hodnoty v tabulce) je charakteristická konkrétní odpověď ředitele.

Do jaké míry ohrožuje záškoláctví žáků výuku?

kraj	vůbec ne	velmi málo	do určité míry	značně
Jihočeský kraj	12,33	68,83	7,86	10,98
Jihomoravský kraj	39,89	35,23	13,56	11,31
Karlovarský kraj	11,88	40,12	48,00	0,00
Královéhradecký kraj	29,90	42,08	15,07	12,95
Liberecký kraj	24,40	35,67	35,16	4,78
Moravskoslezský kraj	15,47	62,72	17,16	4,64
Olomoucký kraj	25,40	51,73	19,45	3,42
Pardubický kraj	31,58	29,27	39,15	0,00
Plzeňský kraj	21,72	59,02	14,99	4,27
hlavní město Praha	20,28	72,26	6,59	0,87
Středočeský kraj	26,40	58,71	10,33	4,56
Ústecký kraj	9,24	33,70	45,36	11,71
Kraj Vysočina	29,84	48,86	17,41	3,89
Zlínský kraj	55,66	41,38	2,97	0,00
celkem ČR	25,18	51,22	18,04	5,56

Zdroj: ČŠI

Do jaké míry ohrožuje užívání alkoholu nebo drog mezi žáky výuku?

kraj	vůbec ne	velmi málo	do určité míry	značně
Jihočeský kraj	61,47	36,47	2,06	0,00
Jihomoravský	63,40	35,55	1,05	0,00
Karlovarský kraj	36,43	63,57	0,00	0,00
Královéhradecký	53,26	33,48	13,25	0,00
Liberecký kraj	54,14	28,66	17,20	0,00
Moravskoslezský	55,38	42,72	1,90	0,00
Olomoucký kraj	42,01	42,43	15,56	0,00
Pardubický kraj	67,83	24,40	7,77	0,00
Plzeňský kraj	48,18	47,55	4,27	0,00
hlavní město Praha	61,43	35,20	3,37	0,00
Středočeský kraj	61,44	36,61	1,94	0,00
Ústecký kraj	57,32	40,72	1,96	0,00
Kraj Vysočina	48,85	37,88	13,26	0,00
Zlínský kraj	67,12	32,88	0,00	0,00
celkem ČR	57,18	37,77	5,05	0,00

Zdroj: ČŠI

Do jaké míry ohrožuje nedostatek úcty žáků vůči učitelům výuku?

kraj	vůbec ne	velmi málo	do určité míry	značně
Jihočeský kraj	4,29	61,03	34,68	0,00
Jihomoravský	8,61	51,77	39,62	0,00
Karlovarský kraj	46,64	27,02	26,34	0,00
Královéhradecký	19,80	39,10	27,95	13,15
Liberecký kraj	20,37	49,70	26,27	3,66
Moravskoslezský	6,45	66,99	26,56	0,00
Olomoucký kraj	23,90	42,48	29,90	3,73
Pardubický kraj	35,23	50,29	14,48	0,00
Plzeňský kraj	16,11	55,09	28,80	0,00
hlavní město Praha	26,37	49,10	24,53	0,00
Středočeský kraj	19,38	58,02	19,79	2,81
Ústecký kraj	5,21	57,20	37,59	0,00
Kraj Vysočina	21,34	48,65	30,00	0,00
Zlínský kraj	28,81	53,73	17,45	0,00
celkem ČR	17,67	53,09	27,87	1,37

Zdroj: ČŠI

Do jaké míry ohrožuje zastrašování a šikana mezi žáky výuku?

kraj	vůbec ne	velmi málo	do určité míry	značně
Jihočeský kraj	28,13	66,85	5,03	0,00
Jihomoravský	15,40	68,15	16,45	0,00
Karlovarský kraj	11,88	81,55	6,57	0,00
Královéhradecký	34,56	57,84	7,60	0,00
Liberecký kraj	27,17	54,15	14,70	3,97
Moravskoslezský	22,07	76,03	1,90	0,00
Olomoucký kraj	29,95	64,54	5,51	0,00
Pardubický kraj	27,15	67,82	5,03	0,00
Plzeňský kraj	16,52	81,25	2,23	0,00
hlavní město Praha	28,71	67,82	3,47	0,00
Středočeský kraj	37,35	57,29	5,36	0,00
Ústecký kraj	31,68	62,52	5,80	0,00
Kraj Vysočina	46,22	32,49	21,30	0,00
Zlínský kraj	33,99	58,66	7,35	0,00
celkem ČR	27,98	64,53	7,35	0,15

Zdroj: ČŠI

4.5 Důraz na vzdělávací výsledky a podpora žáků

4.5.1 Systém poradenských služeb

Počty školských poradenských zařízení, jejich klientů a pracovníků v jednotlivých krajích zobrazují následující tabulky.

Pedagogicko-psychologické poradny – počet klientů podle převažujícího závěru vyšetření

kraj	počet ppp	počet odloučených pracovišť	počet klientů	z celku							kulturní prostředí nebo jiné životní podmínky	nařízení
				specifické poruchy učení (SPU)	specifické poruchy chování (SPCH)	mentální postižení	vady řeči	poruchy akustického spektra (PAS)	jiné znevýhodnění dle § 16 odst. 9 školského zákona	ostatní		
hlavní město Praha	11	15	34 471	9 777	2 980	342	1 172	193	231	19 776	1 145	370
Středočeský kraj	9	25	17 447	5 310	2 231	445	807	341	175	8 138	935	157
Jihočeský kraj	1	9	9 375	4 186	618	134	121	19	73	4 224	145	148
Plzeňský kraj	2	8	12 001	3 215	1 006	163	615	32	42	6 928	205	54
Karlovarský kraj	1	4	6 542	1 949	423	259	118	12	367	3 414	1 035	69
Ústecký kraj	1	14	12 307	4 618	1 339	601	434	45	524	4 746	310	131
Liberecký kraj	4	8	8 551	2 334	540	1 086	218	34	176	4 163	50	40
Královéhradecký kraj	1	6	9 642	4 627	516	51	20	13	13	4 402	163	58
Pardubický kraj	2	14	9 448	4 831	1 200	354	393	76	29	2 565	377	73
Kraj Vysočina	1	8	8 482	3 498	556	386	552	6	73	3 411	172	73
Jihomoravský kraj	7	17	25 694	9 350	3 282	225	325	38	49	12 425	530	862
Olomoucký kraj	1	5	12 049	7 139	1 841	117	1 081	2	43	1 826	63	24
Zlínský kraj	1	8	11 480	4 165	1 463	13	25	2	1	5 811	24	179
Moravskoslezský kraj	6	19	14 824	6 263	1 733	119	69	7	144	6 489	505	152
celá ČR	48	160	192 313	71 262	19 728	4 295	5 950	820	1 940	88 318	5 659	2 390

Zdroj: MŠMT

Pedagogicko-psychologické poradny – počty klientů s vydaným doporučením pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

kraj	počet klientů s přiznaným stupněm podpůrného opatření	přiznaný převažující stupeň podpůrného opatření				
	celkem	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň	4. stupeň	5. stupeň
hlavní město Praha	9 880	1 824	6 140	1 844	84	1
Středočeský kraj	10 617	1 610	6 221	2 671	111	4
Jihočeský kraj	3 910	661	2 810	437	3	0
Plzeňský kraj	3 735	517	2 429	772	17	0
Karlovarský kraj	3 272	381	1 657	1 174	57	4
Ústecký kraj	7 373	851	5 047	1 453	22	0
Liberecký kraj	4 128	413	2 186	1 506	23	0
Královéhradecký kraj	4 236	524	3 007	694	11	0
Pardubický kraj	6 605	2 299	3 374	875	56	1
Kraj Vysočina	4 585	405	3 381	871	21	0
Jihomoravský kraj	10 951	2 295	6 561	2 079	16	0
Olomoucký kraj	5 727	1 185	3 115	1 379	48	0
Zlínský kraj	4 279	626	3 173	471	9	0
Moravskoslezský kraj	8 072	1 342	5 864	831	54	0
celá ČR	87 370	14 933	54 965	17 057	532	10

Zdroj: MŠMT

Pedagogicko-psychologické poradny – počty pracovníků

kraj	počet PPP	počet odloučených pracovišť	počet speciálních pedagogů	počet psychologů	celkový počet odborných pracovníků	přepočtení na plně zaměstnané celkem
hlavní město Praha	11	15	47	131	274	186,3
Středočeský kraj	9	25	67	69	174	131,6
Jihočeský kraj	1	9	25	28	72	63,8
Plzeňský kraj	2	8	25	26	67	60
Karlovarský kraj	1	4	17	10	34	31
Ústecký kraj	1	14	48	20	89	81,9
Liberecký kraj	4	8	26	18	60	46,4
Královéhradecký kraj	1	6	24	20	66	59,8
Pardubický kraj	2	14	27	23	62	54,1
Kraj Vysočina	1	8	24	23	53	46,4
Jihomoravský kraj	7	17	61	87	180	155,8
Olomoucký kraj	1	5	28	35	65	57,8
Zlínský kraj	1	8	25	32	66	61,4
Moravskoslezský kraj	6	19	51	49	126	117
celá ČR	48	160	495	571	1 388	1 153,3

Zdroj: MŠMT

Speciálně pedagogická centra – počet klientů podle převažujícího závěru vyšetření

kraj	počet SPC	počet pracovišť, kde je poskytováno poradenství	počet klientů	z celku								
				mentální postižení	sluchové postižení	zrakové postižení	vady řeči	tělesné postižení	s více vadami	PAS	jiný zdravotní stav	ostatní
hlavní město Praha	17	18	6 899	1 034	552	455	1 599	194	1 694	808	20	543
Středočeský kraj	15	18	4 164	1 434	41	9	910	60	896	198	58	558
Jihočeský kraj	6	12	4 249	1 185	155	181	1 802	172	306	367	14	67
Plzeňský kraj	5	6	4 171	1 148	174	167	986	82	1 077	282	29	226
Karlovarský kraj	2	8	2 034	502	4	2	613	27	513	147	3	223
Ústecký kraj	9	14	11 890	2 774	227	130	5 674	244	1 710	647	81	403
Liberecký kraj	4	5	2 635	222	155	156	1 420	138	419	5	60	60
Královéhradecký kraj	6	7	5 310	1 399	317	157	1 551	206	792	623	79	186
Pardubický kraj	5	8	2 335	680	41	48	468	73	387	450	98	90
Kraj Vysočina	2	3	4 137	404	134	105	2 075	86	248	586	3	496
Jihomoravský kraj	10	17	11 921	1 554	234	172	7 559	386	780	1 129	65	42
Olomoucký kraj	4	7	7 050	64	195	172	3 613	7	132	22	610	2 235
Zlínský kraj	4	9	3 741	1 008	248	101	1 131	165	599	394	50	45
Moravskoslezský kraj	10	15	10 717	4 003	275	190	3 486	555	481	1 462	40	225
celá ČR	99	147	81 253	17 411	2 752	2 045	32 887	2 395	10 034	7 120	1 210	5 399

Zdroj: MŠMT

Speciálně pedagogická centra – počty klientů s vydaným doporučením pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

kraj	počet klientů s přiznaným stupněm podpůrného opatření	přiznaný převažující stupeň podpůrného opatření				
	celkem	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň	4. stupeň	5. stupeň
hlavní město Praha	5 054	44	437	3 187	1 128	326
Středočeský kraj	3 360	15	270	2 236	751	134
Jihočeský kraj	2 643	22	317	1 689	488	127
Plzeňský kraj	2 931	6	200	1 897	724	104
Karlovarský kraj	1 192	146	41	758	190	57
Ústecký kraj	5 559	86	1 012	3 262	923	276
Liberecký kraj	1 395	24	188	783	308	95
Královéhradecký kraj	3 416	8	403	2 097	825	83
Pardubický kraj	1 524	69	182	767	446	82
Kraj Vysočina	1 853	3	279	1 118	378	75
Jihomoravský kraj	5 001	22	318	3 522	987	153
Olomoucký kraj	3 980	56	537	2 644	649	94
Zlínský kraj	2 229	12	189	1 345	551	147
Moravskoslezský kraj	7 690	73	840	4 111	2 038	628
celá ČR	47 827	586	5 213	29 416	10 386	2 381

Zdroj: MŠMT

Speciálně pedagogická centra – počty pracovníků

kraj	počet SPC	počet pracovišť, kde je poskytováno poradenství	počet speciálních pedagogů	počet psychologů	celkový počet odborných pracovníků	přepočtení na plně zaměstnané celkem
hlavní město Praha	17	18	78	35	129	85,9
Středočeský kraj	15	18	62	24	99	54,1
Jihočeský kraj	6	12	25	8	39	34
Plzeňský kraj	5	6	21	6	32	26,9
Karlovarský kraj	2	8	17	4	27	20,1
Ústecký kraj	9	14	49	16	78	59
Liberecký kraj	4	5	26	6	36	24,1
Královéhradecký kraj	6	7	33	15	57	43,1
Pardubický kraj	5	8	21	5	30	22,8
Kraj Vysočina	2	3	22	8	33	26,8
Jihomoravský kraj	10	17	58	22	97	80,4
Olomoucký kraj	4	7	41	17	67	60,7
Zlínský kraj	4	9	38	10	54	44,9
Moravskoslezský kraj	10	15	58	26	103	90,7
celá ČR	99	147	549	202	881	673,5

Zdroj: MŠMT

V hodnocených školách ČŠI sledovala dostupnost pedagogů specialistů. Podíly navštívených škol v krajích, v nichž specialisté působili, jsou zobrazeny v následující tabulce.

Dostupnost pedagogů specialistů (podíl škol)

kraj	výchovný poradce			školní metodik prevence			školní speciální pedagog			školní psycholog		
	ZV	G	SOV	ZV	G	SOV	ZV	G	SOV	ZV	G	SOV
Jihočeský kraj	93,2	-	91,7	93,2	-	91,7	15,3	-	16,7	18,6	-	8,3
Jihomoravský kraj	87,5	100	100	96,9	100	100	42,2	25	23,5	25	25	35,3
Karlovarský kraj	94,4	100	80	88,9	100	100	22,2	33,3	0	16,7	0	0
Královéhradecký kraj	97,3	-	100	100	-	100	35,1	-	11,1	18,9	-	11,1
Liberecký kraj	88,1	-	100	88,1	-	100	16,7	-	0	4,8	-	0
Moravskoslezský kraj	90,9	-	96,2	93,5	-	100	32,5	-	12	24,7	-	16
Olomoucký kraj	85,9	-	100	97,2	-	100	22,5	-	8,3	19,7	-	16,7
Pardubický kraj	86	-	100	92	-	100	22,0	-	8,3	20	-	25
Plzeňský kraj	81,3	-	100	87,5	-	100	21,9	-	18,2	0	-	18,2
hlavní město Praha	97,5	100	85	92,5	100	95	45	0	10	57,5	66,7	35
Středočeský kraj	97	100	100	95	100	100	30,7	0	6,3	23,8	16,7	9,4
Ústecký kraj	93,2	-	100	95,5	-	100	27,3	-	18,8	9,1	-	0
Kraj Vysočina	83,9	-	100	85,7	-	100	21,4	-	12,5	8,9	-	37,5
Zlínský kraj	82,4	-	100	79,4	-	100	23,5	-	8,3	26,5	-	8,3
celá ČR	90,2	100	96,9	92,7	100	99	27,6	6,1	11,8	20,3	33,3	16,9

Zdroj: ČŠI

4.5.2 Ostatní pedagogické pozice a počty pracovníků

Pedagogičtí pracovníci vykonávající specializované, metodické nebo metodologické činnosti – ZŠ

kraj	počet				počet na 10 000 žáků kraje		
	vychovatelé	psychologové	speciální pedagogové	počet žáků ZŠ celkem	vychovatelé	psychologové	speciální pedagogové
hlavní město Praha	4	96	171	102 077	0,39	9,40	16,75
Středočeský kraj	4	74	113	125 416	0,32	5,90	9,01
Jihočeský kraj	0	18	33	56 337	0,00	3,20	5,86
Plzeňský kraj	6	12	23	50 550	1,19	2,37	4,55
Karlovarský kraj	0	6	21	25 002	0,00	2,40	8,40
Ústecký kraj	0	16	46	76 079	0,00	2,10	6,05
Liberecký kraj	6	9	23	40 722	1,47	2,21	5,65
Královéhradecký kraj	0	17	40	48 917	0,00	3,48	8,18
Pardubický kraj	0	29	27	45 746	0,00	6,34	5,90
Kraj Vysočina	1	7	30	44 319	0,23	1,58	6,77
Jihomoravský kraj	0	93	146	101 540	0,00	9,16	14,38
Olomoucký kraj	0	39	41	55 049	0,00	7,08	7,45
Zlínský kraj	0	40	42	50 107	0,00	7,98	8,38
Moravskoslezský kraj	16	67	114	104 247	1,53	6,43	10,94
celá ČR	37	523	870	926 108	0,40	5,65	9,39

Zdroj: MŠMT, mimořádné šetření

Pedagogičtí pracovníci vykonávající specializované, metodické nebo metodologické činnosti – SŠ

kraj	počet				počet na 10 000 žáků kraje		
	vychovatelé	psychologové	speciální pedagogové	počet žáků ZŠ celkem	vychovatelé	psychologové	speciální pedagogové
hlavní město Praha	0	49	16	64 060	0,00	7,65	2,50
Středočeský kraj	0	5	8	39 468	0,00	1,27	2,03
Jihočeský kraj	0	3	1	26 583	0,00	1,13	0,38
Plzeňský kraj	0	3	1	22 059	0,00	1,36	0,45
Karlovarský kraj	0	2	1	10 743	0,00	1,86	0,93
Ústecký kraj	0	3	4	32 388	0,00	0,93	1,24
Liberecký kraj	0	2	2	15 462	0,00	1,29	1,29
Královéhradecký kraj	3	3	5	23 184	1,29	1,29	2,16
Pardubický kraj	0	2	0	21 796	0,00	0,92	0,00
Kraj Vysočina	17	5	0	21 274	7,99	2,35	0,00
Jihomoravský kraj	0	17	6	45 920	0,00	3,70	1,31
Olomoucký kraj	0	16	1	26 880	0,00	5,95	0,37
Zlínský kraj	0	8	1	24 056	0,00	3,33	0,42
Moravskoslezský kraj	0	15	6	47 662	0,00	3,15	1,26
celá ČR	20	133	52	421 535	0,47	3,16	1,23

Zdroj: ČŠI

4.5.3 Neobsazené ostatní pedagogické pozice

Pedagogičtí pracovníci vykonávající specializované, metodické nebo metodologické činnosti – SŠ

kraj	asistenti pedagoga	speciální pedagogové	školní psychologové	kuchaři ve školních jídelnách	pomocní kuchaři ve školních jídelnách
celá ČR	885,1	923,1	816,2	578,4	489,6
hlavní město Praha	188,7	90,7	66,5	122,5	136,2
Středočeský kraj	147,4	152,1	133,6	79,4	74,2
Jihočeský kraj	99	29,4	41,2	28,4	17,9
Plzeňský kraj	29,3	32,1	31,6	26,3	21,6
Karlovarský kraj	10	50	26,5	10,5	17,1
Ústecký kraj	67,3	92,6	99,7	49,1	22,9
Liberecký kraj	32,9	43,4	34,1	18,8	16,5
Královéhradecký kraj	41,4	56,1	56,4	26,5	25,5
Pardubický kraj	29,6	50,5	40,1	20,1	20,7
Kraj Vysočina	25,3	40,3	42,6	18	15
Jihomoravský kraj	77,9	64,6	69	56,6	39,8
Olomoucký kraj	56,4	69,7	54,2	37,3	23,7
Zlínský kraj	30,1	58	46,9	42,6	30,3
Moravskoslezský kraj	49,8	93,8	73,9	42,4	28,6

Zdroj: MŠMT, výkaz R13 Ředitelství

4.5.4 Poskytování podpůrných opatření 1. stupně bez vypracování plánu pedagogické podpory

Poskytování podpůrných opatření 1. stupně bez vypracování plánu pedagogické podpory (podíl škol)

kraj	ZV	G	SOV
Jihočeský kraj	59,6	-	63,6
Jihomoravský kraj	56,7	100	35,7
Karlovarský kraj	68,8	66,7	25
Královéhradecký kraj	67,6	-	42,9
Liberecký kraj	67,6	-	75
Moravskoslezský kraj	64,3	-	61,9
Olomoucký kraj	66,7	-	81,8
Pardubický kraj	51,1	-	54,5
Plzeňský kraj	71,4	-	60
hlavní město Praha	74,3	75	82,4
Středočeský kraj	52,8	33,3	63
Ústecký kraj	70,5	-	68,8
Kraj Vysočina	41,2	-	66,7
Zlínský kraj	66,7	-	33,3
celá ČR	61	66,7	60,2

Zdroj: ČŠI

Následující tabulka zobrazuje míru uplatňování doporučení školských poradenských zařízení školami.

Uplatňování doporučení školských poradenských zařízení (podíl škol)

kraj	ZV					G					SOV				
	ano	ne v plném rozsahu	ne ve všech případech	ne	nevydáno	ano	ne v plném rozsahu	ne ve všech případech	ne	nevydáno	ano	ne v plném rozsahu	ne ve všech případech	ne	nevydáno
Jihočeský kraj	80,8	13,5	3,8	0,0	1,9	-	-	-	-	-	63,6	18,2	0,0	0,0	18,2
Jihomoravský kraj	78,3	18,3	0,0	0,0	3,3	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	78,6	21,4	0,0	0,0	0,0
Karlovarský kraj	31,3	43,8	12,5	0,0	12,5	66,7	33,3	0,0	0,0	0,0	25,0	0,0	75,0	0,0	0,0
Královéhradecký kraj	88,2	8,8	2,9	0,0	0,0	-	-	-	-	-	71,4	28,6	0,0	0,0	0,0
Liberecký kraj	88,6	5,7	2,9	0,0	2,9	-	-	-	-	-	75,0	25,0	0,0	0,0	0,0
Moravskoslezský kraj	91,5	1,4	4,2	0,0	2,8	-	-	-	-	-	90,5	0,0	4,8	0,0	4,8
Olomoucký kraj	85,5	5,8	5,8	0,0	2,9	-	-	-	-	-	81,8	18,2	0,0	0,0	0,0
Pardubický kraj	80,9	12,8	0,0	0,0	6,4	-	-	-	-	-	75,0	16,7	8,3	0,0	0,0
Plzeňský kraj	92,9	3,6	0,0	0,0	3,6	-	-	-	-	-	90,0	10,0	0,0	0,0	0,0
hlavní město Praha	71,4	11,4	8,6	2,9	5,7	91,7	8,3	0,0	0,0	0,0	88,2	0,0	5,9	0,0	5,9
Středočeský kraj	86,5	10,1	0,0	0,0	3,4	66,7	33,3	0,0	0,0	0,0	77,8	7,4	3,7	0,0	11,1
Ústecký kraj	84,1	13,6	2,3	0,0	0,0	-	-	-	-	-	87,5	12,5	0,0	0,0	0,0
Kraj Vysočina	78,4	7,8	2,0	0,0	11,8	-	-	-	-	-	83,3	16,7	0,0	0,0	0,0
Zlínský kraj	97,0	3,0	0,0	0,0	0,0	-	-	-	-	-	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0
celá ČR	83,4	9,9	2,7	0,2	3,8	84,8	15,2	0,0	0,0	0,0	81,3	10,5	4,1	0,0	4,1

Zdroj: MŠMT, mimořádné šetření

4.5.5 Promyšlený systém podpůrných opatření na základě složení žáků školy a jejich potřeb

V rámci inspekční činnosti bylo ve sledovaných školách zjišťováno, zda mají promyšlený systém podpůrných opatření na základě složení žáků školy a jejich potřeb. Hodnocení je zobrazeno v následující tabulce.

Promyšlený systém podpůrných opatření na základě složení žáků školy a jejich potřeb (podíl škol)

kraj	ZV			G			SOV		
	ano	ne, izolované aktivity	ne, žádné aktivity	ano	ne, izolované aktivity	ne, žádné aktivity	ano	ne, izolované aktivity	ne, žádné aktivity
Jihočeský kraj	71,2	26,9	1,9	-	-	-	54,5	36,4	9,1
Jihomoravský kraj	61,7	31,7	6,7	75	0	25	64,3	28,6	7,1
Karlovarský kraj	43,8	56,3	0	33,3	33,3	33,3	75	25	0
Královéhradecký kraj	91,2	8,8	0	-	-	-	42,9	42,9	14,3
Liberecký kraj	85,3	11,8	2,9	-	-	-	75	25	0
Moravskoslezský kraj	90,1	4,2	5,6	-	-	-	90,5	9,5	0
Olomoucký kraj	80,6	16,4	3	-	-	-	80	10	10
Pardubický kraj	61,7	31,9	6,4	-	-	-	8,3	75	16,7
Plzeňský kraj	89,3	7,1	3,6	-	-	-	80	10	10
hlavní město Praha	88,6	5,7	5,7	83,3	16,7	0	82,4	11,8	5,9
Středočeský kraj	88,8	10,1	1,1	83,3	16,7	0	53,6	42,9	3,6
Ústecký kraj	88,6	11,4	0	-	-	-	68,8	18,8	12,5
Kraj Vysočina	86,3	5,9	7,8	-	-	-	83,3	16,7	0
Zlínský kraj	90,9	6,1	3	-	-	-	75	25	0
celá ČR	81,1	15,3	3,6	72,7	18,2	9,1	66,3	27,3	6,4

Zdroj: ČŠI

4.5.6 Podpora nadání

Ředitelé škol v dotaznících uváděli, prostřednictvím koho realizují metodické vedení asistenta pedagoga. Podíly ředitelů základních škol v jednotlivých krajích, kteří realizují metodické vedení asistenta pedagoga prostřednictvím různých aktérů, zobrazuje následující tabulka.

Metodické vedení asistenta pedagoga prováděno prostřednictvím – základní školy (podíl ředitelů)

kraj	třídního učitele	ostatních učitelů	vých. poradce	školního psychologa	školního speciálního pedagoga	dalšího vzdělávání	realizují sám	jiným způsobem	nerealizují
Jihočeský kraj	98	49	60,8	17,6	13,7	29,4	17,6	3,9	0
Jihomoravský kraj	90,6	69,8	60,4	18,9	30,2	34	22,6	9,4	0
Karlovarský kraj	100	27,3	63,6	9,1	36,4	45,5	27,3	9,1	0
Královéhradecký kraj	96,9	65,6	46,9	6,3	21,9	28,1	12,5	12,5	0
Liberecký kraj	97,1	64,7	64,7	2,9	17,6	23,5	14,7	8,8	0
Moravskoslezský kraj	91,9	43,5	69,4	17,7	27,4	43,5	17,7	11,3	0
Olomoucký kraj	90,2	43,1	54,9	19,6	25,5	35,3	29,4	13,7	0
Pardubický kraj	94,4	55,6	58,3	22,2	27,8	47,2	13,9	8,3	0
Plzeňský kraj	96,2	61,5	61,5	0	19,2	30,8	42,3	7,7	0
hlavní město Praha	92,3	43,6	64,1	25,6	46,2	38,5	12,8	12,8	0
Středočeský kraj	92,4	55,7	53,2	15,2	30,4	43	25,3	10,1	0
Ústecký kraj	92,3	59,0	59	5,1	17,9	30,8	25,6	10,3	0
Kraj Vysočina	91,7	56,3	39,6	6,3	25	29,2	33,3	4,2	0
Zlínský kraj	88,5	53,8	76,9	26,9	23,1	30,8	15,4	11,5	0
celá ČR	93,2	54,2	58,6	14,7	25,9	35,4	22,1	9,5	0

Pozn.: Celé znění možností: ano, škola na základě znalosti a vyhodnocení složení žáků školy a jejich potřeb realizuje podpůrná opatření; ne, škola organizuje jednu nebo více izolovaných aktivit, které vychází z aktuálních potřeb školy či poptávky rodičů či žáků; ne, škola nerealizuje žádné podpůrné aktivity.

Zdroj: ČŠI

4.5.7 Důvody pro asistenta pedagoga

Hodnoty jsou reportovány z hospitovaných hodin pouze z běžných škol. Jedná se o procentuální podíl hodin daného kraje, resp. ČR, ve kterých asistent pedagoga působil z uvedeného důvodu.

Důvody pro působení asistenta pedagoga

kraj	z důvodu zdravotního postižení žáka			z důvodu odlišných kulturních a životních podmínek žáka			sdílený asistent		
	ZV	GV	SOV	ZV	GV	SOV	ZV	GV	SOV
Jihočeský kraj	95,7	100	100	1,49	0	0	12,9	0	0
Jihomoravský kraj	95,54	100	100	3,23	0	0	10,78	0	8
Karlovarský kraj	78,49	100	-	1,08	0	-	32,26	0	-
Královéhradecký kraj	86,51	-	-	4,76	-	-	12,7	-	-
Liberecký kraj	96,4	-	-	3,6	-	-	7,19	-	-
Moravskoslezský kraj	92,61	100	100	4,35	0	0	11,74	0	28,57
Olomoucký kraj	92,77	-	100	6,02	-	0	12,45	-	0
Pardubický kraj	95,24	100	100	6,12	0	0	17,01	0	0
Plzeňský kraj	88,28	-	100	4,69		0	12,5	-	0
hlavní město Praha	88,2	100	100	11,24	0	0	11,24	0	0
Středočeský kraj	93,72	100	100	7,29	0	0	10,3	0	0
Ústecký kraj	98,45	-	100	4,66	-	0	4,15	-	0
Kraj Vysočina	98,15	-	100	0	-	33,33	2,47	-	0
Zlínský kraj	95,74	-	100	5,32	-	13,33	3,19	-	0
celá ČR	92,25	100	100	4,82	0	3,33	10,96	0	4,44

Zdroj: ČŠI

4.5.8 Jevy v hospitacích

Způsoby hodnocení žáků ve výuce

kraj	Jediným hodnocením v hodině bylo stručné hodnocení okamžitých výkonů (např. „dobře“ vs. „špatně“).			Žákovské hodnocení své práce nebo práce spolužáků bylo podle předem známých kritérií.		
	ZV	GV	SOV	ZV	GV	SOV
Jihočeský kraj	38,02	58,06	44,66	21,75	9,68	13,83
Jihomoravský kraj	30,29	19,00	27,66	29,47	22,00	18,03
Karlovarský kraj	29,64	25,53	44,12	9,97	10,64	4,90
Královéhradecký kraj	39,24	-	45,30	40,76	-	6,08
Liberecký kraj	31,63	22,95	37,40	32,70	32,79	8,13
Moravskoslezský kraj	33,85	31,71	31,36	33,41	17,07	29,89
Olomoucký kraj	30,70	-	28,90	34,22	-	26,15
Pardubický kraj	46,64	22,45	39,67	16,13	20,41	6,06
Plzeňský kraj	28,34	14,29	27,21	24,52	14,29	24,82
hlavní město Praha	18,85	30,99	24,94	30,49	16,93	21,59
Středočeský kraj	34,29	22,42	32,47	31,42	27,27	12,45
Ústecký kraj	23,87	50,00	43,77	24,54	0,00	11,94
Kraj Vysočina	26,48	0,00	40,10	38,98	0,00	20,77
Zlínský kraj	25,17	0,00	20,60	31,94	46,51	25,14
celá ČR	31,61	26,17	32,56	29,89	20,67	18,28

Způsoby hodnocení ze strany učitele

kraj	Učitel poskytoval alespoň některým žákům zpětnou vazbu využitelnou k jejich dalšímu učení.			V hodině byly ověřovány znalosti a dovednosti.		
	ZV	GV	SOV	ZV	GV	SOV
Jihočeský kraj	59,87	25,81	54,55	45,33	41,94	42,29
Jihomoravský kraj	60,74	65,00	49,18	39,59	45,00	45,90
Karlovarský kraj	48,20	64,89	59,80	36,84	51,06	46,08
Královéhradecký kraj	72,91	-	50,83	67,97	x	38,67
Liberecký kraj	73,13	59,02	62,60	82,52	68,85	56,91
Moravskoslezský kraj	66,30	48,78	55,99	53,55	53,66	46,80
Olomoucký kraj	71,10	-	59,63	50,69	x	50,46
Pardubický kraj	65,73	53,06	55,37	33,60	48,98	35,54
Plzeňský kraj	63,85	71,43	74,94	48,89	14,29	59,43
hlavní město Praha	68,51	52,60	57,07	50,33	43,23	45,24
Středočeský kraj	58,44	66,06	50,64	52,33	44,85	50,07
Ústecký kraj	61,14	0,00	33,69	34,75	50,00	43,50
Kraj Vysočina	64,09	20,00	46,86	38,64	20,00	42,51
Zlínský kraj	56,56	48,84	57,28	53,45	58,14	69,75
celá ČR	63,94	56,42	54,41	49,84	47,05	49,18

www.csicr.cz